

CVRIA

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

Výročná správa
2014

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

VÝROČNÁ SPRÁVA 2014

Prehľad činností Súdneho dvora,
Všeobecného súdu a Súdu pre verejnú službu Európskej únie

Luxemburg, 2015

www.curia.europa.eu

Súdny dvor
2925 Luxemburg
LUXEMBURG
Tel. +352 4303-1

Všeobecný súd
2925 Luxemburg
LUXEMBURG
Tel. +352 4303-1

Súd pre verejnú službu
2925 Luxemburg
LUXEMBURG
Tel. +352 4303-1

Internetová stránka Súdneho dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Redakčná uzávierka: 1. januára 2015

Reprodukcia je povolená s uvedením zdroja. Fotografie môžu byť reprodukované len v kontexte tejto publikácie. Na akékoľvek iné použitie je potrebné vyžiadať si súhlas Úradu pre vydávanie publikácií Európskej únie.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2015

Print	SBN 978-92-829-1992-7	ISSN 1831-8568	doi:10.2862/3714	QD-AG-15-001-SK-C
PDF	ISBN 978-92-829-1969-9	ISSN 2315-2435	doi:10.2862/34741	QD-AG-15-001-SK-N

© Európska únia, 2015

Printed in Belgium

VYTLAČENÉ NA PAPIERI BIELENOM BEZ POUŽITIA ELEMENTÁRNEHO CHLÓRU

Obsah

	Strana
Predslov predsedu Súdneho dvora Vassiliosa Skourisa	5

Kapitola I

Súdny dvor

A – Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2014	9
B – Judikatúra Súdneho dvora v roku 2014	11
C – Zloženie Súdneho dvora	63
1. Členovia Súdneho dvora	65
2. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2014	83
3. Protokolárne poriadky	85
4. Bývalí členovia Súdneho dvora	87
D – Súdne štatistiky Súdneho dvora	91

Kapitola II

Všeobecný súd

A – Činnosť Všeobecného súdu v roku 2014	123
B – Zloženie Všeobecného súdu	159
1. Členovia Všeobecného súdu	161
2. Zmeny v zložení Všeobecného súdu v roku 2014	171
3. Protokolárny poriadok	173
4. Bývalí členovia Všeobecného súdu	175
C – Súdne štatistiky Všeobecného súdu	177

Kapitola III*Súd pre verejnú službu*

A – Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2014	199
B – Zloženie Súdu pre verejnú službu	209
1. Členovia Súdu pre verejnú službu	211
2. Zmeny v zložení Súdu pre verejnú službu v roku 2014	215
3. Protokolárny poriadok	217
4. Bývalí členovia Súdu pre verejnú službu	219
C – Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu	221

Úvod

Táto správa má poskytnúť čitateľovi stručnú, ale zároveň výstižnú prezentáciu vývoja a činnosti inštitúcie počas roku 2014. Ako zvyčajne sa rozsiahla časť venuje opisu samotnej súdnej činnosti Súdneho dvora, Všeobecného súdu a Súdu pre verejnú službu, pričom uvádza hlavné prvky vývoja judikatúry.

Štatistické údaje každého zo súdov okrem iného spresňujú povahu a počet vecí, ktoré im boli predložené. V roku 2014 bol dosiahnutý nový rekord s celkovým počtom 1 691 konaní pred všetkými tromi súdmi, t. j. najvyšší počet od zriadenia súdneho systému Únie. Na druhej strane aj produktivita inštitúcie zaznamenala s 1 685 skončenými vecami najvyššiu hodnotu vo svojej histórii. Táto zintenzívnená výkonnosť sa tiež prejavila na skrátení dĺžky konania.

Tento dobrý výkon však nevylučuje riziko, že v budúcnosti dôjde k nahromadeniu súdnej agendy. Hoci sú totiž konštantná pracovná záťaž a predovšetkým znásobovanie podaní na Všeobecný súd nevyvrátiteľným dôkazom úspechu, ktorý systém dosahuje, môžu tiež ohroziť jeho účinnosť.

Okrem toho od 1. decembra 2014, po skončení prechodného obdobia zavedeného Lisabonskou zmluvou, pokiaľ ide o súdne preskúmanie aktov Únie v oblasti policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach, má Súdny dvor plnú právomoc v zmysle článku 258 ZFEÚ na konanie o nesplnenie povinnosti proti každému členskému štátu – s jedinou výnimkou – porušujúcemu ustanovenia práva EÚ v tejto oblasti.

S cieľom zlepšovať účinnosť súdneho systému Únie musí byť preto hľadanie prostriedkov tak legislatívnej povahy, ako aj na úrovni pracovných metód nepretržité a trvalé.

Dôležitý krok v tomto smere sa urobil v roku 2014 návrhom nového Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ktorý bol schválený Radou. Tento nový rokovací poriadok obsahuje opatrenia s cieľom dosiahnuť, aby bola práca súdu efektívnejšia, a umožňuje zaručiť ochranu informácií a dokumentov spracovávaných súdom, ktoré sa týkajú bezpečnosti Únie alebo jej členských štátov alebo vedenia ich medzinárodných vzťahov.

V budúcnosti sa má uskutočniť ešte dôležitejší krok. Súdny dvor, ktorý bol na to vyzvaný talianskym predsedníctvom Rady v druhom polroku 2014, predložil Rade návrh, aby sa v troch po sebe nasledujúcich etapách až do roku 2019 zdvojnásobil počet sudcov Všeobecného súdu. Keďže Rada s týmto návrhom v zásade súhlasila, musí sa podrobnejšie pripraviť v prvých mesiacoch roka 2015.

Inštitúcia 20. a 21. novembra 2014 oslávila 25. výročie Všeobecného súdu. Podujatia organizované v tejto súvislosti umožnili bilancovať toto obdobie, ktoré bolo pre súdny systém Únie obohacujúce, ale tiež uvedomiť si vyhliadky, ktoré sa črtajú.

Rok 2014 bol tiež príležitosťou pripomenúť si 10. výročie rozšírenia Európskej únie 1. mája 2004 o desať nových členských štátov usporiadaním konferencie s názvom „Súdny dvor od roku 2004 do roku 2014: Pohľad do histórie“, ktorá sa konala 5. júna 2014.

Tento úvod výročnej správy je posledným, ktorý mám česť podpísať ako predseda inštitúcie. Chcel by som preto využiť túto príležitosť na poďakovanie mojim kolegom na Súdnom dvore za opakovanú dôveru, ktorú mi vyslovili, a členom Všeobecného súdu, ako aj Súdu pre verejnú službu za ich podiel na plnení úloh, ktoré boli zverené našej inštitúcii. Moje poďakovanie patrí tiež všetkým

tým, ktorí nie sú vidieť, no rozhodujúcim spôsobom v kabinetoch a oddeleniach, o ktoré sa opiera inštitúcia, zaručujú, že Súdny dvor Európskej únie môže rozhodovať.

V. Skouris
predseda Súdneho dvora

Kapitola I

Súdny dvor

A – Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2014

Predkladateľ: predseda Súdneho dvora Vassilios Skouris

Táto prvá kapitola súhrnným spôsobom predstavuje činnosť Súdneho dvora počas roka 2014. V tejto časti po prvé podáva prehľad o vývoji súdu v uplynulom roku a po druhé obsahuje štatistickú analýzu, ktorá preukazuje vývoj pracovného zaťaženia Súdneho dvora, ako aj priemernú dĺžku konaní. Čitateľ následne nájde druhú časť (B), ktorá tak ako každý rok obsahuje zásadný vývoj judikatúry rozdelenej podľa oblastí, tretiu časť (C), ktorá podrobne uvádza zloženie Súdneho dvora počas príslušného obdobia, a napokon vo štvrtnej časti (D) štatistiky týkajúce sa súdneho roka 2014.

1. Z pohľadu celkového vývoja súd nezaznamenal zásadné udalosti, s výnimkou vzdania sa funkcie cyperského sudcu Arestisa a jeho nahradenia sudcom Lycourgosom, ktorý sa ujal funkcie 8. októbra 2014.

Pokiaľ ide o procesné pravidlá, treba len pripomenúť, že v súvislosti s tým, že v roku 2012 nadobudol účinnosť nový Rokovací poriadok Súdneho dvora, 1. februára 2014 nadobudli účinnosť nový doplnkový rokovací poriadok, ktorý aktualizuje ustanovenia o dožiadaní, právnej pomoci a oznámení o porušení prísahy svedkami a znalcami (Ú. v. EÚ L 32, 2014, s. 37), ako aj Praktické pokyny pre účastníkov konania v konaniach pred Súdny dvorom (Ú. v. EÚ L 31, 2014, s. 1).

2. Súdne štatistiky Súdneho dvora za rok 2014 sa celkovo vyznačujú bezprecedentnými číselnými údajmi. Uplynulý rok sa ukázal ako najproduktívnejší v histórii Súdneho dvora.

Súdny dvor v roku 2014 ukončil 719 vecí (hrubý počet bez ohľadu na spojenie vecí, čistý počet 632), čo predstavuje zvýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom (701 skončených vecí v roku 2013). Z týchto vecí bolo 416 skončených vyhlásením rozsudku a 142 vydaním uznesenia.

Súdnemu dvoru bolo predložených 622 nových vecí (bez ohľadu na spojenie vecí z dôvodu vzájomnej súvislosti) v porovnaní so 699 v roku 2013, čo predstavuje zníženie o 11 %. Tento relatívny pokles celkového počtu začatých vecí sa týka hlavne odvolaní a návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Čo sa týka návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ich počet v roku 2014 dosiahol 428.

Pokiaľ ide o dĺžku konaní, štatistické údaje sú veľmi pozitívne. Pokiaľ ide o prejudiciálne konania, táto dĺžka dosahuje 15,0 mesiaca. Skrátenie konštatované v porovnaní s rokom 2013 (16,3 mesiaca) potvrdzuje zreteľný trend od roku 2005. Pokiaľ ide o žaloby a odvolania, priemerná dĺžka konania bola 20,0 mesiaca pri žalobách a 14,5 mesiaca pri odvolaniach, pričom v oboch prípadoch ide o skrátenie v porovnaní s rokom 2013.

Tieto údaje sú výsledkom nepretržitej pozornosti, ktorú Súdny dvor venuje svojej pracovnej záťaži. Okrem reforiem pracovných metód, ku ktorým došlo v posledných rokoch, zlepšenie efektívnosti práce Súdneho dvora v súvislosti s prejednávaním vecí spočíva aj vo využívaní rôznych procesných prostriedkov, ktoré má Súdny dvor k dispozícii na urýchlenie vybavenia určitých vecí (naliehavé prejudiciálne konanie, prednostné prejednanie vecí, skrátené súdne konanie, zjednodušené konanie a možnosť rozhodovať bez návrhov generálneho advokáta).

Naliehavé prejudiciálne konanie bolo navrhované v šiestich veciach a určená komora rozhodla, že podmienky požadované článkom 107 a nasl. rokovacieho poriadku boli splnené v štyroch z nich. Tieto veci boli skončené s priemernou dĺžkou konania 2,2 mesiaca, rovnako ako v roku 2013.

Skrátené súdne konanie bolo v tomto roku navrhnuté v dvanástich prípadoch, ale podmienky stanovené rokovacím poriadkom boli splnené len v dvoch z nich. V súlade s praxou zavedenou v roku 2004 o prípustnosti alebo zamietnutí návrhu na skrátené súdne konanie rozhoduje predseda Súdneho dvora odôvodneným uznesením. Okrem toho bolo v troch veciach rozhodnuté o ich prednostnom prejednaní.

Súdny dvor navyše uplatnil zjednodušené konanie podľa článku 99 rokovacieho poriadku na zodpovedanie určitých prejudiciálnych otázok. Na základe tohto ustanovenia tak bolo uznesením skončených celkovo 31 vecí.

Napokon Súdny dvor často využil možnosť, ktorú mu poskytuje článok 20 štatútu, rozhodnúť bez návrhov generálneho advokáta, ak prejednanie vecí nenastoluje novú právnu otázku. V roku 2014 tak bolo bez návrhov vyhlásených 208 rozsudkov (v 228 veciach pri zohľadnení spojenia vecí).

Pokiaľ ide o rozdelenie vecí podľa rozhodovacích komôr Súdneho dvora, uvádza sa, že z celkového počtu vecí skončených rozsudkom alebo uznesením vo veci samej v roku 2014 veľká komora rozhodla približne 8,7 % vecí, päťčlenné komory 55 % a trojčlenné komory približne 37 % vecí. V porovnaní s predchádzajúcim rokom možno konštatovať stabilný podiel vecí prejednávaných veľkou komorou (8,4 % v roku 2013) a mierne zníženie podielu vecí prejednávaných päťčlennými komorami (59 % v roku 2013).

Podrobnejšie informácie o štatistických údajoch za uplynulý súdny rok nájde čitateľ v časti (D) kapitoly I tejto správy za rok 2014, ktorá sa im osobitne venuje.

B – Judikatúra Súdneho dvora v roku 2014

I. Základné práva

1. Pristúpenie Európskej únie k Európskemu dohovoru o ľudských právach

Výsledkom rokovaní o pristúpení Európskej únie k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDĽP“)¹ bola dohoda rokovacích strán o návrhoch prístupových nástrojov 5. apríla 2013. Na základe žiadosti podľa článku 218 ods. 11 ZFEÚ, Súdny dvor vydal 18. decembra 2014 v pléne stanovisko 2/13 (EU:C:2014:2454) o súlade zamýšľanej dohody so Zmluvami.

Pokiaľ ide o prípustnosť žiadosti o stanovisko², Súdny dvor najskôr spresnil, že na to, aby mohol rozhodnúť o zlučiteľnosti ustanovení zamýšľanej dohody s ustanoveniami Zmlúv, je potrebné, aby mal k dispozícii dostatočné informácie o samotnom obsahu uvedenej dohody. V tejto súvislosti všetky návrhy prístupových nástrojov predložené Komisiou poskytlí dostatočne úplný a presný rámec podmienok, za ktorých by malo dôjsť k zamýšľanému pristúpeniu. Navyše, pokiaľ ide o interné pravidlá Únie, ktorých prijatie je nevyhnutné na zabezpečenie účinného pristúpenia Únie, ktoré boli tiež uvedené v žiadosti o stanovisko, Súdny dvor rozhodol, že na základe povahy týchto práv je vylúčené, aby boli predmetom tohto konania o stanovisku, ktoré sa môže týkať len medzinárodných dohôd, ktorých uzatvorenie Únia zamýšľa. Ak totiž Súdny dvor nemá zasiahnuť do právomocí ostatných inštitúcií, ktoré sú poverené stanovením týchto pravidiel, musí sa obmedziť na preskúmanie zlučiteľnosti dohody o pristúpení so Zmluvami.

Pokiaľ ide o vecnú stránku žiadosti o stanovisko, Súdny dvor po tom, čo najskôr pripomenul podstatné náležitosti ústavného rámca Únie, preveril dodržanie osobitných charakteristických znakov práva Únie, vrátane tých v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (ďalej len „SZBP“), ako aj dodržanie zásady autonómie právneho systému Únie uvedenej v článku 344 ZFEÚ. Preveril tiež zachovanie charakteristických znakov Únie v súvislosti s inštitútom spolužalovaného a postupom predchádzajúceho zapojenia Súdneho dvora. Toto preskúmanie priviedlo Súdny dvor k záveru, že návrh dohody je nezlučiteľný s článkom 6 ods. 2 ZEÚ a s protokolom (č. 8) k tomuto článku, ktorý je prílohou Zmluvy o EÚ³.

Súdny dvor v prvom rade uviedol, že vzhľadom na pristúpenie Únie k EDĽP by Únia tak ako každá iná zmluvná strana podliehala externej kontrole, ktorej predmetom je dodržiavanie práv a slobôd stanovených týmto dohovorom. V rámci tejto externej kontroly by na jednej strane výklad EDĽP podaný Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) zaväzoval Úniu a jej inštitúcie – vrátane Súdneho dvora – a na druhej strane by výklad určitého práva uznaného týmto dohovorom podaný Súdny dvorom nebol záväzný pre ESĽP. Súdny dvor však spresnil, že to nemôže platiť v prípade výkladu práva Únie, vrátane Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta základných práv“), ktorý podáva samotný Súdny dvor. V tejto súvislosti v rozsahu, v akom článok 53 EDĽP priznáva zmluvným stranám možnosť upraviť vyššie štandardy ochrany základných práv, než aké zaručuje tento dohovor, treba zabezpečiť koordináciu medzi týmto ustanovením a článkom 53

¹ Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaný v Ríme 4. novembra 1950.

² Pokiaľ ide o otázku prípustnosti týkajúcej sa žiadosti o stanovisko, pozri tiež stanovisko 1/13 (EU:C:2014:2303) v kapitole IX. „Súdna spolupráca v občianskych veciach“.

³ Protokol (č. 8) k článku 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii o pristúpení Únie k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Charty základných práv tak, aby táto možnosť zostala obmedzená, pokiaľ ide o práva uznané tak Chartou, ako aj dohovorom, v rozsahu potrebnom na to, aby sa zamedzilo ohrozeniu úrovne ochrany stanovenej Chartou, ako aj ohrozeniu prednosti, jednotnosti a účinnosti práva Únie. Nijaké ustanovenie návrhu dohody však nepočíta so zabezpečením takejto koordinácie. V druhom rade, pokiaľ by EDĽP vyžadoval, aby členský štát overil, či iný členský štát dodržiava základné práva, hoci podľa práva Únie musí medzi členskými štátmi v určitých oblastiach existovať dôvera, pristúpenie môže ohroziť rovnováhu, na ktorej je Únia založená, a autonómiu práva Únie. V treťom rade, keďže zamýšľaná dohoda neuvádza nič, pokiaľ ide o vzťah medzi mechanizmom zavedeným protokolom č. 16 k EDĽP, ktorý dovoľuje najvyšším súdnym orgánom členských štátov predložiť ESĽP žiadosti o poradné stanovisko, a konaním o prejudiciálnych otázkach podľa článku 267 ZFEÚ, ktoré predstavuje nosný prvok súdneho systému zavedeného Zmluvami, môže narušiť autonómiu a účinnosť tohto konania.

Pokiaľ ide o zlučiteľnosť zamýšľanej dohody s článkom 344 ZFEÚ, Súdny dvor konštatoval, že návrh dohody ponecháva v platnosti možnosť Únie či členských štátov predložiť ESĽP návrh, ktorého predmetom bude údajné porušenie EDĽP, ktorého sa dopustil členský štát alebo Únia v súvislosti s právom Únie. Účelom článku 344 ZFEÚ je však práve zachovať výlučnosť spôsobov riešenia sporov týkajúcich sa výkladu alebo uplatňovania zmlúv a najmä výlučnosť súdnej právomoci Súdneho dvora v tomto ohľade a bráni tak akejkoľvek predchádzajúcej či následnej externej kontrole. Za týchto okolností by návrh dohody mohol byť zlučiteľný so ZFEÚ len vtedy, ak by bola výslovne vylúčená právomoc ESĽP v prípade sporov medzi členskými štátmi alebo sporov medzi nimi a Úniou týkajúcich sa uplatňovania EDĽP v rámci práva Únie.

Súdny dvor tiež uviedol, že zamýšľaná dohoda neupravuje podmienky fungovania inštitútu spolužalovaného a predchádzajúceho zapojenia Súdneho dvora, ktoré by umožňovali zachovať charakteristické znaky Únie a jej práva. Pokiaľ ide konkrétne o mechanizmus spolužalovaného, Súdny dvor zdôraznil, že podľa zamýšľanej dohody by ESĽP mohol v rámci posúdenia podmienok na vstup Únie alebo členského štátu do konania ako spolužalovaného byť vedený k posúdeniu právnych noriem Únie, ktorými sa riadi rozdelenie právomocí medzi Úniou a členskými štátmi, ako aj kritérií pripísateľnosti ich aktov alebo opomenutí. Takáto kontrola by sa mohla dostať do stretu s rozdelením právomocí medzi Úniou a jej členskými štátmi.

Vo vzťahu k predchádzajúcemu zapojeniu Súdneho dvora uvedenému v návrhu dohody Súdny dvor v prvom rade usúdil, že na to, aby sa zachovali charakteristické znaky Únie, je nevyhnutné, aby otázku, či Súdny dvor už rozhodoval o tej istej otázke, riešila len príslušná inštitúcia Únie, ktorej rozhodnutím by mal byť ESĽP viazaný, čo však návrh dohody neuvádza. Ak by sa v tejto súvislosti umožnilo ESĽP rozhodovať o takejto otázke, znamenalo by to, že by sa mu priznala právomoc vykladať judikatúru Súdneho dvora. V druhom rade Súdny dvor uviedol, že obmedzenie rozsahu predchádzajúceho zapojenia Súdneho dvora, pokiaľ ide o sekundárne právo, len na otázky platnosti, s vylúčením otázok výkladu, by narušilo právomoci Únie a právomoci Súdneho dvora, keďže Súdnemu dvoru by neumožnilo podať konečný výklad sekundárneho práva z hľadiska práv zarúčených v EDĽP.

Súdny dvor napokon konštatoval, že zamýšľaná dohoda nerešpektuje charakteristické znaky práva Únie týkajúce sa súdneho preskúmania aktov, konaní či opomenutí Únie v oblasti SZBP. Hoci totiž podľa súčasného stavu práva Únie niektoré z týchto aktov, konaní či opomenutí nepodliehajú súdnemu preskúmaniu zo strany Súdneho dvora, ESĽP by bol podľa návrhu dohody napriek tomu oprávnený rozhodovať o tom, či sú tieto akty v súlade s EDĽP. Takúto právomoc súdneho preskúmania, a to aj z hľadiska základných práv, však nemožno výlučne zveriť medzinárodnému súdnemu orgánu, ktorý nepatrí do inštitucionálneho a súdneho rámca Únie.

2. Charta základných práv Európskej únie

Počas roku 2014 Súdny dvor vyložil a uplatnil Chartu základných práv v množstve rozhodnutí, z ktorých najvýznamnejšie sú uvedené v jednotlivých častiach tejto správy⁴. V tejto časti sa uvádzajú dve rozhodnutia: prvé sa týka nemožnosti dovolávať sa Charty v spore medzi jednotlivcami a druhé sa týka jej pôsobnosti.

V rozsudku *Association de médiation sociale* (C-176/12, EU:C:2014:2) vyhlásenom 15. januára 2014 sa veľká komora Súdneho dvora vyjadrila k nemožnosti dovolávať sa článku 27 Charty základných práv Európskej únie, ako aj smernice 2002/14 o informovaní a poradách so zamestnancami, v rámci sporu medzi jednotlivcami⁵. Išlo o spor pred francúzskym Cour de cassation medzi zamestnávateľom Association de médiation sociale (AMS) na jednej strane a Union locale des syndicats CGT, ako aj osobou označenou za zástupcu odborovej organizácie vytvorenej v rámci AMS na druhej strane. Toto združenie sa rozhodlo neuskutočniť voľbu zástupcu zamestnancov, keďže sa domnievalo, že v zmysle francúzskeho zákonníka práce zamestnanci, s ktorými boli uzavreté zmluvy na zvyšovanie odbornej kvalifikácie (ďalej len „zamestnanci, s ktorými boli uzavreté podporované zmluvy“), musia byť vylúčení z výpočtu počtu zamestnancov na určenie zákonných prahových hodnôt na zriadenie orgánov zastupujúcich zamestnancov, a že v prípade AMS tak neboli dosiahnuté tieto prahové hodnoty.

Súdny dvor rozhodol, že článok 3 ods. 1 smernice 2002/14/ES sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnemu ustanoveniu, ktoré z uvedeného výpočtu prahových hodnôt vylučuje zamestnancov, s ktorými boli uzavreté podporované zmluvy. Spresnil však, že hoci toto ustanovenie spĺňa podmienky vyžadované na to, aby vyvolávalo priame účinky, nemôže sa uplatniť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

Následne Súdny dvor rozhodol, že v spore medzi jednotlivcami s cieľom neuplatniť vnútroštátne ustanovenie, ktoré je v rozpore s právom Únie, sa nemožno dovolávať článku 27 Charty, samostatne ani v spojení s ustanoveniami smernice 2002/14/ES, ak je vnútroštátne ustanovenie, ktorým sa preberá táto smernica, nezlučiteľné s právom Únie. Súdny dvor uviedol, že na to, aby článok 27 Charty nadobudol úplný účinok, totiž musí byť spresnený ustanoveniami práva Únie alebo vnútroštátneho práva. Zákaz vylúčiť z výpočtu počtu zamestnancov určitú kategóriu pracovníkov uvedenú v smernici 2002/14 sa totiž nedá ako priamo uplatniteľná právna norma vyvodiť ani zo znenia článku 27 Charty, ani z vysvetlení k danému článku. Súdny dvor však uviedol, že účastník konania, ktorý bol poškodený nesúlados vnútroštátneho práva s právom Únie, sa môže odvolať na judikatúru vyvedenú z rozsudku z 19. novembra 1991, *Francovich a i.*⁶, aby mu prípadne bola priznaná náhrada spôsobenej škody.

⁴ Treba upozorniť na rozsudok zo 17. septembra 2014, *Liivimaa Lihaveis* (C-562/12, EU:C:2014:2229) uvedený v kapitole IV.3 „Žaloba o neplatnosť“, rozsudok z 30. apríla 2014, *Pfleger a i.* (C-390/12, EU:C:2014:281), uvedený v kapitole VI.2 „Sloboda usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb“, rozsudok z 30. januára 2014, *Diakite* (C-285/12, EU:C:2014:39), uvedený v kapitole VII.2 „Azylová politika“, stanovisko zo 14. októbra 2014 (1/13, EU:C:2014:2303), uvedené v kapitole IX „Súdna spolupráca v občianskych veciach“, rozsudok z 18. marca 2014, *International Jet Management* (C-628/11, EU:C:2014:171), uvedený v kapitole X „Doprava“, rozsudok z 8. apríla 2014, *Digital Rights Ireland a i.* (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238) a rozsudok z 13. mája 2014, *Google Spain a Google* (C-131/12, EU:C:2014:317), uvedené v kapitole XIII.2 „Ochrana osobných údajov“.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES z 11. marca 2002, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 80, s. 29; Mim. vyd. 05/004, s. 219).

⁶ Rozsudok Súdneho dvora z 19. novembra 1991, *Francovich a Bonifaci/Taliansko* (C-6/10 a C-9/90, EU:C:1991:428).

Dňa 10. júla 2014, v rozsudku *Julian Hernández a i.* (C-198/13, EU:C:2014:2055), mal Súdny dvor príležitosť spresniť pôsobnosť Charty základných práv⁷ v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa výkladu jej článku 20, ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa⁸. Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týkal vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorej zamestnanec môže prostredníctvom zákonnej subrogácie požadovať za určitých podmienok priamo od tohto štátu vyplatenie miezd za obdobie, v ktorom prebiehalo súdne konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, pokiaľ jeho zamestnávateľ tieto mzdy nevyplatil a nachádza sa v stave dočasnej platobnej neschopnosti. Súdny dvor preskúmal, či vnútroštátna právna úprava patrí do pôsobnosti smernice 2008/94 a či ju preto možno preskúmať so zreteľom na základné práva zaručené Chartou základných práv.

V tejto súvislosti zdôraznil, že na to, aby sa vnútroštátna právna úprava považovala za vykonávanie práva Únie v zmysle článku 51 Charty základných práv, musí existovať súvislosť medzi aktom práva Únie a dotknutým vnútroštátnym opatrením, ktorý presahuje podobnosť dotknutých oblastí alebo nepriame vplyvy jednej oblasti na inú. Samotná skutočnosť, že vnútroštátne opatrenie patrí do oblasti, v ktorej má Únia právomoc, nemôže toto opatrenie zahrnúť do rámca pôsobnosti práva Únie, a teda založiť uplatniteľnosť Charty základných práv. Preto na určenie, či vnútroštátna právna úprava predstavuje vykonávanie práva Únie, treba spomedzi iných kritérií preskúmať, či je cieľom dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy vykonanie ustanovenia práva Únie, aká je povaha tejto právnej úpravy a či táto právna úprava sleduje iné ciele než tie, ktoré zahŕňa právo Únie, hoci môže toto právo nepriamo ovplyvniť, a napokon aj to, či existuje osobitná právna úprava Únie v tejto oblasti alebo taká, ktorá by ju mohla ovplyvniť.

Pokiaľ ide o dotknutú vnútroštátnu právnu úpravu, Súdny dvor konštatoval, že sleduje iný cieľ než je zabezpečiť minimálnu ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ktorý stanovuje smernica 2008/94, a že priznanie náhrady stanovenej vnútroštátnou právnou úpravou nemôže ovplyvniť ani obmedziť minimálnu ochranu stanovenú smernicou. Súdny dvor okrem iného uviedol, že článok 11 smernice, ktorý stanovuje, že táto smernica nemá vplyv na možnosť členských štátov uplatňovať alebo prijímať ustanovenia, ktoré sú pre zamestnancov výhodnejšie, nepriznáva členským štátom takúto možnosť, iba ju uznáva. Dotknutú vnútroštátnu právnu úpravu preto nemožno považovať za patriacu do rámca pôsobnosti smernice.

3. Všeobecné zásady práva Únie

V rozsudku *Kamino International Logistics a i.* (C-129/13, EU:C:2014:2041) vyhlásenom 3. júla 2014 Súdny dvor preskúmal zásadu dodržiavania práva na obhajobu a práva byť vypočutý správnym orgánom v rámci uplatňovania colného kódexu⁹. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol predložený v rámci sporu týkajúceho sa dvoch colných zástupcov, ktorým boli v nadväznosti na kontrolu colných orgánov vydané dve výzvy na zaplatenie doplatku cla, pričom neboli vopred vypočutí.

⁷ Pokiaľ ide o pôsobnosť Charty, treba upozorniť na rozsudok z 30. apríla 2014, *Pfleger a i.* (C-390/12, EU:C:2014:281), uvedený v kapitole VI.2 „Sloboda usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb“.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. EÚ L 283, s. 36).

⁹ Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 zo 16. novembra 2000 (Ú. v. ES L 311, s. 17; Mim. vyd. 02/010, s. 239).

V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že jednotlivci sa môžu pred vnútroštátnymi súdmi priamo dovolávať zásady dodržiavania práva na obhajobu správnymi orgánmi a z nej vyplývajúceho práva každej osoby byť vypočutý pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia, ktoré môže nepriaznivo ovplyvniť jej záujmy. Povinnosť dodržiavať uvedenú zásadu majú správne orgány členských štátov, keď prijímajú rozhodnutia patriace do oblasti pôsobnosti práva Spoločenstva, aj keď príslušná právna úprava túto formálnu požiadavku výslovne nestanovuje. Okrem toho, pokiaľ osoba, ktorej je určené rozhodnutie, ako je výzva na zaplatenie, nebola vypočutá správnym orgánom, aj keď mala možnosť vyjadriť svoje stanovisko neskôr vo fáze správneho konania o námietke, právo na obhajobu bolo porušené, ak vnútroštátna právna úprava neumožňuje osobám, ktorým sa vydávajú tieto rozhodnutia, dosiahnuť odklad ich vykonateľnosti až do ich prípadnej zmeny. V každom prípade vzhľadom na to, že vnútroštátny súd je povinný zabezpečiť plný účinok práva Únie, môže zohľadniť to, že takéto porušenie vedie k zrušeniu rozhodnutia iba vtedy, ak by bez tejto vady mohlo toto konanie dospieť k inému výsledku.

II. Občianstvo Únie

V oblasti občianstva Únie si osobitnú pozornosť zaslúži šesť rozsudkov. Prvý rozsudok sa týka práva vstupu na územie členského štátu, štyri ďalšie sa týkajú práva na pobyt rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, a šiesty rozsudok sa týka priznania sociálnych dávok občanom Únie, ktorí nevykonávajú hospodársku činnosť a nehľadajú si zamestnanie.

V rozsudku *McCarthy a i.* (C-202/13, EU:C:2014:2450) vyhlásenom 18. decembra 2014 veľká komora Súdneho dvora rozhodla, že článok 35 smernice 2004/38¹⁰ a článok 1 Protokolu (č. 20), ktorý je prílohou Zmluvy o EÚ¹¹, neumožňujú členskému štátu, ktorý sleduje cieľ všeobecnej prevencie, uložiť štátnym príslušníkom tretích štátov, ktorí sú držiteľmi „pobytových preukazov rodinného príslušníka občana Únie“ vydaných orgánmi iného členského štátu, povinnosť získať na to, aby mohli vstúpiť na jeho územie, povolenie na vstup.

Kolumbijská štátna príslušníčka pani McCarthyová Rodriguezová býva v Španielsku so svojim manželom pánom McCarthyom, ktorý je britským aj írskym štátnym príslušníkom. Na to, aby mohla vstúpiť do Spojeného kráľovstva, bola pani McCarthyová Rodriguezová povinná vopred požiadať o vydanie vstupného dokladu rodinného príslušníka v zmysle príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy, pričom vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, spochybnil zlučiteľnosť tejto podmienky s právom Únie.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor po tom, čo potvrdil, že manželia sú „oprávnenými osobami“ zo smernice 2004/38, v prvom rade pripomenul, že na rodinného príslušníka občana Únie, ktorý sa nachádza v situácii ako pani McCarthyová Rodriguezová, sa nevzťahuje povinnosť získať víza alebo rovnocenná povinnosť na to, aby mohol vstúpiť na územie členského štátu, z ktorého pochádza tento občan Únie.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

¹¹ Protokol (č. 20) o uplatňovaní určitých aspektov článku 26 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na Spojené kráľovstvo a Írsko.

Navyše pokiaľ ide o článok 35 smernice 2004/38, ktorý stanovuje, že členské štáty môžu prijať potrebné opatrenia na odmietnutie, ukončenie alebo zrušenie akéhokoľvek práva priznaného podľa tejto smernice v prípade zneužívania práv alebo podvodu,¹² Súdny dvor uviedol, že opatrenia prijaté na základe tohto ustanovenia podliehajú procesným zárukám stanoveným smernicou a musia vychádzať z individuálneho posúdenia konkrétneho prípadu. V tejto súvislosti dôkaz zneužívajúceho konania si vyžaduje súbor objektívnych okolností a subjektívny prvok. Preto skutočnosť, že členský štát čelí zvýšenému počtu zneužití práva alebo podvodov, nemôže odôvodniť prijatie opatrenia vychádzajúceho z dôvodov všeobecnej prevencie, ktoré vylučuje akékoľvek konkrétne posúdenie vlastného správania dotknutej osoby. Takéto opatrenia by totiž vzhľadom na svoju automatickosť umožňovali členským štátom neuplatňovať ustanovenia smernice 2004/38 a boli by v rozpore so samotnou podstatou základného a individuálneho práva občanov Únie na voľný pohyb a pobyt, ako aj s odvodenými právami v prospech ich rodinných príslušníkov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu.

Napokon, hoci článok 1 Protokolu (č. 20) oprávňuje spojené kráľovstvo preveriť, či osoba, ktorá chce vstúpiť na jeho územie, skutočne spĺňa vyžadované podmienky, toto ustanovenie neumožňuje tomuto členskému štátu určovať podmienky vstupu osôb, ktoré sú na to oprávnené v zmysle práva Únie, a najmä uložiť im dodatočné podmienky vstupu alebo iné podmienky, ako sú tie, ktoré stanovuje právo Únie.

V dvoch rozsudkoch mala veľká komora Súdneho dvora možnosť vyložiť *článok 21 ZFEÚ a článok 45 ZFEÚ, ako aj smernicu 2004/38, pokiaľ ide o právo na pobyt rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretieho štátu*. Dňa 12. marca 2014 v rozsudku *O. (C-456/12, EU:C:2014:135)* najskôr pripomenula, že poslaním smernice 2004/38 nie je priznať odvodené právo na pobyt pre štátneho príslušníka tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie zdržiavajúceho sa v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom. V situácii, keď občan Únie začal alebo rozvinul rodinný život so štátnym príslušníkom tretieho štátu počas stáleho pobytu v inom členskom štáte než je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom, a keď sa vráti so svojim rodinným príslušníkom do svojho členského štátu pôvodu v súlade s článkom 21 ods. 1 ZFEÚ, sa však analogicky uplatnia ustanovenia smernice. Podmienky priznania odvodeného práva na pobyt by preto nemali byť prísnejšie než podmienky stanovené touto smernicou v prípade občana Únie, ktorý sa usadil v inom členskom štáte než je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom.¹³ Súdny dvor však zdôraznil, že krátkodobé pobyty, akými sú víkendy alebo dovolenky v inom členskom štáte než je členský štát, ktorého je takýto občan štátnym príslušníkom, aj keby sa zohľadnili spolu, nespĺňajú uvedené podmienky.

Navyše uviedol, že štátny príslušník tretieho štátu, ktorý nemal najneskôr počas časti svojho pobytu v hostiteľskom členskom štáte postavenie rodinného príslušníka občana Únie a nemohol v tomto štáte využívať odvodené právo na pobyt na základe uvedených ustanovení smernice 2004/38, sa nemôže odvolávať na článok 21 ods. 1 ZFEÚ na účely získania odvodeného práva na pobyt pri návrate dotknutého občana Únie do členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom.

V rozsudku *S. a G. (C-457/12, EU:C:2014:136)* vyhlásenom 12. marca 2014 Súdny dvor rozhodol, že ustanovenia smernice 2004/38 nebránia tomu, aby členský štát zamietol právo na pobyt štátnemu

¹² Ďalšie dva rozsudky, ktorých sa týka táto správa, sa vzťahujú na otázku zneužitia práva: rozsudok zo 17. júla 2014, *Torresi (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088)*, uvedený v kapitole VI.2 „Sloboda usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb“, a rozsudok z 13. marca 2014, *SICES a i. (C-155/13 EU:C:2014:145)*, uvedený v kapitole V „Poľnohospodárstvo“.

¹³ Pozri najmä článok 7 ods. 1 a 2 a článok 16 smernice 2004/38.

príslušníkovi tretieho štátu, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, pokiaľ má tento občan štátnu príslušnosť uvedeného členského štátu a aj jeho bydlisko je v tomto členskom štáte, ale pravidelne v rámci svojich pracovných činností cestuje do iného členského štátu. Ustanovenia tejto smernice totiž priznávajú vlastné právo na pobyt pre občanov Únie a odvodené právo na pobyt pre ich rodinných príslušníkov, iba ak uvedený občan vykonáva svoje právo na voľný pohyb usadením sa v inom členskom štáte než je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom.

Naproti tomu Súdny dvor, inšpirujúc sa svojím výkladom článku 56 ZFEÚ podaným v rozsudku *Carpenter*¹⁴, uviedol, že článok 45 ZFEÚ priznáva právo na pobyt rodinnému príslušníkovi občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom tretieho štátu, ak je uvedený občan štátnym príslušníkom dotknutého členského štátu a má bydlisko v tomto členskom štáte, ale v postavení pracovníka pravidelne vykonáva pohyb do iného členského štátu, pokiaľ by zamietnutie priznania práva na pobyt v prospech štátneho príslušníka tretieho štátu malo odradzujúci účinok na skutočný výkon práv, ktoré pracovníkovi priznáva článok 45 ZFEÚ. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že okolnosť, že štátny príslušník tretieho štátu sa stará o dieťa občana Únie, môže predstavovať relevantnú skutočnosť, ktorú musí vnútroštátny súd zohľadniť. Samotná skutočnosť, ktorá sa môže javiť žiaduca, že štátny príslušník tretieho štátu, v danom prípade matka manželského partnera občana Únie, sa stará o dieťa, však sama osebe nepostačuje na konštatovanie takéhoto odradzujúceho účinku.

Súdny dvor mal tiež príležitosť spresniť, v rozsudku *Reyes* (C-423/12, EU:C:2014:16) vyhlásenom 16. januára 2014, *pojem rodinný príslušník, ktorý je závislý od občana Únie*. V spore vo veci samej vystupovala filipínska štátna príslušníčka staršia ako 21 rokov proti švédskemu prisťahovaleckému úradu v súvislosti so zamietnutím jej žiadosti o vydanie povolenia na pobyt vo Švédsku v postavení rodinného príslušníka svojej matky, nemeckej štátnej príslušníčky, a jej partnera, nórskeho štátneho príslušníka.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že na to, aby sa priamy potomok občana Únie vo veku aspoň 21 rokov mohol považovať za „závislého“ od tohto občana, musí byť preukázaná existencia skutočnej závislosti v štáte pôvodu dotknutého rodinného príslušníka. Naopak nie je potrebné určiť dôvody tejto závislosti. Preto za okolností, pri ktorých občan Únie pravidelne počas značne dlhého obdobia posielal peňažné sumy potomkovi v priamej línii vo veku aspoň 21 rokov, ktoré sú pre neho nevyhnutné na uspokojenie svojich základných potrieb v štáte pôvodu, článok 2 bod 2 písm. c) smernice 2004/38 neumožňuje členskému štátu vyžadovať, aby tento potomok preukázal, že sa neúspešne pokúšal nájsť si prácu alebo získať podporu od orgánov svojej krajiny pôvodu a/alebo sa akokoľvek inak snažil zabezpečiť svoje živobytie. Požiadavka takéhoto dodatočného preukázania, ktorú v praxi nemožno ľahko splniť, totiž môže nadmerne sťažiť možnosť toho istého potomka využiť právo na pobyt v hostiteľskom členskom štáte.

Okrem iného Súdny dvor spresnil, že skutočnosť, že rodinný príslušník sa vzhľadom na osobné okolnosti, akými sú jeho vek, vzdelanie a zdravotný stav, považuje za osobu, ktorá má reálnu šancu nájsť si prácu a okrem toho má v úmysle pracovať v hostiteľskom členskom štáte, nemá význam pri výklade podmienky závislosti stanovenej v tomto ustanovení smernice 2004/38.

Dňa 10. júla 2014, stále v rámci oblasti smernice 2004/38, Súdny dvor v rozsudku *Ogieriakhi* (C-244/13, EU:C:2014:2068) vyložil *pojem „nepretržitý legálny pobyt s občanom Únie“ uvedený v článku 16 ods. 2 tejto smernice*. Prejudiciálne otázky vychádzajú zo žaloby o náhradu škody podanej štátnym príslušníkom tretieho štátu proti Írsku. Žalobca vo veci samej uplatňoval náhradu škody spôsobenej odmietnutím udelenia povolenia na pobyt po odlúčení od svojej manželky, ktorá je

¹⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 2002, *Carpenter* (C-60/00, EU:C:2002:434).

občiankou Únie. Odmietnutie údajne vychádzalo z vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa podľa žalobcu vo veci samej nesprávne prebrala smernica 2004/38.

V tejto veci Súdny dvor usúdil, že štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa počas nepretržitého obdobia piatich rokov pred dátumom prebratia tejto smernice zdržiaval v členskom štáte ako manželský partner občana Únie, ktorý je pracovníkom v uvedenom členskom štáte, treba považovať za osobu, ktorá nadobudla právo na trvalý pobyt uvedené v tejto smernici, hoci počas uvedeného obdobia sa manželia rozhodli žiť oddelene a začali žiť s inými partnermi a ubytovanie, v ktorom tento štátny príslušník býval, mu už neposkytovala ani nedala k dispozícii jeho manželská partnerka, ktorá je občiankou Únie. Výklad článku 16 ods. 2 smernice 2004/38, podľa ktorého by bolo na účely nadobudnutia práva na trvalý pobyt možné považovať podmienku zdržiavania sa s občanom Únie za splnenú len v tom prípade, že manželský partner, ktorý má s občanom Únie v hostiteľskom členskom štáte pobyt, neprerušil úplne manželské životné spoločenstvo s týmto občanom Únie, sa totiž nezdá byť v súlade s cieľom danej smernice poskytnúť právnu ochranu rodinným príslušníkom občana Únie, a to najmä pokiaľ ide o práva v oblasti pobytu, ktoré sa za určitých podmienok priznávajú bývalým partnerom v prípade rozvodu.

Navyše pokiaľ sa v prejednávanej veci päťročné obdobie zohľadnené na účely získania práva na trvalý pobyt týka doby pred dátumom prebratia smernice 2004/38, oprávnenosť pobytu sa musí posudzovať podľa pravidiel stanovených v článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1612/68¹⁵. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podmienka, uložená týmto článkom, mať ubytovanie, nevyžaduje, aby v ňom dotknutý rodinný príslušník trvale býval, ale len aby bolo možné považovať ubytovanie, ktoré má pracovník k dispozícii, za bežné na prijatie jeho rodiny. Dodržanie tohto ustanovenia sa musí posudzovať ku dňu, keď štátny príslušník tretej krajiny začal v hostiteľskom členskom štáte bývať s manželským partnerom z Únie.

Súdny dvor napokon uviedol, že pokiaľ ide o právo na náhradu za porušenie práva Únie členským štátom, skutočnosť, že vnútroštátny súd považoval za potrebné položiť prejudiciálnu otázku týkajúcu sa dotknutej oblasti práva Únie, sa nesmie považovať za rozhodujúci faktor na určenie existencie zjavného porušenia tohto práva členským štátom.

Vo veci, ktorá viedla k rozsudku *Dano* (C-333/13, EU:C:2014:2358) vyhlásenému 11. novembra 2014, Súdny dvor, ktorý rozhodoval ako veľká komora, sa zaoberal otázkou, či členský štát môže vylúčiť z poberania nepríspevkových sociálnych dávok občanov Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, ktorí nevykonávajú hospodársku činnosť, hoci sa tieto dávky poskytujú vlastným štátnym príslušníkom nachádzajúcim sa v rovnakej situácii. Vo veci samej išlo o rumunskú štátnu príslušníčku, ktorá neprišla do Nemecka hľadať si zamestnanie, ale požiadala o poskytovanie základných dávok pre uchádzačov o zamestnanie.

V odpovedi na prejudiciálnu otázku veľká komora Súdneho dvora konštatovala, že „osobitné nepríspevkové peňažné dávky“ v zmysle nariadenia č. 883/2004 spadajú pod pojem „sociálna pomoc“ v zmysle článku 24 ods. 2 smernice 2004/38.¹⁶ Konštatovala, že ustanovenia tejto smernice, ako aj

¹⁵ Nariadenie Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15).

¹⁶ Pozri článok 70 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1244/2010 z 9. decembra 2010 (Ú. v. EÚ L 338, s. 35).

ustanovenia nariadenia č. 883/2004¹⁷ nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sú štátni príslušníci iných členských štátov vylúčení z poberania určitých sociálnych dávok, hoci sú tieto dávky zaručené vlastným štátnym príslušníkom, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, ak týmto štátnym príslušníkom iných členských štátov nie je v hostiteľskom členskom štáte priznané právo na pobyt podľa smernice 2004/38. Podľa Súdneho dvora, pokiaľ ide o prístup k uvedeným sociálnym dávkam, občan Únie sa môže odvolávať na rovnosť zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi hostiteľského členského štátu len vtedy, keď jeho pobyt na území hostiteľského členského štátu je v súlade s podmienkami stanovenými smernicou 2004/38. Medzi podmienkami uplatňujúcimi sa na občanov Únie, ktorí nevykonávajú hospodársku činnosť, ktorých dĺžka pobytu v hostiteľskom členskom štáte presahuje tri mesiace, ale je kratšia ako päť rokov, patrí povinnosť mať dostatočné zdroje pre seba a svojich rodinných príslušníkov¹⁸. V dôsledku toho členský štát má možnosť odmietnuť priznanie sociálnych dávok občanom Únie, ktorí nevykonávajú hospodársku činnosť a ktorí vykonávajú svoje právo na voľný pohyb len preto, aby im bola priznaná sociálna pomoc iného členského štátu, hoci nemajú dostatočné zdroje na to, aby mohli žiadať o právo na pobyt. V tejto súvislosti je potrebné konkrétne preskúmať ekonomickú situáciu každej dotknutej osoby bez ohľadu na požadované sociálne dávky.

III. Inštitucionálne ustanovenia

1. Právny základ aktov Únie

Počas roku 2014 Súdny dvor vyhlásil niekoľko rozsudkov týkajúcich sa právneho základu aktov Únie. Spomedzi týchto rozsudkov treba upozorniť na jeden rozsudok v oblasti dopravnej politiky a päť rozsudkov týkajúcich sa aktov Rady súvisiacich s medzinárodnými dohodami.

Dňa 6. mája 2014 v rozsudku *Komisia/Parlament a Rada* (C-43/12, EU:C:2014:298) Súdny dvor, ktorý rozhodoval ako veľká komora, vyhovel návrhu na zrušenie podanému Komisiou proti *smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/82 z 25. októbra 2011, ktorou sa zjednodušuje cezhraničná výmena informácií o deliktoch na úseku bezpečnosti cestnej premávky*¹⁹, keďže sa domnieval, že článok 87 ods. 2 ZFEÚ je nesprávnym právnym základom.

Najskôr pripomenul svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej musí byť voľba právneho základu aktu Únie založená na objektívnych prvkoch spôsobilých byť predmetom súdneho preskúmania, medzi ktoré patria predovšetkým cieľ a obsah tohto aktu. Súdny dvor okrem iného pripomenul, že ak preskúmanie aktu Únie preukáže, že tento akt sleduje dvojaký účel alebo má dvojitú zložku, a pokiaľ jednu z nich možno označiť ako hlavnú alebo prevažujúcu, zatiaľ čo druhá je len doplňujúca, musí byť akt založený na jedinom právnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci účel alebo zložka.

Následne Súdny dvor konštatoval, že hlavným alebo prevažujúcim cieľom tejto smernice 2011/82 je zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky. Súdny dvor totiž po preskúmaní obsahu smernice

¹⁷ Článok 24 ods. 1 smernice 2004/38 v spojení s článkom 7 ods. 1 písm. b) tejto smernice, ako aj článok 4 nariadenia č. 883/2004.

¹⁸ Pozri najmä článok 7 ods. 1 písm. b) smernice 2004/38.

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/82/EÚ z 25. októbra 2011, ktorou sa zjednodušuje cezhraničná výmena informácií o deliktoch na úseku bezpečnosti cestnej premávky (Ú. v. EÚ L 288, s. 1).

a priebehu postupov výmeny uvedených informácií medzi členskými štátmi už rozhodol²⁰, že opatrenia, o ktoré išlo, sa týkajú hlavne dopravnej politiky, keďže umožňujú zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky, a že táto smernica sa priamo netýka cieľov policajnej spolupráce. Súdny dvor z toho vyvodil, že mala byť prijatá na základe článku 91 ods. 1 písm. c) ZFEÚ a že nemohla byť platne prijatá na základe článku 87 ods. 2 ZFEÚ, ktorý sa týka najmä výmeny relevantných informácií na účely uvedenej spolupráce.

Pokiaľ ide o akty týkajúce sa medzinárodných dohôd, rozsudkom *Komisia/Rada* (C-377/12, EU:C:2014:1903) vyhláseným 11. júna 2014 veľká komora Súdneho dvora zrušila *rozhodnutie Rady 2012/272/EÚ o podpise Rámcovej dohody o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Filipínskou republikou na strane druhej*²¹. Keďže rámcová dohoda, na ktorú sa vzťahuje uvedené rozhodnutie, stanovuje partnerstvo uzatvorené najmä s cieľom zohľadniť záujmy Filipín ako rozvojovej krajiny, Komisia prijala na účely podpísania tejto rámcovej dohody návrh rozhodnutia na základe článkov 207 ZFEÚ a 209 ZFEÚ týkajúcich sa spoločnej obchodnej politiky a rozvojovej spolupráce. Naproti tomu, keďže Rada sa domnievala, že spolupráca a partnerstvo stanovené touto rámcovou dohodou majú všeobecnú povahu a neobmedzujú sa len na „rozvojovú spoluprácu“, okrem týchto článkov použila ako právny základ aj článok 79 ods. 3 ZFEÚ týkajúci sa readmisie štátnych príslušníkov tretích krajín, články 91 ZFEÚ a 100 ZFEÚ týkajúce sa dopravy, ako aj článok 191 ods. 4 ZFEÚ týkajúci sa životného prostredia. Pridanie týchto právnych základov malo za následok uplatňovanie Protokolov (č. 21) a (č. 22) k Zmluve o EÚ týkajúcich sa na jednej strane postavenia Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a na druhej strane postavenia Dánska, podľa ktorých sa tieto členské štáty nepodieľajú na podpise a uzatváraní medzinárodných dohôd Únie Radou v zmysle hlavy V tretej časti Zmluvy o FEÚ, ak neoznámia svoje želanie podieľať sa na nich.

V tejto súvislosti Súdny dvor po tom, čo mal po prvýkrát možnosť vyjadriť sa k obsahu článku 209 ZFEÚ, potvrdil svoju judikatúru pred Lisabonskou zmluvou²² a spresnil, že podľa článku 208 ZFEÚ politika Únie v oblasti rozvojovej spolupráce sa neobmedzuje na opatrenia zamerané priamo na odstránenie chudoby, ale aby dosiahla tento základný cieľ, sleduje takisto ciele uvedené v článku 21 ods. 2 ZFEÚ, ako je cieľ spočívajúci v podpore trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách na úrovni hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že vzhľadom na to, že odstránenie chudoby má viacero aspektov, dosiahnutie týchto cieľov predpokladá v zmysle spoločného vyhlásenia Rady a zástupcov vlád členských štátov o politike rozvoja Únie z roku 2006²³ uplatňovanie celej palety rozvojových činností týkajúcich sa najmä hospodárskych a sociálnych reforiem, sociálnej spravodlivosti, spravodlivého prístupu k verejným službám, predchádzania konfliktom, životného prostredia, udržateľného využívania prírodných zdrojov, migrácie a rozvoja.

Dňa 24. júna 2014 rozsudkom *Parlament/Rada* (C-658/11, EU:C:2014:2025) Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora vyhovel návrhu na zrušenie podanému Parlamentom proti *rozhodnutiu*

²⁰ Rozsudok Súdneho dvora z 9. septembra 2004, *Španielsko a Fínsko/Parlament a Rada* (C-184/02 a C-223/02, EU:C:2004:497).

²¹ Rozhodnutie Rady 2012/272/EÚ zo 14. mája 2012 o podpise Rámcovej dohody o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Filipínskou republikou na strane druhej v mene Únie (Ú. v. EÚ L 134 s. 3).

²² Rozsudok Súdneho dvora z 3. decembra 1996, *Portugalsko/Rada* (C-268/94, EU:C:1996:461).

²³ Pozri najmä bod 12 spoločného vyhlásenia Rady a zástupcov vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie o politike rozvoja Európskej únie: „Európsky konsenzus“ (Ú. v. EÚ C 46, 2006, s. 1).

*Rady 2011/640/SZBP z 12. júla 2011 o podpise a uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Maurícijskou republikou*²⁴ (ďalej len „dohoda medzi EÚ a Mauríciom“).

Súdny dvor v prvom rade považoval za nedôvodný žalobný dôvod, ktorým Parlament tvrdil, že okolnosť, že dohoda medzi EÚ a Mauríciom sleduje, aj keď iba dopĺňujúcim spôsobom, iný účel ako účel patriaci do SZBP, stačí na vylúčenie toho, aby uvedené rozhodnutie patrilo výlučne do tejto politiky v zmysle článku 218 ods. 6 ZFEÚ, v dôsledku čoho sa Parlament údajne mal podieľať na prijatí tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že článok 218 ods. 6 ZFEÚ stanovuje symetriu medzi postupom prijímania opatrení Únie z vnútorného hľadiska a postupom prijímania medzinárodných zmlúv na účely zabezpečenia, že vzhľadom na danú oblasť budú mať Parlament a Rada rovnaké právomoci pri dodržaní inštitucionálnej rovnováhy stanovenej v Zmluvách. Za týchto podmienok treba práve z dôvodu účinného dodržania tejto symetrie použiť pravidlo, podľa ktorého hmotnoprávny základ aktu určuje postupy, ktoré treba dodržať na účely jeho prijatia, nielen na postupy stanovené na prijatie vnútorného aktu, ale aj na postupy uplatniteľné na uzatváranie medzinárodných dohôd. V dôsledku toho v rámci postupu uzatvorenia medzinárodnej dohody v súlade s článkom 218 ZFEÚ je to hmotnoprávny základ rozhodnutia o uzatvorení tejto dohody, ktorý určuje druh postupu, ktorý sa uplatní podľa odseku 6 tohto článku. Keďže v danom prípade je rozhodnutie Rady založené výlučne na ustanovení týkajúcom sa SZBP, mohlo byť prijaté na základe tohto ustanovenia bez udelenia súhlasu Parlamentu alebo bez porady s ním.

Naproti tomu Súdny dvor vyhovel inému žalobnému dôvodu založenému na porušení článku 218 ods. 10 ZFEÚ, ktorý stanovuje povinnosť informovať Parlament vo všetkých etapách konania pri dojednávani a uzatváraní medzinárodných zmlúv. V danom prípade však Parlament nebol ihneď informovaný a Rada preto porušila tento článok. Vzhľadom na to, že toto procesné pravidlo je podstatnou formálnou náležitosťou, jeho porušenie má za následok neplatnosť aktu, ktorého sa týka, keďže jeho účasť na legislatívnom procese je odrazom základnej demokratickej zásady na úrovni Únie, podľa ktorej sa ľudia na výkone moci zúčastňujú prostredníctvom reprezentatívneho zhromaždenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že zrušenie napadnutého rozhodnutia by mohlo poškodiť chod operácií vedených na základe dohody medzi EÚ a Mauríciom, však Súdny dvor ponechal v platnosti účinky zrušeného rozhodnutia.

Vo veci vedúcej k rozsudku *Komisia/Rada* (C-114/12, EU:C:2014:2151) vyhlásenému 4. septembra 2014 veľká komora Súdneho dvora zrušila *rozhodnutie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorým sa povoľuje spoločná účasť Únie a jej členských štátov na rokovaníach o Dohovore Rady Európy o ochrane práv vysielacích organizácií*. Podľa Komisie Únia disponuje výlučnou vonkajšou právomocou v oblasti zamýšľanej dohody podľa článku 3 ods. 2 ZFEÚ a spoločná účasť by teda mala byť vylúčená.

Súdny dvor sa stotožnil s týmto stanoviskom, keďže spoločná dohoda patrila medzi dohody upravené v tomto poslednom uvedenom ustanovení, ktoré môžu mať vplyv na spoločné pravidlá stanovené na dosiahnutie cieľov Zmluvy. V danom prípade obsah rokovaní na účely Dohovoru Rady Európy o ochrane práv vysielacích organizácií súvisiacich s autorským právom patrí do oblasti,

²⁴ Rozhodnutie Rady 2011/640/SZBP z 12. júla 2011 o podpise a uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Maurícijskou republikou o podmienkach odovzdávania osôb, ktoré sú podozrivé z pirátstva, a súvisiaceho zaisteného majetku zo strany námorných síl pod vedením Európskej únie Maurícijskej republiky, a o podmienkach osôb podozrivých z pirátstva po ich odovzdaní (Ú. v. EÚ L 254, s. 1).

ktorá je vo veľkej miere upravená spoločnými pravidlami Únie. Ako totiž vyplýva zo smerníc 93/83²⁵, 2001/29²⁶, 2004/48²⁷, 2006/115²⁸ a 2006/116²⁹, uvedené práva sú v práve Únie predmetom harmonizovaného právneho rámca, ktorého cieľom je najmä zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a ktorý zaviedol systém vysokej a homogénnej ochrany v prospech vysielacích organizácií.

Pokiaľ sa však existencia výlučnej vonkajšej právomoci Únie musí opierať o závery založené na konkrétnom posúdení vzťahu medzi budúcou medzinárodnou dohodou a platným právom Únie, okolnosť, že dotknutý harmonizovaný právny rámec Únie bol zavedený prostredníctvom rôznych právnych nástrojov, nemôže spochybniť dôvodnosť tohto prístupu. Posúdenie existencie rizika, že medzinárodné záväzky sa dotknú spoločných pravidiel Únie alebo zmenia rozsah ich pôsobnosti, totiž nemôže závisieť od umelého rozlíšenia, ktoré sa zakladá na existencii alebo neexistencii takých pravidiel v jedinom a tom istom nástroji práva Únie.

Dňa 7. októbra 2014 vo veci vedúcej k rozsudku *Nemecko/Rada* (C-399/12, EU:C:2014:2258) Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora zamietol žalobu podanú Spolkovou republikou Nemecko proti rozhodnutiu Rady Európskej únie z 18. júna 2012, ktorým sa ustanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o určité rezolúcie, o ktorých sa má hlasovať v rámci Medzinárodnej organizácie pre vinič a víno (ďalej len „OIV“).

Svojím jediným žalobným dôvodom založeným na porušení článku 218 ods. 9 ZFEÚ, ktorý predstavuje právny základ napadnutého rozhodnutia, Nemecko podporované viacerými členskými štátmi jednak tvrdilo, že toto ustanovenie sa neuplatňuje v kontexte medzinárodnej dohody, akou je Dohoda OIV, ktorú uzatvorili členské štáty, a nie Únia, jednak, že „aktmi s právnymi účinkami“ v zmysle tohto ustanovenia sú iba akty medzinárodného práva, ktoré sú pre Úniu záväzné.

Súdny dvor najskôr uviedol, že znenie článku 218 ods. 9 ZFEÚ nebráni tomu, aby Únia prijala rozhodnutie určujúce pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene v rámci orgánu zriadeného medzinárodnou dohodou, ktorej nie je zmluvnou stranou. V tejto súvislosti Súdny dvor predovšetkým zdôraznil, že rozhodnutie, ktorým sa ustanovuje pozícia členských štátov, ktoré sú súčasne členmi OIV, sa týka oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky, presnejšie spoločnej organizácie trhov v sektore vinohradníctva a vinárstva, teda oblasti, ktorú vo veľkom rozsahu upravuje normotvorca Únie na základe svojej právomoci založenej na článku 43 ZFEÚ. Preto pokiaľ dotknutá oblasť patrí do tohto druhu právomoci Únie, neexistencia účasti Únie na predmetnej medzinárodnej dohode jej nebráni v tom, aby túto právomoc vykonávala tak, že v rámci svojich inštitúcií určí pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene v rámci orgánu zriadeného touto dohodou, najmä prostredníctvom členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami uvedenej dohody, konajúcich spoločne v jej záujme.

²⁵ Smernica Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248, s. 15; Mim. vyd. 17/001, s. 134).

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32).

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 376, s. 28).

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (Ú. v. EÚ L 372, s. 12).

Súdny dvor následne preveril, či odporúčania, ktoré má prijať OIV a ktoré sa v danom prípade týkajú nových enologických postupov, metód analýzy na určenie zloženia produktov sektora vinohradníctva a vinárstva alebo aj špecifikácie čistoty a identifikácie látok používaných v rámci takých postupov, sú „aktmi s právnymi účinkami“ v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ. V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že uvedené odporúčania predovšetkým prispievajú k dosiahnutiu cieľov tejto organizácie a z dôvodu ich zahrnutia do práva Únie podľa článku 120f písm. a), článku 120g a článku 158a ods. 1 a 2 nariadenia č. 1234/2007³⁰, ako aj článku 9 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 606/2009³¹, majú právne účinky v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ. Preto napriek tomu, že Únia nie je zmluvnou stranou Dohody OIV, je oprávnená určiť pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene vo vzťahu k týmto odporúčaniam vzhľadom na ich priamy vplyv v tejto oblasti na *acquis* Únie.

Vo veciach vedúcich k rozsudku *Parlament a Komisia/Rada* (C-103/12 a C-165/12, EU:C:2014:2400) vyhlásenému 26. novembra 2014 veľká komora Súdneho dvora zrušila *rozhodnutie 2012/19 o schválení vyhlásenia o udelení rybolovných možností vo vodách EÚ rybárskym plavidlám, ktoré sa plavia pod vlajkou Venezuelskej bolívarovskej republiky vo výhradnej hospodárskej zóne pri pobreží Francúzskej Guyany, v mene Európskej únie*.³² Podľa žalobkýň toto rozhodnutie nemalo byť prijaté na základe článku 43 ods. 3 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. b) ZFEÚ, ale na základe článku 43 ods. 2 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. a) bodom v) ZFEÚ.

Súdny dvor sa stotožnil s argumentáciou žalobkýň, pričom zdôraznil, že prijatie opatrení upravených v článku 43 ods. 2 ZFEÚ týkajúcich sa vykonávania spoločnej poľnohospodárskej politiky si vyžaduje politické rozhodnutie, ktoré je vyhradené normotvorcovi Únie. Naopak, prijatie opatrení týkajúcich sa určovania a pridelenia rybolovných možností v súlade s článkom 43 ods. 3 ZFEÚ si nevyžaduje takéto posúdenie, keďže takéto opatrenia sú predovšetkým technickej povahy a treba ich vnímať ako vykonanie ustanovení prijatých na základe odseku 2 toho istého článku.

Súdny dvor sa okrem toho odvolal na dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve (ďalej len dohovor „Montego Bay“)³³ a stanovené podmienky umožňujúce pobrežnému štátu povoliť iným štátom využívanie živých zdrojov v jeho výhradnej hospodárskej zóne, pričom usúdil, že prijatie ponuky pobrežného štátu dotknutým štátom predstavuje dohodu v zmysle tohto dohovoru. Preto sporné vyhlásenie o poskytnutí možnosti rybolovu urobené Úniou, namiesto pobrežného štátu, Venezuelskej bolívarovskej republiky, ktorá s ňou súhlasila, predstavuje dohodu.

Pokiaľ ide o otázku, či toto vyhlásenie patrí do výhradnej právomoci normotvorcu Únie, Súdny dvor konštatoval, že má za cieľ stanoviť všeobecný rámec, aby sa rybárskym plavidlám plaviacim sa pod venezuelskou vlajkou povolilo vykonávať rybolov vo výhradnej hospodárskej zóne pobrežného štátu. V dôsledku toho ponuka nie je technickým alebo vykonávacím opatrením, ale opatrením, ktoré predpokladá prijatie samostatného rozhodnutia, ktoré je potrebné urobiť s ohľadom na politické záujmy, ktoré Únia sleduje najmä v rámci politiky rybolovu. Takéto vyhlásenie je súčasťou

³⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (Ú. v. EÚ L 299, s. 1).

³¹ Nariadenie Komisie (ES) č. 606/2009 z 10. júla 2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o kategórie vinárskych výrobkov, enologické postupy a uplatniteľné obmedzenia (Ú. v. EÚ L 193, s. 1).

³² Rozhodnutie Rady 2012/19/EÚ zo 16. decembra 2011 o schválení vyhlásenia o udelení rybolovných možností vo vodách EÚ rybárskym plavidlám, ktoré sa plavia pod vlajkou Venezuelskej bolívarovskej republiky vo výhradnej hospodárskej zóne pri pobreží Francúzskej Guyany, v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 6, 2012, s. 8).

³³ Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve, podpísaný v Montego Bay 10. decembra 1982, schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 98/392/ES z 23. marca 1998 (Ú. v. ES L 179, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 260).

oblasti právomoci patriacej do právomoci normotvorcu Únie a vstupuje teda do pôsobnosti článku 43 ods. 2 ZFEÚ, nie článku 43 ods. 3 ZFEÚ. Okrem toho, keďže je tiež základným prvkom medzinárodnej dohody, vzťahuje sa na neho článok 218 ods. 6 písm. a) bod v) ZFEÚ.

Hoci Súdny dvor vyhovel žalobe, vzhľadom na existenciu závažných dôvodov právnej istoty súčasne rozhodol o zachovaní účinkov rozhodnutia až do nadobudnutia účinnosti nového rozhodnutia založeného na vhodnom právnom základe.

2. Inštitúcie, úrady a agentúry Únie

Pokiaľ ide o právomoci inštitúcií, úradov a agentúr Únie, treba upozorniť na dva rozsudky: jeden sa týka právomocí Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ďalej len „ESMA“) a druhý vykonávacích právomocí Komisie.

V rozsudku *Spojené kráľovstvo/Parlament a Rada* (C-270/12, EU:C:2014:18) vyhlásenom 22. januára 2014 išlo o súlad právomoci ESMA intervenovať v naliehavej situácii na finančných trhoch členských štátov, aby sa upravil alebo zakázal predaj nakrátko, s právom Únie. Veľká komora Súdneho dvora, ktorá rozhodovala o návrhu na zrušenie podanom Spojeným kráľovstvom proti článku 28 nariadenia č. 236/2012³⁴ stanovujúceho takúto právomoc ESMA, rozhodla, že toto ustanovenie nie je v rozpore s právom Únie.

Súdny dvor v prvom rade odmietol výhradu, že právomoci priznané ESMA idú nad rámec toho, čo môžu inštitúcie Únie zveriť iným subjektom³⁵. Na jednej strane ESMA totiž môže prijímať opatrenia iba vtedy, pokiaľ reagujú na hrozbu pre riadne fungovanie a integritu finančných trhov alebo stabilitu celého finančného systému v Únii a majú cezhraničný účinok. Táto intervencia je navyše viazaná na podmienku, že buď žiadny príslušný vnútroštátny orgán neprijal takéto opatrenie, alebo že opatrenia boli prijaté, ale nie sú vhodné čeliť tejto hrozbe. Na druhej strane ESMA musí overiť, či opatrenia, ktoré prijal tento orgán, umožňujú významným spôsobom riešiť takúto hrozbu alebo zlepšiť schopnosť vnútroštátnych orgánov monitorovať ju. Napokon, voľná úvaha ESMA je obmedzená jednak povinnosťou konzultácie Európskeho výboru pre systémové riziká a jednak dočasnou povahou povolených opatrení.

V druhom rade Súdny dvor odmietol stanovisko Spojeného kráľovstva, že na základe rozsudku *Romano*³⁶ nie je prípustné zveriť orgánu ako je ESMA spôsobilosť prijímať normatívne akty. V tejto súvislosti pripomenul, že inštitucionálny rámec zavedený Zmluvou o FEÚ, a najmä článkom 263 prvým odsekom ZFEÚ a článkom 277 ZFEÚ, umožňuje, aby orgány, úrady a agentúry Únie prijímali akty so všeobecnou pôsobnosťou.

V treťom rade podľa Súdneho dvora článok 28 nariadenia č. 236/2012 nie je nezlučiteľný s režimom delegovania stanoveným článkami 290 ZFEÚ a 291 ZFEÚ. Tieto ustanovenia totiž netreba posudzovať izolovane, ale treba ich chápať ako súčasť súboru pravidiel, ktorých účelom je priznať príslušným vnútroštátnym orgánom a ESMA intervenčné právomoci, aby sa dalo čeliť nepriaznivým vývojom ohrozujúcim finančnú stabilitu v rámci Únie a dôveru trhov.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 236/2012 zo 14. marca 2012 o predaji nakrátko a určitých aspektoch swapov na úverové zlyhanie (Ú. v. EÚ L 86, s. 1).

³⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 13. júna 1958, *Meroni/Vysoký úrad* (C-9/56, EU:C:1958:7).

³⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. mája 1981, *Romano* (C-98/80, EU:C:1981:104).

Súdny dvor napokon konštatoval, že článok 114 ZFEÚ predstavuje vhodný právny základ na prijatie článku 28 nariadenia č. 236/2012. V tejto súvislosti uviedol, že nič v znení článku 114 ZFEÚ nedovoľuje prijať záver, že opatrenia prijaté na základe tohto ustanovenia sa musia obmedziť výlučne na členské štáty. Okrem iného, toto ustanovenie sa využíva, len ak je cieľom aktu prijatého na jeho základe zlepšenie podmienok vytvárania a fungovania vnútorného trhu aj vo finančnej oblasti. Článok 28 nariadenia č. 236/2012 spĺňa tieto podmienky, keďže prostredníctvom tohto ustanovenia normotvorca Únie sleduje cieľ harmonizovať prostriedky na boj proti rizikám, ktoré môžu vyplývať z predaja nakrátko a zo swapov na úverové zlyhanie, a zlepšiť koordináciu a konzistentnosť medzi členskými štátmi v prípade, keď je za výnimočných okolností potrebné prijať opatrenia.

Vo svojom rozsudku *Parlament/Komisia* (C-65/13, EU:C:2014:2289) z 15. októbra 2014 Súdny dvor zamietol žalobu o neplatnosť podanú Parlamentom v súvislosti s tým, ako Komisia *dodrжала hraničce svojich vykonávacích právomocí pri prijatí rozhodnutia 2012/733 o zriadení EUROpean Employment Services (EURES) prijatého na vykonanie nariadenia č. 492/2011³⁷ o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie³⁸.*

Súdny dvor najprv pripomenul, že vykonávacia právomoc zverená Komisii je obmedzená tak článkom 291 ods. 2 ZFEÚ, ako aj uvedeným nariadením. Vykonávací akt totiž spresňuje legislatívny akt, pokiaľ ustanovenia vykonávacieho aktu dodržiavajú podstatné všeobecné ciele legislatívneho aktu a sú potrebné alebo užitočné na vykonanie legislatívneho aktu, pričom ho nedopĺňajú ani nemenia. V danom prípade Súdny dvor konštatoval, že napadnuté rozhodnutie podobne ako nariadenie č. 492/2011 sleduje uľahčenie cezhraničnej geografickej mobility pracovníkov, pričom v rámci spoločného postupu, konkrétne siete EURES, podporuje transparentnosť a výmenu informácií na európskych trhoch práce. Následne Súdny dvor konštatoval, že ustanovenia tohto rozhodnutia sú v súlade s týmto cieľom. Podľa Súdneho dvora okrem iného koordinácia politik zamestnanosti členských štátov charakteristická výmenou informácií o problémoch a údajoch v súvislosti so slobodou pohybu a zamestnávaním pracovníkov je súčasťou opatrení nevyhnutných na uplatnenie nariadenia č. 492/2011.

Predovšetkým článok 11 ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 492/2011 priznáva Komisii právomoc vypracovať pravidlá fungovania spoločného postupu Komisie a členských štátov, ako je EURES, v oblastiach obsadzovania voľných pracovných miest a vybavovanie žiadostí o zamestnanie v rámci Únie a umiestňovanie pracovníkov do zamestnania. Zriadenie správnej rady EURES a pridelenie poradnej úlohy tejto správnej rade vstupujú do tohto rámca a nedopĺňajú ho ani nemenia, keďže sledujú len zabezpečenie účinného fungovania spoločného postupu. Súdny dvor na základe týchto úvah dospel k záveru, že Komisia neprekročila svoje vykonávacie právomoci.

3. Prístup k dokumentom

V oblasti prístupu verejnosti k dokumentom treba upozorniť na rozsudok *Rada/in 't Veld* (C-350/12 P, EU:C:2014:2039) vyhlásený 3. júla 2014, ktorým Súdny dvor rozhodujúci o odvolaní potvrdil rozsudok Všeobecného súdu³⁹, ktorým Všeobecný súd čiastočne vyhovel žalobe o neplatnosť

³⁷ Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2012/733/EÚ z 26. novembra 2012, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011[, pokiaľ ide o obsadzovanie voľných pracovných miest a vybavovanie žiadostí o zamestnanie a opätovné zriadenie siete EURES (EUROpean Employment Services) (Ú. v. EÚ L 328, s. 21).

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 141, s. 1).

³⁹ Rozsudok Všeobecného súdu zo 4. mája 2012, *In 't Veld/Rada* (T-529/09, EU:T:2012:215).

rozhodnutia Rady, ktorým bol členovi Európskeho parlamentu zamietnutý úplný prístup k stanovisku jej právneho oddelenia týkajúcemu sa začatia rokovaní medzi Úniou a Spojenými štátmi americkými s cieľom uzatvorenia dohody o sprístupnení údajov o finančných transakciách na účely predchádzania terorizmu (dohoda „SWIFT“).

V tejto súvislosti Súdny dvor najskôr pripomenul, že pokiaľ inštitúcia uplatňuje jednu z výnimiek uvedených v článku 4 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1049/2001⁴⁰, prináleží jej zvážiť osobitný záujem na ochrane dotknutého dokumentu jeho nezverejnením a najmä všeobecný záujem na sprístupnení tohto dokumentu s ohľadom na výhody prameniace zo zvýšenej transparentnosti, teda možnosti občanov tesnejšie sa zapájať do rozhodovacieho procesu, ako aj legitímnejšej, efektívnejšej a zodpovednejšej administratívy vo vzťahu k občanom v demokratickom systéme. Hoci sú tieto úvahy obzvlášť relevantné v prípadoch, keď inštitúcia koná ako normotvorca, nelegislatívna činnosť inštitúcií sa nevymyká pôsobnosti nariadenia č. 1049/2001.

Pokiaľ ide o výnimku vzťahujúcu sa na právne stanoviská uvedenú v článku 4 ods. 2 druhej zarážke nariadenia č. 1049/2001, sa má preskúmanie, ktoré má inštitúcia vykonať, keď sa od nej požaduje zverejnenie dokumentu, nevyhnutne uskutočniť v troch fázach, ktoré zodpovedajú trom kritériám uvedeným v tomto ustanovení. V prvom rade sa inštitúcia musí uistiť, že dokument, ktorého zverejnenie sa požaduje, skutočne obsahuje právne stanovisko. V druhom rade musí preskúmať, či by sa zverejnením častí predmetného dokumentu, identifikovaných ako týkajúcich sa právnych stanovísk, primerane predvídateľným, nielen čisto hypotetickým spôsobom ohrozila ochrana, ktorú musia požívať. Napokon v treťom a poslednom rade, ak sa inštitúcia domnieva, že zverejnenie dokumentu by ohrozilo ochranu právnych stanovísk, prislúcha jej overiť, či neexistuje prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci toto zverejnenie.

4. Finančné ustanovenia

Vo veci vedúcej k rozsudku *Nencini/Parlament* (C-447/13 P, EU:C:2014:2372) vyhlásenom 13. novembra 2014 sa na Súdny dvor obrátil bývalý člen Európskeho parlamentu so žalobou, ktorá smerovala proti rozsudku, ktorým Všeobecný súd zamietol jeho návrhy na zrušenie *rozhodnutia Parlamentu o vymáhaní určitých súm, ktoré dostal neoprávnene ako náhradu cestovných výdavkov a výdavkov na asistenta a ktoré boli vyplatené neoprávnene, ako aj súvisiaceho oznámenia o dlhu*⁴¹. Na podporu svojej žaloby žalobca predovšetkým tvrdil, že Všeobecný súd porušil uplatňujúce sa pravidlá o premlčaní.

Súdny dvor konštatoval, že ani nariadenie č. 1605/2002 (rozpočtové nariadenie)⁴², ani nariadenie č. 2342/2002 (vykonávacie nariadenie)⁴³ nestanovuje lehotu, v ktorej sa má od príslušného okamihu vzniku doručiť oznámenie o dlhu. Uviedol však, že zásada právnej istoty vyžaduje, aby pri existencii medzery v príslušnej právnej úprave dotknutá inštitúcia doručila toto oznámenie v primeranej

⁴⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

⁴¹ Rozsudok Všeobecného súdu zo 4. júna 2013, *Nencini/Parlament* (T-431/10 a T-560/10, EU:T:2013:290).

⁴² Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 248, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 74), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1995/2006 z 13. decembra 2006 (Ú. v. EÚ L 390, s. 1).

⁴³ Nariadenie Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 z 23. decembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 357, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 145), zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES, Euratom) č. 478/2007 z 23. apríla 2007 (Ú. v. EÚ L 111, s. 13).

lehote. V tejto súvislosti je vzhľadom na päťročnú premlčiaciu lehotu stanovenú v článku 73a rozpočtového nariadenia potrebné priznať, že lehota na doručenie oznámenia o dlhu sa musí považovať za neprimeranú, ak sa doručenie vykoná po uplynutí doby piatich rokov od momentu, keď si inštitúcia mohla za normálnych okolností svoju pohľadávku uplatniť. Takúto domnienku možno vyvrátiť len vtedy, ak dotknutá inštitúcia preukáže, že napriek jej snahe bolo zdržanie spôsobené správaním dlžníka, najmä jeho zdržiavacou taktikou alebo nekonaním v dobrej viere. V prípade neexistencie dôkazu o takejto skutočnosti je preto potrebné konštatovať, že inštitúcia si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo zásady primeranej lehoty.

IV. Súdna agenda Únie

Počas roku 2014 sa Súdny dvor vyjadril k viacerým aspektom súdnej agendy Únie, ktoré sa týkali tak prejudiciálneho konania, ako aj žalôb.

1. Návrh na začatie prejudiciálneho konania

V rozsudku A (C-112/13, EU:C:2014:2195) vyhlásenom 11. septembra 2014 týkajúcom sa oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach⁴⁴ mal Súdny dvor príležitosť rozhodnúť, či článok 267 ZFEÚ bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej všeobecné súdy rozhodujúce o odvolaní alebo v poslednej inštancii sú povinné, ak sa domnievajú, že vnútroštátny zákon je v rozpore s článkom 47 Charty, obrátiť sa v rámci konania na ústavný súd s návrhom na všeobecné zrušenie zákona namiesto toho, aby len upustili od uplatnenia zákona v konkrétnom prípade.

Súdny dvor po pripomenutí zásad uvedených v rozsudku *Melki a Abdeli*⁴⁵ rozhodol, že právo Únie a najmä článok 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, pokiaľ prednostná povaha tohto konania bráni, tak pred podaním takéhoto návrhu na vnútroštátny súd poverený vykonávať preskúmanie ústavnosti zákonov, ako aj prípadne po rozhodnutí tohto súdu o uvedenom návrhu, týmto všeobecným súdom vykonať svoje právo alebo splniť si svoju povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor s prejudiciálnymi otázkami.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že pokiaľ sa incidenčné konanie preskúmania ústavnosti týka vnútroštátneho zákona, ktorého obsah sa obmedzuje na vykonanie kogentných ustanovení smernice Únie, toto konanie nemôže zasahovať do výlučnej právomoci Súdneho dvora rozhodnúť o neplatnosti aktu Únie. Predtým, než môže byť z hľadiska rovnakých dôvodov, ktoré vedú k spochybneniu platnosti tejto smernice, vykonané incidenčné preskúmanie ústavnosti takého zákona, sú vnútroštátne súdy, ktorých rozhodnutie nemožno napadnúť opravnými prostriedkami podľa vnútroštátneho práva, v zásade povinné položiť Súdnemu dvoru otázku na základe článku 267 tretieho odseku ZFEÚ týkajúcu sa platnosti tejto smernice a potom vyvodiť dôsledky, ktoré vyplývajú z rozsudku vydaného Súdny dvorom v konaní o prejudiciálnej otázke, pokiaľ sa súd, ktorý dal podnet na začatie incidenčného preskúmania ústavnosti, už sám neobrátil na Súdny dvor s touto otázkou na základe druhého odseku uvedeného článku. Pokiaľ totiž ide o vnútroštátny zákon, ktorým sa preberá smernica, má otázka, či je smernica platná, s ohľadom na povinnosť prebrať túto smernicu predbežnú povahu.

⁴⁴ Pokiaľ ide o časť rozsudku týkajúcu sa súdnej spolupráce v občianskych veciach, pozri kapitolu IX. venovanú tejto oblasti.

⁴⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 22. júna 2010, *Melki a Abdeli* (C-188/10 a C-189/10, EU:C:2010:363).

2. Žaloba o nesplnenie povinnosti

Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora v troch rozhodnutiach spresnil konanie upravené v článku 260 ods. 2 ZFEÚ v prípade nevykonania rozsudkov, pričom konštatoval nesplnenie povinnosti členským štátom.

V prvom rade rozsudok z 15. januára 2014 *Komisia/Portugalsko* (C-292/11 P, EU:C:2014:3) poskytol Súdneho dvoru možnosť vyjadriť sa k *právomoci Komisie v rámci overenia vykonania rozsudku, ktorý bol vydaný na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ*. Rozsudkom z roku 2008⁴⁶ Súdny dvor konštatoval, že Portugalsko nedosiahlo súlad s rozsudkom o nesplnení povinnosti vyhláseným v roku 2004⁴⁷ a z tohto dôvodu uložil tomuto štátu povinnosť zaplatiť penále. V rámci postupu vymáhania peňále Komisia prijala rozhodnutie konštatujúce, že opatrenia prijaté týmto štátom nezabezpečujú riadne vykonanie uvedeného rozsudku z roku 2004. Portugalsko napadlo toto rozhodnutie pred Všeobecným súdom, ktorý vyhovel tejto žalobe, pričom sa domnieval, že uvedené posúdenie, ktoré vykonala Komisia, patrí do výlučnej právomoci Súdneho dvora⁴⁸. Komisia podala odvolanie proti tomuto rozsudku.

Súdny dvor vo svojom rozsudku k tomuto odvolaniu pripomenul, že na rozdiel od konania zavedeného článkom 258 ZFEÚ, ktorého cieľom je určiť a ukončiť konanie členského štátu predstavujúce porušenie práva Únie, je predmet konania upraveného v článku 260 ZFEÚ omnoho obmedzenejší, lebo jeho cieľom je iba to, aby podnietil porušujúci členský štát vykonať rozsudok o nesplnení povinnosti. Preto sa toto posledné uvedené konanie musí považovať za osobitné súdne konanie na vykonanie rozsudkov Súdneho dvora, t. j. za spôsob výkonu rozhodnutí. Preto sa overenie opatrení, ktoré tento štát prijal na jeho vykonanie, Komisiou a vymáhanie dlžných súm musí uskutočňovať so zreteľom na vymedzenie nesplnenia povinnosti, ako to v rozsudku urobil Súdny dvor. Z toho vyplýva, že ak v rámci výkonu rozsudku vydaného podľa článku 260 ZFEÚ existuje spor medzi Komisiou a dotknutým členským štátom, pokiaľ ide o spôsobilosť vnútroštátnych postupov alebo právnej úpravy, ktoré predtým neboli preskúmané Súdnym dvorom, na vykonanie takéhoto rozsudku, Komisia nemôže sama taký spor vyriešiť a vyvodiť z toho dôsledky, ktoré sú nevyhnutné na výpočet peňále.

Rovnako podľa Súdneho dvora ani Všeobecný súd, ktorý má rozhodnúť o zákonnosti takéhoto rozhodnutia, sa nemôže vysloviť o posúdení, ktoré Komisia uskutočnila, pokiaľ ide o spôsobilosť vnútroštátnych postupov alebo právnej úpravy, ktoré predtým neboli preskúmané Súdnym dvorom, zabezpečiť vykonanie rozsudku o nesplnení povinnosti. Všeobecný súd by totiž pritom nevyhnutne musel rozhodnúť o súlade takých postupov alebo právnej úpravy s právom Únie, a tým by zasiahol do výlučnej právomoci Súdneho dvora v tomto ohľade.

V druhom rade dvomi rozsudkami vyhlásenými 2. decembra 2014, *Komisia/Taliansko* (C-196/13, EU:C:2014:2407) a *Komisia/Grécko* (C-378/13, EU:C:2014:2405) sa veľká komora Súdneho dvora na základe dvoch žalôb Komisie podaných podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ týkajúcich sa nevykonania, zo strany Talianska a Grécka, rozsudkov o nesplnení povinnosti v oblasti nakladania z odpadmi, vyjadrila ku *kritériám, ktorými sa riadi určenie peňažných sankcií v prípade nevykonania rozsudku o nesplnení povinnosti*⁴⁹.

⁴⁶ Rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2008, *Komisia/Portugalsko* (C-72/06, EU:C:2008:3).

⁴⁷ Rozsudok Súdneho dvora z 14. októbra 2004, *Komisia/Portugalsko* (C-275/03, EU:C:2004:632).

⁴⁸ Rozsudok Všeobecného súdu z 29. marca 2011, *Portugalsko/Komisia* (T-33/09, EU:T:2011:127).

⁴⁹ Rozsudky Súdneho dvora z 26. apríla 2007, *Komisia/Taliansko* (C-135/05, EU:C:2007:250) a zo 6. októbra 2005, *Komisia/Grécko* (C-502/03, EU:C:2005:592).

V tejto súvislosti spresnila, že pokiaľ tak, ako v týchto veciach, zaviazanie členského štátu na zaplatenie penále predstavuje vhodný finančný prostriedok na privedenie členského štátu k tomu, aby prijal nevyhnutné opatrenia na ukončenie konštatovaného nesplnenia, takáto sankcia musí byť uložená v takej výške, ktorá by členský štát, ktorý nevykonával rozsudok týkajúci sa nesplnenia povinnosti, prinútila, aby zmenil svoje správanie a ukončil vytýkané porušovanie. Preto v rámci posúdenia Súdneho dvora medzi základné kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť na zabezpečenie donucovacieho charakteru tohto penále, a aby sa právo Únie uplatňovalo jednotne a účinne, v zásade patria závažnosť porušenia, jeho trvanie a platobná schopnosť dotknutého členského štátu. Na účely uplatňovania týchto kritérií musí Súdny dvor zohľadniť najmä dôsledky, ktoré má nevykonanie rozsudku na súkromné a verejné záujmy, ako aj naliehavosť dosiahnutia toho, aby si dotknutý členský štát splnil svoje povinnosti. Na účely zabezpečenia úplného vykonania rozsudku Súdneho dvora musí byť penále vyžadované v plnom rozsahu, až kým členský štát neprijme všetky opatrenia nevyhnutné na ukončenie konštatovaného nesplnenia. V určitých osobitných prípadoch si však možno predstaviť postupne klesajúce penále, ktoré zohľadňuje prípadný pokrok členského štátu v plnení povinností.

Okrem iného Súdny dvor zdôraznil, že v rámci svojej diskrečnej právomoci, ktorá mu je priznaná v príslušnej oblasti, môže uložiť kumulatívne tak penále, ako aj paušálnu pokutu, pričom následne uviedol, že zásada uloženia paušálnej pokuty spočíva najmä v posúdení dôsledkov nevykonania povinností dotknutého členského štátu na súkromné a verejné záujmy, a to predovšetkým vtedy, ak nesplnenie povinnosti pretrvávalo počas dlhého obdobia po vyhlásení rozsudku, ktorým bolo pôvodne konštatované. Toto uloženie v každom konkrétnom prípade závisí od všetkých relevantných faktorov, ktoré sa týkajú tak charakteristik konštatovaného nesplnenia povinnosti, ako aj samotného postoja porušujúceho členského štátu.

3. Žaloba o neplatnosť

V prvom rade Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora 9. decembra 2014 v rozsudku *Schönberger/Parlament* (C-261/13 P, EU:C:2014:2423), ktorým potvrdil rozsudok Všeobecného súdu⁵⁰, sa vyjadril k podmienkam, za ktorých rozhodnutie výboru Parlamentu pre petície, ktorým sa skončilo preskúmanie petície, predstavuje napadnuteľný akt.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že podľa jeho judikatúry sú aktmi, ktoré možno napadnúť žalobou o neplatnosť podľa článku 263 prvého odseku ZFEÚ, opatrenia spôsobujúce záväzné právne účinky takej povahy, že ovplyvňujú záujmy žalobcu, meniac tak podstatne jeho právnu situáciu.

Následne Súdny dvor zdôraznil, že petičné právo je súčasťou základných práv, vykonáva sa za podmienok stanovených v článku 227 ZFEÚ a predstavuje nástroj účasti občanov na demokratickom živote v Únii. V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že rozhodnutie, ktorým Parlament, ktorému bola predložená petícia, dospeje k záveru, že táto petícia nespĺňa podmienky stanovené v článku 227 ZFEÚ, musí mať možnosť byť preskúmané súdom, keďže má takú povahu, že môže ovplyvniť petičné právo dotknutej osoby. To isté platí v prípade rozhodnutia, ktorým Parlament poruší samotnú podstatu petičného práva a odmietne sa oboznámiť s petíciou, ktorá mu je predložená, alebo sa s ňou jednoducho neoboznámi, a v dôsledku toho odmietne preveriť, či spĺňala podmienky uvedené vyššie.

Navyše pokiaľ ide o otázku, či podmienky stanovené v článku 227 ZFEÚ boli splnené, záporné rozhodnutie Parlamentu musí byť odôvodnené takým spôsobom, aby sa umožnilo predkladateľovi

⁵⁰ Rozsudok Všeobecného súdu zo 7. marca 2013, *Schönberger/Parlament* (T-186/11, EU:T:2013:111).

petície zistiť, ktorá podmienka nebola v jeho prípade splnená. V tejto súvislosti zhrňujúce odôvodnenie zodpovedá tejto požiadavke.

Naproti tomu Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ ide o petíciu, v prípade ktorej Parlament dospel tak ako v tejto veci k záveru, že spĺňa podmienky stanovené v článku 227 ZFEÚ, má Parlament širokú mieru voľnej úvahy, ktorá má politickú povahu, pokiaľ ide o to, ako ďalej naložiť s touto petíciou. Z toho vyplýva, že rozhodnutie prijaté v tejto súvislosti nepodlieha preskúmaniu súdom bez ohľadu na to, či takýmto rozhodnutím Parlament sám prijíma uvádzané opatrenia alebo sa domnieva, že nie je schopný ich prijať a postúpi petíciu inštitúcii alebo príslušnému útvaru, aby prijali tieto opatrenia. Takéto rozhodnutie preto nemožno napadnúť pred súdom Únie.

V druhom rade v rozsudku *Liivimaa Lihaveis* (C-562/12, EU:C:2014:2229) vyhlásenom 17. septembra 2014 Súdny dvor uviedol spresnenia pokiaľ ide na jednej strane o *akty napadnuteľné pred súdom Únie* a na druhej strane o *povinnosti členských štátov na zabezpečenie dodržania práva na účinný opravný prostriedok* zakotveného článkom 47 Charty základných práv v *prípade neexistencie opravných prostriedkov pred súdom Únie*. V tejto veci išlo o rozhodnutie monitorovacieho výboru zriadeného členským štátom povereného uplatňovaním operačného programu týkajúceho sa politiky hospodárskej a sociálnej kohézie, ktorým sa zamietla žiadosť o podporu predložená podnikom.

Súdny dvor pripomenul, že mechanizmus preskúmania súdom stanovený v článku 263 ZFEÚ sa uplatňuje na orgány, úrady a agentúry zriadené normotvorcom Únie, ktorým bola zverená právomoc prijímať voči fyzickým alebo právnickým osobám právne záväzné akty v osobitných oblastiach. Naproti tomu monitorovací výbor zriadený členským štátom v rámci operačného programu určeného na podporu európskej územnej spolupráce, ako je program zavedený nariadením č. 1083/2006⁵¹, nepredstavuje orgán, úrad, ani agentúru Únie. Súd Únie preto nemá právomoc posúdiť platnosť aktu prijatého takýmto výborom, ako je rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o podporu. Navyše rovnako nemá právomoc na posúdenie platnosti programových príručiek prijatých týmto druhom výboru.

Súdny dvor však rozhodol, že nariadenie č. 1083/2006 v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu programovej príručky prijatej monitorovacím výborom, ktoré nestanovuje, že rozhodnutia tohto výboru zamietajúce žiadosť o podporu možno napadnúť na súde členského štátu. Aby sa v rámci Únie zaručilo dodržanie práva na účinný opravný prostriedok zakotveného v článku 47 Charty základných práv, článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEU ukladá členským štátom povinnosť stanoviť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany.

4. Žaloba o náhradu škody

Dňa 10. júla 2014 Súdny dvor v rozsudku *Nikolaou/Dvor audítorov* (C-220/13 P, EU:C:2014:2057), ktorým potvrdil rozsudok Všeobecného súdu o zamietnutí žaloby o náhradu škodu voči Únii⁵², mal určiť, či *vzhľadom na zásadu lojálnej spolupráce je súd Únie povinný zohľadniť právnu kvalifikáciu skutkového stavu uskutočnenú vnútroštátnym súdom v rámci trestnoprávneho konania týkajúceho sa rovnakých skutkových okolností, ako sú tie, ktoré boli skúmané v rámci uvedeného konania o náhradu škody*. V tejto veci člen Dvora audítorov podal žalobu o náhradu škody smerujúcu k náprave ujmy,

⁵¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, s. 25).

⁵² Rozsudok Všeobecného súdu z 20. februára 2013, *Nikolaou/Dvor audítorov* (T-241/09, EU:T:2013:79).

ktorú údajne utrpel v dôsledku nezrovnalostí a porušení práva Únie, ktorých sa údajne dopustil Dvor audítorov v rámci interného vyšetrovania jeho osoby. Vo svojom odvolaní navrhovateľ predovšetkým uviedol, že zásada prezumpcie nevinu sa má vykladať tak, že bráni tomu, aby Všeobecný súd spochybnil jeho nevinu, keďže bol predtým zbavený obvinení právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho trestného súdu.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že žaloba o náhradu škody týkajúca sa mimozmluvnej zodpovednosti Únie za konanie alebo nekonanie jeho inštitúcií v zmysle článkov 235 ES a 288 ES⁵³ bola zavedená ako samostatný prostriedok v porovnaní s inými súdnymi prostriedkami, ktorý má svoju osobitnú funkciu v rámci systému opravných prostriedkov a ktorý podlieha podmienkam výkonu stanoveným na účely jej osobitného cieľa.

V dôsledku toho hoci konštatovania uvedené v trestnom konaní týkajúce sa rovnakých skutkových okolností, ako sú tie, ktoré boli skúmané v rámci konania podľa článku 235 ES, môže súd Únie, ktorému bol spor predložený, zohľadniť, tento súd nie je viazaný právnym posúdením uvedených skutkových okolností zo strany trestného súdu. Prináleží mu v plnom rozsahu svojej voľnej úvahy samostatne ich analyzovať, aby preveril, či sú splnené podmienky, ktorých súčasným splnením je podmienený vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie. Preto nemožno vytýkať súdu Únie, že porušil zásadu lojálnej spolupráce uvedenú v článku 10 ES⁵⁴, ak určité skutkové okolnosti posúdil odlišným spôsobom v porovnaní s úvahami uvedenými vnútroštátnym súdom.

V. Poľnohospodárstvo

V oblasti poľnohospodárstva bol rozsudok *SICES a i.* (C-155/13 EU:C:2014:145) vyhlásený 13. marca 2014 príležitosťou pre Súdny dvor vyjadriť sa k pojmu *zneužitie práva v rámci výkladu režimu dovozných licencií pre cesnak zavedeného nariadením 341/2007*⁵⁵. V prejednávanej veci mal Súdny dvor predovšetkým spresniť, či článok 6 ods. 4 uvedeného nariadenia bráni plneniam, ktorými dovozca, ktorý je držiteľom dovozných licencií so zníženou colnou sadzbou, kúpi tovar pred jeho dovozom do Únie od hospodárskeho subjektu, ktorý je sám tradičným dovozcom v zmysle nariadenia, avšak už vyčerpal svoje vlastné dovozné licencie so zvýhodnenou colnou sadzbou, a následne mu tovar predá späť po tom, ako ho dovezie do Únie. Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa pýtal, či uvedený článok, ktorý sa týchto plnení netýka, im bráni a či tieto plnenia predstavujú zneužitie práva⁵⁶.

Táto vec umožnila Súdnemu dvoru pripomenúť, že právne subjekty sa nemôžu podvodne alebo zneužívajúcim spôsobom dovolávať právnych noriem Únie a že na zistenie zneužívajúceho postupu sa vyžaduje súčasná existencia objektívnej a subjektívnej okolnosti. Pokiaľ ide v danej veci o objektívnu okolnosť, Súdny dvor uviedol, že cieľ nariadenia spočívajúci v správe colných kvót a zaručení hospodárskej súťaže medzi skutočnými dovozcami, aby nijaký jednotlivý dovozca nemohol

⁵³ Teraz ide o články 268 ZFEÚ a 340 ZFEÚ.

⁵⁴ Teraz článok 4 ods. 3 ZEÚ.

⁵⁵ Nariadenie Komisie (ES) č. 341/2007 z 29. marca 2007 o otvorení a ustanovení správy colných kvót a zavedení systému dovozných licencií a osvedčení o pôvode vzťahujúcich sa na cesnak a niektoré ďalšie poľnohospodárske výrobky dovezené z tretích krajín (Ú. v. EÚ L 90, s. 12).

⁵⁶ Otázky zneužitia práva sa týkajú aj dva ďalšie rozsudky spomenuté v tejto správe: rozsudok zo 17. júla 2014, *Torresi* (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088) uvedený v kapitole VI.2 „Sloboda usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb“ a rozsudok z 18. decembra, *McCarthy a i.* (C-202/13, EU:C:2014:2450) uvedený v kapitole II „Občianstvo Únie“.

kontrolovať trh, nebol dosiahnutý. Dotknuté plnenia totiž môžu umožniť kupujúcemu, ktorý je dovozcom, ktorý už vyčerpal svoje vlastné licencie a nebol schopný dovážať cesnak so zvýhodnenou colnou sadzbou, aby sa zásobil cesnakom dovezeným so zvýhodnenou colnou sadzbou a rozšíril svoj vplyv na trhu nad rámec colných kvót, ktoré mu boli pridelené. Čo sa týka subjektívnej okolnosti Súdny dvor uviedol, že za takých okolností, aké sú prítomné v danom prípade, je na to, aby sa dotknuté plnenia považovali za majúce za hlavný cieľ poskytnúť kupujúcemu v Únii neoprávnenú výhodu, nevyhnutné, aby dovozcovia mali záujem priznať takúto výhodu uvedenému kupujúcemu a aby plnenia boli hospodársky a obchodne neodôvodnené pre týchto dovozcov, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Súdny dvor preto rozhodol, že uvedené ustanovenie v zásade nebráni nákupu, dovozu a opätovnému predaju, o ktoré išlo, takéto plnenia však predstavujú zneužitie práva, pokiaľ boli vytvorené umelo, výlučne s cieľom dosiahnuť uplatnenie zvýhodnenej colnej sadzby.

VI. Slobody pohybu

1. Voľný pohyb pracovníkov a sociálne zabezpečenie

V dvoch významných rozsudkoch sa Súdny dvor vyjadril k pojmom „pracovník“ a „zamestnanie vo verejnej službe“ v zmysle článku 45 ZFEÚ.

Dňa 19. júna 2014 sa Súdny dvor v rozsudku *Saint Prix* (C-507/12, EU:C:2014:2007) vyjadril k výkladu pojmu *pracovník* v zmysle článku 45 ZFEÚ a článku 7 smernice 2004/38⁵⁷. Spor vo veci samej sa týkal francúzskej štátnej príslušníčky, ktorá podala žiadosť o príspevok k príjmu vzhľadom na ukončenie svojej zárobkovej činnosti v Spojenom kráľovstve z dôvodov spojených so svojím tehotenstvom. Britské orgány odmietli poskytnutie tejto dávky z dôvodu, že podľa príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy žiadateľka stratila svoje postavenie pracovníka a v dôsledku toho aj svoje právo na príspevok k príjmu.

Súdny dvor zdôraznil, že pojem „pracovník“ v zmysle článku 45 ZFEÚ sa má vykladať rozširujúco a že smernica 2004/38 by nemala obmedzovať rozsah tohto pojmu. Súdny dvor pri výklade tejto smernice uviedol, že ženu nachádzajúcu sa v situácii žalobkyne nemožno kvalifikovať ako dočasne práceneschopnú osobu v dôsledku choroby podľa článku 7 ods. 3 písm. a) tejto smernice, keďže tehotenstvo nesúvisí s chorobou.

Súdny dvor navyše rozhodol, že z uvedeného článku 7 ani iných ustanovení smernice nevyplýva, že žena, ktorá prestala pracovať alebo sa uchádzať o zamestnanie z dôvodu telesných obmedzení v pokročilom štádiu tehotenstva a po pôrode, prirodzene prichádza o postavenie „pracovníka“ v zmysle článku 45 ZFEÚ. Zachováva si toto postavenie, pokiaľ začne opäť pracovať alebo si nájde iné zamestnanie v primeranom časovom období po narodení svojho dieťaťa. Kvalifikácia za pracovníka v zmysle článku 45 ZFEÚ a práva, ktoré z takého postavenia vyplývajú, totiž nezávisia nevyhnutne od existencie alebo pokračovania pracovného vzťahu. Neprítomnosť na pracovnom trhu počas niekoľkých mesiacov preto neznamena, že táto osoba prestala patriť do uvedeného trhu počas tohto obdobia, pokiaľ začne opäť pracovať alebo si nájde iné zamestnanie v primeranej lehote po pôrode. Pokiaľ ide o primeranú dĺžku tohto obdobia, Súdny dvor sa domnieva, že treba

⁵⁷ Už citovaný vyššie v poznámke č. 12.

zohľadniť všetky osobitné okolnosti veci a vnútroštátne pravidlá, ktoré upravujú dĺžku materskej dovolenky v súlade so smernicou 92/85⁵⁸.

V rozsudku *Haralambidis* (C-270/13, EU:C:2014:2185) vyhlásenom 10. septembra 2014 Súdny dvor podal výklad článku 45 ods. 4 ZFEÚ, ktorý vylučuje z pôsobnosti voľného pohybu pracovníkov zamestnanie vo verejnej správe. V tejto veci konkurent spochybnil vymenovanie gréckeho štátneho príslušníka na miesto predsedu prístavného orgánu mesta Brindisi z dôvodu, že talianske právo vyžaduje taliansku štátnu príslušnosť.

Súdny dvor najskôr rozhodol, že predseda prístavného orgánu sa musí považovať za pracovníka v zmysle článku 45 ods. 1 ZFEÚ. Následne konštatoval, že právomoci, ktoré sa mu priznávajú, konkrétne prijímať záväzné rozhodnutia v prípade okamžitej potreby a naliehavosti, v zásade môžu patriť pod výnimku z voľného pohybu pracovníkov stanovenú v článku 45 ods. 4 ZFEÚ.

Výkon takýchto právomocí však predstavuje len okrajovú časť činnosti predsedu prístavného orgánu, ktorá má vo všeobecnosti technickú povahu a povahu hospodárskeho riadenia, pričom tieto právomoci sa majú vykonávať iba príležitostne alebo za mimoriadnych okolností. Za týchto okolností Súdny dvor rozhodol, že všeobecné vylúčenie štátnych príslušníkov iných členských štátov z prístupu k funkcii predsedu prístavného orgánu predstavuje diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ktorá je zakázaná článkom 45 ZFEÚ, a že podmienka štátnej príslušnosti nie je opodstatnená vzhľadom na odsek 4 tohto ustanovenia.

2. Sloboda usadiť sa a slobodné poskytovanie služieb

Pokiaľ ide najskôr o voľný pohyb fyzických osôb, Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora v rozsudku *Torresi* (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088) vyhlásenom 17. júla 2014 rozhodol o výklade smernice 98/5 o výkone právnického povolania v inom členskom štáte než je ten, kde bola získaná kvalifikácia, pokiaľ ide o určenie podmienok existencie zneužitia práva⁵⁹. V danom prípade dvaja talianski štátni príslušníci krátko po tom, ako získali v Španielsku titul „abogado“, požiadali o zápis do komory, aby boli oprávnení vykonávať povolanie advokáta v Taliansku. Táto žiadosť bola zamietnutá príslušným orgánom komory.

Súdny dvor uviedol, že cieľom tejto smernice 98/5 je uľahčiť trvalé vykonávanie právnického povolania v inom členskom štáte než je ten, v ktorom bola získaná odborná kvalifikácia. Právo štátnych príslušníkov jedného členského štátu zvoliť si jednak členský štát, v ktorom chcú získať svoju odbornú kvalifikáciu, a jednak členský štát, v ktorom chcú vykonávať svoje povolanie, je na jednotnom trhu neoddeliteľne späté s výkonom základných slobôd zaručených Zmluvami. Za týchto okolností Súdny dvor dospel k záveru, že ani skutočnosť, že štátny príslušník členského štátu, ktorý získal vysokoškolský diplom v tomto členskom štáte, odišiel do iného členského štátu, aby v ňom získal odbornú kvalifikáciu advokáta a následne sa vrátil do členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, aby v ňom vykonával povolanie advokáta pod odborným titulom udeleným v členskom štáte, v ktorom bola táto odborná kvalifikácia získaná, ani skutočnosť, že tento štátny príslušník

⁵⁸ Smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (desiata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 348, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 110). Iné rozhodnutia Súdneho dvora týkajúce sa tejto smernice sú uvedené v kapitole XIV „Sociálna politika“.

⁵⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia (Ú. v. ES L 77, s. 36; Mim. vyd. 06/003, s. 83).

sa rozhodol nadobudnúť odbornú kvalifikáciu v inom členskom štáte, než v ktorom má bydlisko, aby mohol využiť výhodnejšiu právnu úpravu, neumožňuje vyvodenie záveru o existencii zneužitia práva⁶⁰.

Súdny dvor okrem iného rozhodol, že režim zavedený smernicou 98/5 nemôže ovplyvniť základné politické a ústavné systémy, ani základné funkcie hostiteľského členského štátu v zmysle článku 4 ods. 2 ZEÚ, keďže neupravuje prístup k povolaniu advokáta, ani výkon tohto povolania pod odborným titulom vydaným v hostiteľskom členskom štáte.

Následne pokiaľ ide o právnické osoby, v oblasti slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb si pozornosť zasluhujú štyri rozsudky. Dva z nich sa týkajú vnútroštátnych daňových režimov. Dňa 1. apríla 2014 v rozsudku *Felixstowe Dock and Railway Company a i.* (C-80/12, EU:C:2014:200) sa veľká komora Súdneho dvora vyjadrila k právnej úprave Spojeného kráľovstva umožňujúcej získanie daňových výhod prostredníctvom postúpenia strát medzi prepojenými spoločnosťami jedine v prípade, ak spoločnosť, ktorá postupuje stratu, a spoločnosť, ktorá ju započíta na svoj zisk, majú sídlo alebo stálu prevádzkareň v rovnakom štáte.

V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že podmienka daňového sídla stanovená pre prepájajúcu spoločnosť zavádza rozdiel v zaobchádzaní medzi, na jednej strane, spoločnosťami rezidentmi, ktoré sú v zmysle vnútroštátnej daňovej právnej úpravy prepojené prostredníctvom prepájajúcej spoločnosti rezidenta a priznáva sa im daňová úľava, a na strane druhej, spoločnosťami rezidentmi prepojenými prostredníctvom prepájajúcej spoločnosti usadenej v inom členskom štáte, ktorým sa nepriznáva. Toto rozdielne zaobchádzanie tak spôsobuje, že usadenie prepájajúcej spoločnosti v inom členskom štáte je z daňového hľadiska menej výhodné. Mohlo by byť zlučiteľné s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ týkajúcimi sa slobody usadiť sa iba vtedy, ak by sa dotknuté spoločnosti nenachádzali v objektívne porovnateľných situáciách, pokiaľ ide o možnosť, aby medzi sebou prostredníctvom úľavy na dani pre skupinu v rámci združenia podnikov previedli vzniknuté straty.

Súdny dvor navyše zdôraznil, že takýto daňový systém by v zásade mohol byť odôvodnený naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, ktorých základom je cieľ ochrany rovnomerného rozdelenia daňovej právomoci medzi členské štáty alebo boja proti vytváraniu čisto umelých konštrukcií, ktorých cieľom je obísť právnu úpravu dotknutého členského štátu, alebo boja proti daňovým rajom. Uviedol však, že zjavne to tak nie je v prípade vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá vôbec nesleduje osobitný cieľ boja proti vytváraniu čisto umelých konštrukcií, ale jej cieľom je všeobecne priznať daňovú výhodu spoločnostiam rezidentom, ktoré sú vo vlastníctve skupín, a osobitne v rámci združení podnikov. Súdny dvor preto dospel k záveru o nezlučiteľnosti takejto vnútroštátnej právnej úpravy s právom Únie.

Stále v oblasti slobody usadiť sa, rozsudok *Nordea Bank Danmark* (C-48/13, EU:C:2014:2087) vyhlásený 17. júla 2014 sa týka otázky *zdanenia cezhraničných transakcií uskutočnených skupinami spoločností*. Táto vec sa týkala právnej úpravy Dánska, podľa ktorej ak spoločnosť rezidenta odpočítala straty v súvislosti so stálymi prevádzkarňami nachádzajúcimi si v inom členskom štáte alebo v inom štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“), v prípade prevodu prevádzkarní na spoločnosť tej istej skupiny, ktorá nie je rezidentom, stanovuje sa opätovné zahrnutie straty do zdaniteľného zisku spoločnosti.⁶¹

⁶⁰ Otázky zneužitia práva sa týkajú aj iné dva rozsudky spomenuté v tejto správe: rozsudok z 18. decembra, *McCarthy a i.* (C-202/13, EU:C:2014:2450) uvedený v kapitole II „Občianstvo Únie“ a rozsudok z 13. marca 2014, *SICES a i.* (C-155/13 EU:C:2014:145) uvedený v kapitole V „Poľnohospodárstvo“.

⁶¹ Dohoda o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3).

V tejto súvislosti Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora rozhodol, že právo Únie bráni takejto právnej úprave, pokiaľ členský štát zdaňuje tak zisky dosiahnuté uvedenou prevádzkarňou pred jej prevodom, ako aj zisky vyplývajúce z prebytku dosiahnutého pri uvedenom prevode. Usúdil totiž, že uvedená právna úprava ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa zabezpečiť rovnomerné rozdelenie daňovej právomoci, ktorý smeruje k zachovaniu symetrie medzi právom na zdanenie ziskov a možnosťou odpočítania strát.

Súdny dvor okrem iného rozhodol, že ťažkosti finančnej správy, ktoré uviedlo Dánsko, overiť v prípade prevodov v rámci skupiny trhovú hodnotu obchodného majetku prevádzkaného v inom členskom štáte nie sú špecifické pre cezhraničné situácie, keďže rovnaké overenie sa vykonáva aj pri predaji obchodného majetku prevádzkarne rezidenta v rámci skupiny. Správne orgány majú navyše možnosť požiadať prevádzajúcu spoločnosť o predloženie dokumentov potrebných na toto overenie.

Rozsudok *Pfleger a i.* (C-390/12, EU:C:2014:281) vyhlásený 30. apríla 2014 sa týka otázky, či právo Únie bráni *právnej úprave členského štátu, ktorá zakazuje prevádzkovanie hracích automatov bez predchádzajúceho povolenia správnych orgánov.*

Vo svojom rozhodnutí Súdny dvor najskôr pripomenul rozsudok *ERT*⁶², pričom uviedol, že pokiaľ sa členský štát na účely odôvodnenia právnej úpravy, ktorá môže narušiť výkon slobodného poskytovania služieb, odvoláva na naliehavé dôvody všeobecného záujmu, toto odôvodnenie, ktoré je upravené právom Únie, sa musí vykladať v súlade so všeobecnými zásadami práva Únie a najmä základnými právami zaručenými Chartou. Výnimky sa môžu na vnútroštátnu právnu úpravu vzťahovať len vtedy, ak je v súlade so základnými právami, ktorých dodržiavanie zabezpečuje Súdny dvor. Táto povinnosť súladu so základnými právami nepochybne spadá do pôsobnosti práva Únie, a teda aj do pôsobnosti Charty.⁶³

V danom prípade Súdny dvor najskôr konštatoval, že vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava, o ktorú išlo v konaní vo veci samej, predstavuje obmedzenie v zmysle článku 56 ZFEÚ. Na to, aby sa posúdilo, či toto obmedzenie možno opodstatniť z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti, verejného zdravia alebo naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, pripomenul, že ciele ochrany hráčov obmedzením ponuky hazardných hier a boj proti trestnej činnosti súvisiacej s týmito hrami sú uznané ako ciele, ktoré môžu odôvodniť obmedzenia základných slobôd v oblasti hazardných hier. V tejto súvislosti uviedol, že právna úprava musí byť vhodná na dosiahnutie týchto cieľov. Ak sa však vnútroštátny súd domnieva, že skutočným cieľom reštriktívneho režimu je maximalizácia štátnych príjmov, sporný režim sa musí považovať za nezlučiteľný s právom Únie.

Následne, pokiaľ ide o obmedzenie slobodnej voľby povolania, slobody podnikania a práva vlastníť majetok, ktoré sú zakotvené v článkoch 15 až 17 Charty základných práv, Súdny dvor pripomenul, že podľa článku 52 ods. 1 Charty sa na to, aby mohlo byť takéto obmedzenie prípustné, vyžaduje, aby bolo stanovené zákonom a rešpektovalo základnú podstatu uvedených práv a slobôd, a že za dodržania zásady proporcionality možno takéto obmedzenie zaviesť len vtedy, ak je nevyhnutné a skutočne zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou. Preto ak obmedzenie slobodného poskytovania služieb v zmysle článku 56 ZFEÚ nie je odôvodnené alebo proporcionálne, nemôže sa považovať za prípustné v zmysle uvedeného článku 52 ods. 1 vo vzťahu k uvedeným právam a slobodám zakotveným v článkoch 15 až 17 Charty základných práv.

⁶² Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 1991, *ERT/DEP* (C-260/89, EU:C:1991:254).

⁶³ Pokiaľ ide o pôsobnosť Charty základných práv, treba tiež odkázať na rozsudok *Julian Hernández a i.* (C-198/13, EU:C:2014:2055) uvedený v kapitole I.2 „Charta základných práv Európskej únie“.

Napokon 11. decembra 2014 v rozsudku *Azienda sanitaria locale n.5 „Spezzino“ a i.* (C-113/13, EU:C:2014:2440) Súdny dvor rozhodol, že články 49 ZFEÚ a 56 ZFEÚ nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa poskytovaním služieb súrnej a pohotovostnej zdravotnej dopravy musia poveriť prednostne a priamym zadáním, bez akejkoľvek formy zverejnenia, zmluvné dobrovoľnícke organizácie.

Súdny dvor najskôr preskúmal uvedenú právnu úpravu vzhľadom na smernicu 2004/18 o verejných zákazkách⁶⁴. V tejto súvislosti uviedol, že za predpokladu, že plnenie presahuje príslušnú prahovú hodnotu stanovenú v článku 7 smernice a hodnota dopravných služieb je vyššia ako hodnota zdravotníckych služieb, uplatňuje sa smernica 2004/18 a priame zadanie zákazky by teda bolo v rozpore s ňou.

Naopak v prípade, ak sa uvedená prahová hodnota nedosiahla, alebo hodnota zdravotníckych služieb je vyššia ako hodnota dopravných služieb, uplatnili by sa len všeobecné zásady transparentnosti a rovnosti zaobchádzania vyplývajúce z článkov 49 ZFEÚ a 56 ZFEÚ, ktoré sa v druhom uvedenom prípade uplatňujú v spojení s článkom 23 a článkom 35 ods. 4 smernice 2004/18. Tieto ustanovenia Zmluvy nebránia takejto právnej úprave, pokiaľ právny a zmluvný rámec, v ktorom sa vykonáva činnosť týchto organizácií, účinne prispieva k naplneniu sociálneho účelu, ako aj cieľov solidarity a rozpočtovej efektívnosti, na ktorých je táto právna úprava založená.

Hoci totiž vylúčenie subjektov, ktoré nie sú dobrovoľnícke, z podstatnej časti dotknutého trhu predstavuje obmedzenie slobodného poskytovania služieb, toto obmedzenie môže byť opodstatnené naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, ako je cieľ zachovania vyváženého zdravotného a nemocničného systému prístupného všetkým z dôvodov verejného zdravia. To sa týka aj opatrení, ktoré na jednej strane sledujú všeobecný cieľ zabezpečiť na území dotknutého členského štátu dostatočný a stály prístup k vyváženému rozsahu zdravotnej starostlivosti vysokej kvality a na druhej strane pomáhajú pri napĺňaní úsilia kontrolovať náklady a vyhnúť sa v rámci možností akémukoľvek plytvaniu finančnými, technickými a ľudskými zdrojmi.

3. Voľný pohyb kapitálu

V rozsudku *X a TBG* (C-24/12 a C-27/12, EU:C:2014:1385) vyhlásenom 5. júna 2014 Súdny dvor rozhodol, že *právo Únie nebráni daňovému opatreniu členského štátu, ktoré obmedzuje pohyb kapitálu medzi týmto členským štátom a jeho ZKÚ, pokiaľ pritom účinným a primeraným spôsobom sleduje cieľ boja proti vyhýbaniu sa daňovej povinnosti.*

Súdny dvor, ktorý sa mal vyjadriť k súladu daňového režimu týkajúceho sa pohybu kapitálu medzi Holandskom a Holandskými Antilami s právom Únie v oblasti voľného pohybu kapitálu, spresnil, že z dôvodu existencie osobitného režimu dojednaného medzi Úniou a zámorskými krajinami a územia-
mi (ZKÚ) sa na ZKÚ s výnimkou výslovného odkazu neuplatňujú všeobecné ustanovenia Zmluvy o ES, teda tie, ktoré nie sú stanovené vo štvrtjej časti tejto Zmluvy. Súdny dvor preto preskúmal sporné daňové opatrenie vzhľadom na ustanovenia rozhodnutia 2001/822 o pridružení zámorských krajín a území k Európskemu spoločenstvu (ďalej len „rozhodnutie o ZKÚ“)⁶⁵.

⁶⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132).

⁶⁵ Rozhodnutie Rady 2001/822/ES z 27. novembra 2001 o pridružení zámorských krajín a území k Európskemu spoločenstvu („rozhodnutie o pridružení zámoria“) (Ú. v. ES L 314, s. 1; Mim. vyd. 11/038, s. 319).

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že hoci rozhodnutie o ZKÚ zakazuje okrem iných obmedzení tie, ktoré sa týkajú prevodu dividend medzi Úniou a ZKÚ, obdobne ako sú takéto opatrenia zakázané v článku 56 ES⁶⁶, predovšetkým pri vzťahoch medzi členskými štátmi a tretími krajinami, uvedené rozhodnutie obsahuje klauzulu o výnimke, ktorá sa vzťahuje výslovne na predchádzanie daňovým únikom.

Preto konkrétnejšie usúdil, že na daňové opatrenie určené na predchádzanie nadmernému toku kapitálu na Holandské Antily a na boj proti atraktivite tejto ZKÚ ako daňového raja, sa vzťahuje uvedená klauzula o daňovej výnimke a preto nepatrí do rozsahu pôsobnosti rozhodnutia o ZKÚ, pod podmienkou, že týmto opatrením sa tento cieľ sleduje účinným a primeraným spôsobom.

VII. Hraničné kontroly, azyl a prístahovalectvo

1. Pohyb cez hranice

Pokiaľ ide o spoločné pravidlá týkajúce sa noriem a postupov kontroly na vonkajších hraniciach, treba spomenúť rozsudok *U* (C-101/13, EU:C:2014:2249) vyhlásený 2. októbra 2014. V tejto veci sa nemecký súd pýtal na *prípustnosť vnútroštátnej právnej úpravy, stanovujúcej uvedenie „priezviska a rodného priezviska“ na strane cestovného pasu s osobnými údajmi, vzhľadom na nariadenie č. 2252/2004 o pasoch a cestovných dokladoch*⁶⁷. Táto otázka bola nastolená v rámci sporu týkajúceho sa odmietnutia vnútroštátneho orgánu zmeniť uvedenie rodného priezviska žalobcu vo veci samej popri jeho priezvisku, hoci z právneho hľadiska rodné priezvisko nie je súčasťou priezviska.

Súdny dvor najskôr uviedol, že príloha nariadenia 2252/2004 vyžaduje, aby prístrojom snímateľná strana cestovného pasu s osobnými údajmi spĺňala všetky povinné špecifikácie stanovené Medzinárodnou organizáciou civilného letectva (ICAO)⁶⁸. Následne uviedol, že táto príloha nebráni tomu, aby v prípade, keď právo členského štátu stanovuje, že meno osoby sa skladá z jej krstných mien a priezviska, tento štát aj tak mohol zapísať rodné priezvisko buď ako primárny identifikátor v políčku 06 na prístrojom snímateľnej strane cestovného pasu s osobnými údajmi, alebo ako sekundárny identifikátor v políčku 07 tejto strany, alebo v jednotnom políčku zloženom z uvedených políčok 06 a 07. Pojem „celé meno, tak ako znie podľa vydávajúceho štátu“ uvedený v dokumente ICAO ponecháva štátom voľnú úvahu pri výbere prvkov tvoriacich „celé meno“. Naproti tomu príloha nariadenia č. 2252/2004 bráni tomu, aby v prípade, keď právo členského štátu stanovuje, že meno osoby sa skladá z jej krstných mien a priezviska, mohol tento štát zapísať rodné priezvisko do políčka 13 prístrojom snímateľnej strany cestovného pasu, ktoré obsahuje iba nepovinné osobné údaje.

Súdny dvor napokon rozhodol, že príloha k nariadeniu č. 2252/2004 sa má vzhľadom na článok 7 Charty základných práv Európskej únie týkajúci sa dodržania súkromného života vykladať v tom zmysle, že keď právo členského štátu stanovuje, že meno osoby sa skladá z jej krstných mien a priezviska, a tento štát sa rozhodne uvádzať rodné priezvisko držiteľa cestovného pasu v políčkach 06 a/alebo 07 prístrojom snímateľnej strany cestovného pasu s osobnými údajmi, musí v označení týchto políčok jednoznačným spôsobom uviesť, že sa tam uvádza rodné priezvisko. Hoci má totiž štát možnosť pridať k menu držiteľa cestovného pasu iné prvky, najmä rodné priezvisko, nič to

⁶⁶ Teraz článok 63 ZFEÚ.

⁶⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 z 13. decembra 2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 385, s. 1), zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009 z 28. mája 2009 (Ú. v. EÚ L 142, s. 1).

⁶⁸ Pozri dokument 9303 Medzinárodnej organizácie civilného letectva (OACI), časť 1 oddiel IV bod 8.6.

nemení na tom, že spôsob výkonu tejto možnosti musí dodržať právo na súkromný život dotknutej osoby, ktorého základným prvkom je rešpektovanie mena, tak ako stanovuje v článku 7 Charty základných práv.

2. Azylová politika

Nižšie sú uvedené tri rozsudky o azylovom práve týkajúce sa najmä smernice 2004/83 o postavení utečencov (smernica „o kvalifikácii“)⁶⁹.

V prvom rade Súdny dvor 30. januára 2014 v rozsudku *Diakite* (C-285/12, EU:C:2014:39) čelil otázke, či sa má pojem „vnútroštátny ozbrojený konflikt“ uvedený v smernici 2004/83 vykladať nezávisle vo vzťahu k vymedzeniu podľa medzinárodného humanitárneho práva a ak áno, podľa akých kritérií sa má posudzovať tento pojem⁷⁰. V spore vo veci samej guinejský štátny príslušník požiadal o medzinárodnú ochranu v Belgicku, pričom tvrdil, že je obeťou násilných činov v Guinei v dôsledku svojej účasti na protestných hnutiach proti tamjšej moci. Priznanie doplnkovej ochrany tejto osobe bolo odmietnuté z dôvodu, že v tomto poslednom uvedenom štáte nešlo o „vnútroštátny ozbrojený konflikt“, ako ho chápe medzinárodné humanitárne právo.

Súdny dvor konštatoval, že pojem „vnútroštátny ozbrojený konflikt“ je vlastný smernici 2004/83 a musí sa vykladať nezávisle. Medzinárodné humanitárne právo ho totiž priamo nepoužíva, pozná iba „ozbrojené konflikty, ktoré nemajú medzinárodný charakter“. Okrem toho, keďže režim doplnkovej ochrany nie je upravený v medzinárodnom humanitárnom práve, neidentifikuje situácie, v ktorých je takáto ochrana nevyhnutná a predstavuje mechanizmy ochrany jasne odlišné od tých, ktoré upravuje smernica. Navyše medzinárodné humanitárne právo veľmi úzko súvisí s medzinárodným trestným právom, pričom takýto vzťah s mechanizmom ochrany stanoveným danou smernicou však neexistuje.

Pokiaľ ide o kritériá posúdenia tohto pojmu podľa smernice 2004/83, Súdny dvor spresnil, že výraz „vnútroštátny ozbrojený konflikt“ sa vzťahuje na situáciu, v ktorej ozbrojené sily štátu čelia jednej alebo viacerým ozbrojeným skupinám, alebo situáciu, v ktorej sa stretnú proti sebe dve alebo viaceré ozbrojené skupiny. Preto existencia ozbrojeného konfliktu môže viesť k poskytnutiu doplnkovej ochrany len vtedy, ak miera neselektívneho násillia dosahuje takú úroveň, že žiadateľ by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na dotknutom území čelil reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia života a svojej osoby. V takom prípade nie je nevyhnutné, aby konštatovanie existencie ozbrojeného konfliktu bolo podmienené stanovenou úrovňou organizácie ozbrojených síl alebo konkrétnym obdobím trvania konfliktu.

V druhom rade sa veľká komora Súdneho dvora 2. decembra 2014 v rozsudku *A, B a C* (C-148/13, C-149/13 a C-150/13, EU:C:2014:2406) zaoberala otázkou, či právo Únie obmedzuje konanie členských štátov pri posudzovaní žiadosti o azyl predloženej žiadateľom, ktorý sa obáva prenasledovania vo svojom domovskom štáte z dôvodu sexuálnej orientácie. Súdny dvor najskôr uviedol, že príslušné orgány poverené preskúmaním takejto žiadosti o azyl nie sú povinné považovať údajnú orientáciu za preukázanú skutočnosť výlučne na základe vyhlásení tohto žiadateľa. Vyhlásenia by vzhľadom na osobitný kontext, do ktorého patria žiadosti o azyl, mali predstavovať len východiskový bod v procese preskúmania skutočností a okolností uvedeného v článku 4 smernice 2004/83. Tieto vyhlásenia si

⁶⁹ Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 304, s. 12; Mim. vyd. 19/007, s. 96).

⁷⁰ Pozri najmä článok 15 písm. c) smernice č. 2004/83.

môžu vyžadovať potvrdenie. Spôsoby, akými príslušné orgány posúdia vyhlásenia a písomné alebo iné dôkazy predložené na podporu takýchto žiadostí, musia byť v súlade s ustanoveniami smerníc 2004/83 a 2005/85⁷¹ („procesné“ smernice), ako aj právom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti zaručeným článkom 1 Charty základných práv a právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeným jej článkom 7.

V danom prípade Súdny dvor usúdil, že tieto ustanovenia bránia výsluchom žiadateľa založeným výlučne na stereotypných predstavách o homosexuáloch, ako aj podrobným výsluchom o jeho sexuálnych praktikách, keďže takéto hodnotenie neumožňuje vnútroštátnym orgánom zohľadniť jeho individuálnu a osobnú situáciu. Neschopnosť žiadateľa o azyl odpovedať na takéto otázky preto nemôže sama osebe predstavovať dostatočný dôvod pre vyvodenie záveru o jeho nedôveryhodnosti. Pokiaľ ide o dôkazné prostriedky predložené žiadateľom o azyl, Súdny dvor tiež rozhodol, že článok 4 smernice 2004/83 s prihliadnutím na článok 1 Charty základných práv bráni tomu, aby v rámci preskúmania žiadosti o azyl uvedené orgány akceptovali také dôkazy, ako je vykonanie homosexuálnych aktov žiadateľom o azyl, absolvovanie „testov“ týmto žiadateľom s cieľom preukázať jeho homosexualitu alebo predloženie videonahrávok takýchto aktov. Okrem toho, že uvedené dôkazy nemajú nevyhnutne dôkaznú hodnotu, mohli by predstavovať zásah do ľudskej dôstojnosti, ktorej rešpektovanie zaručuje článok 1 Charty základných práv. Nakoniec Súdny dvor zdôraznil, že vzhľadom na citlivosť otázok, ktoré sa týkajú osobnej sféry jednotlivca a najmä jeho sexuality, okolností, že žiadateľ neuviedol svoju homosexualitu „tak skoro, ako to bolo možné“, neumožňuje príslušnému vnútroštátnemu orgánu vyvodenie záveru o nedostatku dôveryhodnosti v súvislosti s relevantnými ustanoveniami smerníc 2004/83 a 2005/85⁷².

V treťom rade 18. decembra 2014 v rozsudku *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452) Súdny dvor zasadaajúci ako veľká komora podal výklad smernice 2004/83 vo veci týkajúcej sa priznania doplnkovej ochrany osobe trpiacej vážnou chorobou⁷³.

Belgický ústavný súd sa obrátil na Súdny dvor v súvislosti s vnútroštátnou právnou úpravou dotknutou v spore vo veci samej, ktorá rozlišuje medzi štátnymi príslušníkmi tretích krajín trpiacimi vážnou chorobou podľa toho, či majú postavenie utečenca podľa smernice 2004/83 alebo povolenie na pobyt vydané uvedeným štátom zo zdravotných dôvodov. Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa predovšetkým pýtal, či vzhľadom na ustanovenia tejto smernice a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v súvislosti s odsunom vážne chorých osôb vydanie takéhoto povolenia na pobyt nepredstavuje v skutočnosti doplnkovú formu medzinárodnej ochrany, ktorá v dôsledku toho otvára nároky na hospodárske a sociálne výhody stanovené touto smernicou.

Súdny dvor rozhodol, že články 28 a 29 smernice 2004/83 v spojení s článkom 2 písm. e) a článkami 3, 15 a 18 tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že členský štát nemusí poskytnúť sociálnu ochranu a zdravotnú starostlivosť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý má povolenie na pobyt na území tohto členského štátu podľa vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá stanovuje právo na pobyt v uvedenom členskom štáte pre cudzinca, ktorý trpí vážnou chorobou, pokiaľ neexistuje nijaká primeraná liečba v krajine jeho pôvodu alebo v tretej krajine, kde sa predtým zdržiaval, ak

⁷¹ Smernica Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, s. 13).

⁷² Pozri najmä článok 4 ods. 3 smernice 2004/83 a článok 13 ods. 3 písm. a) smernice 2005/85.

⁷³ Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín trpiacich vážnymi chorobami, odkazuje sa tiež na rozsudok z 18. decembra 2014, *Abdida* (C-562/13, EU:C:2014: EU:C:2014:2453) uvedený v kapitole VII.3 „Pristáhovalecká politika“.

nejde o prípad úmyselného odmietnutia poskytnutia starostlivosti uvedenému žiadateľovi v tejto krajine.

Súdny dvor spresnil, že riziko zhoršenia zdravotného stavu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý trpí vážnou chorobou, vyplývajúce z neexistencie primeranej zdravotnej starostlivosti v krajine pôvodu, ak nejde o prípad úmyselného odmietnutia poskytnutia starostlivosti tomuto štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, nestačí na to, aby mu bolo priznané poskytnutie doplnkovej ochrany. Podľa Súdného dvora by bolo v rozpore so všeobecnou štruktúrou a cieľmi smernice 2004/83, aby boli postavenia, ktoré upravuje, priznané štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa nachádzajú v situáciách, ktoré vôbec nesúvisia s logickým zmyslom medzinárodnej ochrany. Priznanie tohto postavenia vnútroštátnej ochrany členským štátom aj z iných dôvodov, než len pre potrebu medzinárodnej ochrany v zmysle článku 2 písm. a) tejto smernice, t. j. na diskrečnom základe a z naliehavých rodinných alebo humanitárnych dôvodov, nepatrí do rozsahu jej pôsobnosti. Súdny dvor dospel k záveru, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorým bol povolený pobyt podľa takejto vnútroštátnej právnej úpravy, teda nie sú osobami, ktoré sú oprávnené na poskytnutie doplnkovej ochrany a na ktoré sa uplatňujú články 28 a 29 uvedenej smernice.

3. Pristáhovalecká politika

Tento rok bol poznačený významným množstvom rozhodnutí vychádzajúcich zo smernice 2008/115 (smernica „o návrate“)⁷⁴.

Dva rozsudky sa týkajú článku 16 tejto smernice, podľa ktorého sa akékoľvek zaistenie štátnych príslušníkov tretích krajín s cieľom odsunu spravidla vykonáva v špecializovaných zariadeniach a iba výnimočne sa môže uskutočniť vo väzenských zariadeniach, pričom členský štát musí v takom prípade zaistiť, aby boli cudzí štátni príslušníci oddelení od riadnych väzňov.

Dňa 17. júla 2014 mala veľká komora Súdného dvora v rozsudkoch *Pham* (C-474/13, EU:C:2014:2096) a *Bero a Bouzalmate* (C-473/13 a C-514/13, EU:C:2014:2095) určiť, či je členský štát povinný zaistiť neoprávnené sa zdržujúcich štátnych príslušníkov tretích krajín v špecializovanom zariadení na zaistenie aj v prípade, ak federatívne usporiadaný členský štát príslušný na rozhodnutie a vykonanie takého zaistenia nemá takéto zariadenie určené na zaistenie. Vo veci *Pham* bola tiež nastolená otázka súhlasu dotknutej osoby.

Pokiaľ ide o podmienky výkonu zaistenia, Súdny dvor uviedol, že podľa ustanovení smernice „o návrate“ vnútroštátne orgány musia byť schopné uskutočniť zaistenie v špecializovaných zariadeniach na zaistenie, bez ohľadu na správne alebo ústavné usporiadanie členského štátu, ktorého sú súčasťou. Skutočnosť, že v niektorých spolkových krajinách členského štátu príslušné orgány majú možnosť vykonávať takéto zaistenia, by nepredstavovala riadne prebratie smernice „o návrate“ dotknutým členským štátom, ak by príslušné orgány iných spolkových krajín toho istého členského štátu túto možnosť nemali. Preto hoci členský štát s federatívnym usporiadaním nie je povinný vytvoriť špecializované zariadenia na zaistenie v každej spolковой krajine, tento štát musí napriek tomu zaistiť, aby príslušné orgány spolковой krajiny, ktorá nemá takéto zariadenia, mohli umiestniť štátnych príslušníkov tretích krajín do špecializovaných zariadení na zaistenie nachádzajúcich sa v iných spolkových krajinách.

⁷⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnené zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, s. 98).

Vo veci *Pham* Súdny dvor dodal, že členský štát nemôže zohľadniť súhlas dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny s jeho umiestnením na účely zaistenia vo väzenskom zariadení. V rámci smernice „o návrate“ totiž povinnosť oddeliť neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín od riadnych väzňov nie je spojená s nijakou výnimkou, aby sa tak zaručilo dodržanie práv cudzincov v oblasti zaistenia. Konkrétnejšie, povinnosť oddelenia ide nad rámec jednoduchého spôsobu špecifického výkonu zaistenia vo väzenských zariadeniach a predstavuje hmotnoprávnu podmienku tohto zaistenia, bez splnenia ktorej by toto zaistenie v zásade nebolo v súlade so smernicou 2008/115.

Rozsudok *Mahdi* (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320) vyhlásený 5. júna 2014 sa týka sudánskeho štátneho príslušníka umiestneného do špecializovaného zariadenia na zaistenie v Bulharsku s cieľom výkonu opatrenia vrátenia na hranicu, ktoré bolo voči nemu prijaté, hoci uplynula šesťmesačná lehota stanovená rozhodnutím o prvotnom zaistení. Dotknutá osoba odmietla svoj dobrovoľný odchod, pričom jeho zastupiteľský úrad mu odmietol vydať cestovné doklady, vzhľadom na čo sa nemohol uskutočniť odsun.

V rámci naliehavého prejudiciálneho konania sa bulharský súd obrátil na Súdny dvor, aby mu položil dve otázky procesnej povahy, a to či v prípade, keď príslušný správny orgán preskúmava situáciu dotknutej osoby pri skončení lehoty prvotného zaistenia, musí prijať nový písomný akt, ktorý bude skutkovo aj právne odôvodnený, a či si preskúmanie zákonnosti takéhoto aktu vyžaduje, aby príslušný súdny orgán mohol rozhodnúť o merite veci.

Pokiaľ ide o prvú otázku, Súdny dvor pripomenul, že v rámci smernice „o návrate“ jedinou požiadavkou výslovne uvedenou v článku 15 uvedenej smernice, pokiaľ ide o prijatie písomného aktu, je požiadavka stanovená v odseku 2 tohto článku, a to že zaistenie sa nariaďuje písomne s uvedením skutkových a právnych dôvodov. Táto požiadavka sa musí chápať tak, že sa nevyhnutne vzťahuje aj na akékoľvek rozhodnutie o predĺžení zaistenia, pretože zaistenie a jeho predĺženie majú obdobnú povahu a štátny príslušník musí mať možnosť poznať dôvody rozhodnutia, ktoré bolo voči nemu prijaté. Súdny dvor teda vyhlásil, že ak by bulharské orgány pred obrátením sa na správny súd rozhodli o pokračovaní zaistenia, bol by nevyhnutný skutkovo a právne odôvodnený písomný akt. Naproti tomu za predpokladu, že bulharské orgány by iba opätovne preskúmali situáciu pána Mahdiho bez rozhodnutia o žiadosti o predĺženie, neboli by povinné prijať výslovný akt, keďže smernica 2008/115 neobsahuje ustanovenia v tomto zmysle.

Súdny dvor okrem toho rozhodol, že súdny orgán, ktorý rozhoduje o zákonnosti rozhodnutia o predĺžení prvotného zaistenia, musí byť schopný rozhodnúť o všetkých skutkových a právnych okolnostiach relevantných na určenie, či je predĺženie zaistenia odôvodnené, čo si vyžaduje dôkladné preskúmanie konkrétnych skutočností, aby sa vydalo takéto rozhodnutie. Z toho vyplýva, že právomoci súdneho orgánu v rámci takého preskúmania nemôžu byť v žiadnom prípade obmedzené iba na skutočnosti predložené správnym orgánom.

Pokiaľ ide o vec samu, vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa pýtal Súdného dvora, či možno predĺžiť zaistenie len z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny nemá doklady totožnosti a teda existuje riziko úteku tohto štátneho príslušníka. V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že riziko úteku je okolnosťou, ktorá sa má zohľadniť v rámci prvotného zaistenia. Pokiaľ však ide o predĺženie zaistenia, riziko úteku nepatrí medzi dve podmienky predĺženia uvedené v smernici „o návrate“. Toto riziko je preto relevantné iba v súvislosti s opätovným preskúmaním podmienok, ktoré pôvodne viedli k zaisteniu. Vyžaduje si to teda posúdenie skutkových okolností týkajúcich sa osobnej situácie dotknutej osoby, aby sa preskúmalo, či voči nej nemožno účinne uplatniť iné opatrenie, ktoré nebude donucovacie. Jedine v prípade pretrvávania rizika

úteku možno zohľadniť neexistenciu dokladov totožnosti. Z toho vyplýva, že takáto neexistencia nemôže sama osebe odôvodniť predĺženie zaistenia.

Rozsudok *Mukarubega* (C-166/13, EU:C:2014:2336) vyhlásený 5. novembra 2014 sa týka *povahy a rozsahu práva byť vypočutý, stanoveného v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv, pred prijatím rozhodnutia o návrate na základe smernice 2008/115*. Súdny dvor sa vyjadril k otázke, či štátna príslušníčka tretej krajiny, ktorá bola riadne vypočutá v súvislosti s nezákonnosťou svojho pobytu, musí byť nevyhnutne znova vypočutá pred prijatím rozhodnutia o návrate.

Súdny dvor rozhodol, že právo byť vypočutý v akomkoľvek konaní, ako sa uplatňuje v rámci smernice „o návrate“ a najmä jej článku 6, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny orgán nevypočul štátneho príslušníka tretej krajiny osobitne k otázke rozhodnutia o návrate, ak po konštatovaní nezákonnosti jeho pobytu na štátnom území vychádzajúcim z konania, počas ktorého bolo plne dodržané jeho právo byť vypočutý, zamýšľa prijať voči nemu takéto rozhodnutie, či už nasleduje alebo nenasleduje po zamietnutí udelenia povolenia na pobyt. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že v zmysle uvedenej smernice je rozhodnutie o návrate úzko spojené so zistením nezákonnosti pobytu a so skutočnosťou, že dotknutá osoba mala možnosť účelne a efektívne oznámiť svoj názor na otázku nezákonnosti svojho pobytu a dôvodov, ktoré môžu podľa vnútroštátneho práva opodstatniť neprijatie rozhodnutia o návrate zo strany uvedeného orgánu.

Súdny dvor však uviedol, že z povinnosti prijať rozhodnutie o návrate upravené v článku 6 ods. 1 tejto smernice spravodlivým a transparentným postupom vyplýva, že členské štáty musia v rámci procesnej autonómie, ktorou disponujú, na jednej strane výslovne stanoviť vo svojom vnútroštátnom práve povinnosť opustiť štátne územie v prípade nezákonnosti pobytu a na druhej strane zabezpečiť, aby bola dotknutá osoba riadne vypočutá v rámci konania týkajúceho sa jej žiadosti o povolenie na pobyt alebo prípadne nezákonnosti jej pobytu. V tejto súvislosti však právo byť vypočutý nemožno využívať tak, aby bolo správne konanie neobmedzene obnovované, a to v záujme zachovania rovnováhy medzi základným právom dotknutej osoby byť vypočutá pred vydaním nepriaznivého rozhodnutia a povinnosťou členských štátov bojovať proti nezákonnému prisťahovalectvu.

Napokon Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora vydal 18. decembra 2014 rozsudok *Abdida* (C-562/13, EU:C:2453) v rámci sporu medzi belgickým orgánom verejnej moci a nigérijským štátnym príslušníkom postihnutým chorobou AIDS. Spor sa týkal procesných záruk a sociálnych výhod, ktoré je členský štát v zmysle smernice „o návrate“ povinný priznať štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorého zdravotný stav si vyžaduje zdravotnú starostlivosť, pokiaľ čaká na rozsudok o zákonnosti rozhodnutia zamietajúceho jeho žiadosť o povolenie na pobyt zo zdravotných dôvodov a ukladajúceho mu opustiť štátne územie.⁷⁵

Súdny dvor rozhodol, že články 5 a 13 smernice „o návrate“ vykladané v spojení s článkom 19 ods. 2 a článkom 47 Charty základných práv, ako aj článok 14 ods. 1 písm. b) tejto smernice bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nepriznáva odkladný účinok opravnému prostriedku podanému proti rozhodnutiu ukladajúcemu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý trpí vážnou chorobou,

⁷⁵ Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín trpiacich vážnymi chorobami, odkazuje sa tiež na rozsudok z 18. decembra 2014, *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452) uvedený v kapitole VII.2 „Azylová politika“.

opustiť územie členského štátu, ak vykonanie tohto rozhodnutia môže tohto štátneho príslušníka vystaviť vážnemu riziku podstatného a nenapraviteľného zhoršenia jeho zdravotného stavu⁷⁶.

Súd tiež rozhodol, že uvedené ustanovenia bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nestanovuje, že v rámci možností budú zabezpečené základné potreby uvedeného štátneho príslušníka tretej krajiny v období, keď je dotknutý členský štát povinný odložiť vyhostenie tohto štátneho príslušníka tretej krajiny v dôsledku podania uvedeného opravného prostriedku, aby sa zabezpečilo, že urgentná zdravotná starostlivosť a základná liečba môžu byť účinne poskytnuté.

VIII. Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach

Pokiaľ ide o oblasť policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach, pozornosť si zaslúžia dva rozsudky týkajúce sa uplatňovania zásady *ne bis in idem* v Schengenskom priestore.

Dňa 27. mája 2014 Súdny dvor v rozsudku *Spasic* (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586), ktorý bol vydaný v naliehavom prejudiciálnom konaní, preskúmal *zlučiteľnosť obmedzenia zásady ne bis in idem v Schengenskom priestore s Chartou základných práv*.

Táto otázka bola nastolená v rámci veci týkajúcej sa srbského štátneho príslušníka stíhaného v Nemecku za podvod, ktorý spáchal a za ktorý už bol odsúdený v Taliansku na trest odňatia slobody spojený s pokutou. Pán Spasic, ktorý už bol vo výkone trestu odňatia slobody pre iné trestné činy v Rakúsku, zaplatil túto pokutu, ale trest odňatia slobody nevykonával. Nemecké orgány sa domnievali, že vzhľadom na dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (ďalej len „DVSD“)⁷⁷ sa zásada *ne bis in idem* neuplatní, pretože trest odňatia slobody v Taliansku doposiaľ nebol vykonaný.

Zatiaľ čo článok 54 DVSD podmieňuje uplatňovanie zásady *ne bis in idem* tým, aby v prípade odsúdenia bol trest „už odpykaný“, alebo tým, že „sa práve odpykáva“, článok 50 Charty základných práv Európskej únie upravuje túto zásadu bez výslovného odkazu na takúto podmienku.

Veľká komora Súdneho dvora najskôr uviedla, že pokiaľ ide o zásadu *ne bis in idem*, vysvetlenia k Charte základných práv výslovne odkazujú na DVSD, takže tento dohovor obmedzuje zásadu zakotvenú v Charte. Následne konštatovala, že podmienka výkonu stanovená v článku 54 DVSD predstavuje obmedzenie zásady *ne bis in idem* vyplývajúce zo zákona v zmysle článku 52 ods. 1 Charty a nespochybňuje uvedenú zásadu ako takú, keďže jej cieľom je iba zabrániť tomu, aby sa osoby odsúdené v inom členskom štáte právoplatným trestnoprávnym rozsudkom, ktorý nebol vykonaný, vyhli potrestaniu. Podľa Súdneho dvora napokon podmienka výkonu je primeraná cieľu zabezpečiť v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti vysokú úroveň bezpečnosti a nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabránenie toho, aby sa odsúdené osoby vyhli potrestaniu. V rámci uplatnenia *in concreto* však nemožno vylúčiť, že vnútroštátne súdy medzi sebou nadviažu kontakt a začnú konzultácie, aby overili, či má členský štát, v ktorom bol vynesенý prvý odsudzujúci rozsudok, skutočne v úmysle pristúpiť k výkonu uložených trestov.

⁷⁶ Pokiaľ ide o výklad článku 19 ods. 2 Charty základných práv, na základe článku 52 ods. 3 Charty Súdny dvor zohľadnil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, najmä rozsudok z 27. mája 2008, *N v. Spojené kráľovstvo* (žaloba č. 26565/05).

⁷⁷ Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaný v Schengene 19. júna 1990, ktorý nadobudol platnosť 26. marca 1995 (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9).

Súdny dvor okrem toho uviedol, že pokiaľ sú trest odňatia slobody a pokuta uložené ako hlavné tresty, iba zaplatenie pokuty neumožňuje vyvodenie záveru, že trest už bol vykonaný alebo sa práve vykonáva v zmysle DVSD.

Článok 54 DVSD bol predmetom výkladu aj v rozsudku *M* (C-398/12, EU:C:2014:1057) vyhlásenom 5. júna 2014, v ktorom sa Súdny dvor vyjadril k *dosahu zastavenia konania pred podaním obžaloby vzhľadom na zásadu ne bis in idem*.

Obvinenému sa v Belgicku vydalo uznesenie o zastavení konania, ktoré potvrdil Cour de cassation, v súvislosti s obťažovaním maloletej osoby. Za rovnaký skutok sa však v Taliansku začalo trestné konanie.

Súdny dvor zdôraznil, že na to, aby sa určilo, či rozhodnutie súdu v prípravnom konaní predstavuje rozhodnutie, ktoré právoplatne odsúdilo osobu v zmysle článku 54 DVSD, sa treba ubezpečiť, že toto rozhodnutie bolo vydané na základe posúdenia veci samej a že trestné stíhanie bolo právoplatne zastavené. Je to tak v prípade rozhodnutia, ako je v danom prípade rozhodnutie v spore vo veci samej, ktorým je obvinený právoplatne oslobodený pre nedostatok dôkazov, čo vylučuje, že by sa o veci znova rozhodovalo na základe rovnakého súhrnu dôkazov, a má za následok, že trestné stíhanie je právoplatne zastavené.

Súdny dvor tiež spresnil, že možnosť obnovy súdneho vyšetrovania z dôvodu novoodhalených dôkazov nemôže spochybniť právoplatnosť uznesenia o zastavení konania. Pri tejto možnosti totiž ide skôr o výnimočné začatie, a to na základe odlišných dôkazov a v odlišnom konaní, než o jednoduché pokračovanie už ukončeného konania. Okrem toho, každé nové konanie proti tej istej osobe a za rovnaký skutok sa môže uskutočniť iba v štáte, na ktorého území bolo toto uznesenie vydané.

Súdny dvor z toho vyvodil, že uznesenie o zastavení konania pred podaním obžaloby, ktoré je v štáte, v ktorom bolo toto uznesenie vydané, prekážkou nového vyšetrovania za trestný čin spáchaný rovnakým skutkom proti osobe, ktorej sa toto uznesenie týka, pokiaľ sa prípadne proti tejto osobe nevyskytnú nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy, sa má považovať za rozhodnutie predstavujúce právoplatný rozsudok v zmysle článku 54 DVSD, a tvoriť tak prekážku novému vyšetrovaniu proti tejto osobe za ten istý trestný čin v inom zmluvnom štáte.

IX. Súdna spolupráca v občianskych veciach

V tejto oblasti treba upozorniť na jedno stanovisko a jeden rozsudok, ktorý sa týkajú občianskoprávných aspektov medzinárodných únosov detí, ako aj jeden rozsudok týkajúci sa nariadenia č. 44/2001⁷⁸.

Dňa 14. októbra 2014 mala veľká komora Súdneho dvora v stanovisku (stanovisko 1/13, EU:C:2014:2303) určiť, či prijatie pristúpenia tretieho štátu k Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1980“)⁷⁹ patrí do výlučnej právomoci Únie.

⁷⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

⁷⁹ Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí uzavretý v Haagu 25. októbra 1980.

V prvom rade Súdny dvor spresnil niektoré aspekty týkajúce sa jeho právomoci vydať stanovisko⁸⁰. Uviedol, že akt pristúpenia a akt vyhlásenia o prijatí pristúpenia k medzinárodnému dohovoru predstavujú ako celok súhlasný prejav vôle dotknutých štátov a teda predstavujú medzinárodnú dohodu, v súvislosti s ktorou má Súdny dvor právomoc vyhlásiť svoje stanovisko. O toto stanovisko, ktoré sa môže týkať rozdelenia právomocí medzi Úniou a členskými štátmi pri uzatváraní dohody s tretími štátmi, možno požiadať v prípade, že v okamihu predloženia tejto žiadosti Súdnemu dvoru bol návrh Komisie týkajúci sa určitej dohody už predložený Rade a nebol vzatý späť. Naproti tomu nie je nevyhnutné, aby Rada už v tomto štádiu prejavila svoj zámer uzatvoriť takúto dohodu. Za týchto okolností sa žiadosť o stanovisko riadi legitímnou snahou dotknutých inštitúcií poznať rozsah jednotlivých právomocí Únie a členských štátov pred prijatím rozhodnutia týkajúceho sa dotknutej dohody.

V druhom rade, pokiaľ ide o vecnú stránku, Súdny dvor najskôr uviedol, že vyhlásenie o prijatí pristúpenia a následne s tým súvisiaca medzinárodná dohoda dopĺňujú Haagsky dohovor. Uvedený dohovor navyše patrí do oblasti rodinného práva s cezhraničným prvkom, v ktorej má Únia vnútornú právomoc na základe článku 81 ods. 3 ZFEÚ. Keďže Únia vykonala túto právomoc prijatím nariadenia č. 2201/2003⁸¹, má vonkajšiu právomoc v oblasti, ktorá je predmetom tohto dohovoru. Ustanovenia uvedeného nariadenia totiž vo veľkej časti pokrývajú obe konania, ktoré upravuje Haagsky dohovor z roku 1980, konkrétne konanie o návrate neoprávnene premiestnených detí a konanie s cieľom zaručiť výkon práva styku.

Súdny dvor napokon zdôraznil, že napriek prednosti nariadenia č. 2201/2003 pred uvedeným dohovorom existuje riziko, že rozsah pôsobnosti a účinnosť spoločných pravidiel vytvorených týmto nariadením môžu byť dotknuté nejednotnými prijatiami pristúpení tretích štátov k Haagskemu dohovoru z roku 1980 členskými štátmi. Existuje totiž riziko narušenia jednotného a súdržného uplatňovania nariadenia č. 2201/2003 vždy, keď by sa situácia medzinárodného únosu dieťaťa týkala tretieho štátu a dvoch členských štátov, z ktorých jeden prijal a druhý neprijal pristúpenie tohto tretieho štátu k tomuto dohovoru.

V rovnakej oblasti Súdny dvor, ktorému bol predložený návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý sa prejednal v naliehavom prejudiciálnom konaní, vyhlásil 9. októbra 2014 rozsudok C (C-376/14 PPU, EU:C:2014:2268) týkajúci sa *pojmu neoprávnene premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa* v zmysle nariadenia č. 2201/2003 a postupu, ktorý sa má uskutočniť, ak súd dostane na základe Haagskeho dohovoru z roku 1980 žiadosť o návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené alebo zadržané v inom členskom štáte.

Francúzsky štátny príslušník pán C sa rozviedol so svojou manželkou britskej štátnej príslušnosti. Rozsudok o odluke vyhlásený vo Francúzsku stanovoval obvyklý pobyt ich dieťaťa u matky a povolil jej mať svoje bydlisko v Írsku, čo urobila. Pán C podal odvolanie proti tomuto rozsudku. Keďže francúzsky odvolací súd vyhovel jeho návrhu na určenie pobytu dieťaťa v mieste jeho bydliska, pán C sa obrátil na írsky prvostupňový súd, aby vyhlásil toto rozhodnutie za vykonateľné a nariadil návrat dieťaťa do Francúzska. Írsky vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o odvolaní proti zamietnutiu tohto posledného uvedeného návrhu a podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa pýta Súdneho dvora predovšetkým na to, či sa má nariadenie č. 2201/2003 vykladať v tom zmysle,

⁸⁰ Pokiaľ ide o otázky prípustnosti týkajúce sa žiadosti o stanovisko, pozri tiež stanovisko 2/13 (EU:C:2014:2454) v kapitole I.1 „Pristúpenie Európskej únie k Európskemu dohovoru o ľudských právach“.

⁸¹ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243).

že v prípade, že k premiestneniu dieťaťa došlo v súlade s predbežne vykonateľným súdnym rozhodnutím, ktoré bolo následne zvrátené na základe odvolania rozhodnutím stanovujúcim pobyt dieťaťa v členskom štáte pôvodu, je nenavrátanie dieťaťa do tohto štátu v nadväznosti na druhé rozhodnutie nezákonné.

V prvom rade, pokiaľ ide o žiadosť o návrat dieťaťa, Súdny dvor pripomenul, že na to, aby sa premiestnenie alebo zadržanie v členskom štáte považovalo za neoprávnené, musí mať na jednej strane dieťa obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodu bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a na druhej strane, že k tomuto premiestneniu alebo zadržaniu došlo v rozpore s opatrovníckym právom priznaným podľa práva tohto členského štátu. V tejto súvislosti musí súd členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené, v danom prípade Írska, na ktorý bola podaná žiadosť o návrat dieťaťa, určiť, či dieťa ešte malo svoj obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodu (Francúzsko) bezprostredne pred údajným neoprávneným zadržaním. V tejto súvislosti okolnosť, že súdne rozhodnutie povoľujúce premiestnenie mohlo byť predbežne vykonané, no bolo následne napadnuté odvolaním, nesvedčí v prospech konštatovania premiestnenia obvyklého pobytu dieťaťa. Treba ju však vyvážiť inými skutkovými okolnosťami, ktoré môžu preukázať integráciu dieťaťa v sociálnom a rodinnom prostredí od jeho premiestnenia, najmä časom uplynutým medzi týmto premiestnením a súdnym rozhodnutím zrušujúcim rozhodnutie prvého stupňa a stanovujúcim pobyt dieťaťa v mieste bydliska rodiča bývajúceho v členskom štáte pôvodu, pričom by sa však v nijaťkom prípade nemal zohľadniť čas uplynutý od tohto rozhodnutia.

V druhom rade, pokiaľ ide o výkon rozsudku odvolacieho súdu priznávajúceho starostlivosť otcovi v členskom štáte pôvodu, okolnosť, že obvyklý pobyt dieťaťa sa mohol zmeniť po vydaní rozsudku na prvom stupni a že túto zmenu prípadne konštatuje súd, na ktorý bola podaná žiadosť o návrat, nemôže predstavovať prvok, na ktorý by sa mohol odvolávať rodič, ktorý zadržal dieťa v rozpore s opatrovníckym právom, aby predĺžil skutkový stav vzniknutý jeho neoprávneným správaním a bránil výkonu rozhodnutia.

Napokon 11. septembra 2014 v rozsudku A (C-112/13, EU:C:2014:2195)⁸² mal Súdny dvor podať výklad článku 24 nariadenia č. 44/2001, podľa ktorého *účasť žalovaného na konaní, ktorej cieľom nie je spochybniť právomoc súdu, ktorý začal konanie, má automaticky za následok vznik právomoci tohto súdu*⁸³, hoci tento súd by nemal právomoc v zmysle pravidiel zavedených uvedeným nariadením.

Konanie vo veci samej sa týkalo žaloby o náhradu škody proti A, ktorý sa považoval za osobu s obvyklým bydliskom v obvode súdu, na ktorý bola podaná žaloba. Po viacerých neúspešných pokusoch o doručenie tento súd na žiadosť žalobcov vymenoval neprítomnému žalovanému opatrovníka, ktorý podal vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal o zamietnutie žaloby a vzniesol množstvo vecných námietok, avšak bez toho, aby spochybnil medzinárodnú právomoc rakúskych súdov. Až následne na to začala advokátska kancelária ktorú splnomocnil A, zastupovať žalovaného, ktorý medzitým opustil Rakúsko, a spochybnila medzinárodnú právomoc rakúskych súdov.

Súdny dvor rozhodol, že účasť opatrovníka neprítomného žalovaného, ktorý bol vymenovaný v súlade s vnútroštátnym právom, sa nerovná účasti na konaní v zmysle článku 24 nariadenia č. 44/2001 vykladaného v spojení s článkom 47 Charty základných práv. Implicitná voľba právomoci podľa článku 24 prvej vety nariadenia č. 44/2001 je totiž založená na dobrovoľnej voľbe účastníkov sporu týkajúceho sa tejto právomoci, čo predpokladá, že žalovaný má vedomosť o konaní, ktoré bolo

⁸² Tento rozsudok je rovnako uvedený v kapitole IV.1 „Návrh na začatie prejudiciálneho konania“.

⁸³ Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

proti nemu začaté. Naopak, neprítomný žalovaný, ktorému žaloba nebola doručená a ktorý nemá vedomosť o konaní, ktoré bolo proti nemu začaté, nemôže byť považovaný za žalovaného, ktorý implicitne potvrdil právomoc súdu, na ktorý bola táto žaloba podaná. V tejto súvislosti právo žalobcu na účinný prostriedok nápravy zaručené článkom 47 Charty, ktoré musí byť vykonávané súčasne s právom žalovaného na obranu v rámci nariadenia č. 44/2001, si nevyžaduje odlišný výklad článku 24 tohto nariadenia.

X. Doprava

V oblasti dopravy možno uviesť tri rozsudky.

V prvom rade Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora v rozsudku z 18. marca 2014 *International Jet Management* (C-628/11, EU:C:2014:171) preskúmal z hľadiska zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti uvedeného v článku 18 ZFEÚ vnútroštátnu právnu úpravu členského štátu stanovujúcu, že leteckí dopravcovia Únie, ktorí nedisponujú prevádzkovou licenciou vydanou týmto štátom, musia získať povolenie pre každý let z tretieho štátu.

Súdny dvor najskôr konštatoval, že skutočnosť, že dotknuté služby boli poskytované s odletom z tretích krajín, nemôže vylúčiť túto situáciu z oblasti pôsobnosti Zmlúv v zmysle článku 18 ZFEÚ, a následne preskúmal zlučiteľnosť spornej vnútroštátnej právnej úpravy s týmto ustanovením. V tejto súvislosti uviedol, že právna úprava prvého členského štátu, ktorá vyžaduje od leteckého dopravcu, ktorý je držiteľom prevádzkovej licencie vydané druhým členským štátom, aby získal povolenie na vstup do vzdušného priestoru prvého členského štátu na vykonanie súkromných nepravidelných letov s odletom z tretej krajiny a s určením v predmetnom prvom členskom štáte, sa musí považovať za diskriminačnú, ak sa takéto povolenie nevyžaduje od leteckých dopravcov, ktorí sú držiteľmi prevádzkovej licencie vydané uvedeným prvým členským štátom. Takáto právna úprava totiž zavádza rozlišovacie kritérium, ktoré v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku ako kritérium založené na štátnej príslušnosti. Prakticky znevýhodňuje iba leteckých dopravcov, ktorí majú svoje sídlo v inom členskom štáte v zmysle článku 4 písm. a) nariadenia č. 1008/2008⁸⁴ a ktorých prevádzkovú licenciu udelil príslušný úrad tohto posledného uvedeného štátu. Súdny dvor rozhodol, že to platí o to viac aj v prípade právnej úpravy členského štátu, ktorá ukladá týmto dopravcom, aby predložili vyhlásenie o indisponibilitate preukazujúce, že leteckí dopravcovia, ktorí sú držiteľmi prevádzkovej licencie vydané týmto členským štátom, buď nemôžu alebo nie sú schopní vykonať tieto lety. Podľa Súdneho dvora takáto právna úprava predstavuje diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ktorú nemožno odôvodniť cieľmi ochrany národného hospodárstva a bezpečnosti.

V druhom rade sa Súdny dvor 22. mája 2014 v rozsudku *Glatzel* (C-356/12 EU:C:2014:350) vyjadril k platnosti prílohy III bodu 6.4 smernice 2006/126 o vodičských preukazoch⁸⁵ vzhľadom na článok 20, článok 21 ods. 1 a článok 26 Charty základných práv. Išlo o zlučiteľnosť požiadaviek na ostrosť zraku stanovených touto smernicou so zásadou zákazu diskriminácie na základe zdravotného postihnutia. V spore vo veci samej totiž žalobca nemohol vykonávať zárobkovú činnosť vodiča motorového vozidla z dôvodu uvedených požiadaviek na ostrosť zraku.

⁸⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, s. 3).

⁸⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch (Ú. v. EÚ L 403, s. 18), zmenená a doplnená smernicou Komisie 2009/113/ES z 25. augusta 2009 (Ú. v. EÚ L 223, s. 31).

Súd najskôr spresnil obsah pojmu diskriminácia na základe zdravotného postihnutia, ako vyplýva z článku 21 ods. 1 Charty základných práv. Uviedol, že toto ustanovenie predovšetkým vyžaduje od normotvorcu Únie, aby sa zdržal akéhokoľvek rozdielného zaobchádzania na základe obmedzenia vyplývajúceho najmä z dlhodobého telesného, mentálneho alebo intelektuálneho postihnutia, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môže brániť plnému a účinnému zapojeniu sa postihnutej osoby do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými pracovníkmi, ibaže by takéto rozdielne zaobchádzanie bolo objektívne odôvodnené. Súdny dvor sa následne zaoberal konkrétnejšie platnosťou prílohy III bodu 6.4 smernice 2006/126 a konštatoval, že rozdielne zaobchádzanie s osobou v závislosti od toho, či táto osoba má potrebnú zrakovú ostrosť nevyhnutnú na vedenie motorových vozidiel, v zásade nie je v rozpore so zákazom diskriminácie na základe zdravotného postihnutia v zmysle článku 21 ods. 1 Charty základných práv, pokiaľ takáto požiadavka zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, je nevyhnutná a nepredstavuje neprimerané bremeno. Podľa Súdneho dvora pritom smernica 2006/126 stanovením minimálnej hranice ostrosti zraku horšieho oka vo svojej prílohe III pre vodičov najmä nákladných motorových vozidiel sleduje cieľ zlepšiť bezpečnosť cestnej premávky, a tým zodpovedá dôvodu všeobecného záujmu. V súvislosti so stanovením nevyhnutnosti minimálnych požiadaviek na zrak vodičov je na zabezpečenie bezpečnosti cestnej premávky nevyhnutné, aby osoby, ktorým sa vydá vodičský preukaz, mali primeranú fyzickú zdatnosť, najmä pokiaľ ide o ich zrak, pretože fyzické nedostatky môžu mať významné následky. Súdny dvor preto dospel k záveru, že normotvorca Únie vyvážil na jednej strane požiadavky bezpečnosti cestnej premávky a na druhej strane právo osôb so zrakovým postihnutím spôsobom, ktorý nemožno považovať za neprimeraný vo vzťahu k sledovaným cieľom.

Okrem toho Súdny dvor pri svojom preskúmaní uviedol, že ustanovenia dohovoru Organizácie Spojených národov o zdravotnom postihnutí⁸⁶, pokiaľ ide o ich vykonanie a účinky, závisia od vydania ďalších aktov, ktoré patria do právomoci zmluvných strán, v dôsledku čoho ustanovenia tohto dohovoru nepredstavujú vzhľadom na ich obsah bezpodmienečné a dostatočne presné ustanovenia, ktoré umožňujú preskúmanie platnosti aktu práva Únie s ohľadom na ustanovenia tohto dohovoru.⁸⁷

Súdny dvor napokon uviedol, že napriek tomu, že článok 26 Charty základných práv stanovuje, že Únia rešpektuje a uznáva právo postihnutých osôb využívať integračné opatrenia, zásada upravená v tomto článku neznamena, že normotvorca Únie je povinný prijať určité konkrétne opatrenie.

V poslednom rade rozsudok *Fonship a Svenska Transportarbetarförbundet* (C-83/13, EU:C:2014:2053) vyhlásený 8. júla 2014 umožnil veľkej komore Súdneho dvora *spresniť osobnú pôsobnosť nariadenia č. 4055/86, pokiaľ ide o slobodné poskytovanie služieb v odvetví námornej dopravy*⁸⁸.

Súdny dvor rozhodol, že článok 1 tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že spoločnosť usadená v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o EHP⁸⁹ a vlastní plavidlo plávajúce pod vlajkou tretej krajiny, prostredníctvom ktorého sa poskytujú služby námornej dopravy zo štátu, ktorý je

⁸⁶ Dohovor Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Úniou, ktorá bola schválená v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 23, 2010, s. 35).

⁸⁷ Pokiaľ ide o účinky tohto dohovoru v právnom poriadku Únie, odkazuje sa tiež na rozsudok z 18. marca 2014, Z. (C-363/12, EU:C:2014:159), uvedený v kapitole XIV.2 „Nárok na materskú dovolenku“.

⁸⁸ Nariadenie Rady (EHS) č. 4055/86 z 22. decembra 1986, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovať služby na námornú dopravu medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré je samo súčasťou Dohody o EHP (Ú. v. ES L 378, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 174).

⁸⁹ Už citovaný vyššie v poznámke č. 61.

zmluvnou stranou tejto dohody, alebo do neho, sa v zásade môže dovolávať slobodného poskytovania služieb. Platí to pod podmienkou, že ju možno z dôvodu prevádzkovania tohto pravidla kvalifikovať ako poskytovateľa týchto služieb a že ich príjemcovia sú usadení v iných štátoch, ktoré sú zmluvnými stranami uvedenej dohody, než je štát, v ktorom je usadená uvedená spoločnosť.

Uplatnenie nariadenia č. 4055/86 nie je nijako dotknuté okolnosťou, že pracovníci zamestnaní na plavidle sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Uplatnenie tohto nariadenia navyše zahŕňa dodržanie pravidiel Zmluvy týkajúcich sa slobodného poskytovania služieb, ako ich vykladá Súdny dvor, najmä vo svojej judikatúre týkajúcej sa zlučiteľnosti odborových akcií so slobodným poskytovaním služieb.⁹⁰

XI. Hospodárska súťaž

1. Kartely

Pokiaľ ide o výklad a uplatňovanie pravidiel Únie v oblasti kartelov, treba upozorniť na štyri rozsudky, z ktorých prvý sa týka práva na náhradu ujmy spôsobenej kartelom, dva ďalšie sa týkajú konštatovania kartelu a posledný sa vzťahuje na konanie o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže.

Rozsudok *Kone a i.* (C-557/12, EU:C:2014:1317) vyhlásený 5. júna 2014 sa týka veci, v ktorej žalobkyňa vo veci samej kúpila od podnikov tretích osôb výťahy a pohyblivé chodníky za vyššiu cenu, ako by bola cena pri neexistencii kartelu. Podľa žalobkyne vo veci samej tieto podniky tretích osôb, ktoré boli jej dodávateľmi, využili existenciu kartelu na stanovenie svojich cien na vyššej úrovni. Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa obrátil na Súdny dvor, aby zistil, či osoba, ktorej bola spôsobená ujma z dôvodu správania osoby, ktorá nie je účastníkom kartelu, má na základe článku 101 ZFEÚ právo domáhať sa náhrady škody od účastníkov kartelu.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že plná účinnosť článku 101 ZFEÚ, a najmä potrebný účinok zákazu uvedeného v jeho odseku 1, by boli spochybnené, ak by sa akákoľvek osoba nemohla domáhať náhrady škody, ktorá jej bola údajne spôsobená zmluvou alebo správaním spôsobilým obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž. Ďalej Súdny dvor uviedol, že členovia kartelu nemôžu nevedieť, že kartel môže viesť spoločnosti, ktoré nie sú jeho členmi, k zvýšeniu cien z dôvodu ich prispôbenia cenám na trhu vyplývajúcim z kartelu. Hoci je potrebné považovať určenie ponúkanej ceny za čisto autonómne rozhodnutie prijaté podnikom, nečlenom kartelu, toto rozhodnutie mohlo byť prijaté s ohľadom na cenu na trhu skreslenú kartelom. Z toho vyplýva, ak sa preukáže, že kartel mohol mať za následok zvýšenie cien uplatňovaných konkurentmi, ktorí neboli účastníkmi kartelu, osoby poškodené týmto zvýšením cien musia mať možnosť žiadať od členov kartelu náhradu vzniknutej škody.

Podľa Súdneho dvora by plná účinnosť článku 101 ZFEÚ bola spochybnená, ak by právo žiadať o náhradu spôsobenej ujmy bolo vnútroštátnym právom kategoricky a bez ohľadu na osobitné okolnosti prejednávanej veci podmienené existenciou priamej príčinnej súvislosti medzi kartelom a ujmou, s vylúčením tohto práva na základe skutočnosti, že dotknutá osoba nemala zmluvný vzťah s účastníkom kartelu, ale s podnikom, ktorý sa ho nezúčastnil, pričom však jeho cenová politika bola ovplyvnená kartelom.

⁹⁰ Rozsudok z 18. novembra 2007, *Laval un Partneri* (C-341/05, EU:C:2007:809).

V rozsudku *MasterCard a i./Komisia* (C-382/12 P, EU:C:2014:2201) vyhlásenom 11. septembra 2014 mal Súdny dvor, ktorému bolo predložené odvolanie proti rozsudku Všeobecného súdu, ktorým tento súd rozhodol, že *mnohostranné výmenné poplatky (CMI) uplatňované v platobnom systéme kariet MasterCard, sú v rozpore s právom hospodárskej súťaže*⁹¹, možnosť spresniť výklad rôznych prvkov článku 81 ES⁹². V danom prípade mnohostranné výmenné poplatky (ďalej len „CMI“) zodpovedali časti ceny transakcie prostredníctvom platobnej karty, ktorú si ponecháva banka, ktorá kartu vydala. Komisia vo svojom rozhodnutí napadnutom pred Všeobecným súdom uviedla, že tieto poplatky vzhľadom na to, že sa pripisujú obchodníkom v rámci všeobecných nákladov, ktoré sa im účtujú za používanie platobných kariet, majú za následok nafukovanie základu týchto nákladov, ktorý by inak mohol byť na nižšej úrovni, preto ich považovala za obmedzenie hospodárskej súťaže medzi prijímajúcimi bankami prostredníctvom cien.

Súdny dvor v rámci skúmania podmienok vyplývajúcich z článku 81 ES najskôr potvrdil výklad uplatnený Všeobecným súdom, keď uviedol, že MasterCard a finančné inštitúcie podieľajúce sa na určovaní CMI možno považovať za „združenie podnikov“ v zmysle článku 81 ods. 1 ES vzhľadom na ich spoločný záujem. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že hoci článok 81 ES rozlišuje pojem „zosúladený postup“ a pojem „dohody medzi podnikateľmi“ alebo „rozhodnutia združení podnikateľov“, je to len s cieľom zabrániť tomu, aby sa podniky mohli vyhnúť pravidlám hospodárskej súťaže len z dôvodu samotnej formy, ktorou koordinujú svoje správanie.

Súdny dvor navyše určil, či sa CMI mohli vyhnúť zákazu stanovenému v článku 81 ods. 1 ES, vzhľadom na ich vedľajšiu povahu k platobnému systému MasterCard. V tejto súvislosti predovšetkým pripomenul, že na obmedzenie obchodnej autonómie sa nevzťahuje zásada zákazu stanovená v článku 81 ods. 1 ES, ak je objektívne nevyhnutné na vykonanie operácie alebo činnosti, ktorá nemá túto povahu, a je primerané cieľom, ktoré operácia alebo činnosť sleduje. V rámci toho Súdny dvor po prvé preveril, či by v prípade neexistencie CMI bolo fungovanie systému MasterCard nemožné. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že na rozdiel od toho, čo tvrdili odvolateľky, skutočnosť, že uvedenú operáciu by v prípade neexistencie predmetného obmedzenia bolo zložité vykonať alebo by bola menej zisková, nemožno považovať za skutočnosť, ktorá tomuto obmedzeniu priznáva „objektívne nevyhnutnú“ povahu, ktorá je nutná na to, aby mohlo mať pridružený charakter. Po druhé, pokiaľ ide o primeranosť CMI vo vzťahu k cieľom sledovaným systémom MasterCard, Súdny dvor spresnil, že ako hypotézy protichodnej situácie treba zohľadniť nielen situáciu, ku ktorej by došlo v prípade neexistencie tohto obmedzenia, ale aj ďalšie alternatívne situácie, ku ktorým by mohlo dôjsť, pokiaľ sú tieto hypotézy realistické.

V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že Všeobecný súd tým, že sa vôbec nezaoberal pravdepodobnosťou či prijateľnosťou zákazu spoplatnenia *ex post* v prípade neexistencie CMI, ale vychádzal len z jediného kritéria ekonomickej životaschopnosti systému fungujúceho bez uvedených poplatkov, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Keďže však v danom prípade, ako to uviedla Komisia, hypotéza systému fungujúceho jedine na základe zákazu spoplatnenia *ex post* bola jedinou možnosťou, ktorá mohla umožniť systému MasterCard fungovanie v prípade neexistencie CMI, toto pochybenie nemalo vplyv na analýzu protisúťažných účinkov CMI uskutočnenú Všeobecným súdom, ani na výrok jeho rozsudku, podľa ktorého CMI mali účinky obmedzovania hospodárskej súťaže.

Súdny dvor napokon preskúmal, či sa na CMI mohla vzťahovať výnimka podľa článku 81 ods. 3 ES. Zdôraznil, že v danom prípade je nevyhnutné zohľadniť všetky objektívne výhody nielen na

⁹¹ Rozsudok Všeobecného súdu zo 24. mája 2012, *MasterCard a i./Komisia* (T-186/08, EU:T:2012:260).

⁹² Teraz článok 101 ZFEÚ.

relevantnom trhu, to znamená na trhu prijímania, ale aj na súvisiacom oddelenom trhu. Súdny dvor zohľadnil úlohu CMI pri vyvažovaní segmentov „vydávania“ a „prijímania“ systému MasterCard, pričom uznal existenciu vzájomných prepojení medzi týmito dvoma stranami systému. V prípade neexistencie akéhokoľvek dôkazu o existencii citeľných objektívnych výhod vyplývajúcich z CMI na prijímajúcom trhu pre obchodníkov však Všeobecný súd nemusel preskúmať výhody vyplývajúce z CMI pre držiteľov kariet, lebo takéto výhody samy osebe nie sú spôsobilé kompenzovať nevýhody vyplývajúce z týchto poplatkov.

Súdny dvor preto potvrdil rozsudok Všeobecného súdu a konštatoval, že na kartel sa nemohla vzťahovať výnimka.

Dňa 11. septembra 2014 v inom rozsudku týkajúcom sa bankových kariet, *CB/Komisia* (C-67/13 P, EU:C:2014:2204), Súdny dvor zrušil rozsudok Všeobecného súdu z dôvodu, že tento súd nedôvodne dospel k záveru, že *tarifné opatrenia, ktoré prijalo Groupement français des cartes bancaires, svojou samotnou povahou predstavovali obmedzenie hospodárskej súťaže*.

Združenie Groupement des cartes bancaires (CB) (ďalej len „Groupement“) vytvorené hlavnými francúzskymi bankovými inštitúciami, ktoré vydávajú platobné karty, prijalo opatrenia stanovujúce poplatky za prístupenie do združenia pre členov, ktorých činnosť vydávania kárt CB bola nižšia ako prístupenie nových obchodníkov do systému, ako aj pre neaktívnych alebo málo aktívnych členov.

Všeobecný súd, rovnako ako Komisia, dospel k záveru, že Groupement prijalo rozhodnutie združenia podnikov vedúce k obmedzeniu hospodárskej súťaže „z hľadiska cieľa“. Preto sa domnieval, že nie je nevyhnutné skúmať účinky týchto opatrení na trhu.

V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keďže nesprávne vyhodnotil existenciu obmedzenia hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa, ktoré je pojmom, ktorý treba vykladať reštriktívne a možno uplatniť len na určité typy koordinácie medzi podnikmi. Konkrétnejšie, hoci Všeobecný súd uviedol dôvody, pre ktoré mohli sporné opatrenia obmedziť hospodársku súťaž v súvislosti s novými účastníkmi vstupujúcimi na trh, nijako neodôvodnil, v čom má toto obmedzenie dostatočný stupeň škodlivosti na to, aby sa mohlo kvalifikovať ako obmedzenie z hľadiska cieľa. Vzhľadom na to, že cieľom sporných opatrení bolo uložiť peňažný poplatok tým členom Groupement, ktorí mali prospech z úsilia vynaloženého inými členmi v oblasti akvizície systému CB, totiž takýto cieľ podľa Súdneho dvora nemožno považovať, na základe svojej vlastnej povahy, za škodlivý pre riadne fungovanie bežnej hospodárskej súťaže.

Okrem toho, Súdny dvor uviedol v súvislosti s možnosťami otvorenými členom Groupement s cieľom vytvoriť interoperabilitu platobných systémov a výberov bankovými kartami, že Všeobecný súd v skutočnosti posúdil potenciálne účinky opatrení a nie ich cieľ, z čoho sám vyvodil, že sporné opatrenia nemožno považovať „na základe ich vlastnej povahy“ za škodlivé pre riadne fungovanie bežnej hospodárskej súťaže.

Súdny dvor preto vrátil vec Všeobecnému súdu, aby určil, či sporné dohody mali „za následok“ obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES⁹³.

Dňa 12. júna 2014 v rozsudku *Deltafina/Komisia* (C-578/11 P, EU:C:2014:1742) Súdny dvor, ktorý rozhodoval o odvolaní, spresnil určité aspekty postupu uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže. Rozhodol, že pokiaľ ide o *zníženie pokuty výmenou za spoluprácu obvineného podniku s Komisiou*,

⁹³ Teraz článok 101 ZFEÚ.

podniku prislúcha povinnosť zachovávať dôvernosť spolupráce. Odhalenie spolupráce dotknutého podniku s Komisiou ostatným podnikom, ktoré sa zúčastnili kartelu, predstavuje porušenie povinnosti spolupráce.

V tomto rozsudku Súdny dvor tiež preskúmal, či Všeobecný súd porušil právo na spravodlivý proces, pokiaľ na pojednávaní vypočul zástupcov účastníkov konania a vychádzal z jedného z týchto výsluchov. Súdny dvor konštatoval, že Všeobecný súd išiel skutočne nad rámec toho, čo sa mohlo vykonať v rámci bežnej praktiky výsluchu k technickým otázkam alebo komplexným skutočnostiam, hoci sa tento výsluch týkal skutočností, ktoré mali byť preukázané na základe Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu. Rozhodol však, že tento nedostatok nepredstavoval porušenie práva na spravodlivý proces, keďže sporné výpovede boli zohľadnené len nadbytočne a záver Všeobecného súdu mohol vychádzať aj zo samotných listinných dôkazov, ktoré mal k dispozícii.

Súdny dvor sa napokon vyjadril aj k tvrdeniu týkajúcemu sa neprimeranej dĺžky konania. Na základe potvrdenia svojej judikatúry⁹⁴ na jednej strane pripomenul, že ak neexistujú indície, že neprimeraná dĺžka konania pred Všeobecným súdom mala dopad na riešenie sporu, nedodržanie požiadavky rozhodnutia v primeranej lehote nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Na druhej strane Súdny dvor potvrdil, že porušenie povinnosti Všeobecného súdu, vyplývajúcej z článku 47 druhého odseku Charty základných práv, rozhodnúť o veciach, ktoré sú mu predložené, v primeranej lehote musí byť sankcionované v konaní o žalobe o náhradu škody. Táto žaloba o náhradu škody musí byť podaná na Všeobecný súd, ktorý rozhoduje v inom zložení ako bolo to, ktoré malo rozhodnúť o návrhu na zrušenie, pričom takáto žaloba predstavuje účinný prostriedok nápravy.

2. Štátna pomoc

V oblasti štátnej pomoci Súdny dvor rozsudkom *Francúzsko/Komisia* (C-559/12 P, EU:C:2014:217) vyhlásenom 3. apríla 2014 rozhodol, že Všeobecný súd dôvodne zamietol žalobu o neplatnosť podanú Francúzskom⁹⁵ proti rozhodnutiu z 26. januára 2010, v ktorom *Komisia dospela k záveru, že neobmedzená záruka poskytnutá Francúzskom v prospech podniku La Poste predstavuje štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná s vnútorným trhom*⁹⁶. Až do 1. marca 2010, kedy bol francúzsky podnik La Poste transformovaný na akciovú spoločnosť s majetkovou účasťou štátu, sa považoval za verejnú inštitúciu priemyselnej a obchodnej povahy (ďalej len „EPIC“), na ktorú sa nevzťahovali konania vo veciach platobnej neschopnosti a konkurzné konania podľa všeobecných právnych predpisov.

V rámci tohto odvolania Francúzsko vytýkalo Všeobecnému súdu najmä to, že jednak dospel k záveru, že Komisia mohla preniesť dôkazné bremeno o existencii záruky, pretože La Poste nepodliehal všeobecným právnym predpisom vo veciach súdneho vyrovnanie a likvidácie podnikov v ťažkostiach, a jednak, že porušil pravidlá týkajúce sa úrovne dokazovania, aká sa vyžaduje pri preukázaní existencie takej záruky. Súdny dvor však rozhodol, že Všeobecný súd nepotvrdil nijaké použitie negatívnych domnienok ani prenesenie dôkazného bremena zo strany Komisie. Súdny dvor totiž dospel k záveru, že Komisia pozitívne preskúmala existenciu neobmedzenej štátnej záruky v prospech La Poste, pričom zobrala do úvahy viaceré okolnosti, ktoré umožňujú preukázať poskytnutie takej záruky. Súdny dvor tiež potvrdil, že Komisia môže na preukázanie existencie implicitnej záruky uplatniť metódu súboru spoľahlivých, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, aby overila, či je štát podľa vnútroštátneho práva povinný vynaložiť svoje vlastné prostriedky na krytie

⁹⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 26. novembra 2013, *Gascoigne Sack Deutschland/Komisia* (C-40/12 P, EU:C:2013:768).

⁹⁵ Rozsudok Všeobecného súdu z 20. septembra 2012, *Francúzsko/Komisia* (T-154/10, EU:T:2012:452).

⁹⁶ Rozhodnutie Komisie 2010/605/EÚ z 26. januára 2010 o štátnej pomoci C 56/07 (ex E 15/05), ktorú Francúzsko poskytlo podniku La Poste [oznámené pod číslom K(2010)133] (Ú. v. EÚ L 274, s. 1).

strát platobne neschopného podniku EPIC, a teda znášať dostatočne konkrétne ekonomické riziko výdavkov zatažujúcich štátny rozpočet.

Francúzsko tiež vytýkalo Všeobecnému súdu, že vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia právne dostatočným spôsobom preukázala existenciu výhody vyplývajúcej z údajnej štátnej záruky poskytnutej podniku La Poste. V tejto súvislosti Súdny dvor vyhlásil, že existuje vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej poskytnutie implicitnej a neobmedzenej štátnej záruky v prospech podniku, ktorý nepodlieha bežným konaniam súdneho vyrovnania a súdnej likvidácie, spôsobí zlepšenie jeho finančného postavenia znížením nákladov, ktoré obvykle zatažujú jeho rozpočet. Na preukázanie výhody vyplývajúcej z takejto záruky v prospech prijímajúceho podniku stačí, aby Komisia preukázala len samotnú existenciu tejto záruky, pričom nemusí dokazovať jej skutočné účinky, ktoré spôsobila od okamihu svojho poskytnutia.

XII. Daňové ustanovenia

Dňa 16. januára 2014 v rozsudku *Ibero Tours* (C-300/12, EU:C:2014:8) Súdny dvor rozhodol, že zásady vymedzené v jeho rozsudku *Elida Gibbs*⁹⁷ týkajúce sa *zohľadnenia zľavy, ktorú poskytuje výrobca prostredníctvom distribučnej siete, v súvislosti s určením základu dane na účely dane z pridanej hodnoty (DPH) sa neuplatnia, keď cestovná agentúra konajúca ako sprostredkovateľ poskytne konečnému spotrebiteľovi z vlastného podnetu a na vlastné náklady zníženie ceny hlavného plnenia poskytnutého usporiadateľom zájazdov.*

V rozsudku *Elida Gibbs* Súdny dvor rozhodol, že keď výrobca výrobku, ktorý nebol zmluvne zaviazaný s konečným spotrebiteľom, ale bol prvým článkom reťazca plnení končiacom sa pri konečnom spotrebiteľovi, poskytne uvedenému konečnému spotrebiteľovi zľavu z ceny prostredníctvom kupónov na zľavu, na základe ktorých poskytnú zľavu z ceny maloobchodní predajcovia a tým potom výrobca príslušnú sumu nahradí, základ dane na účely DPH sa musí znížiť o uvedenú zľavu. V tejto veci však Súdny dvor konštatoval, že dosiahnutie cieľa sledovaného osobitným režimom cestovných kancelárií podľa článku 26 šiestej smernice⁹⁸ si vôbec nevyžaduje, aby sa urobila výnimka zo všeobecného pravidla uvedeného v článku 11 A ods. 1 písm. a) uvedenej smernice, ktoré na účely určenia základu dane odkazuje na pojem „protihodnot[a], ktorú získal alebo získa dodávateľ od... zákazníka alebo od tretej strany“. Vyvodil z toho, že na rozdiel od veci *Elida Gibbs* sa táto vec netýka poskytnutia zľavy zo strany výrobcu prostredníctvom distribučnej siete, ale financovania časti zájazdu zo strany cestovnej kancelárie konajúcej ako sprostredkovateľ, pričom toto financovanie sa voči konečnému spotrebiteľovi zájazdu prejavuje ako zľava z jeho ceny. Keďže uvedená zľava z ceny neovplyvňuje ani protihodnotu, ktorú dostane usporiadateľ zájazdov za predaj uvedeného zájazdu, ani protihodnotu, ktorú dostane cestovná kancelária za svoje sprostredkovateľské služby, Súdny dvor dospel k záveru, že v súlade s článkom 11 A ods. 1 písm. a) šiestej smernice takéto zníženie ceny nespôsobuje zníženie základu dane ani vo vzťahu k hlavnému plneniu poskytnutému usporiadateľom zájazdu, ani vo vzťahu k plneniu spočívajúcemu v poskytnutí služby cestovnou kanceláriou.

Rozsudok *Skandia America (USA), filial Sverige* (C-7/13, EU:C:2014:2225) vyhlásený 17. septembra 2014 sa týkal otázky, či a akým spôsobom *poskytovanie služby za protihodnotu hlavnou prevádzkarňou*

⁹⁷ Rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 1996, *Elida Gibbs* (C-317/94, EU:C:1996:400).

⁹⁸ Šiesta smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia, Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23).

spoločnosti usadenej v tretej krajine pobočke tej istej spoločnosti usadenej v členskom štáte musí podliehať DPH v zmysle smernice 2006/112, keď je táto pobočka v uvedenom členskom štáte členom skupiny registrovanej na účely DPH vytvorenej na základe článku 11 uvedenej smernice⁹⁹.

Súdny dvor sa najskôr zaoberal otázkou, či v situácii, ako je opísaná vyššie, poskytovanie služieb dodaných hlavnou prevádzkarňou svojej pobočke podlieha DPH. V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že hoci pobočka, o ktorú išlo vo veci samej, bola závislá od hlavnej prevádzkarne a preto sama osebe nemôže mať postavenie zdaniteľnej osoby v zmysle článku 9 smernice 2006/112, napriek tomu platí, že bola členom skupiny registrovanej na účely DPH a v dôsledku toho netvorila jednu zdaniteľnú osobu s hlavnou prevádzkarňou, ale s ostatnými členmi tejto skupiny. Súdny dvor z toho vyvodil, že poskytnutie takýchto služieb predstavuje zdaniteľné plnenie v zmysle článku 2 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112, keďže služby poskytnuté za protihodnotu hlavnou prevádzkarňou uvedenej pobočke sa z hľadiska DPH musia považovať za služby poskytnuté skupine registrovanej na účely DPH. Súdny dvor následne rozhodol, že v takej situácii sa články 56, 193 a 196 smernice 2006/112 majú vykladať v tom zmysle, že skupine registrovanej na účely DPH vzniká ako príjemcovi služieb uvedenému v článku 56 tejto smernice povinnosť platiť splatnú DPH. Článok 196 uvedenej smernice totiž ako výnimku zo všeobecného pravidla uvedeného v článku 193 tejto smernice, podľa ktorého DPH platí v členskom štáte každá zdaniteľná osoba uskutočňujúca zdaniteľné poskytovanie služieb, stanovuje, že DPH platí každá zdaniteľná osoba, ktorej sú poskytované služby, ak služby uvedené v článku 56 uvedenej smernice poskytla zdaniteľná osoba, ktorá nie je usadená v tomto členskom štáte.

XIII. Aproximácia právnych predpisov

1. Duševné vlastníctvo

V oblasti duševného vlastníctva si osobitnú pozornosť zaslúži päť rozhodnutí. Prvé sa týka patentovateľnosti biotechnologických vynálezov, tri nasledujúce sa týkajú autorských práv a s nimi súvisiacich práv a piate sa týka trojrozmerných ochranných známok.

V rozsudku *International Stem Cell Corporation* (C-364/13, EU:C:2014:2451) vyhlásenom 18. decembra 2014 Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora podal výklad článku 6 ods. 2 písm. c) smernice 98/44 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov¹⁰⁰, podľa ktorého *využívanie ľudských embryí na priemyselné alebo obchodné účely nie je možné patentovať*, keďže ich využitie na takéto účely by bolo v rozpore s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi.

V tejto súvislosti Súdny dvor predovšetkým uviedol, že neoplozené ľudské vajíčko, pri ktorom bol proces delenia a ďalšieho vývoja spustený partenogenezou, nepredstavuje „ľudské embryo“ v zmysle uvedeného článku 6 ods. 2 písm. c), ak vzhľadom na súčasné vedecké poznatky nemá ako také prirodzenú spôsobilosť, aby sa z neho vyvinul ľudský jedinec.

Na podporu tohto záveru Súdny dvor najskôr pripomenul, že pojem „ľudské embryo“ sa má chápať v širšom význame, keďže normotvorca Únie zamýšľal vylúčiť akúkoľvek možnosť patentovateľnosti,

⁹⁹ Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, s. 1).

¹⁰⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/44/ES zo 6. júla 1998 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov (Ú. v. ES L 213, s. 13; Mim. vyd. 13/020, s. 395).

pokiaľ by mohlo byť ohrozené rešpektovanie ľudskej dôstojnosti¹⁰¹. Toto vymedzenie treba uplatniť predovšetkým na neoploďnené ľudské vajíčko, do ktorého bolo implantované bunkové jadro zo zrelej ľudskej bunky, a na neoploďnené ľudské vajíčko, ktoré bolo pomocou partenogenézy stimulované k deleniu a ďalšiemu vývoju, keďže tieto organizmy sú v dôsledku techniky použitej na ich získanie spôsobilé spustiť proces vývoja ľudského jedinca, podobne ako embryo vzniknuté oplodnením vajíčka.

V súlade s týmito kritériami výkladu Súdny dvor konštatoval, že vzhľadom na tvrdenia predložené vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa uvedená výnimka z patentovateľnosti nemá uplatňovať na partenoty, ktoré nemajú prirodzenú schopnosť, aby sa z nich vyvinul ľudský jedinec.

Pokiaľ ide o autorské práva a s nimi súvisiace práva, rozsudok *Nintendo a i.* (C-355/12, EU:C:2014:25) vyhlásený 23. januára 2014 umožnil Súdnemu dvoru *spresniť rozsah právnej ochrany, ktorej sa môže domáhať držiteľ autorských práv v zmysle smernice 2001/29 o autorských právach a s nimi súvisiacich právach*¹⁰², s cieľom bojovať proti obchádzaniu technologických opatrení zavedených na ochranu herných konzol pred nepovolenými programami určenými pre tieto konzoly.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že videohry predstavujú komplexný útvar zahŕňajúci nielen počítačový program, ale aj grafické a zvukové prvky, ktoré sú síce kódované v informatickom jazyku, ale majú vlastnú tvorivú hodnotu. Ako výsledok vlastnej duševnej tvorby autora sú pôvodné počítačové programy teda chránené autorským právom, ktoré upravuje smernica. Podľa Súdneho dvora technologické opatrenia, ktoré sú včlenené do fyzických nosičov videohier a zároveň do konzol a ktoré vyžadujú vzájomnú súčinnosť medzi nimi, patria pod pojem „účinné technologické opatrenia“ v zmysle smernice 2001/29 a vzťahuje sa na ne ochrana priznaná touto smernicou, ak je ich cieľom predchádzať konaniu, ktoré je na ujmu práv nositeľa, alebo také konanie obmedziť. Táto právna ochrana musí rešpektovať zásadu proporcionality a nesmie zakazovať zariadenia alebo činnosti, ktoré majú komerčne iný účel alebo použitie než obchádzať technickú ochranu na protiprávne ciele. V prípade, ako bol ten v danej veci, by sa posúdenie rozsahu spornej právnej ochrany nemalo uskutočniť v závislosti od konkrétneho použitia konzol, ako ho stanovil držiteľ autorských práv, ale malo by zohľadniť kritériá stanovené v článku 6 ods. 2 smernice 2001/29, pokiaľ ide o zariadenia, výrobky alebo súčiastky schopné obchádzať ochranu účinných technologických opatrení.

V rozsudku *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192) vyhlásenom 27. marca 2014 mal Súdny dvor príležitosť rozhodnúť o *nárokoch priznaných držiteľom autorských práv vo vzťahu k ochrane základných práv*. Vec sa týkala dvoch spoločností zaoberajúcich sa výrobou filmov, ktoré boli držiteľmi práv k filmom sprístupneným verejnosti na internetovej stránke prostredníctvom poskytovateľa prístupu so sídlom v Rakúsku. Rakúsky súd tejto spoločnosti prikázal zablokovat' prístup na túto stránku v rozsahu, v akom sa bez ich súhlasu verejnosti sprístupňujú filmové diela, ku ktorým majú uvedené produkčné spoločnosti právo súvisiace s autorským právom.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že poskytovateľ prístupu na internet, ktorý svojim zákazníkom umožňuje prístup k predmetom ochrany sprístupneným verejnosti na internete treťou osobou, je sprostredkovateľom, ktorého služby sa využívajú na porušovanie autorského práva alebo s ním súvisiaceho práva v zmysle článku 8 ods. 3 smernice 2001/29. Takýto záver je potvrdený cieľom sledovaným smernicou. Vylúčenie poskytovateľov prístupu na internet z pôsobnosti tohto ustanovenia by podstatne znížilo ochranu držiteľov práv zaručenú touto smernicou V súvislosti s otázkou, vo

¹⁰¹ Rozsudok Súdneho dvora z 18. októbra 2014, *Brüstle* (C-34/10, EU:C:2011:669).

¹⁰² Už citovaná vyššie v poznámke č. 26.

vzťahu k základným právam, týkajúcou sa možnosti súdneho príkazu, ktorý by nespresňoval, aké opatrenia má prijať poskytovateľ prístupu na internet, a možnosti tohto poskytovateľa vyhnúť sa plateniu penále za porušenie príkazu dôkazom, že prijal všetky primerané opatrenia, Súdny dvor spresnil, že dotknuté základné práva, t. j. sloboda podnikania a sloboda informácií, nebránia takémuto príkazu, pokiaľ sú splnené dve podmienky. Na jednej strane opatrenia prijaté poskytovateľom prístupu zbytočne nesmú zbaviť užívateľov možnosti zákonného prístupu k dostupným informáciám. Na druhej strane tieto opatrenia musia mať za následok zabránenie alebo prinajmenšom sťaženie nedovoleného prehliadania predmetov ochrany a ozajstné odradenie užívateľov od prehliadania týchto predmetov, ku ktorým majú prístup v rozpore s právom duševného vlastníctva.

Stále v oblasti autorského práva a s ním súvisiacich práv Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora 3. septembra 2014 v rozsudku *Deckmyn a Vrijheidsfonds* (C-201/13, EU:C:2014:2132) spresnil obsah pojmu „paródia“ ako výnimky z práva rozmnožovania, práva verejného prenosu a práva sprístupnenia verejnosti predmetov ochrany v zmysle článku 5 ods. 3 písm. k) smernice 2001/29.

Súdny dvor najskôr uviedol, že pojem „paródia“ treba považovať za samostatný pojem práva Únie. Vzhľadom na to, že v smernici 2001/29 sa nenachádza nijaká definícia tohto pojmu, sa však určenie významu a rozsahu tohto pojmu musí určiť v súlade s jeho obvyklý významom v bežnom jazyku, pričom sa zohľadní kontext, v ktorom sa používa, a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou. Súdny dvor následne uviedol, že základnými znakmi paródie sú jednak odkaz na existujúce dielo, od ktorého sa paródia musí zjavným spôsobom líšiť, a jednak vyjadrenie humoru alebo výsmechu. Pojem paródia nepodlieha podmienkam, podľa ktorých by sa paródia musela vyznačovať vlastnou jedinečnosťou, ktorá by išla nad rámec zachovania zjavných odlišností vo vzťahu k pôvodnému parodovanému dielu, musela by byť logicky pripísateľná inej osobe ako samotnému autorovi pôvodného diela a musela by obsahovať odkaz na samotné pôvodné dielo alebo uvedenie zdroja parodovaného diela. Uplatnenie výnimky týkajúcej sa paródie v zmysle článku 5 ods. 3 písm. k) smernice 2001/29 v konkrétnej situácii však musí rešpektovať primeranú rovnováhu medzi jednak právami a záujmami autorov a držiteľov práv chránených smernicou a jednak slobodou prejavu užívateľa chráneného diela, ktorý sa odvoláva na výnimku týkajúcu sa paródie.

Napokon v oblasti ochranných známk vec vedúca k rozsudku *Apple* (C-421/13, EU:C:2014:2070) vyhlásenému 10. júla 2014 viedla Súdny dvor k vyjadreniu sa k možnosti zápisu trojrozmiernej ochrannéj známky pozostávajúcej zo znázornenia architektúry obchodov pre jej služby, ktoré tam ponúka, prostredníctvom viacfarebnej kresby bez akéhokoľvek uvedenia veľkosti a proporcií.

V súvislosti s posúdením spôsobilosti na zápis sporného označenia Súdny dvor najskôr pripomenul podmienky zápisu ochrannéj známky v súlade s ustanoveniami smernice 2008/95¹⁰³. Podľa Súdneho dvora znázornenie, ktoré zobrazuje zariadenie predajne prostredníctvom celistvého súboru čiar, obrysov a tvarov, môže tvoriť ochrannú známku pod podmienkou, že je spôsobilé odlíšiť tovar alebo služby podniku od tovaru alebo služieb iných podnikov. Všeobecná spôsobilosť označenia tvoriť ochrannú známku však neznamená, že toto označenie nevyhnutne má rozlišovaciu spôsobilosť v zmysle smernice. Túto spôsobilosť treba v praxi posudzovať jednak vo vzťahu k dotknutému tovaru alebo dotknutým službám, a jednak vo vzťahu k ich vnímaniu príslušnou skupinou verejnosti. Súdny dvor okrem iného spresnil, že pokiaľ tomu nebráni žiadny z dôvodov zamietnutia zápisu vymenovaných v smernici 2008/95, označenie znázorňujúce zariadenie vlajkových predajní výrobcu výrobkov môže byť platne zapísané nielen pre tieto výrobky, ale aj pre poskytovanie služieb, keďže tieto služby netvoria neoddeliteľnú súčasť predaja výrobkov. V dôsledku toho znázornenie

¹⁰³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/95/ES z 22. októbra 2008 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (Ú. v. EÚ L 299, s. 25).

zariadenia predajne prostredníctvom jednoduchej kresby bez uvedenia veľkosti alebo proporcií môže byť zapísané ako ochranná známka pre služby, ktoré hoci sa týkajú výrobkov, netvorí neoddeliteľnú súčasť ich predaja, pod podmienkou, že toto znázornenie je vhodné na odlíšenie služieb prihlasovateľa od služieb iných podnikov a že tomu nebráni žiadny z dôvodov zamietnutia.

2. Ochrana osobných údajov

V oblasti ochrany osobných údajov Súdny dvor vyhlásil tri rozsudky, ktoré si zaslúžia vyzdvihnutie. Dva rozsudky sa týkajú povinností vo vzťahu k ochrane týchto údajov, ktoré prináležia podnikom poskytujúcim telekomunikačné služby a podnikom prevádzkujúcim vyhľadávače. Tretí rozsudok sa týka samostatnosti vnútroštátnych orgánov dozoru nad ochranou údajov.

Rozsudok *Digital Rights Ireland a i.* (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238) vyhlásený veľkou komorou Súdneho dvora 8. apríla 2014 vychádza z návrhu na posúdenie platnosti smernice 2006/24 o uchovávaní údajov so zreteľom na základné práva na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov¹⁰⁴. Návrh sa týkal otázky, či povinnosť podľa tejto smernice uložená poskytovateľom verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejných komunikačných sietí uchovávať počas určitého obdobia údaje týkajúce sa súkromného života osoby a jej komunikácie a sprístupniť ich príslušným vnútroštátnym orgánom neprináša neopodstatnený zásah do uvedených základných práv.

Súdny dvor najskôr uviedol, že ustanovenia smernice 2006/24 stanovením takýchto povinností týmto poskytovateľom predstavujú obzvlášť závažný zásah do rešpektovania súkromného života a ochrany osobných údajov, ktoré sú zakotvené v článku 7 a 8 Charty základných práv. Súdny dvor následne konštatoval, že v súlade s článkom 52 ods. 1 Charty tento zásah môže byť odôvodnený sledovaním cieľa všeobecného záujmu, ako je boj proti organizovanému zločinu.

Súdny dvor však vyhlásil smernicu za neplatnú, lebo usúdil, že predstavuje zásah do uvedených základných práv, ktorý je rozsiahly a obzvlášť závažný, pričom nie je presne ohraničený ustanoveniami umožňujúcimi zaistiť, že sa skutočne obmedzí na to, čo je prísne nevyhnutné.

Na podporu tohto konštatovania Súdny dvor po prvé uviedol, že smernica 2006/24 sa všeobecne vzťahuje na akúkoľvek osobu a všetky spôsoby elektronickej komunikácie, ako aj všetky prevádzkové údaje bez toho, aby stanovovala akékoľvek rozlíšenie, obmedzenie alebo výnimku na základe cieľa, ktorým je boj proti závažnej trestnej činnosti. Po druhé, pokiaľ ide o prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k údajom a ich neskoršie použitie, táto smernica nestanovuje objektívne kritériá umožňujúce zabezpečiť, že údaje sa použijú len na účely predchádzania, odhaľovania a trestného stíhania porušení, ktoré možno považovať za dostatočne závažné na odôvodnenie takéhoto zásahu, ani hmotnoprávne alebo procesnoprávne podmienky takéhoto prístupu alebo takéhoto použitia. Po tretie, pokiaľ ide o dĺžku uchovávania údajov, smernica ukladá dobu najmenej šesť mesiacov bez akéhokoľvek rozlíšenia medzi jednotlivými kategóriami údajov v závislosti od dotknutých osôb alebo prípadnej užitočnosti údajov vo vzťahu k sledovanému cieľu.

Navyše pokiaľ ide o požiadavky vyplývajúce z článku 8 ods. 3 Charty základných práv, Súdny dvor konštatoval, že smernica 2006/24 nestanovuje dostatočné záruky umožňujúce zabezpečiť účinnú ochranu údajov pred rizikom zneužitia, ako aj pred nezákonným prístupom a použitím týchto

¹⁰⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/24/ES z 15. marca 2006 o uchovávaní údajov vytvorených alebo spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejných komunikačných sietí a o zmene a doplnení smernice 2002/58/ES (Ú. v. EÚ L 105, s. 54).

údajov, a že táto smernica nestanovuje ani uchovávanie údajov na území Únie. V dôsledku toho nezabezpečuje úplný dohľad nad dodržiavaním požiadaviek ochrany a bezpečnosti nezávislým orgánom tak, ako to výslovne vyžaduje uvedený článok 8.

Okrem toho treba uviesť rozsudok *Google Spain a Google* (C-131/12, EU:C:2014:317) vyhlásený 13. mája 2014, ktorým Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora *podal výklad podmienok uplatňovania smernice 95/46 o ochrane osobných údajov v súvislosti s činnosťou internetového vyhľadávača*¹⁰⁵.

Súdny dvor najskôr konštatoval, že automatickým, neustálym a systematickým preskúmaním informácií uverejnených na internete poskytovateľ vyhľadávača vykonáva činnosti, ktoré sa musia považovať za „spracovanie osobných údajov“ v zmysle smernice 95/46, keďže tieto informácie obsahujú takéto údaje. Podľa Súdneho dvora je tento poskytovateľ „kontrolórom (prevádzkovateľom)“ v zmysle článku 2 písm. d) smernice, keďže je to práve on, kto stanovuje ciele a prostriedky tohto spracovania. Spracovanie týchto údajov týmto prevádzkovateľom sa líši od spracovania, ktoré už bolo uskutočnené editormi webových stránok, spočívajúceho v umiestňovaní týchto údajov na internetovú stránku, a dopĺňa ho.

V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že spracovanie osobných údajov vykonané poskytovateľom vyhľadávača, by sa mohlo podstatne dotknúť základných práv na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov, keďže umožní každému používateľovi internetu získať prostredníctvom zoznamu výsledkov štruktúrovaný prehľad informácií týkajúcich sa tejto osoby, ktoré možno nájsť na internete, ktoré sa môžu potenciálne týkať mnohých aspektov jej súkromného života a ktoré by bez uvedeného vyhľadávača nemohli byť (alebo by mohli byť len veľmi zložito) vzájomne prepojené, a tým vytvoriť viac alebo menej podrobný profil tejto osoby. Vzhľadom na potenciálnu závažnosť tohto zásahu ho nemožno odôvodniť výlučne hospodárskym záujmom poskytovateľa.

V odpovedi na otázku, či smernica 95/46 umožňuje dotknutej osobe vyžadovať odstránenie odkazov na webové stránky zo zoznamu výsledkov z dôvodu, že si želá, aby tam uvedené informácie, ktoré sa jej týkajú, boli po určitom čase „zabudnuté“, Súdny dvor uviedol, že ak zahrnutie týchto odkazov na zoznam výsledkov je za súčasného stavu nezlučiteľné s uvedenou smernicou, informácie a odkazy nachádzajúce sa na tomto zozname musia byť vymazané. Keďže táto osoba môže vzhľadom na články 7 a 8 Charty základných práv žiadať, aby dotknutá informácia už nebola prístupná širokej verejnosti prostredníctvom jej zahrnutia na takýto zoznam výsledkov, tieto práva v zásade prevažujú nielen nad hospodárskym záujmom poskytovateľa vyhľadávača, ale aj nad záujmom verejnosti na prístupe k uvedenej informácii v rámci vyhľadávania týkajúceho sa mena tejto osoby. To neplatí len v prípade, ak sa z osobitných dôvodov, ako je úloha uvedenej osoby vo verejnom živote, zistí, že zásah do jej základných práv je odôvodnený prevažujúcim záujmom uvedenej verejnosti na prístupe k predmetnej informácii prostredníctvom takéhoto zahrnutia.

Dňa 8. apríla 2014 bol vyhlásený rozsudok *Komisia/Maďarsko* (C-288/12, EU:C:2014:237), ktorým veľká komora Súdneho dvora rozhodla o *žalobe o nesplnenie povinnosti týkajúcej sa predčasného ukončenia funkčného obdobia maďarského vnútroštátneho orgánu dohľadu nad ochranou osobných údajov a teda povinností, ktoré vyplývajú členským štátom zo smernice 95/46 o ochrane osobných údajov*¹⁰⁶.

¹⁰⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

¹⁰⁶ Už citovaná vyššie v poznámke č. 105.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že podľa článku 28 ods. 1 druhého pododseku smernice 95/46 orgány dohľadu zriadené v členských štátoch musia mať nezávislosť, ktorá im umožní vykonávať ich úlohy bez vonkajšieho vplyvu. Táto nezávislosť vylučuje najmä akýkoľvek príkaz či iný vonkajší vplyv v akejkoľvek forme, či už priamy, alebo nepriamy, ktorý by mohol ovplyvniť ich rozhodnutia a tým spochybniť vykonávanie úloh uvedenými orgánmi, ktoré spočívajú v zabezpečení spravodlivej rovnováhy medzi ochranou základného práva na súkromie a voľným pohybom osobných údajov. V tejto súvislosti samotné riziko, že orgány štátneho dozoru budú môcť politicky ovplyvňovať rozhodnutia orgánov dohľadu, postačuje na narušenie nezávislého plnenia úloh týchto orgánov. Keby každý členský štát mohol ukončiť funkčné obdobie orgánu dohľadu pred ukončením vopred určenej dĺžky bez toho, aby rešpektoval pravidlá a záruky stanovené na tieto účely uplatniteľnou právnou úpravou, hrozba takéhoto predčasného ukončenia, ktorej by tento orgán musel čeliť počas celého svojho funkčného obdobia, by mohla viesť k určitej forme poslušnosti tohto orgánu voči politickej moci, ktorá je nezlučiteľná s uvedenou požiadavkou nezávislosti. Túto požiadavku nezávislosti je preto nevyhnutné vykladať tak, že zahŕňa požiadavku rešpektovať dĺžku funkčného obdobia dozorných orgánov až do uplynutia tohto obdobia a predčasne ho ukončiť len v prípade, že budú dodržané pravidlá a záruky stanovené uplatniteľnou právnou úpravou. Súdny dvor z toho vyvodil, že Maďarsko si predčasným ukončením funkčného obdobia orgánu dohľadu nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 95/46.

XIV. Sociálna politika

V oblasti sociálnej politiky možno spomenúť tri rozsudky. Prvý sa týka zákazu diskriminácie na základe veku, zatiaľ čo dva ostatné sa týkajú prípadov určených matiek, ktorým sa nepriznal nárok na platenú dovolenku, aby sa mohli starať o dieťa.

1. Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolaní

V rozsudku *Schmitzer* (C-530/13, EU:C:2014:2359) vyhlásenom 11. novembra 2014 mala veľká komora Súdneho dvora rozhodnúť o *reforme právnej úpravy prijatej v Rakúsku v súvislosti s rozsudkom Hütter*¹⁰⁷ s cieľom odstrániť diskrimináciu úradníkov na základe veku. V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že smernica 2000/78 o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní a povolani¹⁰⁸ bráni rakúskej právnej úprave, ktorá vylučuje započítavanie období zamestnania dosiahnutých pred dovŕšením veku 18 rokov na účely stanovenia platového stupňa, do ktorého sú zaradení zmluvní zamestnanci verejnej služby. Nová právna úprava zohľadňuje obdobia vzdelávania a služby dosiahnuté pred dovŕšením veku 18 rokov, ale zároveň iba vo vzťahu k úradníkom dotknutým touto diskrimináciou zavádza predĺženie lehoty potrebnej na prechod z prvého do druhého platového stupňa každej kategórie zamestnania a každej mzdovej kategórie o tri roky. Podľa Súdneho dvora vzhľadom na to, že toto predĺženie sa uplatňuje iba na úradníkov, ktorí dosiahli obdobia vzdelávania alebo služby pred dovŕšením veku 18 rokov, nová právna úprava obsahuje rozdielne zaobchádzanie na základe veku v zmysle článku 2 ods. 2 písm. a) smernice.

Pokiaľ ide o odôvodnenie tohto rozdielného zaobchádzania, Súdny dvor uviedol, že hoci rozpočtové hľadisko môže byť základom na výber sociálnej politiky členského štátu, samo osebe nemôže predstavovať legitímny cieľ. Naproti tomu dodržiavanie nadobudnutých práv a ochrana legitímnej dôvery úradníkov zvýhodnených predchádzajúcim systémom predstavujú legitímne ciele politiky

¹⁰⁷ Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 2009, *Hütter* (C-88/08, EU:C:2009:381).

¹⁰⁸ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

zamestnávania a trhu práce, ktoré môžu počas prechodného obdobia odôvodniť zachovanie predchádzajúcich odmien a v dôsledku toho aj zachovanie diskriminačného systému na základe veku. Súdny dvor uviedol, že právna úprava ako je tá, o ktorú išlo vo veci samej, umožňuje dosiahnutie týchto cieľov, pokiaľ sa na týchto úradníkov neuplatní retroaktívne predĺženie lehoty postupu. Tieto ciele však nemôžu odôvodniť opatrenie, ktoré iba vo vzťahu k niektorým osobám s konečnou platnosťou zachováva rozdielne zaobchádzanie na základe veku, ktoré mala reforma diskriminačného systému odstrániť. Súdny dvor preto rozhodol, že článok 2 ods. 1 a 2 písm. a) a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 bránia aj takejto vnútroštátnej právnej úprave.

2. Nárok na materskú dovolenku

Dňa 18. marca 2014 v rozsudkoch *D.* (C-167/12, EU:C:2014:169) a *Z.* (C-363/12, EU:C:2014:159) mal Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora určiť, či je zamietnutie poskytnutia platenej dovolenky určenej matke, ktorá má dieťa vďaka dohode o vynosení dieťaťa, v rozpore so smernicou 92/85¹⁰⁹, alebo či predstavuje diskrimináciu z dôvodu pohlavia alebo zdravotného postihnutia v rozpore so smernicami 2006/54¹¹⁰ a 2000/78¹¹¹. Obidve žalobkyne vo veciach samých využili náhradné matky, aby vynosili dieťa, pričom sa im nepriznala platená dovolenka, o ktorú požiadali, z dôvodu, že neboli tehotné, ani deti neboli osvojené.

Pokiaľ ide najskôr o smernicu 92/85, Súdny dvor uviedol, že členské štáty nie sú povinné poskytnúť materskú dovolenku podľa tejto smernice pracovníčke v postavení určenej matky, ktorá má dieťa vďaka dohode o vynosení dieťaťa náhradnou matkou, a to ani v prípade, keď môže toto dieťa po narodení dojčiť alebo dieťa po narodení skutočne dojčí. Účelom materskej dovolenky stanovenej v článku 8 smernice 92/85 je totiž ochrana zdravia matky dieťaťa, ktorá je z dôvodu svojho tehotenstva osobitne zraniteľná. Hoci Súdny dvor rozhodol, že aj keď cieľom materskej dovolenky je rovnako zabezpečenie ochrany osobitných vzťahov medzi matkou a dieťaťom, tento cieľ sa vzťahuje iba na obdobie, ktoré nasleduje po tehotenstve a pôrode. Z toho vyplýva, že poskytnutie materskej dovolenky vychádza z predpokladu, že pracovníčka, ktorá ju čerpá, bola tehotná a porodila dieťa. Podľa Súdného dvora však smernica 92/85 nijako nevylučuje možnosť, aby členské štáty prijali pravidlá, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia určených matiek a priznali im nárok na materskú dovolenku.

Pokiaľ ide o smernicu 2006/54, Súdny dvor rozhodol, že skutočnosť, že zamestnávateľ odmietne poskytnúť materskú dovolenku určenej matke, ktorá má dieťa vďaka dohode o vynosení dieťaťa náhradnou matkou, nepredstavuje priamu ani nepriamu diskrimináciu z dôvodu pohlavia. Pokiaľ ide najmä o údajnú nepriamu diskrimináciu, Súdny dvor konštatoval, že takáto diskriminácia neexistuje, keďže nijaká okolnosť neumožňuje stanoviť, že neposkytnutie dotknutej dovolenky osobitne znevýhodňuje ženské pracovníčky vo vzťahu k mužským pracovníkom. Okrem toho, určená matka už zo svojej definície nemôže byť predmetom menej priaznivého zaobchádzania v súvislosti s jej tehotenstvom, keďže s týmto dieťaťom nebola tehotná. Pokiaľ ide o priznanie dovolenky z dôvodu osvojenia, Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na to, že na takúto dovolenku sa nevzťahuje

¹⁰⁹ Smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (desiata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 348, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 110).

¹¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 204, s. 23).

¹¹¹ Už citovaná vyššie v poznámke č. 108.

smernica 2006/54, členské štáty sa môže samostatne rozhodnúť, či priznajú alebo nepriznajú takúto dovolenku.

Vo veci Z určená matka nemohla vynosiť dieťa, preto využila náhradnú matku. Pokiaľ ide o smernicu 2000/78, Súdny dvor rozhodol, že odmietnutie poskytnutia platenej dovolenky zodpovedajúcej materskej dovolenke alebo dovolenke z dôvodu osvojenia nepredstavuje diskrimináciu z dôvodu zdravotného postihnutia. Nemožnosť mať dieťa prirodzenou cestou totiž sama osebe v zásade nepredstavuje obmedzenie určenej matky pre prístup k zamestnaniu, k jeho výkonu alebo postupu v zamestnaní a v dôsledku toho sa nemôže považovať za zdravotné postihnutie v zmysle uvedenej smernice. Keďže vnútroštátny súd položil otázku týkajúcu sa dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím¹¹², Súdny dvor uviedol, že platnosť smernice 2000/78 nemožno posudzovať so zreteľom na tento dohovor, ktorý má povahu programu a nemá priamy účinok. Uvedená smernica však musí byť v čo najširšej miere vykladaná v súlade s dohovorom.

XV. Životné prostredie

Dňa 1. júla 2014 v rozsudku *Ålands Vindkraft* (C-573/12, EU:C:2014:2037) v súvislosti s výkladom článku 34 ZFEÚ a smernice 2009/28 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov¹¹³ veľká komora Súdneho dvora rozhodla, že v zmysle článku 2 druhého odseku písm. k) a článku 3 ods. 3 tejto smernice členské štáty, ktoré poskytnú pomoc výrobcovi energie, nie sú povinné finančne podporovať využívanie zelenej energie vyrobenej v inom členskom štáte.

Švédsky systém pomoci, o ktorý išlo vo veci samej, stanovuje vydávanie obchodovateľných certifikátov¹¹⁴ výrobcovi zelenej elektrickej energie za zelenú elektrickú energiu vyrobenú na území tohto štátu, pričom dodávateľom a niektorým spotrebiteľom elektrickej energie ukladá povinnosť nakupovať a každoročne predložiť príslušnému orgánu určitý počet týchto certifikátov zodpovedajúci určitému podielu na celkovom množstve ich dodávky alebo spotreby elektrickej energie. Keďže švédske orgány odmietli vydať žalobkyni tieto certifikáty v súvislosti s jej veterným parkom nachádzajúcim sa vo Fínsku z dôvodu, že takéto certifikáty možno vydať iba prevádzkovateľom výrobných zariadení, ktoré sa nachádzajú vo Švédsku, podala žalobu proti tomuto rozhodnutiu o odmietnutí.

Súdny dvor najskôr na jednej strane konštatoval, že sporný režim má vlastnosti, ktoré sú vlastné režimom podpory upraveným a povoleným ustanoveniami smernice 2009/28, a na druhej strane, že normotvorca Únie nemal v úmysle uložiť členským štátom povinnosť rozšíriť túto podporu na zelenú elektrickú energiu vyrábanú na území iného členského štátu. Uviedol však, že takáto právna úprava môže prinajmenšom nepriamo a potenciálne narušiť dovoz elektrickej energie a najmä zelenej elektrickej energie pochádzajúcej z iných členských štátov. V dôsledku toho takýto režim predstavuje opatrenie s účinkom rovnocenným množstevným obmedzeniam dovozu, ktoré je v zásade nezlučiteľné s povinnosťami vyplývajúcimi z článku 34 ZFEÚ, ibaže by ho bolo možné objektívne odôvodniť. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na to, že právo Únie

¹¹² Už citovaný vyššie v poznámke č. 86.

¹¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, s. 16).

¹¹⁴ Ide o systém podpory, ktorý na ťarchu dodávateľov elektrickej energie a niektorých spotrebiteľov stanovuje povinnosť využívať určité množstvo zelenej elektrickej energie.

neharmonizovalo vnútroštátne režimy podpory zelenej elektrickej energie, členské štáty v zásade môžu obmedziť výhody týchto režimov len na výrobu zelenej elektrickej energie umiestnenú na svojom území, keďže z dlhodobého hľadiska je cieľom týchto režimov podpora investícií do nových zariadení prostredníctvom poskytnutia určitých záruk výrobcov, pokiaľ ide o budúci predaj nimi vyrobenej zelenej elektrickej energie.

C – Zloženie Súdneho dvora

(Protokolárny poriadok k 9. októbru 2014)

Prvý rad zľava doprava:

Predseda komory L. Bay Larsen; predsedníčka komory R. Silva de Lapuerta; podpredseda Súdneho dvora K. Lenaerts; predseda Súdneho dvora V. Skouris; predsedovia komôr A. Tizzano a M. Ilešič a T. von Danwitz.

Druhý rad zľava doprava:

Predseda komory K. Jürimäe; predsedovia komôr C. Vajda a A. Ó Caoimh; prvý generálny advokát M. Wathelet, predsedovia komôr J.-C. Bonichot a S. Rodin; sudca A. Rosas.

Tretí rad zľava doprava:

Generálny advokát Y. Bot, generálna advokátka E. Sharpston; sudcovia J. Malenovský a E. Juhász; generálna advokátka J. Kokott; sudcovia A. Borg Barthet a E. Levits; generálny advokát P. Mengozzi.

Štvrtý rad zľava doprava:

Sudkyňa A. Prechal; generálny advokát N. Jääskinen; sudca D. Šváby, sudkyňa C. Toader, sudca A. Arabadžiev, sudca M. Safjan, sudkyňa M. Berger; generálny advokát P. Cruz Villalón.

Piaty rad zľava doprava:

Generálni advokáti M. Szpunar a N. Wahl; sudcovia C.G. Fernlund, E. Jarašiūnas, J. L. da Cruz Vilaça, F. Biltgen a M.C. Lycourgos; tajomník A. Calot Escobar.

1. Členovia Súdneho dvora

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Vassilios Skouris

narodený v roku 1948; diplom z práva získal na Slobodnej univerzite v Berlíne (1970); doktorát z ústavného a správneho práva ukončil na univerzite v Hamburgu (1973); profesor na univerzite v Hamburgu (1972 – 1977); profesor verejného práva na univerzite v Bielefelde (1978); profesor verejného práva na univerzite v Solúne (1982); minister vnútra (v rokoch 1989 a 1996); člen správnej rady Krétskej univerzity (1983 – 1987); riaditeľ Centra medzinárodného a európskeho hospodárskeho práva v Solúne (1997 – 2005); predseda Gréckeho združenia pre európske právo (1992 – 1994); člen Gréckeho národného výboru pre výskum (1993 – 1995); člen Vyššieho výboru pre výber gréckych úradníkov (1994 – 1996); člen vedeckej rady Akadémie európskeho práva v Trieri (od roku 1995); člen správnej rady Gréckej národnej justičnej akadémie (1995 – 1996); člen vedeckej rady ministerstva zahraničných vecí (1997 – 1999); predseda Gréckej ekonomickej a sociálnej rady v roku 1998; sudca Súdneho dvora od 8. júna 1999; predseda Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Koen Lenaerts

narodený v roku 1954; skončené právnické vzdelanie a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979 – 1983), neskôr profesor európskeho práva na Katholieke Universiteit Leuven (od 1983); referendár na Súdnom dvore (1984 – 1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984 – 1989); advokát Bruselskej advokátskej komory (1986 – 1989); „hostujúci profesor“ na Harvard Law School (1989); sudca Súdu prvého stupňa od 25. septembra 1989 do 6. októbra 2003; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2003; podpredseda Súdneho dvora od 9. októbra 2012.

Antonio Tizzano

narodený v roku 1940; profesor práva Európskej únie na univerzite La Sapienza v Ríme; profesor na univerzitách Istituto Orientale (1969 – 1979) a Federico II v Neapoli (1979 – 1992), Katánii (1969 – 1977) a Mogadiše (1967 – 1972); advokát na talianskom Kasačnom súde; právny poradca stálego talianskeho zastúpenia pri Európskych spoločenstvách (1984 – 1992); člen talianskej delegácie na rokovaníach týkajúcich sa pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskym spoločenstvám a rokovaníach týkajúcich sa Jednotného európskeho aktu a Zmluvy o Európskej únii; autor mnohých publikácií, vrátane komentárov k európskym zmluvám a kódexov Európskej únie; zakladateľ a od roku 1996 riaditeľ revue *Il Diritto dell'Unione Europea*; člen riadiacich alebo redakčných výborov viacerých právnických periodík; pôsobil ako prednášajúci na mnohých medzinárodných kongresoch, konferenciách a prednáškach na viacerých medzinárodných inštitúciách, vrátane Akadémie medzinárodného práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertov určených na preskúmanie hospodárenia Európskej komisie (1999); generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2000 do 3. mája 2006; sudca Súdneho dvora od 4. mája 2006.

Allan Rosas

narodený v roku 1948; doktor práv na Turkuskej univerzite (Fínsko); profesor práv na Turkuskej univerzite (1978 – 1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981 – 1996); riaditeľ Inštitútu ľudských práv Åbo Akademi (1985 – 1995); rôzne univerzitné posty a národné a medzinárodné funkcie; člen vedeckých spoločností; koordinátor niekoľkých národných a medzinárodných výskumných projektov najmä v oblastiach európskeho práva, medzinárodného práva, ľudských práv a základných práv, ústavného práva a komparatívneho správneho práva; zástupca fínskej vlády ako člen alebo poradca na mnohých medzinárodných konferenciách a stretnutiach; expert na fínsky právny systém, najmä vo vládných alebo v parlamentných právnych komisiách, ako aj pri OSN, UNESCO, OBSE a pri Rade Európy; od roku 1995 hlavný právny poradca právneho oddelenia Európskej komisie, poverený externými vzťahmi; od marca 2001 zástupca generálneho riaditeľa právneho oddelenia Európskej komisie; sudca Súdneho dvora od 17. januára 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narodená v roku 1954; ukončené právnické vzdelanie (Univerzita Complutense v Madride); súdna úradníčka v Malage; abogado del Estado právneho oddelenia ministerstva dopravy, turistického ruchu a komunikácie, neskôr právneho oddelenia ministerstva zahraničných vecí; vedúca súdna úradníčka právneho oddelenia zastupujúceho štát v konaní pred Súdnym dvorom a zástupkyňa generálneho riaditeľa oddelenia právnej pomoci ministerstva spravodlivosti na medzinárodnej a európskej úrovni; členka poradnej skupiny Komisie zaoberajúcej sa perspektívou vývoja súdneho systému Spoločenstva; vedúca španielskej delegácie skupiny Priatelia predsedníctva pre reformu súdneho systému Spoločenstva zmluvou v Nice a ad hoc skupiny pre Súdny dvor vytvorenej Radou; profesorka európskeho práva na Diplomatickej škole v Madride; spoluriaditeľka časopisu Noticias de la Unión Europea; sudkyňa Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Juliane Kokott

narodená v roku 1957; štúdium práva (univerzity v Bonne a Ženeve); LL. M. (American University/Washington DC); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardova univerzita, 1990); hosťujúca profesorka na univerzite v Berkeley (1991); profesorka nemeckého a medzinárodného verejného práva a európskeho práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) a Düsseldorfe (1994); zastupujúca sudkyňa nemeckej vlády na Medzinárodnom zmierovacom a arbitrážnom súde pri OBSE; viceprezidentka Spolkovej poradnej rady pre globálne zmeny životného prostredia (WBGU, 1996); profesorka medzinárodného práva, medzinárodného obchodného práva a európskeho práva na univerzite v St. Gallene (1999); riaditeľka Inštitútu európskeho práva a medzinárodného obchodného práva na univerzite v St. Gallene (2000); zástupkyňa riaditeľa študijného odboru špecializovaného na obchodné právo na univerzite v St. Gallene (2001); generálna advokátka Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Endre Juhász

narodený v roku 1944; diplom z práva získal na univerzite v Szegede, Maďarsko (1967); advokátske skúšky (1970); postgraduálne štúdium porovnávacieho práva na Štrasburskej univerzite, Francúzsko (1969, 1970, 1971, 1972); úradník právneho oddelenia ministerstva zahraničného obchodu (1966 – 1974), riaditeľ legislatívneho odboru (1973 – 1974); prvý obchodný atašé maďarského veľvyslanectva v Bruseli, zodpovedný za otázky týkajúce sa Spoločenstva (1974 – 1979); riaditeľ na ministerstve zahraničného obchodu (1979 – 1983); prvý obchodný atašé, potom obchodný poradca maďarského veľvyslanectva vo Washingtone, Spojené štáty (1983 – 1989); generálny riaditeľ ministerstva obchodu a ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov (1989 – 1991); hlavný vyjednávač asociačnej dohody medzi Maďarskou republikou, Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi (1990 – 1991); generálny tajomník ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov, riaditeľ úradu európskych záležitostí (1992); štátny tajomník ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov (1993 – 1994); štátny tajomník, predseda úradu pre európske záležitosti ministerstva priemyslu a obchodu (1994); mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec, vedúci diplomatickej misie Maďarskej republiky pri Európskej únii (január 1995 – máj 2003); hlavný vyjednávač pre pristúpenie Maďarskej republiky k Európskej únii (júl 1998 – apríl 2003); minister bez kresla pre koordináciu otázok európskej integrácie (od mája 2003); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

George Arestis

narodený v roku 1945; diplom z práva získal na univerzite v Aténach (1968); M. A. Comparative Politics and Government na Kentskej univerzite v Canterbury (1970); vykonával advokátske povolanie na Cypre (1972 – 1982); v roku 1982 vymenovaný za sudcu, v roku 1995 za predsedu District Court; Administrative President District Court Nikózie (1997 – 2003); sudca Najvyššieho súdu Cypru (2003); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004 do 8. októbra 2014.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

narodený v roku 1947; doktor práv na Maltskej kráľovskej univerzite v roku 1973; do štátnej správy vstúpil ako Notary to Government v roku 1975; poradca republiky v roku 1978, prvý poradca republiky v roku 1979, zástupca Attorney General v roku 1988, v roku 1989 ho maltský prezident vymenoval za Attorney General; vyučujúci občianskeho práva na polovičný úväzok na Maltskej univerzite (1985 – 1989); člen Maltskej univerzitnej rady (1998 – 2004); člen komisie pre správu spravodlivosti (1994 – 2004); člen výboru guvernérov Arbitrážneho centra Malty (1998 – 2004); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Marko Ilešič

narodený v roku 1947; doktor práv (Univerzita v Ľublani); špecializácia na porovnávacie právo (univerzity v Štrasburgu a Coimbre); justičná skúška; profesor občianskeho, obchodného a medzinárodného súkromného práva; prodekan (1995 – 2001) a dekan Právnickej fakulty Univerzity v Ľublani (2001 – 2004); autor mnohých právnych publikácií; honorárny sudca a predseda senátu Pracovného súdu v Ľublani (1975 – 1986); predseda Športového súdu Slovinska (1978 – 1986); predseda Arbitrážnej komory Burzy v Ľublani; rozhodca pri Obchodnej komore Juhoslávie (do roku 1991) a Slovinska (od roku 1991); rozhodca Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži; sudca odvolacieho súdu UEFA a FIFA; predseda Únie združení slovinských advokátov (1993 – 2005); člen International Law Association, Medzinárodného námorného výboru a niekoľkých ďalších medzinárodných právnych združení; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Jiří Malenovský

narodený v roku 1950; doktor práv na Karlovej univerzite v Prahe (1975); odborný asistent (1974 – 1990), prodekan (1989 – 1991) a vedúci katedry medzinárodného a európskeho práva (1990 – 1992) na Masarykovej univerzite v Brne; sudca Ústavného súdu ČSFR (1992); veľvyslanec pri Rade Európy (1993 – 1998); predseda Výboru delegátov ministrov Rady Európy (1995); generálny riaditeľ ministerstva zahraničných vecí (1998 – 2000); predseda českej a slovenskej sekcie Asociácie medzinárodného práva (1999 – 2001); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); člen Legislatívnej rady (1998 – 2000); člen Stáleho arbitrážneho súdu v Haagu (od roku 2000); profesor medzinárodného verejného práva na Masarykovej univerzite v Brne (2001); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Egils Levits

narodený v roku 1955; diplom z práva a politických vied získal na Hamburskej univerzite; vedecký spolupracovník na právnickej fakulte univerzity v Kieli; poradca lotyšského parlamentu pre otázky medzinárodného práva, ústavného práva a legislatívnej reformy; veľvyslanec Lotyšska v Nemecku a vo Švajčiarsku (1992 – 1993), v Rakúsku, vo Švajčiarsku a v Maďarsku (1994 – 1995); podpredseda vlády a minister spravodlivosti poverený funkciou ministra zahraničných vecí (1993 – 1994); zmierovací sudca Zmierovacieho a arbitrážneho súdu pre OBSE (od roku 1997); člen Stáleho arbitrážneho súdu (od roku 2001); zvolený za sudcu Európskeho súdu pre ľudské práva v roku 1995; znovuzvolený v rokoch 1998 a 2001; autor mnohých publikácií v oblasti ústavného a správneho práva, legislatívnej reformy a práva Spoločenstva; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narodený v roku 1950; bakalár občianskeho práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom z vyšších štúdií európskeho práva (University College Dublin, 1977); barrister zapísaný v írskej komore (1972 – 1999); prednášateľ európskeho práva (King's Inns v Dubline); Senior Counsel (1994 – 1999); zástupca írskej vlády v mnohých veciach prejednávaných Súdny dvorom Európskych spoločenstiev; sudca High Court Írska (od roku 1999); bencher (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); podpredseda Írskej spoločnosti pre európske právo; člen Asociácie pre medzinárodné právo (írska pobočka); syn Andreasa O'Keeffeho (Aindrias Ó Caoimh), sudcu Súdneho dvora v rokoch 1974 – 1985; sudca Súdneho dvora od 13. októbra 2004.

Lars Bay Larsen

narodený v roku 1953; diplom z politických vied (1976) a práva (1983) na Kodanskej univerzite; úradník ministerstva spravodlivosti (1983 – 1985); prednášajúci (1984 – 1991), neskôr pridružený profesor rodinného práva na Kodanskej univerzite; vedúci sekcie v Advokatsamfund (1985 – 1986); vedúci oddelenia (1986 – 1991) na ministerstve spravodlivosti; prijatý do komory (1991); vedúci divízie (1991 – 1995), vedúci oddelenia polície (1995 – 1999) a vedúci právneho oddelenia (2000 – 2003) ministerstva spravodlivosti; zástupca Dánska vo Výbore K-4 (1995 – 2000), v Schengen Central Group (1996 – 1998) a Europol Management Board (1998 – 2000); sudca Højesteret (2003 – 2006); sudca Súdneho dvora od 11. januára 2006.

Eleanor Sharpston

narodená v roku 1955; štúdium ekonómie, jazykov a práva na King's College v Cambridgei (1973 – 1977); asistentka a vedecká pracovníčka v Corpus Christi College v Oxforde (1977 – 1980); prijatá do komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980 – 1987 a 1990 – 2005); referendárka u generálneho advokáta, neskôr u sudcu sira Gordona Slynnu (1987 – 1990); profesorka európskeho a porovnávacieho práva (Director of European Legal Studies) na University College London (1990 – 1992); profesorka (Lecturer) na právnickej fakulte (1992 – 1998), neskôr pridružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998 – 2005) na Cambridgeskej univerzite; Fellow of King's College v Cambridgei (1992 – 2010); Emeritus Fellow of King's College v Cambridgei (od roku 2011); pridružená profesorka a vedecká pracovníčka (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na Cambridgeskej univerzite (1998 – 2005); Queen's Counsel (1999); bencher of Middle Temple (2005); Honorary Fellow of Corpus Christi College v Oxforde (2010); LL.D (h.c.) Glasgow (2010) a Nottingham Trent (2011); generálna advokátka Súdneho dvora od 11. januára 2006.

Paolo Mengozzi

narodený v roku 1938; profesor medzinárodného práva a vedúci katedry Jeana Monneta pre právo Európskych spoločenstiev na Bolonskej univerzite; doktor honoris causa univerzity Carlos III v Madride; hosťujúci profesor na univerzitách Johns Hopkins (Bologna Center), St. Johns (New York), v Georgtowne, Paris II, na Georgijskej univerzite (Atény) a na Medzinárodnom univerzitnom inštitúte (Luxemburg); koordinátor European Business Law Pallas Program organizovaného na pôde univerzity v Nijmegene; člen poradného výboru Komisie Európskych spoločenstiev pre verejné obstarávanie; zástupca štátneho tajomníka pre oblasť priemyslu a obchodu v súvislosti s talianskym predsedníctvom Rady; člen analytickej skupiny Európskeho spoločenstva pre Svetovú obchodnú organizáciu (WTO) a riaditeľ v akademickom roku 1997 vo výskumnom centre Akadémie medzinárodného práva v Haagu venovanom WTO; sudca Súdu prvého stupňa od 4. marca 1998 do 3. mája 2006; generálny advokát Súdneho dvora od 4. mája 2006.

Yves Bot

narodený v roku 1947; vyštudoval právnickú fakultu v Rouene; doktor práv (univerzita Paris II); hosťujúci profesor na právnickej fakulte v Le Mans; prokurátor, neskôr prvý prokurátor na prokuratúre v Le Mans (1974 – 1982); prokurátor na Tribunal de grande instance v Dieppe (1982 – 1984); námestník prokurátora na Tribunal de grande instance v Štrasburgu (1984 – 1986); prokurátor na Tribunal de grande instance v Bastii (1986 – 1988); generálny advokát na Odvolacom súde v Caen (1988 – 1991); prokurátor na Tribunal de grande instance v Le Mans (1991 – 1993); chargé de mission na ministerstve spravodlivosti (1993 – 1995); prokurátor na Tribunal de grande instance v Nanterre (1995 – 2002); prokurátor na Tribunal de grande instance v Paríži (2002 – 2004); generálny prokurátor na odvolacom súde v Paríži (2004 – 2006); generálny advokát na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Jean-Claude Bonichot

narodený v roku 1955; diplom z práva na univerzite v Metz, diplom na Institut d'études politiques de Paris (Inštitút politických vied), bývalý študent École nationale d'administration; spravodajca (1982 – 1985), vládny komisár (1985 – 1987 a 1992 – 1999); prísediaci (1999 – 2000); predseda šiestej podsektie sporového kolégia na Conseil d'État (2000 – 2006); súdny referent na Súdnom dvore (1987 – 1991); riaditeľ kancelárie ministra práce, zamestnanosti a odborného vzdelávania, neskôr riaditeľ kancelárie štátneho ministra, ministra pre verejnú službu a modernizáciu správy (1991 – 1992); vedúci právnej misie Conseil d'État v Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (2001 – 2006); hosťujúci profesor na univerzite v Metz (1988 – 2000), neskôr na univerzite Paríž I Panthéon Sorbonne (od roku 2000); autor viacerých publikácií v odbore správneho práva, práva Spoločenstva a európskeho práva ľudských práv; zakladateľ a predseda redakčného výboru *Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme*, spoluzakladateľ a člen redakčného výboru *Bulletin juridique des collectivités locales*, predseda vedeckého výboru pre výskum týkajúci sa inštitúcií a práva urbanizmu a bývania; sudca na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Thomas von Danwitz

narodený v roku 1962; štúdiá v Bonne, Ženeve a Paríži; štátna skúška v odbore práva (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonne, 1988); medzinárodný diplom v odbore verejnej správy (École nationale d'administration, 1990); habilitácia (univerzita v Bonne, 1996); profesor nemeckého verejného práva a európskeho práva (1996 – 2003), dekan právnickej fakulty na univerzite Porúria, Bochum (2000 – 2001); profesor nemeckého verejného práva a európskeho práva (univerzita v Kolíne nad Rýnom, 2003 – 2006); riaditeľ Inštitútu verejného práva a správnej vedy (2006); hosťujúci profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), na univerzite François Rabelais (Tours, 2001 – 2006) a na univerzite Paríž I Panthéon Sorbonne (2005 – 2006); titul *doctor honoris causa* na univerzite François Rabelais (Tours, 2010); sudca na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Alexander Arabadžiev

narodený v roku 1949; štúdium práva (Univerzita Sv. Klimenta Ochridského v Sofii); sudca na Súde prvého stupňa v Blagoevgrade (1975 – 1983); sudca na Krajskom súde v Blagoevgrade (1983 – 1986); sudca na Najvyššom súde (1986 – 1991); sudca na Ústavnom súde (1991 – 2000); člen Európskej komisie pre ľudské práva (1997 – 1999); člen Európskeho konventu o budúcnosti Európy (2002 – 2003); poslanec (2001 – 2006); pozorovateľ pri Európskom parlamente; sudca Súdneho dvora od 12. januára 2007.

Camelia Toader

narodená v roku 1963; magisterka práv (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justičná čakatelka na Súde prvého stupňa v Buftae (1986 – 1988); sudkyňa Súdu prvého stupňa 5. obvodu v Bukurešti (1988 – 1992); zapísaná do advokátskej komory v Bukurešti (1992); docentka (1992 – 2005), neskôr od roku 2005 profesorka občianskeho práva a európskeho zmluvného práva na univerzite v Bukurešti; viacero doktorandských a výskumných štúdií v Inštitúte Maxa Plancka pre medzinárodné právo súkromné v Hamburgu (od 1992 do 2004); vedúca odboru európskej integrácie na ministerstve spravodlivosti (1997 – 1999); sudkyňa Najvyššieho súdu (1999 – 2007); hosťujúca profesorka na univerzite vo Viedni (2000, 2011); lektorka práva Spoločenstva v Národnom justičnom inštitúte (2003, 2005 – 2006); členka redakčnej rady niekoľkých právnych časopisov; od roku 2010 pridružená členka Medzinárodnej akadémie porovnávacieho práva a honorárna výskumníčka strediska pre štúdie európskeho práva Inštitútu pre právny výskum rumunskej Akadémie vied; sudkyňa Súdneho dvora od 12. januára 2007.

Marek Safjan

narodený v roku 1949; doktor práv (univerzita vo Varšave, 1980); doktor právnych vied (univerzita vo Varšave, 1990); profesor práva (1998); riaditeľ Inštitútu občianskeho práva univerzity vo Varšave (1992 – 1996); zástupca rektora univerzity vo Varšave (1994 – 1997); generálny tajomník poľskej sekcie združenia Priatelia francúzskej právnej kultúry Henriho Capitanta (1994 – 1998); zástupca Poľska vo výbore pre bioetiku Rady Európy (1991 – 1997); sudca Ústavného súdu (1997 – 1998), neskôr jeho predseda (1998 – 2006); člen Medzinárodnej akadémie porovnávacieho práva (od roku 1994) a jej podpredseda (od roku 2010), člen Medzinárodného združenia pre právo, etiku a vedu (od roku 1995), člen Poľského helsinského výboru; člen poľskej Akadémie umenia a literatúry; vyznamenanie za zásluhy udelené generálnym tajomníkom Rady Európy (2007); autor mnohých publikácií v oblasti občianskeho práva; lekárskeho práva a európskeho práva; *doktor honoris causa* Európskeho univerzitného inštitútu (2012); sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Daniel Šváby

narodený v roku 1951; doktor práv (univerzita v Bratislave); sudca Okresného súdu v Bratislave; sudca odvolacieho súdu poverený občianskoprávnou agendou a podpredseda Krajského súdu v Bratislave; člen sekcie občianskeho a rodinného práva pri Inštitúte práva ministerstva spravodlivosti; dočasný sudca Najvyššieho súdu poverený obchodnou agendou; člen Európskej komisie pre ľudské práva (Štrasburg); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); sudca Súdu prvého stupňa od 12. mája 2004 do 6. októbra 2009; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Maria Berger

narodená v roku 1956; štúdium práva a ekonómie (1975 – 1979), doktorka práv; asistentka a vyučujúca na Inštitúte verejného práva a politických vied Innsbruckej univerzity (1979 – 1984); úradníčka spolkového ministerstva pre vedu a výskum, nakoniec zástupkyňa vedúceho sekcie (1984 – 1988); úradníčka poverená otázkami týkajúcimi sa EÚ na úrade spolkového kancelára (1988 – 1989); vedúca odboru európskej integrácie úradu spolkového kancelára (príprava pristúpenia Rakúska k Európskej únii) (1989 – 1992); riaditeľka Dozorného úradu EZVO v Ženeve a Bruseli (1993 – 1994); podpredsedníčka Donau-Universität v Kremse (1995 – 1996); poslankyňa Európskeho parlamentu (november 1996 – január 2007 a december 2008 – júl 2009) a členka právneho výboru; náhradníčka v Európskom konvente o budúcnosti Európy (február 2002 – júl 2003); členka mestskej rady mesta Perg (september 1997 – september 2009); spolková ministerka spravodlivosti (január 2007 – december 2008); publikácie k rôznym témam európskeho práva; čestná profesorka európskeho práva na univerzite vo Viedni; hosťujúca profesorka na univerzite v Saarbrückene; čestná členka senátu univerzity v Innsbrucku; sudkyňa Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Niilo Jääskinen

narodený v roku 1958; magister práv (1980), diplom z práva (1982), doktorát (2008) na Helsinskej univerzite; vyučujúci na Helsinskej univerzite (1980 – 1986); referendár a dočasný sudca Súdu prvého stupňa v Rovaniemi (1983 – 1984); právny poradca (1987 – 1989), neskôr vedúci sekcie európskeho práva ministerstva spravodlivosti (1990 – 1995); právny radca ministerstva zahraničných vecí (1989 – 1990); poradca a tajomník pre európske záležitosti Veľkého výboru Fínskeho parlamentu (1995 – 2000); dočasný sudca (júl 2000 – december 2002), neskôr sudca (január 2003 – september 2009) Najvyššieho správneho súdu; zodpovedný za právne a ústavné otázky v rámci rokovaní o pristúpení Fínskej republiky k Európskej únii; generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2009.

Pedro Cruz Villalón

narodený v roku 1946; diplom z práva (1963 – 1968) a doktorát na Sevillejskej univerzite (1975); postgraduálne štúdium na univerzite vo Freiburgu im Breisgau (1969 – 1971); asociovaný profesor ústavného práva na Sevillejskej univerzite (1978 – 1986); vedúci katedry ústavného práva na Sevillejskej univerzite (1986 – 1992); referendár na španielskom Ústavnom súde (1986 – 1987); sudca španielskeho Ústavného súdu (1992 – 1998); predseda španielskeho Ústavného súdu (1998 – 2001); výskumný pracovník na Wissenschaftskolleg v Berlíne (2001 – 2002); vedúci katedry ústavného práva na Autonómnej univerzite v Madride (2002 – 2009); volený radca Štátnej rady (2004 – 2009); autor mnohých publikácií; generálny advokát Súdneho dvora od 14. decembra 2009.

Alexandra (Sacha) Prechal

narodená v roku 1959; štúdium práva (Groningenská univerzita, 1977 – 1983); doktorka práv (Amsterdamská univerzita, 1995); odborná asistentka na právnickej fakulte v Maastrichte (1983 – 1987); referendárka na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1987 – 1991); lektorka v Inštitúte Európa Právnickej fakulty Amsterdamskej univerzity (1991 – 1995); profesorka európskeho práva na Tilburskej univerzite (1995 – 2003); profesorka európskeho práva na Právnickej fakulte Utrechtskej univerzity a členka správnej rady Inštitútu Európa Utrechtskej univerzity (od roku 2003); členka redakčných rád niekoľkých národných a medzinárodných právnických časopisov; autorka početných publikácií; členka holandskej Kráľovskej akadémie vied; sudkyňa Súdneho dvora od 10. júna 2010.

Egidijus Jarašiūnas

narodený v roku 1952; diplom z práva získal na Vilniúskej univerzite (1974 – 1979); doktor právnych vied na Litovskej akadémii práva (1999); advokát Litovskej advokátskej komory (1979 – 1990); poslanec Najvyššej rady Litovskej republiky (1990 – 1992), neskôr člen Seimas Litovskej republiky a člen Komisie štátu a práva (1992 – 1996); sudca Ústavného súdu Litovskej republiky (1996 – 2005), neskôr poradca predsedu litovského Ústavného súdu (od roku 2006); asistent na katedre ústavného práva Právnickej fakulty Univerzity Mykolasa Romerisa (1997 – 2000), neskôr hostujúci profesor (2000 – 2004), profesor (od roku 2004) a nakoniec vedúci katedry ústavného práva (2005 – 2007); dekan Právnickej fakulty Univerzity Mykolasa Romerisa (2007 – 2010); člen Benátskej komisie (2006 – 2010), signatár aktu obnovenia nezávislosti Litvy z 11. marca 1990; autor mnohých právnych publikácií; sudca Súdneho dvora od 6. októbra 2010.

Carl Gustav Fernlund

narodený v roku 1950; diplom z práva na Lundskej univerzite (1975); tajomník súdu prvého stupňa v Landskrone (1976 – 1978); prísediaci na odvolacom správnom súde (1978 – 1982); zastupujúci sudca na odvolacom správnom súde (1982); právny radca v stálom ústavnom výbore švédskeho parlamentu (1983 – 1985); právny radca na ministerstve financií (1985 – 1990); riaditeľ odboru dane z príjmov fyzických osôb na ministerstve financií (1990 – 1996); riaditeľ odboru spotrebných daní na ministerstve financií (1996 – 1998); právny radca na stálom zastúpení Švédska pri Európskej únii (1998 – 2000); generálny riaditeľ pre právne záležitosti na daňovej a colnej sekcii ministerstva financií (2000 – 2005); sudca Najvyššieho správneho súdu (2005 – 2009); predseda odvolacieho správneho súdu v Göteborgu (2009 – 2011); sudca Súdneho dvora od 6. októbra 2011.

José Luís da Cruz Vilaça

narodený v roku 1944; diplom z práva a master z politickej ekonómie na univerzite v Coimbre; doktor z medzinárodnej ekonómie (univerzita Paríž I Panthéon Sorbonne); povinná vojenská služba v rámci ministerstva námorníctva (justičná služba, 1969 – 1972); profesor na katolíckej univerzite a Univerzite Nova v Lisabone; bývalý profesor na univerzite v Coimbre a univerzite Lusíada v Lisabone (riaditeľ inštitútu európskych štúdií); člen portugalskej vlády (1980 – 1983); štátny tajomník na ministerstve vnútra, pri predsedníctve v Rade ministrov a pre európske záležitosti; poslanec Portugalského parlamentu, podpredseda skupiny kresťanských demokratov; generálny advokát na Súdnom dvore (1986 – 1988); predseda Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev (1989 – 1995); advokát v Lisabone, špecialista na európske právo a právo hospodárskej súťaže (1996 – 2012); člen pracovnej skupiny k budúcnosti súdneho systému Európskych spoločenstiev „Groupe Due“ (2000); predseda disciplinárnej rady Európskej komisie (2003 – 2007); predseda Portugalského združenia európskeho práva (od roku 1999); sudca Súdneho dvora od 8. októbra 2012.

Melchior Wathelet

narodený v roku 1949; ukončené právnické vzdelanie a vzdelanie z hospodárskych vied (univerzita v Liège); Master of Laws (Harvard University, Spojené štáty americké); doctor honoris causa (univerzita Paris Dauphine); profesor európskeho práva na univerzitách v Louvaine a Liège; poslanec (1977 – 1995); štátny tajomník, minister a ministerský predseda Valónskeho regiónu (1980 – 1988); podpredseda vlády, minister spravodlivosti a stredného a malého podnikania (1988 – 1992); podpredseda vlády, minister spravodlivosti a hospodárstva (1992 – 1995); podpredseda vlády, minister obrany (1995); primátor vo Verviers (1995); sudca Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (1995 – 2003); právny poradca, neskôr advokát (2004 – 2012); štátny minister (2009 – 2012); generálny advokát Súdneho dvora od 8. októbra 2012.

Christopher Vajda

narodený v roku 1955; diplom z práva na Univerzite v Cambridge; bakalárska skúška (osobitný diplom) z európskeho práva na Bruselskej slobodnej univerzite (s vyznamenaním); zapísaný do advokátskej komory Anglicka a Walesu (Gray's Inn, 1979); barrister (1979 – 2012); zapísaný do advokátskej komory Severného Írska (1996); Queen's Counsel (1997); bencher v Gray's Inn (2003); recorder na Crown Court (2003 – 2012); pokladník United Kingdom Association for European Law (2001 – 2012); spoluautor European Community Law of Competition (Bellamy & Child, 3. až 6. vydanie); sudca Súdneho dvora od 8. októbra 2012.

Nils Wahl

narodený v roku 1961; vysokoškolský diplom z práva získal na Štokholmskej univerzite (1987), doktor práv na Štokholmskej univerzite (1995); docent a vedúci katedry Jeana Monneta pre európske právo (1995); profesor európskeho práva na Štokholmskej univerzite (2001); advokátsky koncipient (1997 – 1989); generálny riaditeľ vzdelávacej nadácie (1993 – 2004); predseda švédskeho združenia pre štúdie práva Spoločenstva (Nätverket för europarättslig forskning, 2001 – 2006); člen Rady pre otázky hospodárskej súťaže (Rådet för konkurrensfrågor, 2001 – 2006); zastupujúci sudca na Hovrätten över Skåne och Blekinge (odvolací súd, 2005); sudca Všeobecného súdu od 7. októbra 2006 do 28. novembra 2012; generálny advokát Súdneho dvora od 28. novembra 2012.

Siniša Rodin

narodený v roku 1963; doktor práv (Záhrebská univerzita, 1995); L.L.M. (University of Michigan Law School, 1992); Fulbright Fellow a Visiting Scholar na Harvard Law School (2001 – 2002); asistent a potom profesor na Právnickej fakulte Záhrebskej univerzity od roku 1987; vedúci katedry Jeana Monneta od roku 2006 a vedúci katedry Jeana Monneta ad personam od roku 2011; hosťujúci profesor na Cornell Law School (2012); člen chorvátskej komisie pre ústavnú reformu, predseda pracovnej skupiny pre pristúpenie k Únii (2009 – 2010); člen chorvátskej skupiny, ktorá rokovala o pristúpení Chorvátska k Únii (2006 – 2011); autor mnohých publikácií; sudca Súdneho dvora od 4. júla 2013.

François Biltgen

narodený v roku 1958; diplom magister práv (1981) a diplom DEA z európskeho práva (1982) získal na Univerzite práva, ekonómie a sociálnych vied v Paríži II; ukončil Inštitút politických vied v Paríži (1982); advokát zapísaný v Advokátskej komore pre obvod Luxemburg (1987 – 1999); poslanec poslaneckej snemovne (1994 – 1999); obecný poradca mesta Esch sur Alzette (1987 – 1999); člen mestskej rady mesta Esch sur Alzette (1997 – 1999); náhradný člen luxemburskej delegácie pri Výbore regiónov Európskej únie (1994 – 1999); minister práce a zamestnanosti, minister pre náboženské záležitosti, minister pre vzťahy s parlamentom, poverený minister pre komunikácie (1999 – 2004); minister práce a zamestnanosti, minister pre náboženské záležitosti, minister kultúry, vyššieho vzdelávania a výskumu (2004 – 2009); minister spravodlivosti, minister pre verejnú službu a pre správnu reformu, minister vyššieho vzdelávania a výskumu, minister pre komunikácie a médiá, minister pre náboženské záležitosti (2009 – 2013); spoluprezident ministerskej konferencie Bolonského procesu v rokoch 2005 a 2009; spoluprezident ministerskej konferencie Európskej vesmírnej agentúry (2012 – 2013); sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2013.

Küllike Jürimäe

narodená v roku 1962; diplom z práva získala na Tartuskej univerzite (1981 – 1986); asistentka prokurátora v Talline (1986 – 1991), diplom na Estónskej škole diplomacie (1991 – 1992); právna poradkyňa (1991 – 1993) a generálna radkyňa obchodnej a priemyselnej komory (1992 – 1993); sudkyňa Odvolacieho súdu v Talline (1993 – 2004); European Master ľudských práv a demokratizácie, univerzity v Padove a Nottinghamu (2002 – 2003); sudkyňa Všeobecného súdu od 12. mája 2004 do 23. októbra 2013; sudkyňa Súdneho dvora od 23. októbra 2013.

Maciej Szpunar

narodený v roku 1971; diplom z práva získal na Sliezskej univerzite a na Collège d'Europe v Bruggách; doktor práv (2000); docent právnych vied (2009); profesor práva (2013); hosťujúci profesor na Jesus College, Cambridge (1998), na Univerzite v Liège (1999) a na Európskom univerzitnom inštitúte vo Florencii (2003); advokát (2001 – 2008), člen Výboru pre medzinárodné právo súkromné Komisie pre kodifikáciu občianskeho práva na ministerstve spravodlivosti (2001 – 2008); člen vedeckého výboru Akadémie európskeho práva v Trieri (od roku 2008); člen pracovnej skupiny pre platné komunitárne právo súkromné „Acquis Group“ (od roku 2006); zástupca štátneho tajomníka na Úrade pre európsku integráciu (2008 – 2009), potom na ministerstve zahraničných vecí (2010 – 2013); podpredseda vedeckého výboru Justičného inštitútu; splnomocnenec poľskej vlády v mnohých právnych veciach prejednávaných súdmi Európskej únie; vedúci poľskej delegácie pri rokovaniach o Zmluve o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii; člen redakčnej rady viacerých právnych časopisov; autor mnohých publikácií v oblasti európskeho práva a medzinárodného práva súkromného; generálny advokát Súdneho dvora od 23. októbra 2013.

Constantinos Lycourgos

narodený v roku 1964; diplom z postgraduálneho štúdia v oblasti práva Spoločenstva (1987) a doktor práv na Univerzite Panthéon-Assas (1991); docent v Centre sústavného vzdelávania na Univerzite Panthéon Assas; prijatý do advokátskej komory na Cypre (1993); osobitný radca pre európske záležitosti na Ministerstve zahraničných vecí Cypru (1996 – 1999); člen vyjednávacej skupiny pre vstup Cypru do Európskej únie (1998 – 2003); poradca pre právo Únie v rámci právnej služby Cyperskej republiky (1999 – 2002); člen cypersko gréckej delegácie v rámci vyjednávaní o celkovom vyriešení cyperského problému (2002 – 2014); hlavný právny referent (2002 – 2007) neskôr hlavný právny poradca Cyperskej republiky (2007 – 2014) a riaditeľ oddelenia európskeho práva v rámci právnej služby Cyperskej republiky (2003 – 2014); splnomocnený zástupca vlády pred súdmi Európskej únie (2004 – 2014); od roku 2013 člen správnej rady Európskej organizácie verejného práva (Atény, Grécko); sudca Súdneho dvora od 8. októbra 2014.

Alfredo Calot Escobar

narodený v roku 1961; právnické vzdelanie na Valencijskej univerzite (1979 – 1984); obchodný analytik v Rade obchodných komôr autonómnej oblasti Valencie (1986); právnik lingvista na Súdnom dvore (1986 – 1990); právnik lingvista poverený revíziou prekladov právnych textov na Súdnom dvore (1990 – 1993); administratívny pracovník na oddelení pre tlač a informácie Súdneho dvora (1993 – 1995); administratívny pracovník na sekretariáte inštitucionálneho výboru Európskeho parlamentu (1995 – 1996); atašé tajomníka Súdneho dvora (1996 – 1999); referendár na Súdnom dvore (1999 – 2000); vedúci prekladateľskej sekcie španielskeho jazyka na Súdnom dvore (2000 – 2001); riaditeľ, neskôr generálny riaditeľ prekladateľského oddelenia na Súdnom dvore (2001 – 2010); tajomník Súdneho dvora od 7. októbra 2010.

2. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2014

Slávnostné zasadnutie z 8. októbra 2014

Vzhľadom na odstúpenie pána Georga Arestisa zástupcovia vlád členských štátov Európskej únie rozhodnutím z 24. septembra 2014 vymenovali na obdobie zostávajúceho mandátu, a to do 6. októbra 2018, za sudcu pána Constantinosu Lycourgosa.

Pri príležitosti zloženia sľubu a nástupu nového sudcu do funkcie sa konalo slávnostné zasadnutie v sídle Súdneho dvora Európskej únie.

3. Protokolárne poriadky

od 1. januára 2014 do 3. júla 2014

V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
K. LENAERTS, podpredseda Súdneho dvora
A. TIZZANO, predseda prvej komory
R. SILVA DE LAPUERTA, predsedníčka druhej komory
M. ILEŠIČ, predseda tretej komory
L. BAY LARSEN, predseda štvrtej komory
T. von DANWITZ, predseda piatej komory
P. CRUZ VILLALÓN, prvý generálny advokát
E. JUHÁSZ, predseda desiatej komory
A. BORG BARTHET, predseda šiestej komory
M. SAFJAN, predseda deviatej komory
C.G. FERNLUND, predseda ôsmej komory
J. L. da CRUZ VILAÇA, predseda siedmej komory
A. ROSAS, sudca
J. KOKOTT, generálna advokátka
G. ARESTIS, sudca
J. MALENOVSKÝ, sudca
E. LEVITS, sudca
A. Ó CAOIMH, sudca
E. SHARPSTON, generálna advokátka
P. MENGOZZI, generálny advokát
Y. BOT, generálny advokát
J.-C. BONICHOT, sudca
A. ARABADŽIEV, sudca
C. TOADER, sudkyňa
D. ŠVÁBY, sudca
M. BERGER, sudkyňa
N. JÄÄSKINEN, generálny advokát
A. PRECHAL, sudkyňa
E. JARAŠIŪNAS, sudca
M. WATHELET, generálny advokát
C. VAJDA, sudca
N. WAHL, generálny advokát
S. RODIN, sudca
F. BILTGEN, sudca
K. JÜRIMÄE, sudkyňa
M. SZPUNAR, generálny advokát

A. CALOT ESCOBAR, tajomník

od 4. júla 2014 do 8. októbra 2014

V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
K. LENAERTS, podpredseda Súdneho dvora
A. TIZZANO, predseda prvej komory
R. SILVA DE LAPUERTA, predsedníčka druhej komory
M. ILEŠIČ, predseda tretej komory
L. BAY LARSEN, predseda štvrtej komory
T. von DANWITZ, predseda piatej komory
M. WATHELET, prvý generálny advokát
A. CAOIMH, predseda ôsmej komory
J.-C. BONICHOT, predseda siedmej komory
C. VAJDA, predseda desiatej komory
S. BORG RODIN, predseda šiestej komory
K. JÜRIMÄE, predsedníčka deviatej komory
A. ROSAS, sudca
J. KOKOTT, generálna advokátka
E. JUHÁSZ, sudca
G. ARESTIS, sudca
A. BORG BARTHET, sudca
J. MALENOVSKÝ, sudca
E. LEVITS, sudca
E. SHARPSTON, generálna advokátka
P. MENGOZZI, generálny advokát
Y. BOT, generálny advokát
A. ARABADŽIEV, sudca
C. TOADER, sudkyňa
M. SAFJAN, sudca
D. ŠVÁBY, sudca
M. BERGER, sudkyňa
N. JÄÄSKINEN, generálny advokát
P. CRUZ VILLALÓN, generálny advokát
A. PRECHAL, sudkyňa
E. JARAŠIŪNAS, sudca
C.G. FERNLUND, sudca
J. L. DA CRUZ VILAÇA, sudca
N. WAHL, generálny advokát
F. BILTGEN, sudca
M. SZPUNAR, generálny advokát

A. CALOT ESCOBAR, tajomník

od 9. októbra 2014 do 31. decembra 2014

V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
K. LENAERTS, podpredseda Súdneho dvora
A. TIZZANO, predseda prvej komory
R. SILVA DE LAPUERTA, predsedníčka druhej komory
M. ILEŠIČ, predseda tretej komory
L. BAY LARSEN, predseda štvrtej komory
T. von DANWITZ, predseda piatej komory
M. WATHELET, prvý generálny advokát
A. CAOIMH, predseda ôsmej komory
J.-C. BONICHOT, predseda siedmej komory
C. VAJDA, predseda desiatej komory
S. BORG RODIN, predseda šiestej komory
K. JÜRIMÄE, predsedníčka deviatej komory
A. ROSAS, sudca
J. KOKOTT, generálna advokátka
E. JUHÁSZ, sudca
A. BORG BARTHET, sudca
J. MALENOVSKÝ, sudca
E. LEVITS, sudca
E. SHARPSTON, generálna advokátka
P. MENGGOZZI, generálny advokát
Y. BOT, generálny advokát
A. ARABADŽIEV, sudca
C. TOADER, sudkyňa
M. SAFJAN, sudca
D. ŠVÁBY, sudca
M. BERGER, sudkyňa
N. JÄÄSKINEN, generálny advokát
P. CRUZ VILLALÓN, generálny advokát
A. PRECHAL, sudkyňa
E. JARAŠIŪNAS, sudca
C.G. FERNLUND, sudca
J. L. DA CRUZ VILAÇA, sudca
N. WAHL, generálny advokát
F. BILTGEN, sudca
M. SZPUNAR, generálny advokát
C. LYCOURGOS, sudca

A. CALOT ESCOBAR, tajomník

4. Bývalí členovia Súdneho dvora

Massimo Pilotti, sudca (1952 – 1958), predseda od roku 1952 do roku 1958
Petrus Serrarens, sudca (1952 – 1958)
Adrianus Van Kleffens, sudca (1952 – 1958)
Jacques Rueff, sudca (1952 – 1959 a 1960 – 1962)
Otto Riese, sudca (1952 – 1963)
Maurice Lagrange, generálny advokát (1952 – 1964)
Louis Delvaux, sudca (1952 – 1967)
Charles Léon Hammes, sudca (1952 – 1967), predseda od roku 1964 do roku 1967
Karl Roemer, generálny advokát (1953 – 1973)
Nicola Catalano, sudca (1958 – 1962)
Rino Rossi, sudca (1958 – 1964)
Andreas Matthias Donner, sudca (1958 – 1979), predseda od roku 1958 do roku 1964
Alberto Trabucchi, sudca (1962 – 1972), potom generálny advokát (1973 – 1976)
Robert Lecourt, sudca (1962 – 1976), predseda od roku 1967 do roku 1976
Walter Strauss, sudca (1963 – 1970)
Joseph Gand, generálny advokát (1964 – 1970)
Riccardo Monaco, sudca (1964 – 1976)
Josse J. Mertens de Wilmars, sudca (1967 – 1984), predseda od roku 1980 do roku 1984
Pierre Pescatore, sudca (1967 – 1985)
Alain Louis Dutheillet de Lamothe, generálny advokát (1970 – 1972)
Hans Kutscher, sudca (1970 – 1980), predseda od roku 1976 do roku 1980
Henri Mayras, generálny advokát (1972 – 1981)
Cearbhall O'Dalaigh, sudca (1973 – 1974)
Max Sørensen, sudca (1973 – 1979)
Gerhard Reischl, generálny advokát (1973 – 1981)
Jean-Pierre Warner, generálny advokát (1973 – 1981)
Stuart Alexander J. Mackenzie, sudca (1973 – 1988), predseda od roku 1984 do roku 1988
Aindrias O'Keeffe, sudca (1974 – 1985)
Adolphe Touffait, sudca (1976 – 1982)
Francesco Capotorti, sudca (1976), potom generálny advokát (1976 – 1982)
Giacinto Bosco, sudca (1976 – 1988)
Thymen Koopmans, sudca (1979 – 1990)
Ole Due, sudca (1979 – 1994), predseda od roku 1988 do roku 1994
Ulrich Everling, sudca (1980 – 1988)
Alexandros Chloros, sudca (1981 – 1982)
Simone Rozès, generálna advokátka (1981 – 1984)
Pieter Verloren van Themaat, generálny advokát (1981 – 1986)
sir Gordon Slynn, generálny advokát (1981 – 1988), potom sudca (1988 – 1992)
Fernand Grévisse, sudca (1981 – 1982 a 1988 – 1994)
Kai Bahlmann, sudca (1982 – 1988)
Yves Galmot, sudca (1982 – 1988)
Federico G. Mancini, generálny advokát (1982 – 1988), potom sudca (1988 – 1999)
Constantinos Kakouris, sudca (1983 – 1997)

Marco Darmon, generálny advokát (1984 – 1994)
René Joliet, sudca (1984 – 1995)
Carl Otto Lenz, generálny advokát (1984 – 1997)
Thomas Francis O'Higgins, sudca (1985 – 1991)
Fernand Schockweiler, sudca (1985 – 1996)
José Luís da Cruz Vilaça, generálny advokát (1986 – 1988)
José Carlos de Carvalho Moitinho de Almeida, sudca (1986 – 2000)
Jean Mischo, generálny advokát (1986 – 1991 a 1997 – 2003)
Gil Carlos Rodríguez Iglesias, sudca (1986 – 2003), predseda od roku 1994 do roku 2003
Manuel Diez de Velasco, sudca (1988 – 1994)
Manfred Zuleeg, sudca (1988 – 1994)
Walter van Gerven, generálny advokát (1988 – 1994)
Giuseppe Tesauro, generálny advokát (1988 – 1998)
Francis Geoffrey Jacobs, generálny advokát (1988 – 2006)
Paul Joan George Kapteyn, sudca (1990 – 2000)
John L. Murray, sudca (1991 – 1999)
Claus Christian Gulmann, generálny advokát (1991 – 1994), potom sudca (1994 – 2006)
Edward David Alexander Ogilvy, sudca (1992 – 2004)
Michael Bendik Elmer, generálny advokát (1994 – 1997)
Günter Hirsch, sudca (1994 – 2000)
Georges Cosmas, generálny advokát (1994 – 2000)
Antonio Mario La Pergola, sudca (1994 a 1999 – 2006), generálny advokát (1995 – 1999)
Jean-Pierre Puissochet, sudca (1994 – 2006)
Philippe Léger, generálny advokát (1994 – 2006)
Hans Ragnemalm, sudca (1995 – 2000)
Nial Fennelly, generálny advokát (1995 – 2000)
Leif Sevón, sudca (1995 – 2002)
Melchior Wathelet, sudca (1995 – 2003)
Peter Jann, sudca (1995 – 2009)
Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer, generálny advokát (1995 – 2009)
Romain Schintgen, sudca (1996 – 2008)
Krateros Ioannou, sudca (1997 – 1999)
Siegbert Alber, generálny advokát (1997 – 2003)
Antonio Saggio, generálny advokát (1998 – 2000)
Fidelma O'Kelly Macken, sudkyňa (1999 – 2004)
Stig von Bahr, sudca (2000 – 2006)
Ninon Colneric, sudkyňa (2000 – 2006)
Leendert A. Geelhoed, generálny advokát (2000 – 2006)
Christine Stix-Hackl, generálna advokátka (2000 – 2006)
Christiaan Willem Anton Timmermans, sudca (2000 – 2010)
José Narciso Da Cunha Rodrigues, sudca (2000 – 2012)
Luís Miguel Pórigues Pessoa Maduro, generálny advokát (2003 – 2009)
Jerzy Makarczyk, sudca (2004 – 2009)
Ján Klučka, sudca (2004 – 2009)
Pranas Kūris, sudca (2004 – 2010)
Konrad Hermann Theodor Schiemann, sudca (2004 – 2012)

Uno Lõhmus, sudca (2004 – 2013)
Pernilla Lindh, sudkyňa (2006 – 2011)
Ján Mazák, generálny advokát (2006 – 2012)
Verica Trstenjak, generálna advokátka (2006 – 2012)
Jean-Jacques Kasel, sudca (2008 – 2013)
Arestis Georges, sudca (2004 – 2014)

Predsedovia

Massimo Pilotti (1952 – 1958)
Andreas Matthias Donner (1958 – 1964)
Charles Léon Hammes (1964 – 1967)
Robert Lecourt (1967 – 1976)
Hans Kutscher (1976 – 1980)
Josse J. Mertens de Wilmars (1980 – 1984)
Stuart Alexander John Mackenzie (1984 – 1988)
Ole Due (1988 – 1994)
Gil Carlos Rodríguez Iglésias (1994 – 2003)

Tajomníci

Albert van Houtte (1953 – 1982)
Paul Heim (1982 – 1988)
Jean-Guy Giraud (1988 – 1994)
Roger Grass (1994 – 2010)

D – Súdne štatistiky Súdneho dvora

Činnosť Súdneho dvora vo všeobecnosti

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2010 – 2014)

Začaté konania

2. Charakteristika konaní (2010 – 2014)
3. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2014)
4. Žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom (2010 – 2014)

Skončené konania

5. Charakteristika konaní (2010 – 2014)
6. Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2014)
7. Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)
8. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej (2010 – 2014)
9. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014)
10. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2014)
11. Rozsudky o nesplnení povinnosti členským štátom: výsledok rozhodnutia (2010 – 2014)
12. Dĺžka trvania konaní (rozsudky a uznesenia vo veci samej) (2010 – 2014)

Prebiehajúce konania k 31. decembru

13. Charakteristika konaní (2010 – 2014)
14. Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)

Rôzne

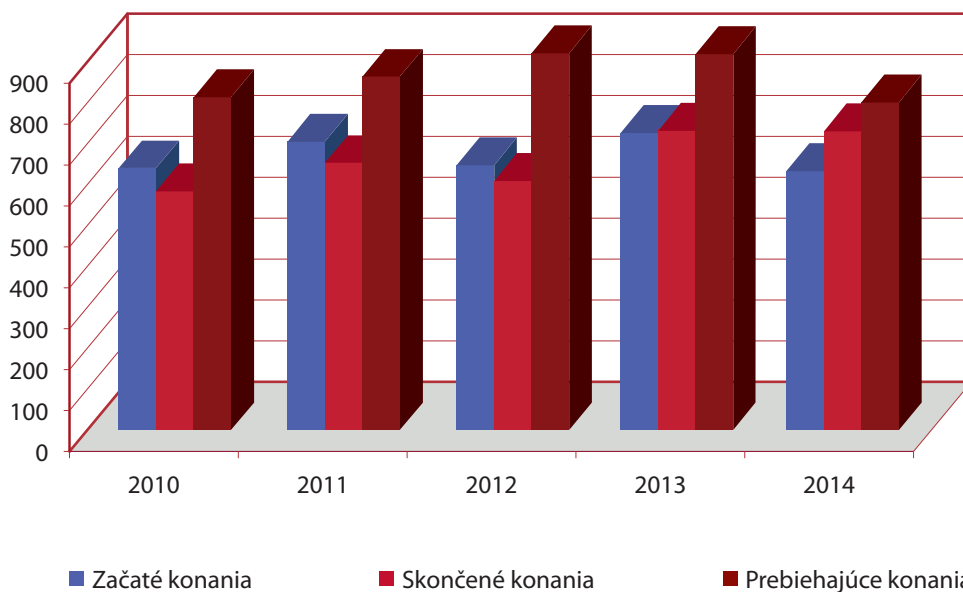
15. Skrátené súdne konania (2010 – 2014)
16. Naliehavé prejudiciálne konania (2010 – 2014)
17. Predbežné opatrenia (2014)

Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2014)

18. Začaté konania a rozsudky
19. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)
20. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdnych orgánov)
21. Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom

1. Činnosť Súdneho dvora vo všeobecnosti

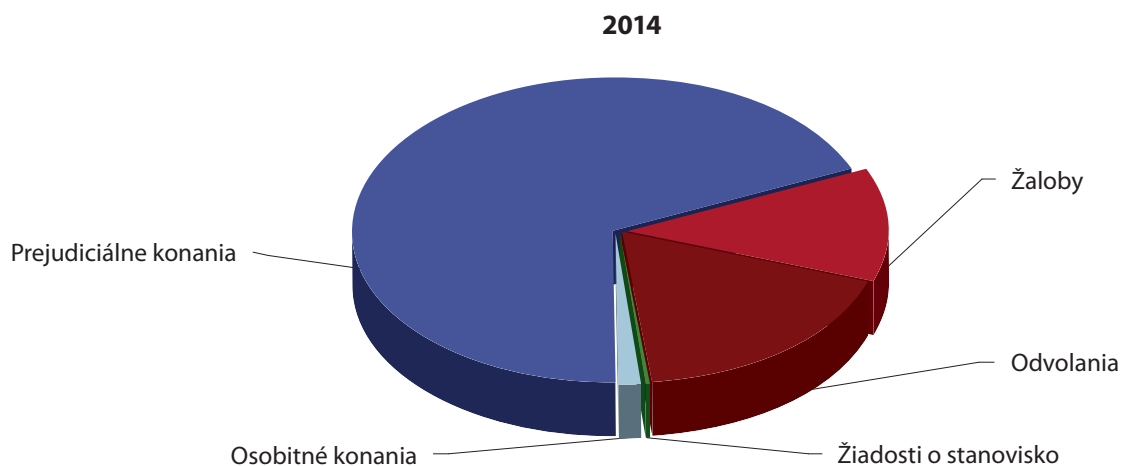
Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2009 – 2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Začaté konania	631	688	632	699	622
Skončené konania	574	638	595	701	719
Prebiehajúce konania	799	849	886	884	787

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2. *Začaté konania* – Charakteristika konaní (2010 – 2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Prejudiciálne konania	385	423	404	450	428
Žaloby	136	81	73	72	74
Odvolania	97	162	136	161	111
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	6	13	3	5	
Žiadosti o stanovisko			1	2	1
Osobitné konania ²	7	9	15	9	8
Spolu	631	688	632	699	622
Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	3	3		1	3

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

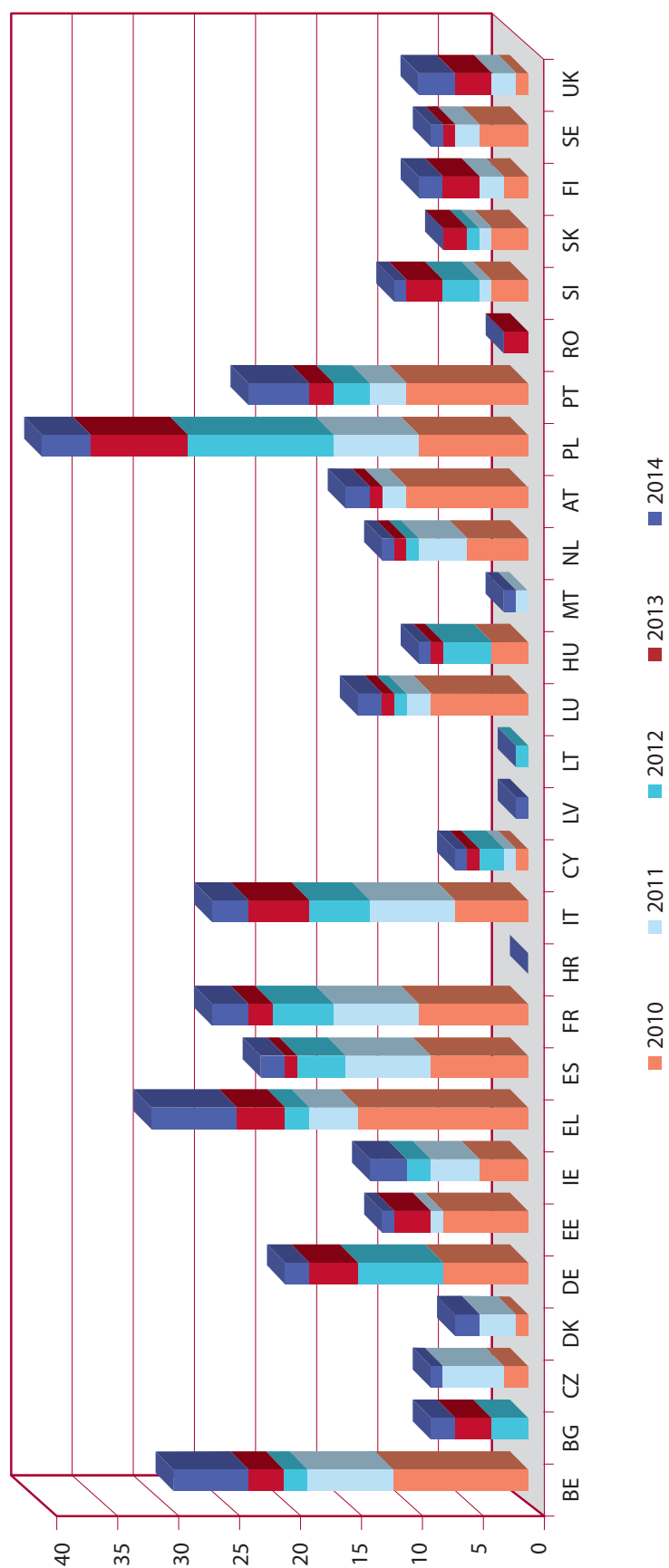
² Za „osobitné konania“ sa považujú: právna pomoc; určenie výšky trov konania; oprava rozsudku, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie; návrh tretej osoby na zmenu rozsudku; výklad rozsudku; obnova konania; preskúmanie návrhu prvého generálneho advokáta, aby Súdny dvor preskúmal rozhodnutie Všeobecného súdu; konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom; konania vo veci imunity.

3. Začaté konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2014)¹

	Prejudiciálne konania	Žaloby	Odvolať	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Osobitné konania
Aproximácia právnych predpisov	19	2			21	
Colná únia a spoločný colný sadzobník	19		5		24	
Dane	54	3			57	
Doprava	24	5			29	
Duševné a priemyselné vlastníctvo	13		34		47	
Energia		4			4	
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom a pod.)	4				4	
Hospodárska a menová politika	2		1		3	
Hospodárska súťaž	8		15		23	
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť			1		1	
Inštitucionálne právo	2	12	11		25	2
Obchodná politika	8		3		11	
Občianstvo Únie	7	1	1		9	
Ochrana spotrebiteľa	34				34	
Poľnohospodárstvo	9	1	3		13	
Priemyselná politika	8	1			9	
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	49	3	1		53	
Prístup k dokumentom			1		1	
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	2				2	
Sloboda usadiť sa	26				26	
Slobodné poskytovanie služieb	16	1	1	1	19	
Sociálna politika	20	5			25	
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	4	2			6	
Spoločná politika rybolovu			2		2	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	1	1	5		7	
Štátna pomoc	11	6	15		32	
Transeurópske siete			1		1	
Verejné obstarávanie	20		1		21	
Verejné zdravie		1	1		2	
Voľný pohyb kapitálu	5	2			7	
Voľný pohyb osôb	6	5			11	
Voľný pohyb tovaru	10	1			11	
Vonkajšia činnosť Európskej únie	2				2	
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport			1		1	
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor			2		2	
Zamestnanosť			1		1	
Zásady práva Únie	21	1	1		23	
Životné prostredie	22	15	4		41	
ZFEÚ	426	72	111	1	610	2
Konanie						6
Služobný poriadok úradníkov	1				1	
Výsady a imunity	1	1			2	
Rôzne	2	1			3	6
Zmluva o AE		1			1	
SPOLU CELKOM	428	74	111	1	614	8

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

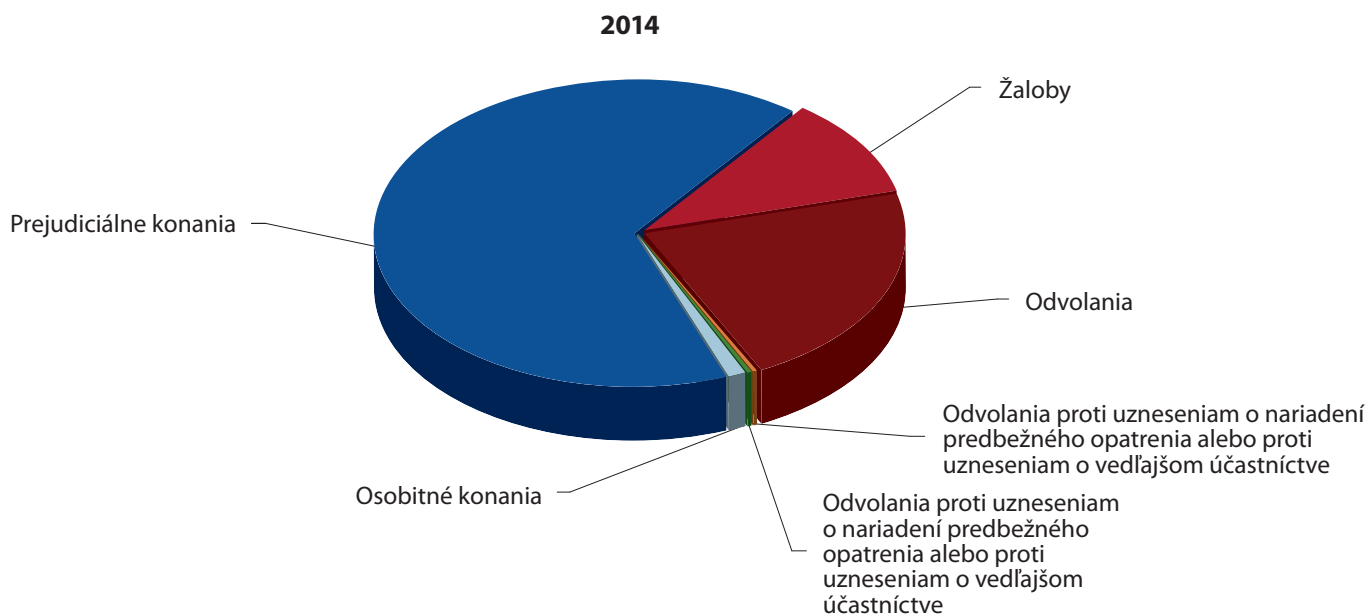
4. Začaté konania – Žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom (2010 – 2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Belgicko	11	7	2	3	6
Bulharsko			3	3	2
Česká republika	2	5			1
Dánsko	1	3			2
Nemecko	7		7	4	2
Estónsko	7	1		3	1
Írsko	4	4	2		3
Grécko	14	4	2	4	7
Španielsko	8	7	4	1	2
Francúzsko	9	7	5	2	3
Chorvátsko					
Taliansko	6	7	5	5	3
Cyprus	1	1	2	1	1
Lotyšsko					1
Litva			1		
Luxembursko	8	2	1	1	2
Maďarsko	3		4	1	1
Malta		1			1
Holandsko	5	4	1	1	1
Rakúsko	10	2		1	2
Poľsko	9	7	12	8	4
Portugalsko	10	3	3	2	5
Rumunsko				2	
Slovinsko	3	1	3	3	1
Slovensko	3	1	1	2	
Fínsko	2	2		3	2
Švédsko	4	2		1	1
Spojené kráľovstvo	1	2		3	3
Spolu	128	73	58	54	57

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

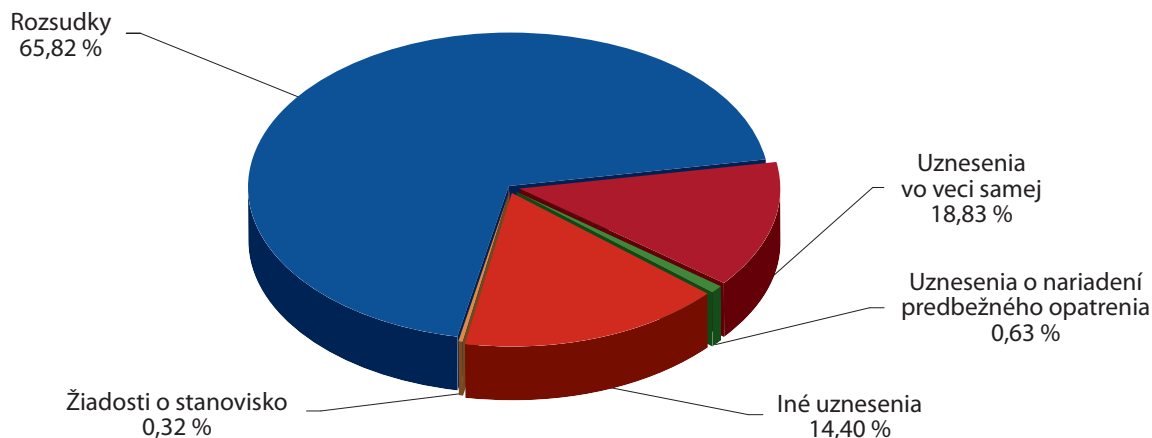
5. Skončené konania – Charakteristika konaní (2010 – 2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Prejudiciálne konania	339	388	386	413	476
Žaloby	139	117	70	110	76
Odvolania	84	117	117	155	157
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	4	7	12	5	1
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve		1		1	2
Osobitné konania	8	8	10	17	7
Spolu	574	638	595	701	719

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

6. Skončené konania – Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2014)¹

	Rozsudky	Uznesenia vo veci samej ²	Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia ³	Iné uznesenia ⁴	Žiadosti o stanovisko	Spolu
Prejudiciálne konania	296	60		64		420
Žaloby	56			19		75
Odvolania	64	53	3	8		128
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve			1			1
Žiadosti o stanovisko					2	2
Osobitné konania		6				6
Spolu	416	119	4	91	2	632

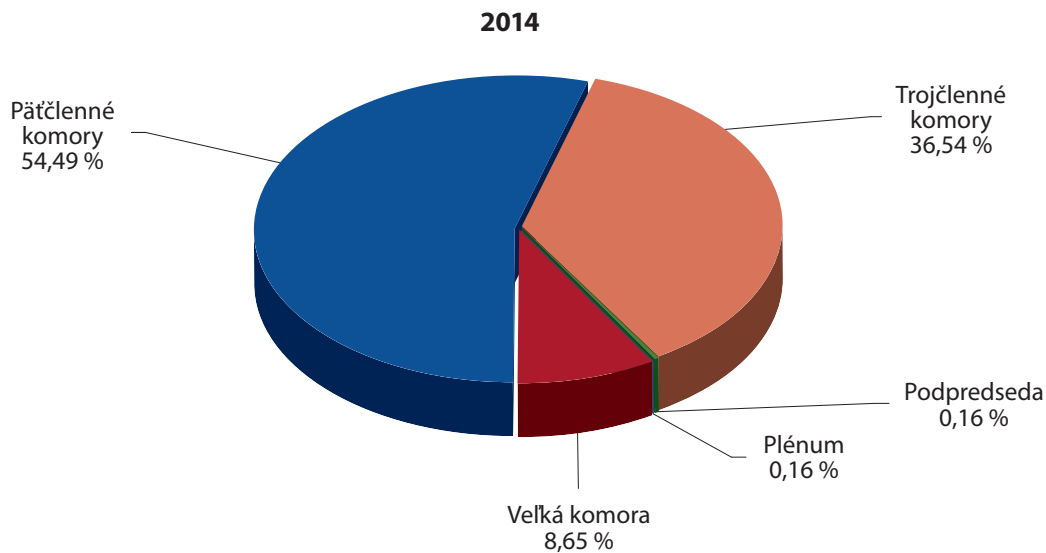
¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

² Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

³ Uznesenia vydané v nadväznosti na návrh podľa článkov 278 ZFEÚ a 279 ZFEÚ (predtým články 242 ES a 243 ES), podľa článku 280 ZFEÚ (predtým článok 244 ES), podľa príslušných ustanovení ZESAE alebo v nadväznosti na odvolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia či proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

⁴ Uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu.

7. Skončené konania – Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)¹

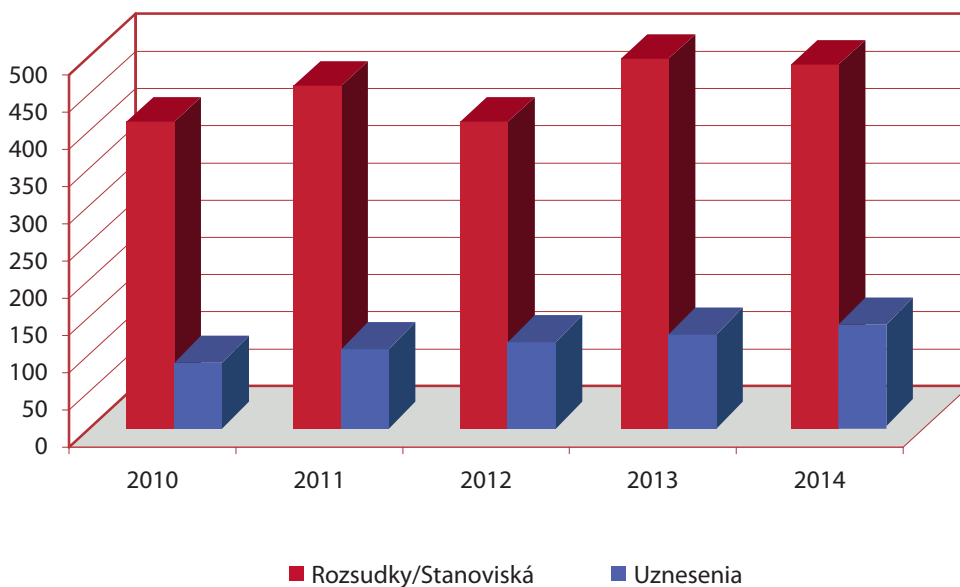

	2010			2011			2012			2013			2014		
	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu
Plénium				1		1	1		1				1		1
Veľká komora	70	1	71	62		62	47		47	52		52	51	3	54
Pätčlenné komory	280	8	288	290	10	300	275	8	283	348	18	366	320	20	340
Trojčlenné komory	56	76	132	91	86	177	83	97	180	91	106	197	110	118	228
Predseda		5	5		4	4		12	12						
Podpredseda											5	5		1	1
Spolu	406	90	496	444	100	544	406	117	523	491	129	620	482	142	624

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

8. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej (2010 – 2014)^{1 2}

	2010	2011	2012	2013	2014
Rozsudky/Stánoviská	406	444	406	491	482
Uznesenia	90	100	117	129	142
Spolu	496	544	523	620	624

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

9. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Aproximácia právnych predpisov	15	15	12	24	25
Cestovný ruch			1		
Colná únia a spoločný colný sadzobník ⁴	15	19	19	11	21
Dane	66	49	64	74	52
Doprava	4	7	14	17	18
Duševné a priemyselné vlastníctvo	38	47	46	43	69
Energia	2	2		1	3
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom a pod.) ²	1	4	3	2	5
Hospodárska a menová politika	1		3		1
Hospodárska súťaž	13	19	30	42	28
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť			3	6	8
Inštitucionálne právo	26	20	27	31	18
Obchodná politika	2	2	8	6	7
Občianstvo Únie	6	6	8	12	9
Ochrana spotrebiteľa ³	3	4	9	19	20
Podnikové právo	17	8	1	4	3
Poľnohospodárstvo	15	23	22	33	29
Priemyselná politika	9	9	8	15	3
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	24	24	37	46	51
Prístup k dokumentom		2	5	6	4
Pristúpenie nových štátov		1	2		
Regionálna politika	2				
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)		1			5
Rozpočet Spoločenstiev ²	1				
Sloboda usadiť sa	17	21	6	13	9
Slobodné poskytovanie služieb	30	27	29	16	11
Sociálna politika	36	36	28	27	51
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	6	8	8	12	6
Spoločná politika rybolovu	2	1			5
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	2	3	9	12	3
Spoločný colný sadzobník ⁴	7	2			
Štátna pomoc	16	48	10	34	41
Verejné obstarávanie		8	12	12	13
Verejné zdravie		3	1	2	3
Vlastné zdroje Spoločenstiev ²	5	2			
Voľný pohyb kapitálu	6	14	21	8	6
Voľný pohyb osôb	17	9	18	15	20
Voľný pohyb tovaru	6	8	7	1	10
Vonkajšia činnosť Európskej únie	10	8	5	4	6
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport			1		1
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	1				

>>>

	2010	2011	2012	2013	2014
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor			1	1	
Zásady práva Únie	4	15	7	17	23
Životné prostredie ³	9	35	27	35	30
Životné prostredie a spotrebitelia ³	48	25	1		
Zmluva o ES/ZFEÚ	482	535	513	601	617
Zmluva o EÚ	4	1			
Zmluva o UO		1			
Konanie	6	5	7	14	6
Služobný poriadok úradníkov	4			5	1
Výsady a imunity		2	3		
Rôzne	10	7	10	19	7
SPOLU CELKOM	496	544	523	620	624

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Položky „Rozpočet Spoločenstiev“ a „Vlastné zdroje Spoločenstiev“ boli pre veci začaté po 1. decembri 2009 zlúčené do položky „Finančné predpisy“.

³ Položka „Životné prostredie a spotrebitelia“ bola v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 rozdelená na dve samostatné položky.

⁴ Položky „Spoločný colný sadzobník“ a „Colná únia“ boli v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 zlúčené do jednej položky.

10. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2014)¹

	Rozsudky/ Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu
Aproximácia právnych predpisov	23	2	25
Colná únia a spoločný colný sadzobník	20	1	21
Dane	46	6	52
Doprava	17	1	18
Duševné a priemyselné vlastníctvo	36	33	69
Energia	3		3
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom a pod.)	4	1	5
Hospodárska a menová politika	1		1
Hospodárska súťaž	26	2	28
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	8		8
Inštitucionálne právo	14	4	18
Obchodná politika	7		7
Občianstvo Únie	7	2	9
Ochrana spotrebiteľa	17	3	20
Podnikové právo	2	1	3
Poľnohospodárstvo	22	7	29
Priemyselná politika	2	1	3
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	47	4	51
Prístup k dokumentom	3	1	4
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)		5	5
Sloboda usadiť sa	9		9
Slobodné poskytovanie služieb	9	2	11
Sociálna politika	43	8	51
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	6		6
Spoločná politika rybolovu	5		5
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	2	1	3
Štátna pomoc	13	28	41
Verejné obstarávanie	11	2	13
Verejné zdravie	2	1	3
Voľný pohyb kapitálu	6		6
Voľný pohyb osôb	20		20
Voľný pohyb tovaru	8	2	10
Vonkajšia činnosť Európskej únie	4	2	6
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport		1	1

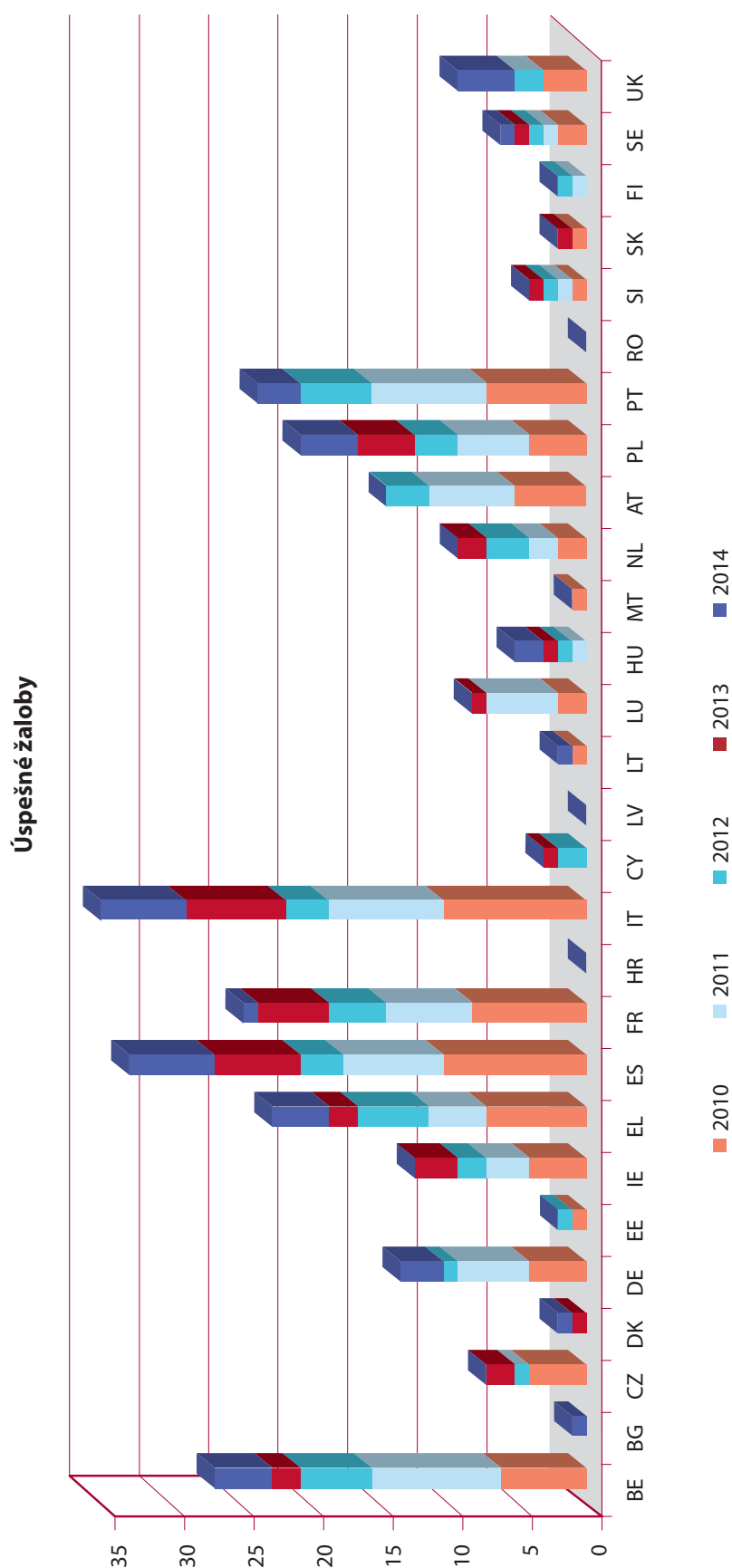
>>>

	Rozsudky/ Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu
Zásady práva Únie	10	13	23
Životné prostredie	28	2	30
Zmluva o ES/ZFEÚ	481	136	617
Konanie		6	6
Služobný poriadok úradníkov	1		1
Rôzne	1	6	7
SPOLU CELKOM	482	142	624

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

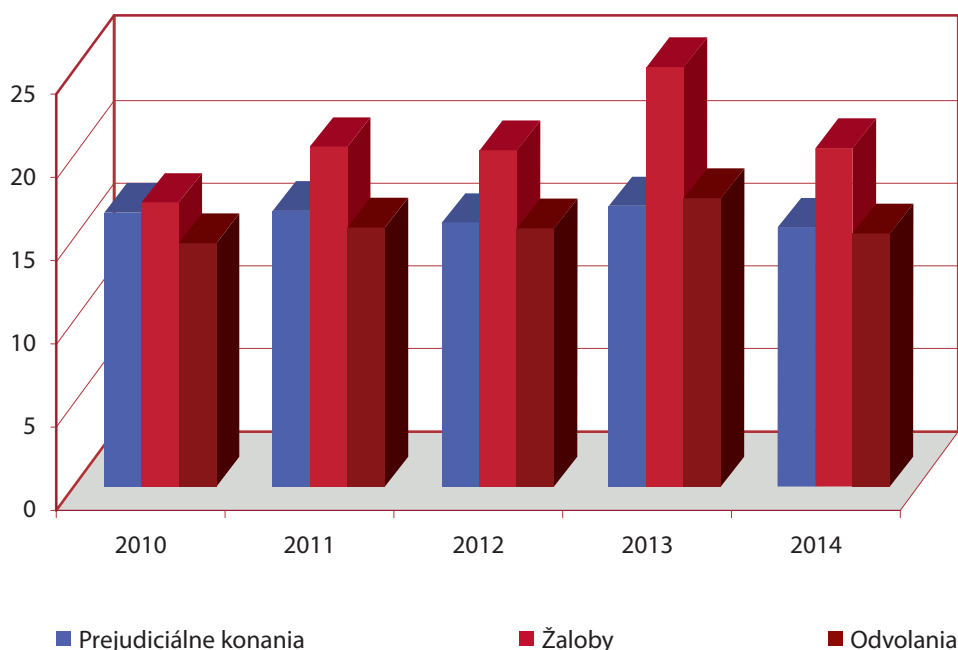
11. Skončené konania – Rozsudky o nesplnení povinnosti členským štátom: výsledok rozhodnutia (2010 – 2014)¹

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté
Belgicko	6	1	9	1	5	1	2	1	4	
Bulharsko									1	1
Česká republika	4				1		2	2		
Dánsko							1	1	1	
Nemecko	4	2	5		1	2		2	3	1
Estónsko	1				1					
Írsko	4		3		2		3	1		
Grécko	7		4		5		2	1	4	
Španielsko	10	2	7	1	3		6		6	
Francúzsko	8	2	6		4		5	3	1	
Chorvátsko										
Taliansko	10		8	1	3		7	1	6	
Cyprus				1	2		1			
Lotyšsko										
Litva	1								1	
Luxembursko	2		5				1	1		
Maďarsko			1	1	1		1		2	
Malta	1	1		1						
Holandsko	2	1	2		3	1	2	2		1
Rakúsko	5		6		3			1		
Poľsko	4	1	5		3		4	2	4	
Portugalsko	7	1	8	1	5			1	3	
Rumunsko				1						
Slovinsko	1		1		1		1			
Slovensko	1			1		1	1			
Fínsko			1		1			2		
Švédsko	2		1		1		1	1	1	
Spojené kráľovstvo	3	1			2			1	4	
Spolu	83	12	72	9	47	5	40	23	41	3

¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

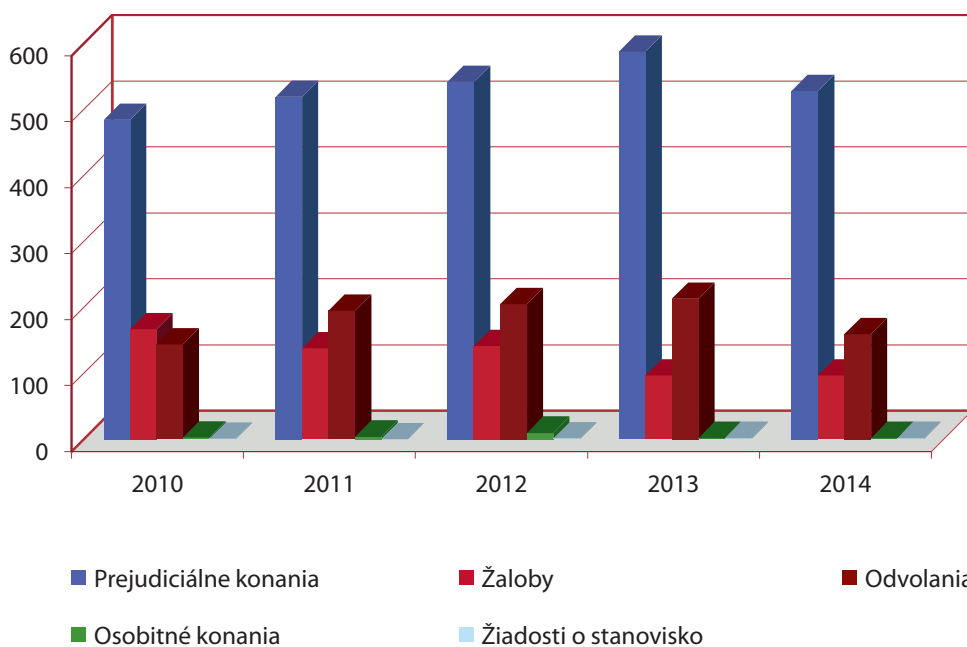
12. Skončené konania – Dĺžka konaní (2010 – 2014)¹ (rozsudky a uznesenia vo veci samej)

	2010	2011	2012	2013	2014
Prejudiciálne konania	16,1	16,3	15,6	16,3	15,0
Naliehavé prejudiciálne konania	2,2	2,5	1,9	2,2	2,2
Žaloby	16,7	20,3	19,7	24,3	20,0
Odvolania	14,0	15,1	15,2	16,6	14,5

¹ Z výpočtu dĺžky trvania konaní sú vylúčené: konania zahŕňajúce medzitýmny rozsudok alebo vykonanie dôkazu; stanoviská; osobitné konania (konkrétne: právna pomoc, určenie výšky trov konania, oprava rozsudku, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, návrh tretej osoby na zmenu rozsudku, výklad rozsudku, obnova konania, preskúmanie návrhu prvého generálneho advokáta, aby Súdny dvor preskúmal rozhodnutie Všeobecného súdu; konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom a konania vo veci imunity); veci končiacie sa uznesením o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu; konania o nariadení predbežného opatrenia, ako aj odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

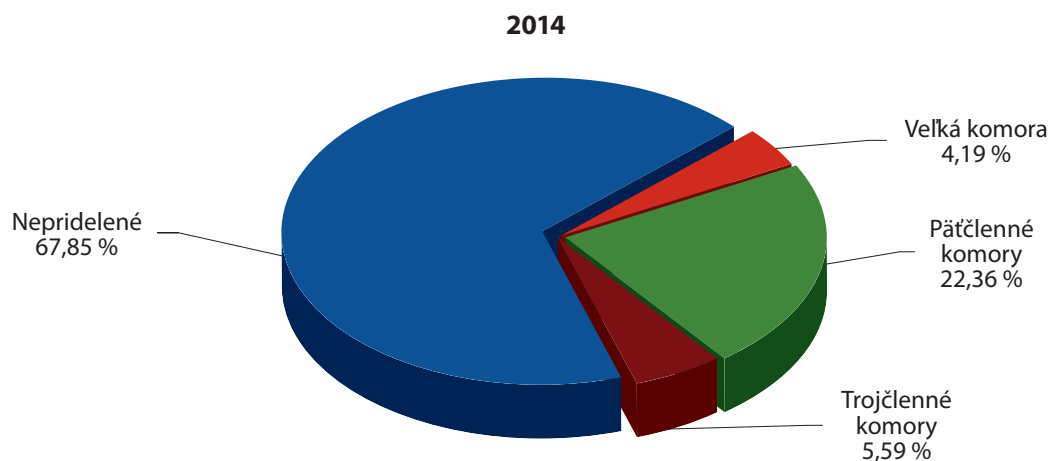
13. *Prebiehajúce konania k 31. decembru – Charakteristika konaní (2010 – 2014)*¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Prejudiciálne konania	484	519	537	574	526
Žaloby	167	131	134	96	94
Odvolania	144	195	205	211	164
Osobitné konania	3	4	9	1	2
Žiadosti o stanovisko	1		1	2	1
Spolu	799	849	886	884	787

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

14. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)¹

	2010	2011	2012	2013	2014
Plénium	1				
Veľká komora	49	42	44	37	33
Pätčlenné komory	193	157	239	190	176
Trojčlenné komory	33	23	42	51	44
Trojčlenné komory	4	10			
Podpredseda			1	1	
Nepridelené	519	617	560	605	534
Spolu	799	849	886	884	787

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

15. Rôzne – Skrátené súdne konania (2010 – 2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie
Žaloby		1			1			1		
Prejudiciálne konania	4	8	2	7	1	5		16	2	10
Odvolania				5		1				
Spolu	4	9	2	12	2	6		17	2	10

16. Rôzne – Naliehavé prejudiciálne konania (2010 – 2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	5	4	2	5	4	1	2	3	4	1
Aproximácia právnych predpisov										1
Spolu	5	4	2	5	4	1	2	3	4	2

17. Rôzne – Konania o nariadení predbežného opatrenia (2014)¹

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Výsledok rozhodnutia	
			Zamietnutie	Povolenie
Štátna pomoc	1		2	
Inštitucionálne právo	1		1	
Obchodná politika	1		1	
SPOLU CELKOM	3		4	

¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

18. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2014) – Začaté konania a rozsudky

Roky	Začaté konania ¹							Rozsudky/Stanoviská ²
	Prejudiciálne konania	Priame žaloby	Odvola	Odvola	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1953		4				4		
1954		10				10		2
1955		9				9	2	4
1956		11				11	2	6
1957		19				19	2	4
1958		43				43		10
1959		46			1	47	5	13
1960		22			1	23	2	18
1961	1	24			1	26	1	11
1962	5	30				35	2	20
1963	6	99				105	7	17
1964	6	49				55	4	31
1965	7	55				62	4	52
1966	1	30				31	2	24
1967	23	14				37		24
1968	9	24				33	1	27
1969	17	60				77	2	30
1970	32	47				79		64
1971	37	59				96	1	60
1972	40	42				82	2	61
1973	61	131				192	6	80
1974	39	63				102	8	63
1975	69	61			1	131	5	78
1976	75	51			1	127	6	88
1977	84	74				158	6	100
1978	123	146			1	270	7	97
1979	106	1 218				1 324	6	138
1980	99	180				279	14	132
1981	108	214				322	17	128
1982	129	217				346	16	185
1983	98	199				297	11	151
1984	129	183				312	17	165
1985	139	294				433	23	211
1986	91	238				329	23	174

>>>

Roky	Začaté konania ¹							Rozsudky/Stanoviská ²
	Prejudiciálne konania	Priame žaloby	Odvolaania	Odvolaania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1987	144	251				395	21	208
1988	179	193				372	17	238
1989	139	244				383	19	188
1990	141	221	15	1		378	12	193
1991	186	140	13	1	2	342	9	204
1992	162	251	24	1	2	440	5	210
1993	204	265	17			486	13	203
1994	203	125	12	1	3	344	4	188
1995	251	109	46	2		408	3	172
1996	256	132	25	3		416	4	193
1997	239	169	30	5		443	1	242
1998	264	147	66	4		481	2	254
1999	255	214	68	4		541	4	235
2000	224	197	66	13	2	502	4	273
2001	237	187	72	7		503	6	244
2002	216	204	46	4		470	1	269
2003	210	277	63	5	1	556	7	308
2004	249	219	52	6	1	527	3	375
2005	221	179	66	1		467	2	362
2006	251	201	80	3		535	1	351
2007	265	221	79	8		573	3	379
2008	288	210	77	8	1	584	3	333
2009	302	143	105	2	1	553	1	376
2010	385	136	97	6		624	3	370
2011	423	81	162	13		679	3	370
2012	404	73	136	3	1	617		357
2013	450	72	161	5	2	690	1	434
2014	428	74	111		1	614	3	416
Spolu	8 710	8 901	1 689	106	23	19 429	359	10 213

¹ Približné číselné údaje nezahŕňajú osobitné konania.

² Presné číselné údaje.

19. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2014) – Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Iné ¹	Spolu
1961																			1											1
1962																			5											5
1963																1			5											6
1964												2							4											6
1965					4					2									1											7
1966																			1											1
1967	5				11					3						1			3											23
1968	1				4					1		1							2											9
1969	4				11					1						1														17
1970	4				21					2		2							3											32
1971	1				18					6		5				1			6											37
1972	5				20					1		4							10											40
1973	8				37					4		5				1			6											61
1974	5				15					6		5							7									1		39
1975	7			1	26					15		14				1			4									1		69
1976	11				28					8		12							14									1		75
1977	16			1	30					14		7							9									5		84
1978	7			3	46					12		11							38									5		123
1979	13			1	33					18		19							11								8			106
1980	14			2	24					14		19							17								6			99
1981	12			1	41					17		11				4			17								5			108
1982	10			1	36					39		18							21								4			129
1983	9			4	36					15		7							19								6			98
1984	13			2	38					34		10							22								9			129
1985	13				40					45		11				6			14								8			139
1986	13			4	18			2	1	19		5				1			16								8			91
1987	15			5	32			2	17	1	36	5				3			19								9			144

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Iné¹	Spolu
1988	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18		1							14		139
1990	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9		2							12		141
1991	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17		3							14		186
1992	16			3	62			1	5	15		22				1			18		1							18		162
1993	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43		3							12		204
1994	19			4	44		2		13	36		46				1			13		1							24		203
1995	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2	5						6	20		251
1996	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6	6					3	4	21		256
1997	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35	2					6	7	18		239
1998	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16	7					2	6	24		264
1999	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56	7					4	5	22		255
2000	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31	8					5	4	26	1	224
2001	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31	3					7	5	14		216
2003	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15	1					4	4	22		210
2004	24			4	50		1	18	8	21		48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1		2		19	20	7	3	1			1	5	6	16	265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385
2011	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423
2012	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404
2013	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450
2014	23	13	6	10	87		5	4	41	20	1	52	2	7	6		23		30	18	14	8	28	4	3	8	3	12		428
Spolu	762	78	40	165	2 137	15	77	170	354	906	1	1 279	7	37	29	83	107	2	909	447	74	124	91	9	27	91	114	573	2	8 710

¹ Vec C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Súdny dvor Beneluxu/Benelux Gerichtshof).

Vec C-196/09, Miles a. i. (Chambre de recours des écoles européennes/Rada pre sťažnosti európskych škôl).

20. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2014) – Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdov)

			Spolu
Belgicko	Cour constitutionnelle	30	
	Cour de cassation	91	
	Conseil d'État	71	
	Iné súdne orgány	570	762
Bulharsko	Върховен касационен съд	1	
	Върховен административен съд	13	
	Iné súdne orgány	64	78
Česká republika	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	3	
	Nejvyšší správní soud	20	
	Iné súdne orgány	17	40
Dánsko	Højesteret	35	
	Iné súdne orgány	130	165
Nemecko	Bundesverfassungsgericht	1	
	Bundesgerichtshof	194	
	Bundesverwaltungsgericht	116	
	Bundesfinanzhof	303	
	Bundesarbeitsgericht	26	
	Bundessozialgericht	76	
	Iné súdne orgány	1 421	2 137
Estónsko	Riigikohus	5	
	Iné súdne orgány	10	15
Írsko	Supreme Court	26	
	High Court	25	
	Iné súdne orgány	26	77
Grécko	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	54	
	Iné súdne orgány	106	170
Španielsko	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	53	
	Iné súdne orgány	300	354
Francúzsko	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	110	
	Conseil d'État	93	
	Iné súdne orgány	702	906
Chorvátsko	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		
	Iné súdne orgány	1	1

>>>

			Spolu
Taliansko	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	130	
	Consiglio di Stato	107	
	Iné súdne orgány	1 040	1 279
Cyprus	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Iné súdne orgány	3	7
Lotyšsko	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Iné súdne orgány	16	37
Litva	Konstitucinis Teismas	1	
	Aukščiausiasis Teismas	11	
	Vyriausiasis administracinis teismas	9	
	Iné súdne orgány	8	29
Luxembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	12	
	Cour administrative	10	
	Iné súdne orgány	51	83
Maďarsko	Kúria	17	
	Fővárosi Ítéltábla	5	
	Szegedi Ítéltábla	2	
	Iné súdne orgány	83	107
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti tal-Appell		
	Iné súdne orgány	2	2
Holandsko	Hoge Raad der Nederlanden	253	
	Raad van State	101	
	Centrale Raad van Beroep	59	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	151	
	Tariefcommissie	35	
	Iné súdne orgány	310	909
Rakúsko	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	103	
	Verwaltungsgerichtshof	81	
	Iné súdne orgány	258	447
Poľsko	Trybunał Konstytucyjny		
	Sąd Najwyższy	9	
	Naczelny Sąd Administracyjny	28	
	Iné súdne orgány	37	74
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	4	
	Supremo Tribunal Administrativo	53	
	Iné súdne orgány	67	124

>>>

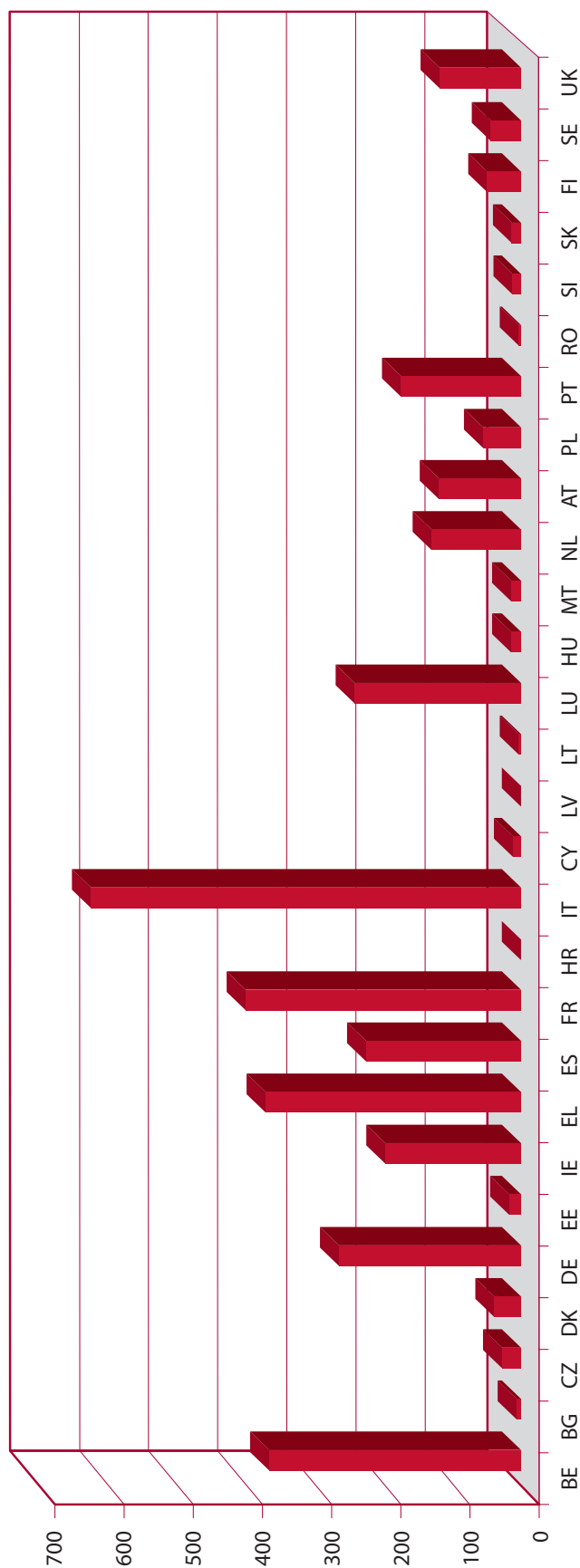
			Spolu
Rumunsko	Înalta Curte de Casație și Justiție	7	
	Curtea de Apel	45	
	Iné súdne orgány	39	91
Slovinsko	Ustavno sodišče	1	
	Vrhovno sodišče	5	
	Iné súdne orgány	3	9
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	9	
	Iné súdne orgány	18	27
Fínsko	Korkein oikeus	16	
	Korkein hallinto-oikeus	45	
	Työtuomioistuin	3	
	Iné súdne orgány	27	91
Švédsko	Högsta Domstolen	18	
	Högsta förvaltningsdomstolen	7	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	3	
	Iné súdne orgány	81	114
Spojené kráľovstvo	House of Lords	40	
	Supreme Court	5	
	Court of Appeal	74	
	Iné súdne orgány	454	573
Iné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	
	Rada pre sťažnosti európskych škôl ²	1	2
Spolu			8 710

¹ Vec C-265/00, Campina Melkunie.

² Vec C-196/09, Miles a i.

21. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2014) – Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom

1952-2014

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Spolu
1952-2014	382	8	28	40	278	22	205	396	241	415		641	12	1	3	264	15	15	146	136	71	195	3	13	13	57	54	137	3 791

Kapitola II

Všeobecný súd

A – Činnosť Všeobecného súdu v roku 2014

Predkladateľ: predseda Všeobecného súdu Marc Jaeger

V roku 2014 Všeobecný súd oslávil svoje 25. výročie veľkolepým spôsobom: oslavou tejto udalosti v spoločnosti svojich bývalých členov pri príležitosti dňa venovaného reflexii, ktorý bol zároveň prínosný a srdečný, ale tiež s pocitom uspokojenia z veľkých úspechov v uplynulom roku.

Zloženie Všeobecného súdu bolo výnimočne úplne stabilné – čo je zárukou efektívnej a nerušenej práce – čomu možno pripísať bezprecedentné výsledky zaznamenané v tomto roku. Táto kontinuita totiž umožnila čo najlepšie využiť jednak vynaložené úsilie a reformy vykonané počas niekoľkých rokov a jednak posilnenie, ktoré predstavovalo prijatie ďalších deviatich referendárov (po jednom do každého kabinetu) na začiatku roka.

Všeobecný súd tak mohol **rozhodnúť o 814 veciach**, čo je skutočne uspokojivé. Ide nielen o rekord, ale predovšetkým o výrazný nárast (16 %) v porovnaní s priemerom za posledné tri roky, a to napriek tomu, že tieto roky boli najproduktívnejšie v histórii Všeobecného súdu. Celkovo z analýzy tohto trojročného priemeru vyplýva zvýšenie produktivity od roku 2008 o viac ako 50 % (z 479 vecí v roku 2008 na 735 v roku 2014).

Značný nárast objemu činnosti Všeobecného súdu sa prejavil aj v **počte vecí, ktoré sa prejednávajú** v roku 2014 (pričom o podstatnej časti týchto vecí sa rozhodne v roku 2015), ktorý dosiahol 390, čo predstavuje nárast o 40 % v porovnaní s rokom 2013.

V prípade **ново podaných vecí**, došlo tiež k značnému nárastu (najmä z dôvodu veľkých skupín spojených vecí v oblasti štátnej pomoci a reštriktívnych opatrení), a tieto veci tak dosiahli nevídaný počet (912 vecí). Napriek výnimočným výkonom tak Všeobecný súd zaznamenal v porovnaní s rokom 2013 zvýšenie počtu nerozhodnutých vecí (1 423 vecí). Naopak je zaujímavé povšimnúť si, že pomer medzi počtom nerozhodnutých a rozhodnutých vecí (pomer, ktorý predstavuje indíciu pre teoretickú predpokladanú dobu konania) je najnižší za takmer desať rokov.

Táto pozitívna tendencia sa odráža v **priemernej dobe konania** v prípade vecí, ktoré boli rozhodnuté v roku 2014. Tá sa znížila o 3,5 mesiaca (z 26,9 mesiacov v roku 2013 na 23,4 v roku 2014), čo je zmena o viac ako 10 %, vďaka ktorej boli dosiahnuté hodnoty z obdobia pred desiatimi rokmi.

Všeobecnému súdu sa tak podarilo obmedziť vplyv stáleho nárastu jeho súdnej agendy, pričom sa opieral o ďalší rozvoj svojich pracovných metód a o primerané posilnenie svojich zdrojov. Do budúcnosti môže okrem iného počítať s **modernizáciou svojho procesného mechanizmu**, lebo práce týkajúce sa jeho návrhu nového rokovacieho poriadku boli v rámci Rady ukončené na konci roka 2014. Tento nástroj, ktorý by mal nadobudnúť účinnosť počas roka 2015, bude obsahovať mnoho nových ustanovení, ktoré umožnia Všeobecnému súdu ďalej zvýšiť efektívnosť jeho konania a reagovať na problematiky vyplývajúce z vývoja jeho súdnej agendy. Ako príklad možno uviesť možnosť prideliť veci týkajúce sa práv duševného vlastníctva samosudcovi, možnosť rozhodnúť rozsudkom bez pojednávania, vymedzenie režimu vedľajšieho účasti alebo nakladanie s informáciami a s dokumentmi týkajúcimi sa bezpečnosti Únie alebo jej členských štátov.

Všeobecný súd, ktorý je súdom, ktorý sa neustále vyvíja, tak pokračuje na svojej ceste, ktorá je plne zameraná na uspokojenie základných práv osoby podliehajúcej súdnej právomoci, pri hľadaní citlivej rovnováhy medzi rýchlosťou a kvalitou súdneho preskúmania.

I. Súdna agenda v oblasti preskúmavania zákonnosti

Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 263 ZFEÚ

V roku 2014 judikatúra Všeobecného súdu priniesla spresnenia, pokiaľ ide o pojmy „akt, ktorý možno napadnúť žalobou“ a „regulačný akt, ktorý nevyžaduje vykonávacie opatrenia“ v zmysle článku 263 ZFEÚ.

1. Pojem „akt, ktorý možno napadnúť žalobou“

V rozsudku z 13. novembra 2014 *Španielsko/Komisia* (T-481/11, Zb., EU:T:2014:945) sa Všeobecný súd zaoberal pojmom „čisto potvrdzujúci akt“ v súvislosti so žalobou smerujúcou k čiastočnému zrušeniu vykonávacieho nariadenia v oblasti poľnohospodárstva.

Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomenul, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že akt možno považovať za akt čisto potvrdzujúci skorší akt, ak neobsahuje oproti skoršiemu aktu žiadnu novú skutočnosť a jeho vydaniu nepredchádzalo opätovné preskúmanie postavenia adresáta tohto skoršieho aktu. Túto judikatúru, ktorá sa zameriava na individuálne akty, treba uplatniť aj na normatívne akty, keďže nič neodôvodňuje rozdiely medzi nimi. Podľa Všeobecného súdu je akt považovaný za prijatý po opätovnom preskúmaní situácie, ak je prijatý buď na základe žiadosti dotknutej osoby, alebo z vlastnej iniciatívy jeho autora, na základe podstatných okolností, ktoré neboli zohľadnené pri prijímaní predchádzajúceho aktu. Naopak podľa Všeobecného súdu, ak sa skutkové a právne okolnosti, na ktorých je postavený nový akt, neodlišujú od okolností odôvodňujúcich prijatie predchádzajúceho aktu, tento nový akt iba potvrdzuje predchádzajúci akt.

Pokiaľ ide o okolnosti, za akých môžu byť skutočnosti považované za nové a podstatné, Všeobecný súd spresnil, že skutočnosť sa musí označiť za novú bez ohľadu na to, či takáto skutočnosť existuje alebo neexistuje v čase prijatia skoršieho aktu, pokiaľ z nejakého dôvodu, ktorým môže byť aj nedostatok náležitej starostlivosti autora skoršieho aktu, sa takáto skutočnosť pri jeho prijatí nezohľadnila. Pokiaľ ide o podstatný charakter, na to, aby daná skutočnosť mala takýto charakter, musí byť spôsobilá podstatne zmeniť právnu situáciu, ktorá bola zohľadnená autormi skoršieho aktu.

Všeobecný súd ešte poznamenal, že v prípade opatrenia, ktoré závisí od trvania skutkových a právnych okolností existujúcich pred jeho prijatím, musí existovať možnosť podať žiadosť o opätovné preskúmanie s cieľom overiť, či je jeho ponechanie v platnosti dôvodné. Zastával názor, že opätovné preskúmanie, ktoré smeruje k prevereniu, či skôr prijaté opatrenie ostáva odôvodnené so zreteľom na zmenu právnej alebo skutkovej situácie, ktorá medzičasom nastala, vedie k prijatiu aktu, ktorý nemá voči skoršiemu aktu čisto potvrdzujúci charakter, ale predstavuje napadnuteľný akt, ktorý môže byť predmetom žaloby o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ.

2. Pojem „regulačný akt, ktorý nevyžaduje vykonávacie opatrenia“

Všeobecný súd mal príležitosť zaoberať sa pojmom „regulačný akt, ktorý nevyžaduje vykonávacie opatrenia“ v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ v rozsudku zo 26. septembra 2014, *Dansk Automat Brancheforening/Komisia* (T-601/11, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:839). Všeobecný súd rozhodoval o žalobe, ktorú podalo združenie licencovaných podnikov a spoločností zaoberajúcich sa inštaláciou a prevádzkovaním zábavných hracích automatov, proti rozhodnutiu Komisie, ktorým bolo zavedenie nižších sadzieb dane v Dánsku pre online hry než pre kasína a herne vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom.

Všeobecný súd, ktorý v rámci tejto žaloby skúmal tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie predstavuje regulačný akt, ktorý nevyžaduje vykonávacie opatrenia v zmysle poslednej časti vety článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ, zdôraznil, že z judikatúry Súdneho dvora a predovšetkým z rozsudku *Telefónica/Komisia*¹ vyplýva, že tento pojem sa musí vykladať s ohľadom na zásadu účinnej súdnej ochrany. Okrem toho pripomenul, že vzhľadom na to, že fyzické alebo právnické osoby nemôžu z dôvodu podmienok prípustnosti stanovených v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ napadnúť priamo na súde Európskej únie regulačný akt Únie, sú proti tomu, aby sa voči nim uplatňoval takýto akt, chránené možnosťou napadnúť vykonávacie opatrenia, ktoré si tento akt vyžaduje.

Keďže sporné rozhodnutie nedefinovalo jeho osobitné a konkrétne dôsledky pre každého z daňovníkov a z jeho znenia vyplývalo, že nadobudnutie účinnosti zákona o dani z hier vnútroštátne orgány odložili, až kým Komisia neprijala konečné rozhodnutie podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, Všeobecný súd zastával názor, že uvedené rozhodnutie vyžaduje prijatie vykonávacích opatrení. Osobitné a konkrétne dôsledky takéhoto rozhodnutia vo vzťahu k daňovníkom sa odrážali vo vnútroštátnych aktoch, a to v zákone o dani z hier a v aktoch prijatých na vykonanie tohto zákona stanovujúcich výšku daní pre daňovníkov, ktoré samy osebe predstavujú vykonávacie opatrenia v zmysle poslednej časti vety článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ. Keďže uvedené akty možno napadnúť pred vnútroštátnym súdom, daňovníci sa mohli obrátiť na súd bez toho, aby museli porušiť právo, a namietali neplatnosť napadnutého rozhodnutia v rámci žaloby podanej na vnútroštátnych súdoch, a prípadne dosiahnuť, aby sa tieto súdy položili Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky na základe článku 267 ZFEÚ. V dôsledku toho žaloba proti tomuto rozhodnutiu nespĺňala podmienky prípustnosti stanovené v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ.

Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 265 ZFEÚ

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. marca 2014, *Yusef/Komisia* (T-306/10, Zb., EU:T:2014:141), Všeobecný súd rozhodoval o žalobe na nečinnosť, na základe ktorej malo byť určené, že Komisia konala protiprávne, keď nevyškrtla meno žalobcu zo zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahujú obmedzujúce opatrenia na základe nariadenia (ES) č. 881/2002², v nadväznosti na jeho žiadosť o preskúmanie jeho zaradenia do tohto zoznamu.

Všeobecný súd predovšetkým zastával názor, že žalobca nemôže obísť uplynutie lehoty na podanie žaloby na neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ smerujúcej proti aktu inštitúcie „procesným zneužitím“ žaloby na nečinnosť podľa článku 265 ZFEÚ smerujúcej proti tomu, že táto inštitúcia odmietla zrušiť alebo odvolať uvedený akt. Podľa Všeobecného súdu však bolo v prejednávanej veci potrebné venovať pozornosť aj konkrétnemu časovému rozsahu dotknutého aktu, lebo platnosť opatrenia o zmrazení finančných prostriedkov na základe nariadenia č. 881/2002 vždy závisí od trvania skutkových a právnych skutočností, ktoré predchádzali jeho prijatiu, ako aj od potreby jeho ponechania v platnosti na účely dosiahnutia jeho cieľa. Z toho vyplýva, že na rozdiel od aktu ktorý má trvalé účinky, musí v prípade takého opatrenia existovať možnosť kedykoľvek podať žiadosť o opätovné preskúmanie s cieľom overiť, či je jeho ponechanie v platnosti dôvodné, a opomenutie Komisie vyhovieť takej žiadosti sa musí spájať s možnosťou podať žalobu na nečinnosť. Všeobecný

¹ Rozsudok z 19. decembra 2013, *Telefónica/Komisia* (C-274/12 P, Zb., EU:C:2013:852, bod 27 a nasl.).

² Nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/01, s. 294).

súd v tejto súvislosti pripomenul, že v prejednávanej veci sú nové skutočnosti dvojaké, a to jednak vyhlásenie rozsudku *Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia*³ a jednak skutočnosť, že vláda Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska dospela k záveru, že žalobca nespĺnil kritériá na zaradenie do tohto zoznamu a oznámila svoj úmysel dosiahnuť výmaz jeho mena z uvedeného zoznamu. V tejto súvislosti Všeobecný súd zastával názor, že treba prihliadnuť nielen na vyhlásenie už vyššie citovaného rozsudku *Kadi I* (EU:C:2008:461), ale aj a predovšetkým na zmenu postoja a konania, ktorú tento rozsudok nevyhnutne vyvolal v Komisii, čo samo osebe predstavuje novú a podstatnú skutočnosť. Komisia totiž ihneď po vyhlásení tohto rozsudku radikálne zmenila svoj prístup a – ak už nie z vlastnej iniciatívy, tak prinajmenšom na výslovnú žiadosť dotknutých osôb – sa podujala opätovne preskúmať všetky prípady zmrazenia finančných prostriedkov podľa nariadenia č. 881/2002.

Aj keď Komisia zastávala názor, že uloženie obmedzujúcich opatrení stanovených v nariadení č. 881/2002 žalobcovi bolo z hľadiska jeho podstaty aj naďalej dôvodné, bola v každom prípade povinná čo najskôr napraviť zjavné porušenia zásad platných v rámci konania pri zaradení žalobcu na uvedený zoznam, po tom, čo konštatovala, že toto porušenie bolo v podstate zhodné s porušením rovnakých zásad, ako to konštatovali Súdny dvor v už citovanom rozsudku *Kadi I* (EU:C:2008:461) a v rozsudku *Komisia a i./Kadi*⁴, a Súd prvého stupňa v rozsudkoch *Kadi/Rada a Komisia a Kadi/Komisia*⁵. Podľa Všeobecného súdu bolo teda potrebné konštatovať, že Komisia opomenula konať, pričom toto opomenutie trvalo aj naďalej až do ukončenia ústnej časti konania, pretože zistené nezrovnalosti neboli stále primeraným spôsobom napravené.

Pravidlá hospodárskej súťaže vzťahujúce sa na podniky

1. Všeobecné otázky

a) Žiadosť o informácie

V roku 2014 Všeobecný súd rozhodoval o viacerých žalobách, ktoré podali podniky pôsobiace v odvetví cementu, smerujúce k zrušeniu rozhodnutí o žiadosti o informácie, ktoré im zaslala Komisia na základe článku 18 ods. 3 nariadenia (ES) 1/2003⁶. Tieto žaloby umožnili Všeobecnému súdu, aby spresnil najmä povahu nepriamych dôkazov odôvodňujúcich žiadosť o informácie a mieru, v ktorej právo nevypovedať vo svoj neprospech umožňuje odmietnuť odpovedať na takúto žiadosť, ako aj požiadavku primeranosti žiadosti.

– Dostatočne závažná povaha nepriamych dôkazov odôvodňujúcich žiadosť

V rozsudku zo 14. marca 2014, *Cementos Portland Valderrivas/Komisia* (T-296/11, Zb., EU:T:2014:121), Všeobecný súd spresnil, že na účely prijatia rozhodnutia o žiadosti o informácie Komisia mala mať k dispozícii dostatočne závažné nepriame dôkazy, na základe ktorých možno mať podozrenie, že boli porušené pravidlá hospodárskej súťaže.

³ Rozsudok z 3. septembra 2008, *Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia* (C-402/05 P a C-415/05 P, Zb., ďalej len „rozsudok Kadi I“, EU:C:2008:461).

⁴ Rozsudok z 18. júla 2013, *Komisia a i./Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, Zb., EU:C:2013:518).

⁵ Rozsudok z 21. septembra 2005, *Kadi/Rada a Komisia* (T-315/01, Zb., EU:T:2005:332) a z 30. septembra 2010, *Kadi/Komisia* (T-85/09, Zb., EU:T:2010:418).

⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

Aj keď od Komisie nemožno požadovať, aby vo fáze predbežného vyšetrovania uviedla nepriame dôkazy, ktoré ju viedli k záveru o možnom porušení článku 101 ZFEÚ, nemožno však z toho vyvodiť, že Komisia nemôže pred prijatím takéhoto rozhodnutia disponovať informáciami, ktoré ju viedli k záveru o možnom porušení článku 101 ZFEÚ. Na účely splnenia požiadavky ochrany proti svojvoľným alebo neprimeraným zásahom verejnej moci do oblasti súkromnej činnosti, či už právnickej alebo fyzickej osoby, sa rozhodnutie o žiadosti o informácie musí zameriavať na zhromaždenie dokumentácie nevyhnutnej na overenie určitého skutkového a právneho stavu a jeho dosahu, o ktorých Komisia už má informácie, ktoré predstavujú dostatočne závažné nepriame dôkazy, na základe ktorých možno mať podozrenie, že boli porušené pravidlá hospodárskej súťaže. Keďže žalobkyňa v prejednávanej veci podala v tomto zmysle návrh na Všeobecný súd a uviedla určité skutočnosti spôsobilé spochybniť, že by nepriame dôkazy, ktorými Komisia disponovala na účely prijatia rozhodnutia podľa článku 18 ods. 3 nariadenia 1/2003, mali dostatočne závažnú povahu, Všeobecný súd sa domnieval, že mu prináleží preskúmať tieto nepriame dôkazy a preveriť ich dostatočne závažnú povahu. Podľa Všeobecného súdu, toto posúdenie sa malo vykonať s ohľadom na to, že napadnuté rozhodnutie je súčasťou fázy predbežného vyšetrovania, ktorá má Komisii umožniť zhromaždiť všetky relevantné skutočnosti potvrdzujúce alebo vyvracajúce existenciu porušenia pravidiel hospodárskej súťaže a prijať prvé stanovisko o smerovaní a ďalšom pokračovaní konania. Preto nebolo možné v tomto štádiu konania pred prijatím rozhodnutia o žiadosti o informácie od Komisie vyžadovať, aby disponovala dôkazmi preukazujúcimi existenciu porušenia. Bolo teda postačujúce, že uvedené nepriame dôkazy boli spôsobilé vyvolať dôvodné podozrenie, že došlo k údajnému porušeniu, na základe ktorého mohla Komisia požiadať o poskytnutie dodatočných informácií prostredníctvom rozhodnutia prijatého podľa článku 18 ods. 3 nariadenia č. 1/2003. Keďže nepriame dôkazy, ktoré poskytla Komisia, zodpovedajú tejto definícii, Všeobecný súd žalobu zamietol.

– Primeranosť žiadosti

Rozsudok zo 14. marca 2014, *Buzzi Unicem/Komisia* (T-297/11, Zb., EU:T:2014:122) okrem iného umožnil, aby Všeobecný súd zdôraznil, že na to, aby rozhodnutie o žiadosti o informácie bolo v súlade so zásadou proporcionality, nestačí, aby požadované informácie súviseli s predmetom vyšetrovania. Je takisto dôležité, aby povinnosť uložená podniku poskytnúť informácie nepredstavovala pre tento podnik neprimeranú záťaž v porovnaní s potrebami vyšetrovania. Podľa Všeobecného súdu z toho treba vyvodiť, že rozhodnutie požadujúce od adresáta opätovné poskytnutie skôr požadovaných informácií z dôvodu, že iba niektoré z nich boli podľa názoru Komisie nesprávne, sa môže javiť ako predstavujúce neprimeranú záťaž v porovnaní s potrebami vyšetrovania, a preto nie je v súlade so zásadou proporcionality. Rovnako ani snaha o jednoduchšie spracúvanie odpovedí poskytnutých podnikmi nemôže odôvodniť, aby sa od uvedených podnikov požadovalo poskytnutie informácií, ktoré Komisia už má k dispozícii, v novej forme. V prejednávanej veci Všeobecný súd, ktorý konštatoval význam pracovnej záťaže spôsobenej rozsahom požadovaných informácií a vysokým stupňom presnosti formy, v akej Komisia požaduje predložiť odpoveď, však zastával názor, že táto záťaž nemá vzhľadom na potreby vyšetrovania a rozsah predmetných porušení neprimeranú povahu.

Otázka primeranosti žiadosti o informácie bola vznesená aj v rámci veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 14. marca 2014, *Schwenk Zement/Komisia* (T-306/11, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:123). V tejto veci sa mal Všeobecný súd okrem iného vyjadriť k prípadnej neprimeranosti záťaže vyplývajúcej žalovanému podniku z povinnosti odpovedať na viacero otázok v lehote dvoch týždňov.

Všeobecný súd uviedol, že na vykonanie takéhoto posúdenia treba vziať do úvahy okolností, že žalobkyňa ako adresát rozhodnutia o žiadosti o poskytnutie informácií podľa článku 18 ods. 3

nariadenia č. 1/2003 podstupovala riziko, že jej bude uložená nielen pokuta či penále za poskytnutie neúplných informácií alebo za informácie poskytnuté oneskorene, resp. za neposkytnutie informácií, ale aj pokuta v prípade poskytnutia informácií, ktoré Komisia označí za nepresné alebo zavádzajúce. Všeobecný súd tak spresnil, že preskúmanie primeranosti lehoty uloženej rozhodnutím o žiadosti o informácie má mimoriadnu dôležitosť, lebo uvedená lehota musí adresátovi umožniť nielen fakticky poskytnúť odpoveď, ale tiež sa uistiť o úplnosti, presnosti a nezavádzajúcej povahe poskytnutých informácií.

b) Sťažnosť – Závazky

V rozsudku zo 6. februára 2014, *CEEES a Asociación de Gestores de Estaciones de Servicio/Komisia* (T-342/11, Zb., EU:T:2014:60) sa Všeobecný súd vyslovil k sťažnosti, ktorú podali dva združenia podnikov, a v ktorej sa uvádza, že ropná spoločnosť nerešpektovala záväzky, ktoré prijala voči Komisii v rámci konania podľa pravidiel hospodárskej súťaže. Žalobkyne tvrdili, že v dôsledku toho, že táto spoločnosť nerešpektovala svoje záväzky, mala Komisia voči nej obnoviť konanie a uložiť jej pokutu alebo penále.

Všeobecný súd túto argumentáciu odmietol. Spresnil, že ak podnik nerešpektuje rozhodnutie o záväzkoch v zmysle článku 9 ods. 1 nariadenia 1/2003, Komisia nie je povinná obnoviť konanie voči uvedenému podniku, ale disponuje v tomto ohľade voľnou úvahou. Komisia tiež disponuje voľnou úvahou, pokiaľ ide o uplatnenie článku 23 ods. 2 písm. c) a článku 24 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1/2003, na základe ktorých môže uložiť pokuty alebo penále podnikom, ak nerešpektujú záväzok, ktorý sa stal záväzným na základe rozhodnutia prijatého podľa článku 9 uvedeného nariadenia.

Navyše podľa Všeobecného súdu, keďže Komisia musí posúdiť otázku, či je v záujme Únie pokračovať v preskúmaní sťažnosti vzhľadom na právne a skutkové okolnosti relevantné v prejednávanej veci, musí zohľadniť okolnosť, že situácia sa môže javiť rôzne podľa toho, či sa táto sťažnosť týka prípadného nedodržania rozhodnutia o záväzkoch alebo prípadného porušenia článkov 101 ZFEÚ alebo 102 ZFEÚ. Keďže sa nedodržanie záväzkov vo všeobecnosti ľahšie preukazuje než porušenie článkov 101 ZFEÚ alebo 102 ZFEÚ, bude rozsah vyšetrovacích opatrení nevyhnutných na preukázanie takéhoto nedodržania záväzkov v zásade obmedzenejší. Z toho však nemožno vyvodiť, že v takom prípade by Komisia mala systematicky obnovovať konanie a ukladať pokuty alebo penále. Takýto prístup by totiž mal za následok transformáciu právomocí, ktoré má na základe článku 9 ods. 2, článku 23 ods. 2 písm. c) a článku 24 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1/2003, na viazané právomoci, čo by nebolo v súlade so znením týchto ustanovení. V tomto kontexte Všeobecný súd spresnil, že Komisia musí zohľadniť opatrenia, ktoré vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže prijal proti určitému podniku, ak posudzuje, či je v záujme Únie obnoviť konanie proti takémuto podniku z dôvodu nedodržania jeho záväzkov s cieľom uložiť mu pokutu alebo penále. Vzhľadom na tieto úvahy dospel Všeobecný súd k záveru, že v prejednávanej veci v rozhodnutí Komisie neobnoviť konanie a neuložiť penále alebo pokutu podniku, ktorý je uvedený v sťažnosti, nedošlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu.

2. Prínosy v oblasti pôsobnosti článku 101 ZFEÚ

a) Územná právomoc Komisie

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 27. februára 2014, *InnoLux/Komisia* (T-91/11, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:92), Všeobecný súd rozhodoval o žalobe o neplatnosť, ktorá bola podaná proti rozhodnutiu Komisie, týkajúcemu sa konania o uplatnení článku 101 ZFEÚ

a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „EHP“)⁷. Na základe tohto rozhodnutia Komisia uložila žalobkyni sankciu za jej účasť na karteli na svetovom trhu s obrazovkami s tekutých kryštálov (ďalej len „LCD“). Na podporu svojej žaloby žalobkyňa okrem iného tvrdila, že Komisia uplatnila pri stanovení hodnoty relevantných predajov na výpočet pokuty právne nesprávny pojem „priame predaje v rámci EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov“. Podľa nej Komisia tým, že použila tento pojem, umelo premiestnila miesto skutočného predaja, o ktorý ide v prejednávanej veci, a porušila obmedzenia svojej územnej pôsobnosti.

V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomenul, že porušenie článku 101 ZFEÚ je spojené s dvoma druhmi správania, t. j. s vytvorením kartelu a s jeho realizáciou. Preto v prípade splnenia podmienky týkajúcej sa realizácie kartelu upravuje zásada teritoriality, ktorá je všeobecne uznaná medzinárodným právom verejným, právomoc Komisie uplatniť pravidlá Únie v oblasti hospodárskej súťaže voči takémuto správaniu.⁸

Pokiaľ je však cieľom medzinárodného kartelu porušenie hospodárskej súťaže, toto porušenie sa uskutoční na vnútornom trhu už len na základe samotnej skutočnosti, že výrobky, na ktoré sa vzťahuje kartel, sú predávané na tomto trhu. Všeobecný súd totiž zdôraznil, že realizácia kartelu nevyhnutne neznamena, že vyvoláva skutočné účinky, keďže otázka, či mal kartel konkrétny účinok na ceny uplatňované účastníkmi, je relevantná len v rámci určenia závažnosti kartelu na účely výpočtu pokuty za predpokladu, že sa Komisia rozhodne použiť toto kritérium. V tomto kontexte koncepcia realizácie sa v podstate zakladá na pojme podnik v práve hospodárskej súťaže, ktorej treba priznať pri uplatnení uvedeného práva určujúcu úlohu pri stanovení obmedzení územnej pôsobnosti Komisie. Ak sa teda podnik, do ktorého patrí aj žalobkyňa, zúčastnil kartelu vytvoreného mimo EHP, Komisia musí mať možnosť stíhať následky, ktoré má správanie tohto podniku na hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu, a uložiť mu pokutu proporcionálne v súlade so škodlivosťou tohto kartelu na hospodársku súťaž uvedeného trhu. Z toho podľa Všeobecného súdu vyplýva, že v prejednávanej veci Komisia započítaním „priamych predajov v rámci EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov“ protiprávne nerozšírila spoju teritoriálnu pôsobnosť s cieľom potrestať porušenie pravidiel hospodárskej súťaže upravených v Zmluvách.

b) Výpočet výšky pokút

– Hodnoty predajov – Komponenty a konečné výrobky

V už citovanej veci *InnoLux/Komisia* mal Všeobecný súd takisto určiť hodnotu predaja dotknutého kartelom, ktorú použila Komisia pri stanovení základnej výšky pokuty, ktorá má byť uložená. Žalobkyňa v tejto súvislosti tvrdila, že Komisia zohľadnila predaj konečných výrobkov zahŕňajúcich LCD, v prípade ktorých napadnuté rozhodnutie nekonštatovalo žiadne porušenie a ktoré tak nesúviseli, či už priamo, alebo nepriamo, s porušením konštatovaným v tomto rozhodnutí.

Všeobecný súd uviedol, že ak by Komisia nevyužila túto metódu, nemohla by pri výpočte výšky pokuty zohľadniť značnú časť predaja LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, uskutočnenú účastníkmi kartelu, ktorí patria medzi vertikálne integrované spoločnosti, napriek tomu, že tento predaj narušil hospodársku súťaž v EHP. Podľa Všeobecného súdu Komisia musela zohľadniť rozsah porušenia na predmetnom trhu a na tento účel mohla použiť obrat uskutočnený žalobkyňou na trhu s LCD, na

⁷ Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3).

⁸ O teritoriálnej pôsobnosti Komisie pozri tiež nižšie úvahy v rozsudku z 12. júna 2014, *Intel/Komisia* [T-286/09, Zb. (Výňatky)], v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:547], v časti „3. Prínosy v oblasti pôsobnosti článku 102 ZFEÚ“.

ktoré sa vzťahuje kartel, ako objektívnu skutočnosť preukazujúcu škodlivosť jej účasti na karteli pre riadnu hospodársku súťaž za predpokladu, že tento obrat bol výsledkom predaja so vzťahom k EHP, ako je to v prejednávanej veci. Okrem toho nemožno pripustiť, že Komisia pri konštatovaní porušenia týkajúceho sa konečných výrobkov s integrovanými LCD použila prešetrenie, ktoré vykonala v prípade LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel. Bez toho, aby totiž prirovnala LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, ku konečným výrobkom, v ktorých sú uvedené LCD integrované ako komponenty, Komisia sa len na účel výpočtu výšky pokuty obmedzila na tvrdenie, že pri vertikálne integrovaných podnikoch, ako je žalobkyňa, je miesto predaja konečných výrobkov tretím osobám, ktoré nemajú žiadny vzťah s podnikom, ktorý tieto komponenty vyrobil, totožné s miestom predaja komponentov, ktoré sú predmetom kartelu.

– Spôsob výpočtu a usmernenia

Rozsudok zo 6. februára 2014, *AC-Treuhand/Komisia* (T-27/10, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:59) umožnil Všeobecnému súdu, aby spresnil rozsah právomoci Komisie pri uplatňovaní usmernení k metóde stanovenia pokút z roku 2006⁹. V prejednávanej veci žalobkyňa tvrdila, že Komisia porušila usmernenia k metóde stanovenia pokút z roku 2006 v tom zmysle, že jednak pokuty, ktoré jej boli v napadnutom rozhodnutí uložené, nemali byť stanovené paušálne, ale na základe odmien získaných za poskytovanie služieb spojených s porušeniami, a jednak Komisia mala zohľadniť jej platobnú schopnosť.

Všeobecný súd zdôraznil, že hoci usmernenia k metóde stanovenia pokút z roku 2006 nemôžu byť kvalifikované ako právna norma, ktorú musí správny orgán v každom prípade dodržať, vyjadrujú určité pravidlo správania, ktoré ukazuje, ako sa má v praxi postupovať, a od ktorého sa správny orgán nemôže v konkrétnom prípade odkloniť bez uvedenia dôvodov. Obmedzenie voľnej úvahy Komisie, ktoré si sama stanovila prijatím usmernení k metóde stanovenia pokút z roku 2006, totiž nie je nezlučiteľné so zachovaním podstatného rozsahu jej voľnej úvahy. Z bodu 37 usmernení k metóde stanovenia pokút z roku 2006 totiž vyplýva, že osobitné okolnosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci môžu odôvodňovať, aby sa Komisia odchýlila od všeobecnej metodológie stanovovania výšky pokút podľa uvedených usmernení. Všeobecný súd však v prejednávanej veci uviedol, že žalobkyňa nepôsobila na trhoch, ktorých sa týkali porušenia, takže hodnota jej predajov služieb, ktoré boli priamo alebo nepriamo previazané s porušením, bola nulová alebo nevypovedala o vplyve, ktorý na relevantných trhoch mala jej účasť na predmetných porušeníach. V dôsledku toho Komisia nemohla použiť hodnotu predajov žalobkyne na relevantných trhoch a nemohla ani zohľadniť sumu odmien vyplatených žalobkyňi, pretože vôbec nepredstavovali uvedenú hodnotu. Tieto osobitné okolnosti veci Komisii umožnili, aby mohla, či dokonca mala povinnosť odchýliť sa od metodológie stanovenej v usmerneniach k metóde stanovenia pokút z roku 2006 na základe bodu 37 uvedených usmernení. Všeobecný súd teda rozhodol, že Komisia správne nepoužila v prejednávanej veci metodológiu stanovenú v usmerneniach k metóde stanovovania pokút z roku 2006, keď výšku pokút stanovila paušálnym spôsobom a v konečnom dôsledku v medziach hornej hranice uvedenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.

– Hodnoty predajov – Nedbanlivosť – Neobmedzená právomoc

V už citovanom rozsudku *InnoLux/Komisia* (EU:T:2014:92) Všeobecný súd mal spresniť rozsah svojej neobmedzenej právomoci v prípade nedostatku spolupráce podniku, na ktorý sa vzťahuje konanie o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže.

⁹ Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2).

Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomenul, že podnik, ktorému Komisia adresuje žiadosť o informácie na základe ustanovení článku 18 nariadenia č. 1/2003, má povinnosť aktívne spolupracovať a môže mu byť uložená osobitná pokuta stanovená v článku 23 ods. 1 tohto nariadenia, ktorá môže predstavovať až 1 % z jeho celkového obratu, ak úmyselne alebo z nedbanlivosti poskytol nepresné alebo skreslené informácie. Z toho vyplýva, že Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci môže prípadne zohľadniť nedostatok spolupráce podniku a z tohto dôvodu zvýšiť pokutu uloženú za porušenie článkov 101 ZFEÚ alebo 102 ZFEÚ za predpokladu, že tomuto podniku nebola za také isté správanie uložená osobitná pokuta na základe ustanovení článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1/2003. V prejednávanej veci však Všeobecný súd zastával názor, že okolnosť, že sa žalobkyňa dopustila nesprávneho posúdenia tým, že Komisii poskytla údaje nevyhnuté na výpočet hodnoty príslušných predajov, keďže do nich zahrnula aj predaje týkajúce sa iných výrobkov než sú výrobky, na ktoré sa vzťahuje kartel, nemohla viesť k záveru, že žalobkyňa si nespĺnila svoju povinnosť spolupracovať v takom rozsahu, ktorý by bolo nutné zohľadniť pri stanovení výšky pokuty. Všeobecný súd, ktorý uplatnil rovnakú metodiku než je metodika, ktorú použila Komisia v napadnutom rozhodnutí, rozhodol, že bolo potrebné znížiť výšku pokuty na 288 miliónov eur.

– Priťažujúce okolnosti – Opakované porušovanie

V rozsudku z 27. marca 2014, *Saint-Gobain Glass France a i./Komisia* (T-56/09 a T-73/09, Zb., EU:T:2014:160), týkajúcom sa kartelu na trhu s autosklom sa Všeobecný súd vyslovil k následkom opakovaného porušovania na výšku pokuty, ktorú uložila Komisia. Jeden z podnikov, ktorým bola uložená pokuta, už bol totiž predmetom skorších rozhodnutí Komisie za podobné porušenia v rokoch 1984 a 1988. Žalobkyne popreli, že sa dopustili opakovaného porušovania.

V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že nemožno pripustiť, že Komisia môže v rámci preukazovania priťažujúcej okolnosti spočívajúcej v opakovaní porušenia zastávať názor, že podnik musí byť zodpovedný za predchádzajúce porušenie, za ktoré mu nebola rozhodnutím Komisie uložená sankcia, pričom v rámci postupu dokazovania tohto konania mu nebolo určené oznámenie o výhradách, takže takýto podnik nemohol v konaní vedenom na účely prijatia rozhodnutia konštatujúceho predchádzajúce porušenie, vzniesť svoje argumenty, ktoré by spochybňovali, že tvorí prípadnú hospodársku jednotku s jednou či druhou spoločnosťou, ktorej bolo predchádzajúce rozhodnutie určené. V prejednávanej veci tak Všeobecný súd rozhodol, že Komisia nemôže použiť rozhodnutie z roku 1988, aby konštatovala existenciu opakovaného porušovania. Komisia sa naproti tomu nedopustila nesprávneho posúdenia tým, že sa na tento účel oprela o rozhodnutie z roku 1984. Podľa Všeobecného súdu totiž uplynutie približne trinástich rokov a ôsmich mesiacov od prijatia tohto rozhodnutia do začiatku porušenia postihnutého v napadnutom rozhodnutí, nebráni tomu, aby mohla Komisia konštatovať, bez toho aby porušila zásadu proporcionality, že podnik tvorený žalobkyňami má sklony k porušovaniu pravidiel hospodárskej súťaže.

Všeobecný súd okrem toho spresnil, že vzhľadom na to, že len toto naposledy uvedené rozhodnutie mohlo byť právoplatne použité na účely preukázania opakovaného porušenia a toto rozhodnutie bolo navyše časovo vzdialenejšie od začiatku porušenia, na ktoré odkazuje napadnuté rozhodnutie, opakované porušenie, ktorého sa dopustili žalobkyne, je menej závažné, než to uviedla Komisia. Všeobecný súd tak rozhodol stanoviť percentuálny podiel zvýšenia pokuty za opakované porušenie na 30 % a z toho dôvodu znížiť výšku pokuty, ktorá bola uložená žalobkyňami.

3. Prínosy v oblasti pôsobnosti článku 102 ZFEÚ

Činnosť Všeobecného súdu bola v tomto roku poznamenaná vecou, v ktorej bol vydaný rozsudok z 12. júna 2014, *Intel/Komisia* [T-286/09, Zb. (Výňatky)], v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:547]. Všeobecný súd rozhodoval o žalobe proti rozhodnutiu, ktorým Komisia uložila

americkému výrobcovi mikroprocesorov Intel Corp. rekordnú pokutu vo výške 1,06 miliardy eur z dôvodu, že v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže Únie zneužíval od roku 2002 do roku 2007 svoje dominantné postavenie na svetovom trhu s procesormi tým, že uplatňoval stratégiu spočívajúcu vo vylúčení svojho jediného vážneho konkurenta. Táto vec Všeobecnému súdu umožnila, aby podstatným spôsobom spresnil územnú pôsobnosť Komisie¹⁰, spôsob preukázania porušenia, tzv. „zľavy za exkluzivitu“, postupy nazývané „čisté obmedzenia“, ako aj výpočet výšky uloženej pokuty.

Všeobecný súd predovšetkým potvrdil, že na odôvodnenie právomoci Komisie s ohľadom na medzinárodné právo verejné stačí preukázať buď kvalifikované účinky zneužívajúcich postupov (to znamená okamžité, podstatné a predvídateľné účinky), alebo uskutočnenie týchto postupov v EHP. Sú to teda alternatívne a nie kumulatívne prostriedky. V tejto súvislosti Komisia nie je povinná preukázať existenciu konkrétnych účinkov. Podľa Všeobecného súdu na účely preskúmania toho, či sú účinky zneužívajúcich postupov v únii podstatné, nie je potrebné jednotlivito vnímať rôzne konania, ktoré sú súčasťou jediného a nepretržitého porušenia. Stačí teda, aby jediné porušenie ako celok mohlo mať podstatné účinky.

Všeobecný súd ďalej zdôraznil, že nie je potrebné zaviesť všeobecné pravidlo, podľa ktorého samotné vyhlásenie tretieho podniku, v ktorom sa uvádza, že podnik v dominantnom postavení prijal určité správanie, nemôže nikdy postačovať na preukázanie skutočností predstavujúcich porušenie článku 102 ES. V prípadoch, o aký ide v prejednávanej veci, v ktorých sa nezdá, že tretí podnik má akýkoľvek záujem na neoprávnenom obvinení podniku v dominantnom postavení, môže byť samotné vyhlásenie tretieho podniku v zásade postačujúce na preukázanie existencie porušenia.

Všeobecný súd okrem toho uviedol, že pokiaľ ide o kvalifikáciu poskytnutia zliav ako zneužitia podnikom v dominantnom postavení, možno rozlišovať tri kategórie zliav: množstevné zľavy, zľavy za exkluzivitu a zľavy potenciálne podporujúce vernosť zákazníka. Zľavy za exkluzivitu, ktorých poskytnutie je viazané na podmienku, že zákazník, pokrýva svoje potreby výlučne alebo z významnej časti od podniku v dominantnom postavení, sú, ak ich takýto podnik poskytuje, nezlučiteľné s cieľom nenarušenej hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. Spôsobilosť zľavy narušiť hospodársku súťaž spočíva v tom, že môže podnietiť zákazníka, aby sa rozhodol pre výhradné zásobovanie. Existencia takéhoto podnetu však nezávisí od toho, či skutočne dôjde k zníženiu alebo zrušeniu zľavy v prípade porušenia podmienky exkluzivity. Zľavy za exkluzivitu sa totiž nezakladajú – okrem výnimočných okolností – na ekonomickom plnení odôvodňujúcom túto finančnú výhodu, ale snažia sa odňať alebo obmedziť kupujúcemu možnosti výberu zdrojov svojho zásobovania a bránia iným výrobcom vstúpiť na trh. Ak neexistuje objektívne odôvodnenie na poskytnutie týchto zliav, ich poskytnutie predstavuje zneužitie dominantného postavenia. Zľavy za exkluzivitu poskytnuté podnikom v dominantnom postavení môžu už na základe svojej povahy obmedzovať hospodársku súťaž a vytláčať konkurentov z trhu. Podľa Všeobecného súdu tak Komisia nebola v tejto veci povinná vykonať posúdenie okolností prejednávanej veci, aby preukázala, že konkrétnym alebo potenciálnym účinkom zliav bolo vytláčať konkurentov z trhu. Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že poskytnutie zľavy za exkluzivitu obchodným partnerom, ktorého nemožno obísť, ako je dodávateľ v dominantnom postavení, tak zo štrukturálneho hľadiska sťažuje možnosť konkurenta predložiť ponuku za lákavú cenu a mať tak prístup na trh. V tomto kontexte nemôže prípadná skutočnosť, že časti trhu dotknuté zľavami za exkluzivitu, ktoré poskytuje podnik v dominantnom postavení, boli malé, vylúčiť ich protiprávnosť. Dominantný podnik preto nemôže odôvodniť poskytnutie zliav za exkluzivitu niektorým zákazníkom skutočnosťou, že konkurenti majú možnosť zásobovať ostatných zákazníkov. Rovnako tak podnik v dominantnom postavení nemôže odôvodniť poskytnutie zliav

¹⁰ O územnej príslušnosti Komisie pozri tiež úvahy v už citovanom rozsudku *InnoLux/Komisia* (T-91/11, EU:T:2014:92), v časti „2. Prínosy v oblasti pôsobnosti článku 101 ZFEÚ“.

podmienенých takmer výhradným zásobovaním zákazníka na určenom segmente trhu skutočnosťou, že tento zákazník si zachováva možnosť zásobovať sa u konkurentoch, pokiaľ ide o jeho potreby v iných segmentoch. Všeobecný súd okrem toho konštatoval, že nie je nevyhnutné, aby sa prostredníctvom testu nazývaného „*as efficient competitor test*“ skúmalo, či Komisia správne overila spôsobilosť zliav vytlačiť rovnako výkonného konkurenta ako je žalobkyňa.

Všeobecný súd okrem toho uviedol, že postupy nazývané „čisté obmedzenia“, ktoré spočívajú v tom, že sa za určitých podmienok poskytnú platby zákazníkom podniku v dominantnom postavení, aby oddialili, zrušili alebo nejakým spôsobom obmedzili uvedenie niektorých výrobkov konkurenta na trh, môžu sťažiť prístup tohto konkurenta na trh a narušiť štruktúru hospodárskej súťaže. Uplatňovanie každého z týchto postupov bolo zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ. Podľa Všeobecného súdu totiž účinok vylúčenia z trhu nevzniká len vtedy, ak je prístup konkurentov na trh znemožnený, ale aj vtedy, ak je tento prístup sťažený. Všeobecný súd ďalej zdôraznil, že na účely uplatňovania článku 102 ZFEÚ sa môže preukázanie protisúťažného cieľa a protisúťažného účinku navzájom zamieňať. Ak sa preukáže, že cieľom sledovaným správaním podniku v dominantnom postavení je obmedziť hospodársku súťaž, už toto správanie môže mať takýto účinok. Podnik v dominantnom postavení sleduje protisúťažný cieľ, pokiaľ cielene bráni uvádzaniu výrobkov vybavených výrobkom určitého konkurenta na trh, keďže jediným záujmom, ktorý môže mať na takomto konaní, je škodiť tomuto konkurentovi. Podnik v dominantnom postavení má osobitnú zodpovednosť nepoškodiť správaním, ktoré nemá nič spoločné s hospodárskou súťažou na základe kvality, efektívnu a neskreslenú hospodársku súťaž na spoločnom trhu. Poskytovanie platieb zákazníkom protihodnotou za uložené obmedzenia uvádzania na trh výrobkov vybavených výrobkom určitého konkurenta zjavne nespadá do hospodárskej súťaže na základe kvality.

Všeobecný súd napokon pripomenul, že keď Komisia stanovuje podiel hodnoty predaja, ktorý sa má zohľadniť podľa závažnosti, v zmysle bodu 22 usmernení k metóde stanovenia pokút z roku 2006, nie je povinná zohľadniť neexistenciu skutočného dopadu ako poľahčujúcu okolnosť, ak je uvedený podiel odôvodnený inými skutočnosťami, ktoré môžu mať vplyv na závažnosť porušenia. Naopak, ak Komisia považuje za vhodné zohľadniť skutočný dopad porušenia na trh na účely zvýšenia tohto podielu, musí predložiť konkrétne, presvedčivé a dostatočné indície umožňujúce posúdiť skutočný vplyv, ktorý porušenie mohlo mať na hospodársku súťaž na tomto trhu. Všeobecný súd teda zamietol žalobu v plnom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Komisie aj pokutu uloženú spoločnosti Intel, ktorá je najvyššia, aká bola kedy uložená jednému podniku za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže.

4. Prínosy v oblasti koncentrácií

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 5. septembra 2014, *Éditions Odile Jacob/Komisia* (T-471/11, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:739), Všeobecný súd rozhodoval o žalobe proti rozhodnutiu, ktorým Komisia schválila znovu a s retroaktívnym účinkom spoločnosť W Wendel Investissement SA ako nadobúdateľa aktív prevádzaných v rámci plnenia si záväzkov uložených v rozhodnutí Komisie zo 7. januára 2004, ktorým sa povoľuje koncentrácia Lagardère/Natexis/VUP.

Všeobecný súd uviedol, že zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty nebránia tomu, aby Komisia, keby to považovala za potrebné, odvolala sporné rozhodnutie o podmienenom povolení, a pripomenul, že aj keď naposledy uvedená zásada bráni vo všeobecnosti tomu, aby dosah aktu z hľadiska času siahal až k dátumu, ktorý by predchádzal dátumu jeho uverejnenia, vo výnimočných prípadoch to však môže byť inak, ak to vyžaduje cieľ, ktorý sa má dosiahnuť. V prejednávanej veci prijatie nového retroaktívneho rozhodnutia o schválení sledovalo splnenie viacerých cieľov všeobecného záujmu. Nové rozhodnutie totiž malo za cieľ nápravu protiprávnosti vytknutej Všeobecným súdom, čo predstavuje cieľ všeobecného záujmu. Okrem toho nové rozhodnutie

sledovalo cieľ vyplniť právne vákuum spôsobené zrušením prvého schvaľujúceho rozhodnutia súdom Únie, a tým aj chrániť právnu istotu podnikov podliehajúcich uplatneniu nariadenia (EHS) č. 4064/89¹¹. V tejto súvislosti Všeobecný súd navyše spresnil, že aj keď po zrušení správneho aktu jeho autor musí prijať nový náhradný akt k dátumu, keď bol tento akt prijatý, v závislosti od vtedy platných ustanovení a vtedy relevantných skutkových okolností, môže sa však v tomto novom rozhodnutí odvolávať na iné dôvody, ako sú tie, na ktorých založil svoje prvé rozhodnutie. Kontrola koncentrácie si totiž vyžaduje výhľadovú analýzu situácie hospodárskej súťaže, ktorá môže z koncentrácie vyplývať v budúcnosti. V prejednávanej veci bola podľa Všeobecného súdu Komisia nevyhnutne povinná vykonať *a posteriori* analýzu situácie hospodárskej súťaže, ktorá vyplývala z koncentrácie a teda oprávnene skúmala, či jej analýza vykonaná na základe skutočností, o ktorých vedela v čase prijatia zrušeného rozhodnutia, bola potvrdená údajmi týkajúcimi sa obdobia po tomto dátume.

Okrem toho, pokiaľ ide podmienku nezávislosti nadobúdateľa spätne prevádzaných aktív, Všeobecný súd uviedol, že táto podmienka v rámci koncentrácie sleduje najmä zaručenie schopnosti nadobúdateľa správať sa na trhu ako efektívny a autonómny konkurent bez toho, aby jeho stratégia a jeho voľba mohli byť ovplyvnené spoločnosťou, ktorá na neho previedla aktíva. Túto nezávislosť možno posúdiť tak, že sa preskúmajú kapitálové, finančné, obchodné, osobné a hmotné väzby medzi dvoma spoločnosťami. V prejednávanej veci Všeobecný súd zastával názor, že okolnosť, že jeden z členov predstavenstva nadobúdateľa je zároveň členom dozornej rady a výboru pre audit prevodcu nie je zlučiteľná s uvedenou podmienkou nezávislosti. Podľa neho bola táto podmienka splnená, lebo na žiadosť Komisie sa nadobúdateľ pred prijatím prvého schvaľujúceho rozhodnutia formálne zaviazal jednak k tomu, že táto osoba odstúpi zo svojich funkcií v rámci tejto spoločnosti v lehote jedného roka odo dňa schválenia jej ponuky, a jednak k tomu, že sa nebude zúčastňovať počas tohto obdobia zasadnutí predstavenstva a iných interných výborov, keď sa budú týkať vydavateľskej činnosti skupiny a nedostane žiadnu dôvernú informáciu týkajúcu sa vydavateľského sektora zo strany riaditeľov alebo prevádzkových manažérov tejto spoločnosti.

Štátna pomoc

1. Prípustnosť

Tohtoročná judikatúra prináša užitočné spresnenia okrem iného, pokiaľ ide o pojem „osobná dotknutosť“ v oblasti štátnej pomoci.¹²

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 17. júla 2014, *Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband/Komisia* (T-457/09, Zb., EU:T:2014:683), bola nastolená otázka, či vlastníky banky, ktorá je príjemcom pomoci, sa môže považovať za osobne dotknutého rozhodnutím, ktorým bola táto pomoc vyhlásená za určitých podmienok za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

Všeobecný súd pripomenul, že podľa ustálenej judikatúry, ak osoba, ktorá vlastní časť základného imania spoločnosti, nemôže uplatniť iný záujem na konaní než záujem na konaní tejto spoločnosti dotknutej aktom Únie, môže brániť svoje záujmy dotknuté týmto aktom len ako spoločník danej

¹¹ Nariadenie Rady (EHS) č. 4064/89 z 21. decembra 1989 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. ES L 395, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 31).

¹² O pojme „právny akt, ktorý neobsahuje vykonávacie opatrenia“ v oblasti štátnej pomoci pozri vyššie tiež úvahy v už citovanom rozsudku z 26. septembra 2014, *Dansk Automat Brancheforening/Komisia* (EU:T:2014:839), v časti „Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 263 ZFEÚ“.

spoločnosti, ktorá má právo podať žalobu, a skúmal, či sa možno domnievať, že žalobca má iný záujem na konaní než je záujem banky, ktorá je príjemcom pomoci, pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie. V tejto súvislosti uviedol, že tento záujem bol odlišný, pokiaľ ide o povinnosť predaja uvedenú v napadnutom rozhodnutí. Táto povinnosť sa totiž týkala len vlastníkov, ktorí boli nútení v záväzných lehotách vzdať sa svojho vlastníckeho práva k banke, ktorá je príjemcom pomoci, na to, aby došlo k schváleniu pomoci poskytnutej v prospech tejto banky. Uvedená banka naopak nemusela na základe tejto povinnosti, ktorá sa nedotýka jej majetku a nepodmieňuje jej správanie na trhu, urobiť nič. Pokiaľ však ide o ostatné podmienky, ktoré sú pripojené k napadnutému rozhodnutiu, vrátane podmienok týkajúcich sa zníženia bilančnej sumy banky, ktorá je príjemcom pomoci, Všeobecný súd poznamenal, že tieto podmienky sa vzťahujú na obchodnú činnosť tejto banky. Táto banka by sama mohla v rámci žaloby podanej proti napadnutému rozhodnutiu uviesť akékoľvek tvrdenie týkajúce sa protiprávnosti alebo nepotrebnosti týchto podmienok. Všeobecný súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o podmienky, ktoré sú pripojené k napadnutému rozhodnutiu, iné než podmienky týkajúce sa predaja, záujem žalobcu na konaní sa zhoduje so záujmom banky, ktorá je príjemcom pomoci, a teda uvedené rozhodnutie sa žalobcu osobne netýka. Naproti tomu usúdil, že toto rozhodnutie sa žalobcu osobne týka v rozsahu, v akom bolo schválenie pomoci podmienené dodržaním povinnosti predaja.

2. Hmotnoprávne otázky

a) Pojem „štátna pomoc“

V rozsudkoch zo 7. novembra 2014, *Autogrill España/Komisia* (T-219/10, Zb., EU:T:2014:939) a *Banco Santander et Santusa/Komisia* (T-399/11, Zb., EU:T:2014:938), sa Všeobecný súd mal vysloviť k pojmu „selektivita“, ktorý predstavuje určujúce kritérium pre kvalifikáciu opatrenia ako štátna pomoc.

Išlo o rozhodnutie Komisie, ktorým bol španielsky daňový režim úľavy v prípade nadobudnutia podielov v zahraničnej spoločnosti vyhlásený za nezlučiteľný s vnútorným trhom. Tento režim napadli na Všeobecnom súde tri podniky usadené v Španielsku, ktoré spochybnili kvalifikáciu dotknutého režimu stanovenú v spornom rozhodnutí ako štátnu pomoc, a to okrem iného na základe neselektivity dotknutého režimu.

Všeobecný súd usúdil, že Komisia nepreukázala, že predmetný režim bol selektívny. V tejto súvislosti predovšetkým uvádza, že aj za predpokladu, že by sa preukázala existencia odchýlky alebo výnimky z referenčného rámca – v prejednávanej veci všeobecný režim dane z príjmu právnických osôb, a presnejšie, pravidlá zdaňovania finančného goodwillu – sama osebe neumožňuje preukázať, že opatrenie zvyhodňuje „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ v zmysle práva Únie, pokiaľ je toto opatrenie *a priori* dostupné každému podniku. Všeobecný súd ďalej uviedol, že sporný režim sa netýka žiadnej osobitnej kategórie podnikov alebo druhov výroby, ale kategórie hospodárskych transakcií. Uplatňoval sa totiž na všetky nadobudnutia podielu v zahraničných spoločnostiach vo výške najmenej 5 %, ktoré sú držané počas nepretržitého obdobia najmenej jedného roka.

Okrem toho Všeobecný súd zamietol tvrdenie založené na selektivite, ktorá by mohla byť založená na skutočnosti, že systém uprednostňuje len určité skupiny podnikov, ktoré vykonávajú určité investície v zahraničí. Takýto prístup mohol viesť ku konštatovaniu, že každé daňové opatrenie, ktorého využitie závisí od určitých podmienok, je selektívne, aj keď podniky, ktoré majú z neho prospech, nemajú spoločnú žiadnu vlastnosť, ktorá by ich umožňovala odlíšiť od iných podnikov, okrem skutočnosti, že dokázali splniť podmienky, od ktorých využitie opatrenia závisí.

Všeobecný súd napokon pripomenul, že opatrenie, z ktorého majú prospech bez rozdielu všetky podniky nachádzajúce sa na území dotknutého štátu, nemôže predstavovať štátnu pomoc vzhľadom na kritérium selektivity. Okrem toho konštatovanie, že opatrenie je selektívne, sa musí okrem iného opierať o rozdiel v zaobchádzaní medzi kategóriami podnikov, ktoré podliehajú právnej úprave rovnakého členského štátu, a nie o rozdiel v zaobchádzaní medzi podnikmi jedného členského štátu a podnikmi iných členských štátov. Všeobecný súd z toho vyvodil, že opatrenie zvýhodňuje podniky zdaňované v jednom členskom štáte oproti podnikom zdaňovaným v iných členských štátoch napríklad preto, lebo podnikom usadeným v členskom štáte uľahčuje nadobudnutia podielov na základnom imaní podnikov usadených v zahraničí, nemá vplyv na analýzu kritéria selektivity a umožňuje prípadne len konštatovať ovplyvnenie hospodárskej súťaže a obchodu.

Podmienka selektivity opatrenia bola tiež hlavnou témou diskusií vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 9. septembra 2014, *Hansestadt Lübeck/Komisia* [T-461/12, Zb. (Výňatky), v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:758]. V prejednáwanej veci išlo o kvalifikáciu sadzobníka poplatkov letiska v Lübecku (Nemecko), ktorý Komisia použila vo svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s rôznymi opatreniami týkajúcimi sa uvedeného letiska, ako štátnu pomoc. Mesto Lübeck túto kvalifikáciu spochybnilo s odôvodnením, že sporný sadzobník poplatkov nemožno považovať za sadzobník poplatkov, ktorý má selektívnu povahu.

Všeobecný súd, ktorý rozhodoval o návrhu na čiastočné zrušenie uvedeného rozhodnutia, pripomenul, že na posúdenie selektívnosti opatrenia je potrebné skúmať, či v rámci daného právneho poriadku toto opatrenie predstavuje zvýhodnenie niektorých podnikov v porovnaní s inými podnikmi, ktoré sa nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii. Všeobecný súd však spresnil, že pojem „štátna pomoc“ nezahrňuje štátne opatrenia zavádzajúce rozlišovanie medzi podnikmi, ktoré sú v dôsledku toho *a priori* selektívne, pokiaľ toto rozlišovanie vyplýva z povahy alebo zo štruktúry systému, do ktorého tieto opatrenia patria.

V tejto súvislosti na účely posúdenia prípadnej selektívnej povahy sadzobníka, ktorý bol vo vzťahu k niektorým podnikom vyhotovený verejnoprávnym subjektom z dôvodu využívania konkrétneho tovaru alebo služby v danom odvetví, treba najmä venovať pozornosť skupine podnikov, ktoré využívajú alebo majú možnosť využívať tento tovar alebo túto konkrétnu službu, a preskúmať, či iba niektoré z týchto podnikov majú nárok alebo môžu mať nárok na prípadné zvýhodnenie. Situácia podnikov, ktoré nemajú záujem alebo nemôžu využívať predmetný tovar alebo službu, tak nie je priamo relevantná na účely posúdenia existencie výhody. Inými slovami selektívnu povahu opatrenia spočívajúceho v sadzobníku poplatkov, ktorý vyhotovil verejnoprávny subjekt za využívanie tovaru alebo služby poskytnutej týmto subjektom, možno posúdiť iba z hľadiska súčasných alebo potenciálnych zákazníkov uvedeného subjektu a predmetného tovaru alebo konkrétnej služby, a nie z hľadiska najmä zákazníkov iných podnikov pôsobiacich v odvetví, ktoré poskytujú podobný tovar a služby. Takisto, aby prípadná výhoda, ktorú priznal verejnoprávny subjekt v rámci poskytovania konkrétneho tovaru alebo služieb, zvýhodňovala určité podniky, je potrebné, aby podnikom, ktoré využívajú alebo zamýšľajú využívať tento tovar alebo službu, tento subjekt v tomto špecifickom rámci nepriznával alebo neposkytoval možnosť využívať uvedenú výhodu.

Vzhľadom na tieto úvahy Všeobecný súd usúdil, že samotná okolnosť, že sporný sadzobník sa uplatňuje iba na letecké spoločnosti využívajúce letisko v Lübecku, nepredstavuje relevantné kritérium na prijatie záveru, že tento sadzobník má selektívnu povahu.

b) Služby všeobecného hospodárskeho záujmu

Rozsudok z 11. júla 2014, *DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisia* (T-533/10, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:629) znamenal pre Všeobecný súd príležitosť pripomenúť si

zásady, ktorými sa riadi preskúmanie rozhodnutí Komisie v oblasti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SIEG“), a konkrétne vysielacích služieb, zo strany súdu Únie.

Základom tohto rozsudku bola žaloba proti rozhodnutiu, ktorým Komisia vyhlásila štátnu pomoc, ktorú zamýšľalo poskytnúť Španielske kráľovstvo v prospech verejnoprávneho poskytovateľa televízneho a rozhlasového vysielania a ktorá vychádza zo zákona, ktorým sa mení systém financovania verejnoprávneho vysielania, za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

Všeobecný súd spresnil, že členské štáty majú širokú diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o vymedzenie úlohy verejnoprávneho vysielania a určenie jeho organizácie. Preskúmanie, ktoré Komisia v tomto ohľade vykonáva, je obmedzené. Keďže posúdenie Komisie sa týka zložitých ekonomických skutočností, preskúmanie rozhodnutia Komisie Všeobecným súdom v tejto oblasti je ešte obmedzenejšie. Obmedzuje sa na posúdenie, či je dotknuté opatrenie zjavne neprimerané sledovanému cieľu. Vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorou disponujú členské štáty, pokiaľ ide o vymedzenie verejnoprávneho vysielania, článok 106 ods. 2 ZFEÚ nebráni tomu, aby si členský štát zvolil široké vymedzenie tejto verejnej služby a zveril prevádzkovateľovi vysielania poslanie poskytovať vyvážené a rôznorodé programy, čo zahŕňa aj vysielanie športových udalostí a vysielanie filmov. Samotná skutočnosť, že služba verejnoprávneho vysielania konkuruje súkromným prevádzkovateľom na trhu nadobúdania vysielacieho obsahu, a v niektorých prípadoch má nad nimi prevahu, sama osebe nedokazuje, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

Podľa Všeobecného súdu však nie je v súlade s článkom 106 ods. 2 ZFEÚ, aby sa prevádzkovateľ vysielania správal voči súkromným prevádzkovateľom na trhu protisúťažne napríklad tým, že systematicky ponúka vyššie ceny na trhu nadobúdania vysielacieho obsahu. Takéto správanie nemožno považovať za nevyhnutné na splnenie jeho záväzkov verejnej služby.

Okrem toho z druhej vety tohto ustanovenia vyplýva, že plnenie poslania verejnej služby nesmie ovplyvniť obchod v takom rozsahu, aby to bolo v rozpore so záujmami Únie a že z protokolu č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch pripojeného k Zmluve o EÚ a Zmluve o FEÚ vyplýva, že financovanie prevádzkovateľa verejnoprávneho vysielania nemôže ovplyvňovať obchodné podmienky a hospodársku súťaž v Únii v takom rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Z toho vyplýva, že aby bolo možné rozhodnúť, že schéma pomoci v prospech prevádzkovateľa, ktorému bola zverená úloha vo verejnom záujme nespĺňa tieto podmienky, musí podstatným spôsobom narušovať obchod a hospodársku súťaž a v rozsahu, ktorý je zjavne neprimeraný, pokiaľ ide o ciele sledované členskými štátmi. Aby bolo možné rozhodnúť, že dochádza k takémuto narušeniu, treba preukázať, že činnosť súkromného prevádzkovateľa na vnútroštátnom vysielacom trhu je vylúčená alebo nadmerne sťažená, čo sa v prejednávanej veci nepreukázalo.

Rozsudok zo 16. júla 2014, *Zweckverband Tierkörperbeseitigung/Komisia* (T-309/12, v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní EU:T:2014:676), rovnako ako rozsudok zo 16. júla 2014, *Nemecko/Komisia* (T-295/12, v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:675), vydaný v rámci žaloby, ktorú podalo Nemecko proti rozhodnutiu Komisie, o ktoré ide vo veci *Zweckverband Tierkörperbeseitigung/Komisia*, takisto poskytli Všeobecnému súdu príležitosť vrátiť sa k vymedzeniu SVHZ.

Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomenul, že podľa ustálenej judikatúry členské štáty disponujú širokou mierou voľnej úvahy pri definovaní toho, čo považujú za SVHZ. Komisia preto môže definovanie takejto služby členským štátom spochybniť iba v prípade zjavného pochybenia. Aby sa dotknutá služba mohla takto kvalifikovať, musí vykazovať všeobecný hospodársky záujem, ktorý sa vyznačuje osobitnými charakteristikami v porovnaní s inými hospodárskymi činnosťami.

Všeobecný súd v tejto súvislosti spresnil, že zásada vyplývajúca z rozsudku *GEMO*¹³, podľa ktorej sa finančné zaťaženie, ktoré vzniká odstraňovaním uhynutého dobytku a odpadu z bitúnkov, musí považovať za náklady, ktoré sú nutne spojené s hospodárskou činnosťou poľnohospodárov a bitúnkov, sa uplatňuje tiež na náklady vyplývajúce z udržiavania rezervných kapacít v prípade nákazy zvierat. Tento záver platí okrem iného aj na základe zásady „znečisťovateľ platí“. Podľa Všeobecného súdu tak Komisia neporušila článok 107 ods. 1 ZFEÚ a článok 106 ods. 2 ZFEÚ, keď konštatovala, že príslušné nemecké orgány sa tým, že kvalifikovali udržiavanie rezervných kapacít v prípade nákazy zvierat ako SVHZ, dopustili zjavne nesprávneho posúdenia. Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia ani tým, že konštatovala existenciu hospodárskej výhody žalobkyne, lebo počas doby, na ktorú sa vzťahovalo napadnuté rozhodnutie, neboli nikdy kumulatívne splnené všetky kritériá stanovené v rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*¹⁴.

c) Štátna pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom

V tomto roku si zasluhujú osobitnú pozornosť tri rozhodnutia týkajúce sa tematiky štátnej pomoci zlučiteľnej s vnútorným trhom.

Po prvé v už citovanom rozsudku *Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband/Komisia* (EU:T:2014:683), sa Všeobecný súd mal vysloviť k zákonnosti rozhodnutia, ktorým Komisia konštatovala, že pomoc poskytnutá Nemeckom na reštrukturalizáciu finančnej inštitúcie je za určitých podmienok zlučiteľná so spoločným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

Všeobecný súd uviedol, že ak Komisia v rámci svojej širokej miery voľnej úvahy, ktorou disponuje pri posudzovaní zlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom podľa článku 107 ods. 3 ZFEÚ vyžaduje, aby sa na účely schválenia pomoci dotknutý členský štát zaručil za plán, ktorý umožní dosiahnuť určité konkrétne legitímne ciele, nie je povinná vysvetliť nevyhnutnosť každého opatrenia uvedeného v tomto pláne, ani sa usilovať uložiť len čo najmenej zaťažujúce opatrenia spomedzi tých, ktoré môžu zaručiť jednak obnovu dlhodobej životaschopnosti príjemcu pomoci a jednak to, aby narušenie hospodárskej súťaže nebolo nadmerné. Tak je to len vtedy, ak sa dotknutý členský štát predtým zaručil za menej zaťažujúci plán na reštrukturalizáciu, ktorý rovnako primerane zodpovedá týmto cieľom, alebo ak tento členský štát vyjadril svoj nesúhlas so zahrnutím určitých opatrení do uvedeného plánu a zaručil sa za tento plán z dôvodu, že Komisia mu s konečnou platnosťou oznámila, že pomoc bez týchto opatrení nebude schválená, pričom rozhodnutie o podmienení poskytnutia pomoci dodržaním uvedených opatrení nemožno v týchto prípadoch pripísať dotknutému členskému štátu. Keďže v prejednávanej veci Komisia konštatovala len to, že záruku v prospech Severného Porýnia-Vestfálska (Nemecko) možno schváliť len s ohľadom na existenciu plánu na reštrukturalizáciu, ktorý stanovuje vykonanie určitých opatrení, Všeobecný súd usúdil, že nie je logické vyžadovať, aby Komisia uviedla dôvody, pre ktoré jej rozhodnutie o schválení pomoci musí byť podmienené vykonaním týchto opatrení. Na základe podobných úvah zastával okrem iného názor, že rešpektovanie zásady proporcionality si nevyžaduje, aby Komisia podmienila schválenie pomoci na reštrukturalizáciu opatreniami, ktoré sú úplne nevyhnutné na obnovu výnosnosti príjemcu pomoci a na zabránenie nadmerného narušenia hospodárskej súťaže, ak sú tieto opatrenia súčasťou plánu na reštrukturalizáciu, za ktorý sa dotknutý členský štát zaručil.

Všeobecný súd napokon uviedol, že článok 345 ZFEÚ, podľa ktorého „zmluvy sa nedotýkajú úpravy vlastníckych vzťahov uplatňovanej v členských štátoch“, nebráni Komisii v tom, aby podmienila

¹³ Rozsudok z 20. novembra 2003, *GEMO* (C-126/01, Zb., EU:C:2003:622).

¹⁴ Rozsudok z 24. júla 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, Zb., EU:C:2003:415).

schválenie štátnej pomoci v prospech podniku, ktorý musí prejsť reštrukturalizáciou, predajom tohto podniku, ak to má zaručiť jeho dlhodobú životaschopnosť.

Po druhé vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 8. apríla 2014, *ABN Amro Group/Komisia* (T-319/11, Zb., EU:T:2014:186), išlo o rozhodnutie Komisie, ktorým boli opatrenia vykonané Holandskom v prospech žalobkyne vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom. Toto rozhodnutie obsahovalo zákaz vykonávať nadobúdania počas troch rokov s výnimkou akvizícií určitých typov a určitého minimálneho rozsahu a bol rozšírený na päť rokov, pokiaľ holandský štát bude ku koncu trojročného obdobia viac než 50 % vlastníkom žalobkyne.

Všeobecný súd, ktorý rozhodoval o žalobe proti uvedenému rozhodnutiu, potvrdil analýzu Komisie, podľa ktorej nadobúdania musia mať za cieľ zabezpečiť životaschopnosť subjektu, ktorý je príjemcom pomoci, čo znamená, že všetky nadobúdania financované prostredníctvom štátnej pomoci, ktoré nie sú nevyhnutne potrebné na obnovu životaschopnosti spoločnosti prijímajúcej pomoc, porušujú zásadu, podľa ktorej musí byť pomoc obmedzená na nevyhnutné minimum. Keďže v prejednávanej veci bolo cieľom dosiahnuť, aby finančné prostriedky banky prijímajúcej pomoc boli použité na vrátenie tejto pomoci predtým, než banka vykoná nové akvizície, Všeobecný súd prijal záver, že zákaz nadobúdania vo forme získavania účasti 5 % alebo viac v podnikoch akéhokoľvek sektora je v súlade so zásadami uvádzanými v rôznych oznámeniach Komisie, najmä v oznámení o reštrukturalizáciách¹⁵. Pokiaľ ide o dobu zákazu, hoci oznámenie o reštrukturalizáciách konkrétne nedefinuje dĺžku trvania zákazov nadobúdania uložených s cieľom zabezpečiť obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum, Všeobecný súd spresnil, že keďže sa odsek 23 oznámenia o reštrukturalizácii vzťahuje na reštrukturalizáciu príjemcu pomoci, možno z toho vyvodiť, že toto opatrenie môže byť považované za opodstatnené dovtedy, kým tento kontext trvá. Z toho vyvodil, že nie je možné domnievať sa, že Komisia porušila oznámenia a predovšetkým oznámenie o reštrukturalizácii uplatnením sporného zákazu na maximálne obdobie piatich rokov.

Všeobecný súd napokon zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie nestotožňuje vlastníctvo štátu so štátnou pomocou, a identifikuje objektívny dôvod, pre ktorý sa väčšinové vlastníctvo banky štátom, ktorá je príjemcom pomoci, používalo ako referenčný údaj, takže nemožno hovoriť o diskriminácii voči štátnemu vlastníctvu.

Po tretie v rozsudku z 3. decembra 2014, *Castellnou Energía/Komisia* (T-57/11, Zb., EU:T:2014:1021), Všeobecný súd spresnil podmienky, za ktorých musí Komisia v rámci kontroly štátnej pomoci zohľadniť pravidlá Únie týkajúce sa ochrany životného prostredia. V prejednávanej veci žalobkyňa na základe viacerých ustanovení práva Únie o ochrane životného prostredia napadla rozhodnutie, ktorým Komisia vyhlásila režim zavedený Španielskym kráľovstvom v prospech výroby energie z uhlia pochádzajúceho zo Španielska za zlučiteľný s vnútorným trhom.

Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomenul, že ak Komisia uplatní konanie v oblasti štátnej pomoci, je povinná, podľa všeobecného usporiadania Zmluvy, dodržiavať súlad medzi ustanoveniami, ktorými sa riadi štátna pomoc, a inými osobitnými ustanoveniami, než sú ustanovenia týkajúce sa štátnej pomoci, a posúdiť tak zlučiteľnosť dotknutej pomoci s týmito osobitnými ustanoveniami. Takáto povinnosť je však Komisii uložená len pokiaľ ide o podmienky pomoci, ktoré sú tak neoddeliteľne spojené s predmetom pomoci, že ich nemožno posúdiť samostatne. V tejto súvislosti Všeobecný súd uviedol, že je pravdou, že podľa judikatúry je Komisia povinná pri preskúmaní opatrení pomoci vzhľadom na pravidlá Únie týkajúce sa štátnej pomoci zohľadniť požiadavky súvisiace

¹⁵ Oznámenie Komisie – Návrat k životaschopnosti a hodnotenie reštrukturalizačných opatrení vo finančnom sektore v podmienkach súčasnej krízy podľa pravidiel štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 195, 2009, s. 9).

s ochranou životného prostredia uvedené v článku 11 ZFEÚ, súd Únie zakotvil takúto povinnosť Komisie v súvislosti s posúdením pomoci sledujúcej cieľ, ktoré súvisia s ochranou životného prostredia, kedy pomoc v prospech ochrany životného prostredia môže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. b) alebo c) ZFEÚ. Naopak, Komisia nie je v rámci svojho posudzovania opatrení pomoci, ktorá nesleduje environmentálny cieľ, povinná zohľadniť vo svojom preskúmaní pomoci a podmienok, ktoré sú s ňou nerozlučne spojené, predpisy týkajúce sa životného prostredia.

Okrem toho, pokiaľ by pomoc, ktorej cieľom je, ako je to v prejednávanej veci, bezpečnosť dodávok elektrickej energie, bola vyhlásená za nezlučiteľnú s vnútorným trhom z dôvodu porušenia ustanovení práva Únie v oblasti životného prostredia, aj keby bola v súlade s podmienkami uplatnenia článku 106 ods. 2 ZFEÚ, došlo by k zásahu do priestoru na voľnú úvahu, ktorým disponujú vnútroštátne orgány, pokiaľ ide o ustanovenie SVHZ, a k súčasnému rozšíreniu právomoci Komisie v rámci výkonu právomoci, ktoré jej priznávajú články 106 ZFEÚ, 107 ZFEÚ a 108 ZFEÚ. Právomoci, ktoré Komisia v tomto rámci vykonáva, a osobitná postup preskúmania týkajúci sa zlučiteľnosti pomoci, však nemôžu nahradiť konanie o nesplnení povinnosti, v rámci ktorého sa Komisia ubezpečuje o dodržiavaní všetkých ustanovení práva Únie zo strany členských štátov. V každom prípade Všeobecný súd zdôraznil, že Komisia správne zastávala názor, že skutočnosť, že toto opatrenie viedlo k nárastu emisií oxidu uhličitého (CO₂) spôsobených elektrárnami na domáce uhlie, ako aj ku zvýšeniu cien emisných kvót, by nemala viesť ku zvýšeniu celkových emisií CO₂ v Španielsku.

Duševné vlastníctvo

1. Ochranná známka Spoločenstva

a) Absolútne dôvody zamietnutia

V roku 2014 priniesla judikatúra Všeobecného súd spresnenia v súvislosti s absolútnym dôvodom pre zamietnutie zápisu založenom na nedostatku rozlišovacej spôsobilosti v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia (ES) č. 207/2009¹⁶.

Vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky zo 16. januára 2014, *Steiff/ÚHVT (Kovový gombík v strede ucha plyšového zvieratka)* (T-433/12, EU:T:2014:8) a *Steiff/ÚHVT (Textilný štítok s kovovým gombíkom v strede ucha plyšového zvieratka)* (T-434/12, EU:T:2014:6), mal Všeobecný súd rozhodnúť o žalobách podaných proti rozhodnutiam, ktorými prvý odvolací senát Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (ÚHVT) zamietol zápis označenia spočívajúceho jednak v pripevnení gombíka do stredu ucha plyšového zvieratka a jednak v pripevnení textilného štítku gombíkom do stredu ucha plyšového zvieratka, ako ochranných známok Spoločenstva, a to z dôvodu nedostatku rozlišovacej spôsobilosti prihlásených ochranných známok.

Všeobecný súd v tejto súvislosti najprv konštatoval, že prihlasované ochranné známky splyývajú s prípadným vzhľadom plyšových hračiek. Tieto ochranné známky ako „pozičné ochranné známky“ nevyhnutne splyvali so vzhľadom plyšových hračiek, lebo tieto známky by bez pevného pripevnenia gombíka a textilného štítku na konkrétne miesto označených výrobkov neexistovali. Navyše gombíky a malé textilné štítky predstavujú obvyklé charakteristiky plyšových hračiek. Keďže spotrebiteľia nemajú vo zvyku odvodzovať obchodný pôvod výrobkov z označení, ktoré splyvajú

¹⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke Spoločenstva (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 78, s. 1).

so zväčšom týchto výrobkov, bolo teda potrebné, aby sa prihlásené ochranné známky výrazným spôsobom odlišovali od normy alebo zvykov daného odvetvia.

Vzhľadom však na to, že gombíky a textilné štítky predstavujú obvyklé aspekty vzhľadu plyšových zvieratiek a spotrebiteľia sú zvyknutí na veľmi širokú škálu týchto výrobkov, ich dizajn a ich prípadný vzhľad, Všeobecný súd sa domnieval, že pripevnenie gombíkov a textilných štítkov na ucho plyšového zvieratka, ktoré v skutočnosti vytvára bežné spojenie, ktoré verejnosť vníma ako ozdobný prvok, nemožno v nijakom prípade považovať za výnimočné. Verejnosť, ktorej sú výrobky určené, teda podľa Všeobecného súdu nemohla z toho vyvodzovať označenie obchodného pôvodu. Z toho vyvodil, že predmetné ochranné známky nevykazovali minimálnu rozlišovaciu spôsobilosť, ktorá sa vyžaduje.

b) Relatívne dôvody zamietnutia

V rozsudku z 9. apríla 2014, *Pico Food/ÚHVT – Sobieraj (MILANÓWEK CREAM FUDGE)* (T-623/11, Zb., EU:T:2014:199), Všeobecný súd posúdil pravdepodobnosť zámieny medzi viacerými obrazovými ochrannými známkami zobrazujúcimi kravu spolu s určitými slovnými prvkami.

Všeobecný súd zdôraznil, že hoci je nesporné, že kolidujúce označenia vykazujú určitú vizuálnu podobnosť z dôvodu prítomnosti spoločného obrazového prvku zobrazujúceho kravu, tento prvok však mal v prejednávanej veci názakový charakter, pokiaľ ide o dotknuté výrobky, a mal teda nízku rozlišovaciu spôsobilosť. Okrem toho uviedol, že aj za predpokladu, že skoršie ochranné známky majú rozlišovaciu spôsobilosť zvýšenú používaním na relevantnom území, odvolací senát sa nedopustil nesprávneho posúdenia, keď sa v prejednávanej veci domnieval, že neexistuje pravdepodobnosť zámieny pre príslušnú skupinu verejnosti, a to napriek tomu, že sú dotknuté výrobky totožné. Podľa Všeobecného súdu odvolací senát zohľadnil skutočnosť, že skoršie ochranné známky môžu prípadne získať zvýšenú rozlišovaciu spôsobilosť používaním na relevantnom území, avšak správne sa domnieval, že táto prípadná okolnosť nemôže viesť k záveru, že existuje pravdepodobnosť zámieny. Všeobecný súd v tejto súvislosti spresnil, že existuje rozdiel medzi skutočnosťou, keď sa v rámci porovnania označení domnieval, že jeden z prvkov tvoriacich zloženú ochrannú známku má slabú rozlišovaciu spôsobilosť, a skutočnosťou, keď sa v rámci celkového posúdenia pravdepodobnosti zámieny domnieval, že skoršia ochranná známka mala či nemala rozlišovaciu spôsobilosť zvýšenú používaním.

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 11. decembra 2014, *Coca-Cola/ÚHVT – Mitico (MASTER)* (T-480/12, Zb., EU:T:2014:1062), Všeobecný súd mal posúdiť zákonnosť rozhodnutia, v ktorom druhý odvolací senát ÚHVT potvrdil zamietnutie námietok, ktoré podala žalobkyňa proti prihláške obrazovej ochrannej známky Spoločenstva Master.

Všeobecný súd najprv poznamenal, že kolidujúce označenia, a to na jednej strane skoršie označenie, ktoré sa skladá zo štylizovaných slov „coca-cola“ alebo zo štylizovaného veľkého písmena „C“ a na druhej strane prihlasované označenie, ktoré sa skladá zo štylizovaného slova „master“, nad ktorým je arabské slovo, vykazujú zjavné vizuálne rozdiely. Všeobecný súd však uviedol, že tieto označenia vykazujú tiež prvky vizuálnej podobnosti v dôsledku toho, že používajú rovnaký druh písma, ktorý je v súčasnom obchodnom styku málo bežný. Podľa všeobecného súdu z celkového posúdenia týchto prvkov podobnosti a odlišnosti vyplýva, že kolidujúce označenia, prinajmenšom skoršie obrazové ochranné známky Spoločenstva „Coca-Cola“ a prihlasovaná ochranná známka „Master“, majú nízky stupeň podobnosti, keďže ich fonetické a koncepčné odlišnosti sú neutralizované dôležitejšími prvkami celkovej vizuálnej podobnosti. Naproti tomu Všeobecný súd zastával názor, že skoršia národná ochranná známka „C“ je vzhľadom na svoju krátkosť odlišná od prihlasovanej ochrannej známky.

Všeobecný súd po tom, čo pripomenul, že existencia hoci aj malej podobnosti medzi kolidujúcimi označeniami je podmienkou uplatnenia článku 8 ods. 5 nariadenia č. 207/2009, a že stupeň tejto podobnosti je relevantným faktorom na posúdenie spojitosti medzi uvedenými označeniami, uviedol, že celkové posúdenie, ktorého cieľom je preukázať existenciu spojitosti medzi kolidujúcimi ochrannými známkami vo vnímaní príslušnej skupiny verejnosti na základe tohto ustanovenia, vedie k záveru, že vzhľadom na hoci aj nízky stupeň podobnosti medzi týmito ochrannými známkami existuje nebezpečenstvo, že si táto skupina verejnosti môže takúto spojitosť vytvoriť. Po tom, čo Všeobecný súd konštatoval, že odvolací senát sa nevyslovil ku všetkým podmienkam na uplatnenie článku 8 ods. 5 nariadenia č. 207/2009, uviedol, že mu neprináleží, aby o tejto otázke rozhodol po prvýkrát v rámci svojho preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Dospel k záveru, že odvolaciemu senátu prináleží, aby pri preskúmaní uvedených podmienok uplatnenia zohľadnil hoci aj nízky stupeň podobnosti medzi kolidujúcimi označeniami, ktorý je však zároveň dostatočný na to, aby si príslušná skupina verejnosti vytvorila medzi týmito označeniami spojitosť.

Pri skúmaní posúdenia pojmu neoprávnený prospech získaný z rozlišovacej spôsobilosti alebo z dobrého mena skoršej ochrannej známky, Všeobecný súd zdôraznil, že takýto prospech je preukázaný najmä v prípade pokusu o zjavné využívanie a parazitovanie na známej ochrannej známke a preto sa odkazuje na pojem „nebezpečenstvo parazitovania“. Všeobecný súd v tejto súvislosti konštatoval, že posúdenie vykonané odvolacím senátom v prejednávanej veci nie je v súlade so zásadou stanovenou v judikatúre, podľa ktorej k záveru o nebezpečenstve parazitovania na základe článku 8 ods. 5 nariadenia č. 207/2009 možno dospieť najmä na základe logických dedukcií vyplývajúcich z analýzy pravdepodobností a zo zohľadnenia bežných praktík v predmetnom obchodnom odvetví, ako aj zo všetkých ostatných okolností prejednávanej veci, vrátane používania balení majiteľom prihlasovanej ochrannej známky podobných baleniam výrobkov majiteľa skorších ochranných znáмок. Keďže táto judikatúra umožňuje zohľadniť všetky dôkazy určené na uskutocnenie uvedenej analýzy pravdepodobnosti, pokiaľ ide o zábery majiteľa prihlasovanej ochrannej známky, Všeobecný súd rozhodol, že odvolací senát sa dopustil nesprávneho posúdenia tým, že odmietol dôkazy týkajúce sa obchodného používania prihlasovanej ochrannej známky, ktoré predložila žalobkyňa. Tvrdenie, že by žalobkyňa mohla tieto dôkazy uplatniť v rámci žaloby pre porušenie práv na základe článku 9 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, je irelevantné, lebo odporuje štruktúre uvedeného nariadenia a cieľu námietkového konania stanovenému v článku 8 tohto nariadenia, ktorý spočíva v tom, aby sa z dôvodov právnej istoty a riadnej správy vecí verejných zaručilo, že ochranné známky, ktorých používanie by mohlo byť v nasledujúcom konaní úspešne spochybnené pred súdnymi orgánmi, nebudú zapísané v rámci prvotného konania.

c) Procesné otázky

V rozsudku z 5. marca 2014, *HP Health Clubs Iberia/ÚHVT – Shiseido (ZENSATIONS)* (T-416/12, EU:T:2014:104), Všeobecný súd spresnil, že skutočnosť, že podľa článku 76 nariadenia č. 27/2009 sa v konaní týkajúcom sa relatívnych dôvodov zamietnutia zápisu preskúmanie obmedzuje na dôvody a návrhy predložené účastníkmi konania, neznamena, že ÚHVT mal každé tvrdenie, ktoré prednesie účastník konania, považovať za dôvodné, pokiaľ ho druhý účastník konania nespochybnil.

Okrem toho v rozsudku z 25. septembra 2014, *Peri/ÚHVT (Tvar napínacej skrutky)* (T-171/12, Zb., EU:T:2014:817), Všeobecný súd v zásade spresnil, že zúženie zoznamu výrobkov alebo služieb nachádzajúcich sa v prihláške ochrannej známky Spoločenstva v zmysle článku 43 ods. 1 nariadenia č. 207/2009, ktoré sa vykoná po prijatí rozhodnutia odvolacieho senátu, nemôže v zásade ovplyvniť zákonnosť uvedeného rozhodnutia, ktoré bolo ako jediné napadnuté v konaní pred Všeobecným súdom. Nič to podľa Všeobecného súdu nemení na tom, že rozhodnutie odvolacieho senátu ÚHVT môže byť v niektorých prípadoch napadnuté pred Všeobecným súdom výlučne v súvislosti s niektorými výrobkami alebo službami uvedenými na zozname v prihláške predmetnej ochrannej

známky Spoločenstva. V takom prípade bude toto rozhodnutie, pokiaľ ide o ostatné výrobky alebo služby nachádzajúce sa na tom istom zozname, konečné. Vyhlásenie prihlasovateľa ochrannej známky, ktoré bolo vykonané pred Všeobecným súdom, a teda po rozhodnutí odvolacieho senátu, a podľa ktorého prihlasovateľ vzal svoju prihlášku pre niektoré výrobky uvedené v pôvodnej prihláške späť, nemožno vykladať ako vyhlásenie, že napadnuté rozhodnutie je spochybnené iba v rozsahu, v akom sa týka zostávajúcich dotknutých výrobkov, alebo ako čiastočné späťvzatie v prípade, ak toto vyhlásenie bolo urobené v pokročilom štádiu konania pred Všeobecným súdom.

Ak však zúžením zoznamu výrobkov uvedených v prihláške ochrannej známky Spoločenstva prihlasovateľ nechce stiahnuť jeden alebo viacero výrobkov z tohto zoznamu, ale zmeniť jednu alebo viaceré ich vlastnosti, nemožno vylúčiť, že táto zmena by mohla ovplyvniť preskúmanie ochrannej známky Spoločenstva zo strany jednotlivých inšancií ÚHVT počas správneho konania. Za týchto okolností by sa pripustenie takejto zmeny v štádiu žaloby pred Všeobecným súdom rovnalo zmene predmetu sporu počas konania, ktorú zakazuje článok 135 ods. 4 jeho rokovacieho poriadku. Také zúženie preto Všeobecný súd nemôže zohľadniť na účely preskúmania dôvodnosti žaloby.

Okrem toho v rozsudku z 8.októbra 2014, *Fuchs/ÚHVT – Les Complices (Hviezda v kruhu)* (T-342/12, Zb., EU:T:2014:858), sa Všeobecný súd vyslovil k otázke trvania záujmu žalobcu na konaní, v rámci ktorého je napadnuté rozhodnutie, ktorým sa vyhovelo námietkam podaným proti jeho prihláške ochrannej známky v nadväznosti na rozhodnutie ÚHVT, ktorým bola zrušená skoršia ochranná známka, na ktorej boli námietky založené.

V tejto súvislosti Všeobecný súd najprv zdôraznil, že vzhľadom na to, že podmienky prípustnosti žaloby, najmä nedostatok záujmu na konaní, spadajú pod prekážky konania z dôvodu verejného záujmu, prislúcha mu, aby *ex officio* overil, či má žalobca aj naďalej záujem na zrušení tohto rozhodnutia. Pri tomto overení Všeobecný súd uviedol, že výmaz ochrannej známky, na ktorej sú námietky založené, pokiaľ k nemu dôjde po vydaní rozhodnutia odvolacieho senátu, ktorým sa vyhovie námietkam založeným na uvedenej ochrannej známke, nepredstavuje späťvzatie ani zrušenie následy uvedeného rozhodnutia. V prípade výmazu sa totiž v súlade s ustanoveniami článku 55 ods. 1 nariadenia č. 207/2009 ochranná známka Spoločenstva považuje za známku, ktorá ku dňu podania návrhu na výmaz nemá účinky stanovené v tomto nariadení. Naproti tomu až do tohto dátumu mala ochranná známka Spoločenstva všetky účinky spojené s touto ochranou, ktoré sú stanovené v oddiele 2 hlave VI tohto nariadenia. Konštatovanie, že predmet sporu zanikne, ak sa v priebehu sporu prijme rozhodnutie o výmaze, by teda pre Všeobecný súd znamenalo, že by zohľadnil dôvody, ktoré vznikli po prijatí napadnutého rozhodnutia a ktoré nemajú dosah na dôvodnosť tohto rozhodnutia, ani účinky na námietkové konanie, ktoré viedlo k podaniu žaloby o neplatnosť.

Okrem iného v prípade zrušenia takého rozhodnutia Všeobecným súdom by jeho zánik *ex tunc* mohol žalobcovi priniesť prospech, ktorý by mu neprinieslo rozhodnutie o zastavení konania. Ak by totiž Všeobecný súd musel rozhodnúť o zastavení konania, žalobca by mohol podať na ÚHVT len novú prihlášku svojej ochrannej známky bez toho, aby sa proti tejto prihláške mohli následne podať námietky na základe skoršej ochrannej známky Spoločenstva, ktorá bola vymazaná. Naproti tomu, ak by Všeobecný súd musel rozhodnúť o veci samej a žalobe vyhovieť tým, že by konštatoval, že medzi kolidujúcimi ochrannými značkami neexistuje pravdepodobnosť zámeny, zápisu prihlasovanej ochrannej známky by nič nebránilo. Navyše Všeobecný súd uviedol, že samotná okolnosť, že odvolania podané proti rozhodnutiam námietkového oddelenia a odvolacieho senátu majú na základe ustanovení článku 58 ods. 1 druhej vety a článku 64 ods. 3 nariadenia č. 207/2009 odkladný účinok, nemôže postačovať na spochybnenie záujmu žalobcu na konaní v takomto prípade. Podľa článku 45 nariadenia č. 207/2009 sa totiž ochranná známka zapíše ako ochranná známka Spoločenstva len vtedy, ak boli námietky zamietnuté rozhodnutím, ktoré je právoplatné.

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. októbra 2014, *Szajner/ÚHVT – Forge de Laguiole (LAGUIOLE)* (T-453/11, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:901), Všeobecný súd mal takisto príležitosť skúmať otázku, či sa žalobca spochybňujúci zákonnosť rozhodnutia ÚHVT môže pri výklade vnútroštátneho práva, na ktoré odkazuje právo Únie, odvolávať pred Vnútroštátnym súdom na skutočnosti vyplývajúce z vnútroštátnej právnej úpravy alebo z vnútroštátnej judikatúry, ktoré neboli uvedené pred ÚHVT.

Všeobecný súd k tejto otázke uviedol, že ani účastníkom konania, ani samotnému Všeobecnému súdu totiž nemožno brániť, aby sa pri výklade vnútroštátneho práva inšpirovali takýmito skutočnosťami, keďže nejde o vytýkanie odvolaciemu senátu, že nezohľadnil skutkové okolnosti v konkrétnom rozsudku vnútroštátneho súdu, ale o uvedenie právnych noriem alebo rozsudkov na podporu žalobného dôvodu založeného na nesprávnom uplatnení vnútroštátnej právnej normy odvolacími senátmi. V tejto súvislosti je síce pravda, že účastník konania, ktorý sa domáha uplatnenia vnútroštátnej normy, je povinný predložiť ÚHVT dôkazy preukazujúce jej obsah, to však neznamená, že by Všeobecný súd nemohol preskúmať uplatnenie vnútroštátnej normy zo strany ÚHVT vo svetle vnútroštátneho rozsudku vydaného po prijatí rozhodnutia ÚHVT, na ktorý sa jeden z účastníkov konania po prvýkrát odvoláva až pred Všeobecným súdom.

Podľa Všeobecného súdu je toto konštatovanie platné aj v prípade, že by predmetný rozsudok vnútroštátneho súdu predstavoval zvrät v judikatúre. Takéto zvraty sa v zásade uplatnia spätne na existujúce situácie. Táto zásada je odôvodnená tým, že súdny výklad normy v danom okamihu sa nemôže líšiť podľa toho, kedy nastali posudzované skutočnosti, a nikto sa nemôže domáhať nadobudnutého práva na nemennú judikatúru. Hoci táto zásada môže byť oslabená tým, že vo výnimočných situáciách sa od nej súdy môžu odchýliť, aby upravili časovú pôsobnosť spätnej účinnosti zvratu, spätná účinnosť prehodnotenia zostáva zásadou. Hoci rozsudok vnútroštátneho súdu, ktorý predstavuje zvrät v judikatúre, je ako taký novou skutočnosťou, obmedzuje sa na objasnenie vnútroštátneho práva, ako malo byť uplatnené ÚHVT a ako má byť uplatnené Všeobecným súdom.

d) Právomoc zmeniť rozhodnutie

V rozsudku z 26. septembra 2014, *Koscher + Würtz/ÚHVT – Kirchner & Wilhelm (KW SURGICAL INSTRUMENTS)* (T-445/12, Zb., EU:T:2014:829), Všeobecný súd sa znovu zaoberal podmienkami výkonu právomoci zmeniť rozhodnutie, ktorú mu priznáva článok 65 ods. 3 nariadenia č. 207/2009.

Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomenul, že právomoc zmeniť rozhodnutie, ktorú mu priznáva toto ustanovenie, neznamená, že mu je priznaná právomoc vykonať posúdenie otázky, ku ktorej sa odvolací senát doposiaľ nevyjadril. Výkon právomoci zmeniť rozhodnutie preto v zásade musí byť obmedzený na situácie, v ktorých Všeobecný súd po preskúmaní posúdenia vykonaného odvolacím senátom môže na základe preukázaných skutkových a právnych okolností stanoviť, aké rozhodnutie mal odvolací senát povinnosť prijať. Všeobecný súd tak s ohľadom na túto zásadu zastával v tomto prípade názor, že nemohol pristúpiť k nijakému preskúmaniu riadneho používania skoršej ochrannej známky, keďže odvolací senát o tejto otázke nerozhodol. Pokiaľ ide naopak o druhý žalobný dôvod týkajúci sa neexistencie pravdepodobnosti zámery, ktorý žalobkyňa uviedla na podporu svojho návrhu na zrušenie, Všeobecný súd usúdil, že ho musel posúdiť, lebo tento žalobný dôvod by mohol žalobkyni umožniť, pokiaľ by sa mal považovať za dôvodný, dosiahnuť úplné vyriešenie sporu. Všeobecný súd navyše spresnil, že pokiaľ by z jeho posúdenia v prejednávanej veci vyplývalo, že tento druhý žalobný dôvod nemožno prijať a že návrhy žalobkyne na zmenu rozhodnutia sa musia zamietnuť, ÚHVT by prináležalo, aby po preskúmaní riadneho používania skoršej ochrannej známky opätovne rozhodol o pravdepodobnosti zámery medzi dvoma kolidujúcimi ochrannými známkami. Prináležalo by mu teda, aby z prípadnej neexistencie riadneho používania

skoršej ochrannnej známky pre niektoré výrobky, ktoré má označovať, vyvodil dôsledky pre porovnanie medzi týmito dvoma ochrannými známkami.

e) Dôkaz o riadnom používaní ochrannej známky

Po prvé vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 27. marca 2014, *Intesa Sanpaolo/ÚHVT – equinet Bank (EQUITER)* (T-47/12, Zb., EU:T:2014:159), Všeobecný súd mal posúdiť domnienku riadneho používania skoršej ochrannnej známky len pre časť výrobkov alebo služieb, pre ktoré bola táto ochranná známka zapísaná.

Podľa Všeobecného súdu je cieľom námietkového konania podľa článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 207/2009 umožniť ÚHVT posúdiť existenciu pravdepodobnosti zámeny, ktorá v prípade podobnosti kolidujúcich ochranných znáмок predpokladá preskúmanie podobnosti tovarov a služieb označených týmito ochrannými známkami. V tomto kontexte v súlade s článkom 42 ods. 2 poslednou vetou nariadenia č. 207/2009, ak sa skoršia ochranná známka Spoločenstva používala iba vzhľadom na časť tovarov alebo služieb, pre ktoré bola zapísaná, považuje sa na účely preskúmania námietky za zapísanú iba pre túto časť tovarov alebo služieb. V rovnakom kontexte je tiež potrebné, aby odvolací senát v prípade preukázania používania len pre časť tovarov a služieb patriacich do kategórie, pre ktorú bola skoršia ochranná známka zapísaná a ktoré sú uvedené ako dôvod námietky, posúdil, či táto kategória zahŕňa samostatnú podkategóriu, do ktorej patria tovary a služby s preukázaným používaním, takže je potrebné sa domnievať, že uvedený dôkaz bol predložený jedine pre túto podkategóriu tovarov a služieb, alebo naopak, či takéto podkategórie neexistujú. Všeobecný súd preto spresnil, že úloha pozostávajúca z posúdenia, či je ochranná známka uvedená na podporu námietky predmetom riadneho používania v zmysle článku 42 ods. 2 nariadenia č. 207/2009, obsahuje dve neoddeliteľné časti. Prvá smeruje k preukázaniu, či predmetná ochranná známka bola predmetom riadneho používania v Únii, hoci aj v podobe, ktorá sa líši od podoby, v akej bola zapísaná, v prvkoch, ktoré nemenia rozlišovaciu spôsobilosť ochrannej známky. Druhá časť smeruje k stanoveniu, aké tovary alebo služby, pre ktoré bola skoršia ochranná známka zapísaná a ktoré sú uvedené ako dôvod námietky, sa týkali preukázaného riadneho používania.

Po druhé vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok *KW SURGICAL INSTRUMENTS*, (EU:T:2014:829), mal Všeobecný súd príležitosť pripomenúť, že návrh, aby namietateľ preukázal riadne používanie skoršej ochrannej známky, má za následok vznik jeho povinnosti preukázať riadne používanie svojej ochrannej známky pod sankciou zamietnutia jeho námietky. Riadne používanie skoršej ochrannej známky je však otázkou, ktorú je v prípade jej nastolenia prihlasovateľom ochrannej známky v zásade potrebné vyriešiť predtým, než sa rozhodne o samotných námietkach. Návrh na predloženie dôkazu o riadnom používaní skoršej ochrannej známky preto pridáva k námietkovému konaniu osobitnú a predbežnú otázku a v tomto zmysle mení jeho obsah. Vzhľadom na túto úvahu Všeobecný súd usúdil, že v prejednávanej veci sa odvolací senát tým, že prihlasovateľovi zamietol ochranu dosiahnutého medzinárodného zápisu v Spoločenstve bez toho, aby sa predtým preskúmala otázka riadneho používania skoršej ochrannej známky, a to napriek tomu, že prihlasovateľ predložil pred námietkovým oddelením návrh týkajúci sa tohto používania, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

Po tretie v osobitnom prípade trojrozmernej ochrannej známky Všeobecný súd v rozsudku z 11. decembra 2014, *CEDC International/ÚHVT – Underberg (Tvar stebra trávy vo fľaši)* (T-235/12, Zb., EU:T:2014:1058), rozhodol, že trojrozmerný charakter ochrannej známky bráni statickému dvojrozmernému pohľadu a núti k dynamickému trojrozmernému nazeraniu. Trojrozmerná ochranná známka tak môže byť príslušným spotrebiteľom v zásade vnímaná z viacerých strán. Pokiaľ ide o dôkazy používania takejto ochrannej známky je teda potrebné ich zohľadniť nie ako jej viditeľné dvojrozmerné zobrazenia, ale ako jej trojrozmerné zobrazenia vnímané príslušným spotrebiteľom.

Z toho vyplýva, že zobrazenia trojrozmernej ochrannej známky zboku a zozadu môžu byť v zásade skutočne relevantné na účely posúdenia riadneho používania uvedenej ochrannej známky a nemôžu byť zamietnuté len z dôvodu, že nepredstavujú zobrazenie spredu.

2. Dizajny

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 9. septembra 2014, *Biscuits Poult/ÚHVT – Banketbakkerij Merba (Biscuit)* (T-494/12, Zb., EU:T:2014:757), Všeobecný súd spresnil, že článok 4 ods. 2 nariadenia č. 6/2002¹⁷ stanovuje osobitné pravidlo týkajúce sa konkrétne dizajnov použitých alebo obsiahnutých vo výrobku, ktorý je súčasťou zloženého výrobku v zmysle článku 3 písm. c) tohto nariadenia. Podľa tohto pravidla sú tieto dizajny chránené iba vtedy, ak po prvé zostáva súčasť po začlenení do zloženého výrobku viditeľná počas bežného užívania zloženého výrobku a po druhé samotné viditeľné znaky súčasti samy osebe spĺňajú podmienky týkajúce sa novosti a osobitého charakteru. Vzhľadom na osobitnú povahu súčastí zloženého výrobku v zmysle článku 3 písm. c) nariadenia č. 6/2002, ktoré môžu byť predmetom odlišnej výroby a uvádzania na trh v porovnaní s výrobou a uvádzaním na trh zloženého výrobku, je totiž pre normotvorcu logické uznať možnosť ich zápisu ako dizajnu pod podmienkou ich viditeľnosti po zahrnutí do zloženého výrobku a jedine pre viditeľné časti predmetných súčastí v rámci bežného užívania zloženého výrobku a v rozsahu, akom sú tieto časti nové a majú osobitý charakter. Všeobecný súd z toho vyvodil, že keďže výrobok – v prejednávanej veci sušienka – nie je zloženým výrobkom v zmysle článku 3 písm. c) nariadenia č. 6/2002, keďže sa neskladá z viacerých častí, ktoré sa môžu nahradiť, pričom sa umožňuje rozobrať a opätovné zostavenie výrobku, odvolací senát sa tak nedopustil nesprávneho posúdenia, keď usúdil, že neviditeľné vlastnosti výrobku, ktoré sa netýkajú jeho vzhľadu, nemôžu byť zohľadnené pri určení, či sporný dizajn môže byť predmetom ochrany.

Napokon v rozsudku z 3. októbra 2014, *Cezar/ÚHVT – Poli-Eco (Insert)* (T-39/13, Zb., EU:T:2014:852), Všeobecný súd zastával názor, že pri posudzovaní novosti a osobitého charakteru dizajnu Spoločenstva nemožno porovnávať tento dizajn so skorším dizajnom, ktorý ako súčasť zloženého výrobku nie je viditeľný počas bežného užívania tohto výrobku. Kritérium viditeľnosti, ktoré je stanovené v odôvodnení 12 nariadenia č. 6/2002, podľa ktorého by sa ochrana priznaná dizajnom Spoločenstva nemala rozširovať na tie súčasti, ktoré nie sú viditeľné počas bežného užívania výrobku, ani na tie znaky takejto časti, ktoré nie sú viditeľné, keď je daná časť nainštalovaná, sa teda uplatní na skorší dizajn. Všeobecný súd z toho vyvodil, že odvolací senát sa pri porovnaní dotknutých dizajnov dopustil nesprávneho posúdenia, keďže svoje rozhodnutie oprel o skorší dizajn, ktorý ako súčasť zloženého výrobku nie je viditeľný počas bežného užívania tohto výrobku.

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP) – Obmedzujúce opatrenia

Súdna agenda týkajúca sa reštriktívnych opatrení v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky zaznamenala v roku 2014 významný vývoj.

Treba uviesť najmä dve veci týkajúce sa reštriktívnych opatrení, ktoré boli prijaté voči Sýrskej arabskej republike, z ktorých jedna sa týkala zmrazenia finančných prostriedkov niektorých osôb

¹⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142).

a subjektov v rámci boja proti terorizmu¹⁸ a druhá obmedzujúcich opatrení prijatých voči Iránskej islamskej republike s cieľom zabrániť šíreniu jadrových zbraní.

V rozsudku z 3. júla 2014, *Alchaar/Rada* (T-203/12, EU:T:2014:602), boli skúmané reštriktívne opatrenia prijaté voči bývalému ministrovi sýrskej vlády, ktorých platnosť bola zachovaná aj napriek tomu, že tento minister zo svojich ministerských funkcií odstúpil.

Všeobecný súd v prvom rade zdôraznil, že pôvodné zaradenie žalobcu do zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, bolo legitímne v rozsahu, v akom sa zakladalo na jeho funkcii úradujúceho ministra, lebo členovia vlády musia byť spoločne a nerozdielne zodpovední za vládnu represívnu politiku. Naproti tomu, pokiaľ ide o dôvody ponechania žalobcu na zozname, ktoré sa opierajú o jeho štatút bývalého ministra, Všeobecný súd usúdil, že bolo možné sa domnievať, že bývalý minister aj po odstúpení zo svojej funkcie naďalej udržoval úzke vzťahy so sýrskym režimom, pod podmienkou, že túto domnienku možno vyvrátiť, že je primeraná sledovanému cieľu a rešpektuje právo na obhajobu. V prejednávanej veci však Rada Európskej únie nepredložila dostatočne presvedčivé indície, na základe ktorých by bolo možné sa dôvodne domnievať, že žalobca aj po odstúpení zo svojej funkcie naďalej udržiaval úzke vzťahy s daným režimom, takže neoprávnené obrátila dôkazné bremeno a dopustila sa zjavne nesprávneho posúdenia.

Všeobecný súd okrem toho konštatoval, že Rada dôkladne a nestranne neposúdila skutočnosti a dôkazy, ktoré jej žalobca poskytol počas pojednávania, najmä čestné vyhlásenia, ktoré predložil žalobca a v ktorých sa okrem iného uvádzalo, že žalobca bol vždy proti použitiu násilia. Podľa Všeobecného súdu nebol nijaký dôvod pochybovať o vierohodnosti informácií uvedených v týchto vyhláseniach, ibaže by sa prezumovalo, že žalobca nekonal v dobrej viere. Všeobecný súd okrem toho zastával názor, že medzinárodná povesť žalobcu mala viesť Radu k posúdeniu, aké dôvody viedli žalobcu k odstúpeniu z jeho funkcie ministra, skôr než k domnienke, že žalobca udržiaval z dôvodu krátkodobého výkonu tejto funkcie vzťahy so sýrskym režimom.

Vec *Mayaleh/Rada* (rozsudok z 5. novembra 2014, T-307/12 a T-408/13, Zb., EU:T:2014:926), poskytla Všeobecnému súdu príležitosť spresniť tento prístup¹⁹. V tejto veci Všeobecný súd rozhodoval o žalobe o neplatnosť viacerých aktov Rady, ktorými boli prijaté alebo zachované reštriktívne opatrenia voči žalobcovi ako guvernérovi Centrálnej banky Sýrie.

¹⁸ Pokiaľ ide o zmrazenie finančných prostriedkov určitých osôb a subjektov v rámci boja proti terorizmu, pozri tiež vyššie uvedené úvahy venované už citovanému rozsudku z 21. marca 2014, *Yusef/Komisia* (EU:T:2014:141), v časti „Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 265 ZFEÚ“.

¹⁹ Tento rozsudok poskytol Všeobecnému súdu tiež príležitosť spresniť spôsob oznamovania opatrení ich adresátom, ako aj spôsob výpočtu lehoty na podanie žaloby. Všeobecný súd tak rozhodol, že iba v prípade, keď je nemožné individuálne oznámiť dotknutej osobe akt, ktorým sú prijaté alebo ponechané v platnosti reštriktívne opatrenia voči tejto osobe, začína táto lehota plynúť uverejnením oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Pokiaľ má Rada k dispozícii adresu pobytu osoby, voči ktorej smerujú reštriktívne opatrenia, a pokiaľ jej platne oznámi na túto adresu akty obsahujúce tieto opatrenia, nemožno pripisovať žiadny význam skutočnosti, že by lehota na podanie žaloby proti týmto aktom mohla byť pre uvedenú osobu priaznivejšia ak by sa počítala od dátumu uverejnenia oznámenia o daných aktoch v úradnom vestníku, a to najmä vzhľadom na uplatnenie článku 102 ods. 1 rokovacieho poriadku, ktorý pre počítanie lehoty na podanie žaloby stanovuje dodatočnú lehotu štrnástich dní od uverejnenia aktu v úradnom vestníku. Navyše ak musí byť akt oznámený, aby mohla začať plynúť lehota na podanie žaloby, musí byť toto oznámenie v zásade zaslané adresátovi tohto aktu, a nie advokátom, ktorí ho zastupujú, pokiaľ príslušná právna úprava alebo dohoda strán nestanoví inak.

Všeobecný súd zastával názor, že pokiaľ ide o reštriktívne opatrenia prijaté voči osobám podporujúcim sýrsky režim, aj keď pojem „podpora režimu“ nie je v relevantných ustanoveniach definovaný, nič neumožňuje prijať záver, že reštriktívne opatrenia môžu byť namierené len voči osobám, ktoré sýrsky režim podporujú s konkrétnym cieľom umožniť mu pokračovanie v represiach proti civilnému obyvateľstvu. Keďže je nesporné, že poslaním Centrálnej banky Sýrie je najmä slúžiť ako banka vláde tejto krajiny, nemožno poprieť, že táto banka finančne podporuje sýrsky režim. Všeobecný súd mohol preukázať, že žalobca ako guvernér vykonával v Centrálnej banky Sýrie zásadné funkcie, a ďalej pripomenul, že osoba zastávajúca funkciu, ktorá jej udeľuje riadiacu právomoc nad subjektom, voči ktorému smerujú reštriktívne opatrenia, môže byť spravidla sama považovaná za osobu zapojenú do aktivít, ktoré odôvodňovali prijatie reštriktívnych opatrení namierených proti danému subjektu. Rada preto mohla bez toho, aby porušila zásadu proporcionality, vzhľadom na žalobcovu funkciu dospieť k záveru, že sa žalobca nachádzal v mocenskom a vplyvnom postavení, pokiaľ ide o finančnú podporu sýrskeho režimu poskytovanú Centrálnou bankou Sýrie.

Všeobecný súd napokon poznamenal, že ustanovenia upravujúce reštriktívne opatrenia voči Sýrskej islamskej republike uznávajú výlučnú právomoc členských štátov pri uplatňovaní predmetných obmedzení na ich vlastných štátnych príslušníkov. Z toho vyplýva, že v prípade osoby, ktorá má okrem sýrskeho občianstva tiež francúzske občianstvo, právo Únie neukladá francúzskym orgánom povinnosť zakázať jej vstup na francúzske územie. Okrem toho článok 21 ods. 1 ZFEÚ spresňuje, že každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v Zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie. Keďže obmedzenia vstupu, ktoré sú uvedené v rozhodnutiach prijímaných na základe článku 29 ZFEÚ, sú zjavne opatreniami prijatými pri vykonaní Zmluvy o EÚ, Všeobecný súd konštatoval, že prijatím aktov, ktoré patria do spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, Rada mohla v prejednávanej veci s ohľadom na nevyhnutnosť, primeranosť a časovú obmedzenosť prijatých opatrení obmedziť právo na slobodný pohyb v Únii, ktoré žalobca vyvodzuje zo svojho postavenia občana Únie. V tejto súvislosti ustanovenia o obmedzení vstupu sa v rozsahu, v akom sa uplatňujú na občanov Únie, musia považovať za *lex specialis* vo vzťahu k smernici 2004/38/ES²⁰, takže tieto ustanovenia majú pred smernicou prednosť v situáciách, ktoré špecificky upravujú.

Ďalej v rozsudku zo 16. októbra 2014, *LTTE/Rada* (T-208/11 a T-508/11, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:885), Všeobecný súd rozhodoval o žalobe, ktorú podalo hnutie, ktoré sa postavilo proti srílanskej vláde v násilnom strete, voči aktom, ktorými Rada rozhodla o ponechaní reštriktívnych opatrení prijatých proti uvedenému hnutiu.

Hoci žalobca spochybnil ponechanie týchto aktov v platnosti, a to najmä z dôvodu, že jeho stret s uvedenou vládou bol „ozbrojeným konfliktom“, ktorý podlieha len medzinárodnému humanitárnemu právu, a nie právnym predpisom v oblasti boja proti terorizmu, Všeobecný súd zdôraznil, že existencia ozbrojeného konfliktu v zmysle medzinárodného humanitárneho práva nevylučuje, aby sa na prípadné teroristické činy spáchané v tomto rámci uplatnili ustanovenia práva Únie týkajúce sa terorizmu.

Všeobecný súd, ktorý mal preskúmať tvrdenie, podľa ktorého bolo ponechanie uvedených opatrení v platnosti založené na nevierohodných dôvodoch, ktoré nevyplývajú z rozhodnutia príslušných

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

orgánov v zmysle spoločnej pozície 2001/931/SZBP²¹, uviedol, že orgán tretej krajiny môže byť príslušným orgánom v zmysle tohto aktu. Predtým, ako sa Rada oprie o rozhodnutie orgánu tretieho štátu, je však povinná starostlivo overiť, že relevantná právna úprava tohto štátu zabezpečuje ochranu práva na obhajobu a na účinnú súdnu ochranu, ktorá zodpovedá ochrane zabezpečenej v Únii. Navyše spoločná pozícia 2001/931 si na účely ochrany dotknutých osôb a vzhľadom na neexistenciu vlastných vyšetrovacích prostriedkov Únie vyžaduje, aby sa skutkový základ rozhodnutia Únie o zmrazení finančných prostriedkov v oblasti terorizmu nezakladal na informáciách, o ktorých sa Rada dozvedela z tlače alebo z internetu, ale na informáciách, ktoré sú konkrétne preskúmané a uvedené v rozhodnutiach príslušných vnútroštátnych orgánov v zmysle tejto spoločnej pozície. S cieľom zabezpečiť účinnosť boja proti terorizmu členským štátom prináleží, aby pravidelne Rade odovzdávali rozhodnutia príslušných orgánov prijaté v týchto štátoch spolu s odôvodneniami týchto rozhodnutí, a Rade, aby tieto rozhodnutia zbierala. Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že ak napriek tomuto odovzdaniu informácií nemá Rada k dispozícii rozhodnutie príslušného orgánu týkajúce sa konkrétnej skutkovej okolnosti, ktorá môže predstavovať teroristický čin, prináleží jej, aby vzhľadom na neexistenciu vlastných vyšetrovacích prostriedkov požiadala príslušný vnútroštátny orgán o posúdenie tohto činu s cieľom získať také rozhodnutie uvedeného orgánu.

Napokon v rozsudku z 25. novembra 2014, *Safa Nicu Sepahan/Rada* (T-384/11, Zb., EU:T:2014:986) sa mal Všeobecný súd v rámci žaloby o neplatnosť aktov, ktorými Rada uložila žalobkyni reštriktívne opatrenia na základe nariadenia (EÚ) č. 961/2010²² a nariadenia (EÚ) č. 267/2012²³, vysloviť k návrhu na náhradu škody, ktorý žalobkyňa podala z dôvodu majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla prijatím uvedených opatrení.

Všeobecný súd, ktorý za zaoberal podmienkami vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie, najprv preskúmal protiprávnosť konania vytykaného Rade. V tejto súvislosti Všeobecný súd po prvé uviedol, že uloženie sporných reštriktívnych opatrení porušuje relevantné ustanovenia nariadenia č. 961/2010 a nariadenia č. 267/2012, ktoré obsahujú ustanovenia, ktorých cieľom je chrániť individuálne záujmy dotknutých jednotlivcov tým, že obmedzujú prípady uplatnenia, rozsah a intenzitu obmedzujúcich opatrení, ktoré im môžu byť zákonne uložené. Takéto ustanovenia sa preto museli považovať za právne normy, ktorých cieľom je priznať práva jednotlivcom. Po druhé Všeobecný súd pripomenul, že povinnosť Rady preukázať dôvodnosť prijatých reštriktívnych opatrení, je podmienená dodržovaním základných práv dotknutých osôb a subjektov, a najmä ich právom na účinnú súdnu ochranu, čo znamená, že v tomto ohľade nedisponujú voľnou úvahou. Po tretie Všeobecný súd konštatoval, že pravidlo, podľa ktorého musí Rada preukázať dôvodnosť prijatých reštriktívnych opatrení, nepredstavuje osobitne zložitú situáciu a je jasné a presné, takže nevyvoláva problémy pri uplatňovaní a výklade. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti Všeobecný súd zastával názor, že primerane prezieravý a starostlivý správny orgán by za okolností prejednávanej veci bol v čase prijatia prvého napadnutého aktu schopný pochopiť, že mu prislúcha zhromažďovať informácie alebo dôkazy odôvodňujúce reštriktívne opatrenia voči žalobkyni, aby v prípade pochybností mohol preukázať dôvodnosť uvedených opatrení tým, že uvedené informácie alebo dôkazy predloží na súde Únie. Keďže Rada takto nekonala, stala sa zodpovednou za dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom.

²¹ Spoločná pozícia Rady 2001/931/SZBP z 27. decembra 2001 o uplatňovaní špecifických opatrení na boj s terorizmom (Ú. v. ES L 344, s. 93; Mim. vyd. 18/001, s. 217).

²² Nariadenie Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, s. 1).

²³ Nariadenie Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 88, s. 1).

Pokiaľ ide o ujmu vzniknutú žalobkyni, Všeobecný súd zdôraznil, že ak sa na určitý subjekt vzťahujú reštriktívne oparenia z dôvodu, že údajne podporuje šírenie jadrových zbraní, je verejne spojený so správaním, ktoré sa považuje za závažné ohrozenie medzinárodného mieru a bezpečnosti, čo má za následok jeho potupu a vyvolanie nedôvery voči nemu, čím je dotknutá jeho dobrá povesť, a je mu tak spôsobená o to závažnejšia nemajetková ujma, lebo vyplýva z oficiálneho stanoviska inštitúcie Únie. Všeobecný súd tak rozhodol, že protiprávnym prijatím a ponechaním reštriktívnych opatrení voči žalobkyni jej bola spôsobená nemajetková ujma, ktorá je odlišná od majetkovej ujmy spôsobenej zásahom do jej obchodných vzťahov a že je preto potrebné jej priznať právo na náhradu tejto ujmy. Vzhľadom najmä na to, že tvrdenie Rady voči žalobkyni bolo obzvlášť závažné a nebolo podložené nijakým relevantným dôkazom, Všeobecný súd, ktorý ohodnotil utrpenú nemajetkovú ujmu *ex aequo et bono*, usúdil, že priznanie sumy 50 000 eur predstavuje primeranú náhradu ujmy.

Verejné zdravie

Rozsudok zo 14. mája 2014, *Nemecko/Komisia* (T-198/12, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:251) poskytol Všeobecnému súdu príležitosť spresniť zásady upravujúce preskúvanie činnosti orgánu Únie v oblasti verejného zdravia. Predmetom žaloby bolo rozhodnutie Komisie, ktorým bola čiastočne zamietnutá žiadosť Spolkovej republiky Nemecko o odchýlenie sa od limitných hodnôt pre niektoré chemické látky v hračkách, ktoré sú stanovené v nariadení 2009/48/ES²⁴. Hoci si Spolková republika Nemecko chcela zachovať limitné hodnoty stanovené vo svojich právnych predpisoch pre olovo, bárium, antimón, arzén a ortuť, Komisia túto žiadosť pre posledné tri z týchto látok zamietla a v prípade prvých dvoch z týchto látok povolila zachovanie vnútroštátnych limitných hodnôt len do 21. júla 2013.

Všeobecný súd po tom, čo je predseda vydal uznesenie o nariadení predbežného opatrenia²⁵ v rámci hlavného konania, najprv pripomenul, že členský štát môže požiadať o zachovanie svojich predchádzajúcich vnútroštátnych ustanovení, pokiaľ usúdi, že riziko pre verejné zdravie musí byť premetom vyhodnotenia, ktoré sa odlišuje od vyhodnotenia, ktoré vykonal normotvorca Únie pri prijímaní európskeho harmonizačného opatrenia. Na tento účel prináleží žiadajúcemu členskému štátu preukázať, že vnútroštátne ustanovenia zabezpečujú vyššiu úroveň ochrany verejného zdravia než harmonizačné opatrenie Únie a že neprekračujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. V prejednávanej veci Všeobecný súd pri porovnaní nemeckých limitných hodnôt s limitnými hodnotami stanovenými v smernici 2009/48, konštatoval, že táto smernica zavádza hodnoty migrácie, keďže zdravotné riziko podľa všetkého súvisí s množstvom danej škodlivej látky, ktoré sa môže uvoľniť z hračky a následne absorbovať deťmi. Navyše Všeobecný súd uviedol, že uvedená smernica stanovuje rôzne limitné hodnoty migrácie, ktoré sú definované podľa materiálu hračky (a to suchého, krehkého, práškoveho alebo ohybného materiálu, tekutého alebo lepkavého materiálu a zoškriabaného materiálu), zatiaľ čo nemecké limitné hodnoty sú vyjadrené podľa biologickej dostupnosti. Naposledy uvedené hodnoty definovali maximálne prípustné množstvo chemickej látky, ktoré môže byť z dôvodu použitia v hračkách absorbované a dostupné pre biologické procesy v ľudskom tele, pričom sa uplatňovali na všetky typy hračiek bez ohľadu na konzistenciu materiálu predmetnej hračky.

Všeobecný súd zastával názor, že keďže limitné hodnoty migrácie stanovené v smernici sú vyššie než limitné hodnoty vyplývajúce z prenosu nemeckých limitných hodnôt iba v prípade

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek (Ú. v. EÚ L 170, s. 1).

²⁵ Uznesenie z 15. mája 2013, *Nemecko/Komisia* (T-198/12 R, Zb., EU:T:2013:245), ukladajúce Komisii povinnosť povoliť ponechanie piatich nemeckých limitných hodnôt až dovtedy, kým Všeobecný súd rozhodne vo veci v hlavnom konaní.

zoškriabaného materiálu hračky, nemožno Komisii vytýkať, že zamietla žiadosť o zachovanie nemeckých limitných hodnôt, ktoré sa uplatňujú nezávisle od konzistencie materiálov tvoriacich hračku. Z toho vyvodil, že Spolková republika Nemecko nepreukázala, že vnútroštátne limitné hodnoty zabezpečujú, pokiaľ ide o arzén, antimón a ortuť, vyššiu úroveň ochrany než, ktorá vyplýva z uvedenej smernice. Všeobecný súd naproti tomu zrušil napadnuté rozhodnutie v časti týkajúcej sa olova, v rozsahu, v akom obmedzilo schválenie nemeckých limitných hodnôt pre tento ťažký kov do 21. júla 2013. Zastával názor, že Komisia porušila povinnosť odôvodnenia, keďže jej rozhodnutie obsahuje vnútorný rozpor, ktorý môže zabrániť správne pochopeniu dôvodov, ktoré sú jeho základom.

Registrácia chemických látok

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 2. októbra 2014, *Spraylat/ECHA* (T-177/12, Zb., EU:T:2014:849), Všeobecný súd rozhodoval o návrhu na zrušenie rozhodnutia Európskej chemickej agentúry (ECHA), ktorým bol žalobkyňa ako poplatok za registráciu chemickej látky, uložený administratívny poplatok, ktorý je viac ako 17-krát vyšší než je suma uvedeného poplatku. Uplatnenie tohto poplatku vychádzalo z konštatovania, že na rozdiel od svojho vyhlásenia žalobkyňa nesplňovala podmienky pre priznanie zníženia poplatku pre podniky v súlade s rozhodnutím správnej ECHA MB/D/29/2010 o klasifikácii služieb, za ktoré sa vyberajú poplatky. Žalobkyňa sa dovoľavala najmä porušenia zásady proporcionality.

Všeobecný súd poznamenal, že žalobkyňa tým, že namietala porušenie tejto zásady, vzniesla námietku nezákonnosti proti rozhodnutiu MB/D/29/2010, a ďalej uviedol, že odôvodnenie 11 nariadenia (ES) č. 340/2008²⁶ spresňuje, že „uloženie administratívneho poplatku zo strany [ECHA], a prípadne odrádzajúca pokuta zo strany členských štátov, by mali zamedziť predkladaniu nepravdivých informácií“. Podľa Všeobecného súdu z tohto odôvodnenia síce vyplýva, že uloženie administratívneho poplatku je súčasťou cieľa zamedziť predkladaniu nepravdivých informácií podnikmi, avšak uvedený administratívny poplatok naopak nemôže predstavovať pokutu. Keďže výška poplatku uplatňovaného v prejednávanej veci je neporovnateľne vyššia ako finančná výhoda, ktorú mohla získať žalobkyňa chybným vyhlásením, Všeobecný súd usúdil, že ciele právnej úpravy neumožňujú odôvodniť negatívne hospodárske dôsledky vyplývajúce pre žalobkyňu z uplatnenia tohto poplatku. Z toho vyplýva, že rozhodnutie MB/D/29/2010, v znení uplatniteľnom na žalobkyňu, zjavne presahovalo hranice toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa administratívneho poplatku, ktorý sleduje uplatniteľná právna úprava, a preto bolo potrebné ho vyhlásiť za neuplatniteľné a následne vyhovieť návrhu žalobkyne a zrušiť z tohto dôvodu napadnuté rozhodnutie.

Prístup k dokumentom inštitúcií

V rozsudku zo 7. októbra 2014, *Schenker/Komisia* (T-534/11, Zb., EU:T:2014:854), sa Všeobecný súd vyslovil k výkladu pojmu „prevažujúci verejný záujem“, ktorý odôvodňuje zverejnenie dokumentov v zmysle článku 4 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1049/2001²⁷ v oblasti hospodárskej súťaže, ako aj k podmienkam, za ktorých možno lehotu stanovenú na podanie odpovede na žiadosť o prístup predĺžiť. V prejednávanej veci žalobkyňa požiadala o zrušenie rozhodnutia Komisie, ktorým jej bol

²⁶ Nariadenie Komisie (ES) č. 340/2008 zo 16. apríla 2008 o poplatkoch Európskej chemickej agentúry podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) (Ú. v. EÚ L 107, s. 6).

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

odmietnutý prístup k správne mu spisu konečného rozhodnutia o karteli, ktorý sa týkal služieb nákladnej leteckej dopravy, ako aj k úplnému a nedôvernému zneniu tohto rozhodnutia.

Všeobecný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že verejnosť musí mať možnosť zoznámiť sa s činnosťou Komisie v oblasti hospodárskej súťaže a že existuje teda prevažujúci verejný záujem na tom, aby sa verejnosť mohla zoznámiť s niektorými zásadnými zložkami činnosti Komisie v tejto oblasti. Existencia tohto verejného záujmu však Komisii neukladá povinnosť umožniť, na základe nariadenia č. 1049/2001, všeobecný prístup k všetkým informáciám zhromaždeným v rámci uplatnenia článku 101 ZFEÚ. Takýto všeobecný prístup by mohol ohroziť rovnováhu, ktorú chcel zákonodarca Únie zabezpečiť medzi povinnosťou dotknutých podnikov oznámiť Komisii prípadne citlivé obchodné informácie a zárukou zvýšenej ochrany, ktorá sa s ohľadom na služobné a obchodné tajomstvo vzťahuje na informácie oznámené Komisii. Verejný záujem na oboznámení sa s činnosťou Komisie v oblasti hospodárskej súťaže teda ako taký neodôvodňuje zverejnenie vyšetrovacieho spisu, ani zverejnenie úplného znenia prijatého rozhodnutia, pretože tieto dokumenty nie sú nevyhnutné pre pochopenie takých základných zložiek činnosti Komisie, akými sú výsledok konania a dôvody, ktorými sa jej činnosť riadila. Komisia totiž môže zabezpečiť dostatočné pochopenie tohto výsledku a týchto dôvodov predovšetkým prostredníctvom zverejnenia znenia dotknutého rozhodnutia, ktoré nemá dôverný charakter.

Podľa Všeobecného súdu na určenie informácií, ktoré sú podľa článku 30 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1/2003 nevyhnutné, má Komisia pri zohľadnení oprávneného záujmu podnikov, aby ich obchodné tajomstvá neboli zverejnené, povinnosť uverejniť rozhodnutia, ktoré prijme na základe článku 7 toho istého nariadenia, s uvedením mien strán a obsahu rozhodnutia, vrátane akýchkoľvek uložených pokút. Uvedený prevažujúci verejný záujem teda nemožno uspokojiť jednoduchým uverejnením tlačovej správy informujúcej o prijatí dotknutého rozhodnutia, pretože takáto tlačová správa nepreberá hlavný obsah rozhodnutí prijatých na základe článku 7 nariadenia č. 1/2003. Tento prevažujúci verejný záujem vyžaduje zverejnenie znenia týchto rozhodnutí, ktoré nemá dôverný charakter. Vzhľadom na tieto úvahy Všeobecný súd usúdil, že Komisia mala v prejednávanej veci povinnosť na základe žiadosti žalobkyně zaslať jej znenie sporného rozhodnutia, ktoré nemá dôverný charakter, čo predstavuje čiastočný prístup k tomuto rozhodnutiu v zmysle článku 4 ods. 6 nariadenia č. 1049/2001.

Komisia sa musí snažiť vypracovať takéto znenie v čo najkratších možných lehotách a v každom prípade v primeranej lehote, ktorá sa musí určiť s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého prípadu, a najmä na vyšší či nižší počet žiadostí o dôverné zaobchádzanie podaných dotknutými podnikmi a ich technickú a právnu zložitnosť. Všeobecný súd zastával v prejednávanej veci názor, že Komisii nič nebránilo v tom, aby žalobkyni oznámila časť znenia rozhodnutia o nákladnej leteckej doprave, ktoré nemá dôverný charakter, a ktorého sa netýkala žiadna žiadosť o zachovanie dôvernosti. Komisia tak mala povinnosť také znenie napadnutého rozhodnutia, ktoré nemá dôverný charakter, žalobkyni na jej žiadosť poskytnúť a nečakať, kým sa definitívne rozhodne o všetkých žiadostiach o dôverné zaobchádzanie, ktoré podali dotknuté podniky.

II. Spory o náhradu škody

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 18. septembra 2014, *Holcim (Romania)/Komisia* (T-317/12, Zb., v súčasnosti prebieha konanie o odvolaní, EU:T:2014:782), Všeobecný súd rozhodoval o návrhu na náhradu škody údajne vzniknutej žalobkyni z dôvodu, že Komisia jej odmietla sprístupniť informácie týkajúce sa emisných kvót skleníkových plynov, ktoré jej boli údajne odcudzené, a zakázať akúkoľvek transakciu týkajúcu sa týchto kvót. Žalobkyňa sa domáhala v prvom rade vzniku subjektívnej zodpovednosti Únie a subsidiárne vzniku jej objektívnej zodpovednosti.

Pokiaľ ide o prípustnosť uvedeného návrhu, Všeobecný súd pripomenul, že v súlade s rozsudkom Súdneho dvora *Roquette frères/Komisia*²⁸, prípustnosť žaloby o náhradu škody stanovenej v článku 268 a v článku 340 druhom odseku ZFEÚ môže podliehať v určitých prípadoch vyčerpaniu vnútroštátnych prostriedkov nápravy, ktorými možno dosiahnuť uspokojenie zo strany vnútroštátnych orgánov, ak tieto vnútroštátne prostriedky nápravy zabezpečujú efektívne ochranu dotknutých jednotlivcov tým, že sú schopné dosiahnuť náhradu uvádzanej škody. V tomto principiálnom konštatovaní použitie slovesa „môcť“ svedčí o tom, že nevyčerpanie „vnútroštátnych prostriedkov nápravy, ktorými možno dosiahnuť uspokojenie zo strany vnútroštátnych orgánov“ nemusí systematicky viesť ku konštatovaniu neprípustnosti zo strany súdu Únie. Podľa Všeobecného súdu však existuje len jeden prípad, keď okolnosť, že nebolo rozhodnuté s konečnou platnosťou o žalobe na náhradu škody podanej na vnútroštátnom súde, nevyhnutne implikuje neprípustnosť žaloby o náhradu škody podanej na súde Únie. Ide o prípad, keď táto okolnosť znemožňuje súdu Únie identifikovať povahu a rozsah škody, ktorá bola pred ním uplatňovaná. Všeobecný súd usúdil, že v prejednávanej veci nešlo o takýto prípad, a preto žalobu neodmietol ako neprípustnú.

Pokiaľ ide o preskúmanie dôvodnosti žaloby, Všeobecný súd spresnil, že pokiaľ osoba podala dve žaloby na náhradu jednej a tej istej škody, pričom jedna je podaná proti vnútroštátnemu orgánu na vnútroštátnom súde a druhá proti inštitúcii alebo orgánu Únie na súd Únie, existuje riziko, že z dôvodu rôzneho posúdenia tejto škody dvoma súdmi, na ktorých sa začalo konanie, uvedenej osobe bude poskytnutá buď nedostatočná alebo nadmerná náhrada škody. Súd Únie musí predtým ako rozhodne o škode, počkať, kým vnútroštátny súd rozhodne právoplatným rozhodnutím. Naproti tomu môže, dokonca predtým ako rozhodne vnútroštátny súd, určiť, či vytýkané konanie je takej povahy, že by vznikla mimozmluvná zodpovednosť Únie.

III. Odvolania

Spomedzi rozhodnutí, ktoré vydala odvolacia komora Všeobecného súdu v priebehu roka 2014, si osobitnú pozornosť zasluhujú tri rozsudky.

Po prvé v rozsudku z 21. mája 2014, *Mocová/Komisia* [T-347/12 P, Zb. (Výňatky), EU:T:2014:268], Všeobecný súd potvrdil prístup, ktorý zaujal Súd pre verejnú službu, podľa ktorého vzhľadom na vyvíjajúcu sa povahu konania pred podaním žaloby treba pri preskúmaní zákonnosti pôvodného aktu spôsobujúceho ujmu zohľadniť práve odôvodnenie obsiahnuté v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti, keďže na toto odôvodnenie sa hľadí tak, že sa s uvedeným aktom zhoduje. Ide o následok vyplývajúci z judikatúry týkajúcej sa určenia napadnuteľnosti odpovede na sťažnosť, z ktorej vyplýva, že menovací orgán alebo orgán oprávnený uzatvárať pracovné zmluvy môže v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti doplniť, či dokonca zmeniť svoje rozhodnutie.

Po druhé v rozsudku z 21. mája 2014, *Komisia/Macchia* (T-368/12 P, Zb. VS, EU:T:2014:266), Všeobecný súd objasnil povahu povinnosti, ktorú má inštitúcia v prípade neobnovenia pracovnej zmluvy s dočasným zamestnancom na dobu určitú. Všeobecný súd v prejednávanej veci rozhodol, že Súd pre verejnú službu jednak nesprávne vyložil povinnosť starostlivosti, ktorú má administratíva, a jednak nesprávne uplatnil rozsudok z 8. marca 2012, *Huet* (C-251/11, Zb., EU:C:2012:133). Pokiaľ ide o povinnosť starostlivosti, Všeobecný súd rozhodol, že Súd pre verejnú službu tým, že uvedenú povinnosť vyložil príliš široko v tom zmysle, že administratíva ukladá povinnosť predbežne preskúmať možnosť opätovného zamestnania dotknutého zamestnanca, a teda tým, že sa vyslovil pre povinnosť administratívy, ktorú podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej

²⁸ Rozsudok z 30. mája 1989, *Roquette frères/Komisia* (20/88 Zb., EU:C:1989:221).

únie neupravujú, nekonal v medziach svojej právomoci, ktorá spočíva v preskúmaní, či dotknutý orgán konal v rozumných medziach a svoju posudzovaciu právomoc nepoužil zjavne nesprávnym spôsobom. Pokiaľ ide o už citovaný rozsudok *Huet*, (EU:C:2012:133), Všeobecný súd spresnil, že uvedený rozsudok zakladá právo zmluvných zamestnancov na určitú kontinuitu zamestnania, ale len pripomína, že cieľom „rámcovej zmluvy“ o pracovných pomeroch na dobu určitú, uzatvorenej 18. marca 1999, je predchádzať zneužívaniu pracovných zmlúv na dobu určitú.

Po tretie v rozsudku zo 16. októbra 2014, *Schönberger/Dvor audítorov* (T-26/14 P, Zb. VS, EU:T:2014:887), Všeobecný súd rozhodol, že Súd pre verejnú službu tým, že zamietol jeden zo žalobných dôvodov na základe výkladu relevantného ustanovenia, ktorý nezodpovedá výkladu vykonanému administratívou pri odôvodnení sporného rozhodnutia, nielenže nahradil odôvodnenie, ale tiež toto zamietnutie oprel o skutkové a právne okolnosti, ktoré neboli pred ním prediskutované, čím porušil zásadu kontradiktórnosti.

IV. Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia

V roku 2014 bolo na Všeobecný súd podaných 45 návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, čo predstavuje podstatné zvýšenie v porovnaní s počtom návrhov podaných v roku 2013 (31 návrhov). V tomto roku Všeobecný súd rozhodol o 48 veciach²⁹, oproti 27 veciam v roku 2013. Predseda Všeobecného súdu vyhovel 4 návrhom, a to v uzneseniach z 13. februára 2014, *Luxembourg Pamol (Cyprus) a Luxembourg Industries/Komisia* (T-578/13 R, EU:T:2014:103), z 13. júna 2014, *SACE a Sace BT/Komisia* (T-305/13 R, EU:T:2014:595), z 25. júla 2014, *Deza/ECHA* (T-189/14 R, EU:T:2014:686) a zo 4. decembra 2014, *Vanbreda Risk & Benefits/Komisia* [T-199/14 R, Zb., (Výňatky), EU:T:2014:1024].

Už citované uznesenia *Luxembourg Pamol (Cyprus) a Luxembourg Industries/Komisia* (EU:T:2014:103) a *Deza/ECHA* (EU:T:2014:686), ktoré sa týkali problematiky súvisiacej so zverejnením údajne dôverných informácií zo strany Komisie a ECHA, sa do značnej miery podobajú zodpovedajúcim uzneseniam, ktoré boli vydané v rokoch 2012 a 2013³⁰. Predseda Všeobecného súdu najprv uznal existenciu *fumus boni iuris*: posúdenie dôveryhodnosti v súvislosti s veľkým počtom chemických informácií (vec T-189/14 R), fyzikálno-chemických, biologických a farmaceutických informácií (vec T-578/13 R) vyvolávalo zložité a nové vedecké otázky, ktoré sa nemohli *prima facie* považovať za zjavne irelevantné, no k vyriešeniu ktorých bolo potrebné vykonať dôkladné posúdenie v rámci hlavného konania.

Pokiaľ ide o naliehavosť, predseda Všeobecného súdu uznal závažnosť uvádzaných škôd, keď zdôraznil, že na účely konania o nariadení predbežného opatrenia treba vychádzať z domnienky

²⁹ Dve rozhodnutia boli prijaté sudcom rozhodujúcim o nariadení predbežného opatrenia, ktorý v súlade s článkom 106 rokovacieho poriadku nahradil predsedu Všeobecného súdu: uznesenia zo 4. februára 2014, *Serco Belgium a i./Komisia* (T-644/13 R, EU:T:2014:57) a z 27. októbra 2014, *Diktyo Amyntikon Viomichanion Net/Komisia* (T-703/14 R, EU:T:2014:914).

³⁰ Ide o uznesenia zo 16. novembra 2012, *Evonik Degussa/Komisia* (T-341/12 R, EU:T:2012:604) a *Akzo Nobel a i./Komisia* (T-345/12 R EU:T:2012:605,) a z 29. novembra 2012, *Alstom/Komisia* (T-164/12 R, EU:T:2012:637), ktoré neboli napadnuté odvolaním (pozri výročnú správu 2012, s. 161 a 162) a uznesenie z 11. marca 2013, *Pilkington Group/Komisia* (T-462/12 R, Zb., EU:T:2013:119), ktoré bolo v odvolacom konaní potvrdené, ako aj uznesenia z 25. apríla 2013, *AbbVie/EMA* (T-44/13 R, EU:T:2013:221) a *InterMune UK a i./EMA* (T-73/13 R, EU:T:2013:222) (pozri výročnú správu 2013, s. 148 a 149). Tieto naposledy uvedené uznesenia boli Súdnym dvorom v odvolacom konaní zrušené. Po vrátení vecí Všeobecnému súdu, vzali navrhovateľky svoje návrhy na nariadenie predbežného konania späť, čo viedlo k vyškrtnutiu vecí T-44/13 R a T-73/13 R z registra v dňoch 8. apríla a 21. mája 2014.

dôvernosti sporných informácií. Keďže tieto sporné informácie sa týkali výrobnej a obchodnej činnosti navrhovateľiek, predstavovali nehmotný majetok, ktorý sa mohol použiť na konkurenčné účely, ktorého hodnota by výrazne klesla, ak by stratili svoju dôvernú povahu. Pokiaľ ide o nenapraviteľnosť týchto škôd, predseda Všeobecného súdu rozhodol, že škoda spôsobená zverejnením sporných informácií na internete sa nemôže vyčíslieť, lebo k internetu má celosvetovo prístup neobmedzený počet osôb. Pokiaľ ide o škodu spôsobenú zverejnením sporných informácií tretím osobám, ktoré o toto zverejnenie požiadali na základe nariadenia č. 1049/2001, predseda Všeobecného súdu zastával názor, že navrhovateľky by sa nachádzali v zraniteľnej situácii, ktorá je prinajmenšom natoľko hrozivá ako situácia vyvolaná uverejnením na internete. Tieto tretie osoby by sa totiž s uvedenými informáciami okamžite oboznámili a mohli by ich ihneď využiť na akékoľvek účely, najmä na konkurenčné účely, ktoré by považovali za užitočné, a tým by došlo k oslabeniu konkurenčného postavenia navrhovateľiek. Podľa predsedu Všeobecného súdu táto škoda nebola vyčísliteľná, lebo navrhovateľky museli očakávať, že neurčitý a teoreticky neobmedzený počet súčasných alebo potenciálnych konkurentov na celom svete získa sporné informácie, aby ich mohli rôzne krátkodobo, strednodobo a dlhodobo využiť.

V rámci zváženia záujmov predseda Všeobecného súdu zdôraznil, že ak by návrhy na nariadenie predbežného opatrenia boli zamietnuté, stal by sa rozsudok, ktorým bolo zrušené rozhodnutie popierajúce dôvernosť sporných informácií, iluzórny a nemal by potrebný účinok (*effet utile*), pretože v dôsledku tohto zamietnutia by mohli byť uvedené informácie bezprostredne zverejnené, a tým by sa teda *de facto* prejudikovalo budúce rozhodnutie vo veci samej.

Predmetom veci, v ktorej bolo vydané už citované uznesenie *SACE a Sace BT/Komisia*, (EU:T:2014:595), bolo rozhodnutie, ktorým Komisia jednak kvalifikovala kapitálové injekcie poskytnuté talianskou verejnoprávnou poisťovňou Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE SpA) v prospech jej dcérskej spoločnosti Sace BT SpA, ktorá bola materskou spoločnosťou zriadená ako samostatný subjekt s cieľom oddeliť riadenie určitých rizík, ako nezákonnú štátnu pomoc, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom, a jednak nariadila talianskym orgánom, aby od spoločnosti Sace BT vymohli pomoc, ktorá jej bola poskytnutá, vo výške 78 miliónov eur.

Predseda Všeobecného súdu v uznesení z 13. júna 2014 uznal, že podmienka týkajúca sa *fumus boni iuris* bola splnená, keďže navrhovateľky preukázali, že žalobný dôvod uvedený v konaní vo veci samej – založený na porušení článku 107 ZFEÚ tým, že Komisia nesprávne zastávala názor, že sporené opatrenia možno pripísať Taliansku – vyvolával veľmi vážne pochybnosti o zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré nemohli byť v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia rozptýlené na základe pripomienok druhého účastníka konania. Konkrétne argumentáciu navrhovateľiek – že Komisia nezohľadnila obchodnú a strategickú nezávislosť spoločnosti SACE – Komisia nespochybnila, lebo tá sa k otázke *fumus boni iuris* v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia nevyjadřila. Vzhľadom na dispozičnú zásadu, podľa ktorej účastníci konania voľne nakladajú s predmetom sporu, sudca rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia nemohol nezohľadniť toto procesné správanie Komisie.

Pokiaľ ide o naliehavosť, navrhovateľky preukázali, že ak by sa navrhovaný odklad výkonu nenariadil, Sace BT by utrpela závažnú a nenapraviteľnú ujmu. Predseda Všeobecného súdu totiž zdôraznil, že samotná Komisia pripustila, že pokiaľ by úplný výkon rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje vymáhanie údajnej štátnej pomoci mal viesť k likvidácii spoločnosti Sace BT pred vydaním rozsudku vo veci samej, spôsobil by tejto spoločnosti vážnu a nenapraviteľnú ujmu, a ďalej, že vrátenie celej sumy tejto pomoci by malo za následok, že by Sace BT už nesplňovala požiadavky stanovené v rámci talianskeho poisťovacieho systému, čo by nevyhnutne viedlo k jej likvidácii ako poisťovne.

V rámci zváženia záujmov predseda Všeobecného súdu pripomenul, že pokiaľ ide o povinnosť vrátiť protiprávne poskytnutú pomoc, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, záujem Komisie musí spravidla prevážiť nad záujmom príjemcu pomoci, no tento príjemca môže za výnimočných okolností dosiahnuť nariadenie predbežných opatrení. Keďže navrhovateľky v predjednávanej veci dostatočne preukázali tak naliehavosť, ako aj existenciu *fumus boni iuris*, predseda Všeobecného súdu uznal ich oprávnený záujem na získaní navrhovaného odkladu výkonu. Okrem toho keďže písomná časť hlavného konania bola pred niekoľkými mesiacmi ukončená, predseda Všeobecného súdu dospel k záveru, že Všeobecný súd by mal vydať svoj rozsudok v relatívne blízkej budúcnosti, pričom zastával názor, že ide o výnimočnú okolnosť procesnej povahy, ktorá sa mohla vziať do úvahy pri zvážení záujmov. Vzhľadom však na záujem Únie na skutočnom vymožení štátnej pomoci a na tvrdenie navrhovateľiek, že Sace BT potrebovala na zabezpečenie svojej udržateľnosti len minimálnu výšku čistého obchodného imania, predseda Všeobecného súdu nariadil len čiastočný odklad výkonu.

Už citované uznesenie *Vanbreda Risk & Benefits/Komisija* (EU:T:2014:1024) sa týkalo zadáviaceho konania na služby v oblasti poisťovníctva pre budovy, ktoré Komisia uverejnila v auguste 2013 vo svojom mene a v mene viacerých inštitúcií a agentúr Únie. Cieľom zadávacieho konania bolo nahradiť v tej dobe účinnú zmluvu, ktorá bola uzatvorená s konzorciom, ktorého maklérom bola navrhovateľka, Vanbreda Risk & Benefit. Komisia oznámila 30. januára 2014 navrhovateľke, že jej ponuku zamietla, lebo neponúkala najnižšiu cenu, a že zákazka bola zadaná poisťovaciemu maklérovi, spoločnosti Marsh SA. Navrhovateľka podala jednak žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia a na náhradu škody vo výške 1 milióna eur a jednak návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom požiadala predsedu Všeobecného súdu, aby nariadil odklad výkonu napadnutého rozhodnutia. Vo svojom uznesení z 1. decembra 2014 predseda Všeobecného súdu tomuto návrhu vyhovel.

Predseda Všeobecného súdu dospel k záveru o existencii osobitne závažného *fumus boni iuris*. Jedna z hlavných podmienok zadávacieho konania totiž spočívala v tom, že uchádzač predkladajúci spoločnú ponuku poskytne záruku solidárneho záväzku všetkých partnerov podieľajúcich sa na ponuke pri plnení zákazky. Pôvodná ponuka spoločnosti Marsh túto požiadavku nespĺňovala, pretože poisťovne, ktoré tohto makléra splnomocnili, sa zaviazali len vo vzťahu k tej časti zmluvy, ktorú sa ponúkli splniť každá samostatne. Skutočnosť, že všetky spoločnosti, ktorým sa zákazka zadala, akceptovali neskôr pri podpise zmluvy ustanovenie o solidárnom záväzku, bola výsledkom *prima facie* protiprávnej zmeny ponuky, ku ktorej došlo po podaní ponúk vďaka bilaterálnym vzťahom medzi Komisiou a spoločnosťou Marsh. Navyše po odstúpení jedného z poisťiteľov, ktorí sa mali podieľať na ponuke predloženej spoločnosťou Marsh, Komisia tejto spoločnosti umožnila, aby po zadaní zákazky boli medzi signatármi uvedenej zmluvy uvedené dve nové poisťovne, ktorých hospodárska a finančná kapacita ani technická kapacita neboli pred zadaním zákazky a vylúčením ponúk ostatných uchádzačov nijako posúdené. Podľa predsedu Všeobecného súdu táto skutočnosť vyvolala *prima facie* vážne pochybnosti o zákonnosti zadávacieho konania.

Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa naliehavosti, predseda Všeobecného súdu po tom, čo uznal závažnosť údajnej finančnej ujmy, konštatoval, že navrhovateľka nepreukázala nenapraviteľnosť tejto škody, lebo podľa ustálenej judikatúry ujmy finančnej povahy nemožno obvykle považovať za nenapraviteľnú, keďže môže byť za bežných okolností premetom neskoršieho finančného vyrovnania. Pokiaľ ide konkrétne o spory v oblasti zadávania verejných zákaziek, je dokonca pre vylúčeného uchádzača zo systémových dôvodov súvisiacich s týmto osobitným druhom sporov nadmerne zložitá preukázať riziko vzniku nenapraviteľnej ujmy. Tento výsledok sa však javí ako nezlučiteľný s požiadavkami vyplývajúcimi z účinnej predbežnej ochrany v oblasti verejných zákaziek. Predseda Všeobecného súdu tak zastáva názor, že v týchto sporoch treba prijať nový prístup, ktorý je prispôsobený ich osobitostiam. Pokiaľ teda vylúčený uchádzač preukáže existenciu osobitne závažného *fumus boni iuris*, nemožno od neho vyžadovať, aby preukázal, že by mu zamietnutie jeho

návrhu na nariadenie predbežného opatrenia mohlo spôsobiť nenapraviteľnú ujmu, lebo inak by došlo k neprimeranému a neoprávnenému zásahu do práva na účinnú súdnu ochranu, ktoré mu priznáva článok 47 Charty základných práv Európskej únie. O takýto *fumus boni iuris* ide vtedy, ak sa odhalí existencia dostatočne zjavnej a závažnej protiprávnosti, ktorej účinkom alebo predĺženiu jej účinkom sa musí čo najskôr zabrániť, pokiaľ tomu v konečnom dôsledku nebráni zváženie záujmov. Za týchto výnimočných okolností, na splnenie podmienky naliehavosti postačuje samotný dôkaz o závažnosti ujmy, ktorá by vznikla, pokiaľ by nebol nariadený odklad výkonu napadnutého rozhodnutia, vzhľadom na potrebu zbaviť takúto protiprávnosť jej účinkov. V prejednávanej veci predseda Všeobecného súdu konštatoval, že *prima facie* došlo k spáchaniu závažných porušení, čo viedlo k protiprávnosti vybranej ponuky a že správanie Komisie sa musí považovať za dostatočne zjavné a závažné porušenie práva Únie, aby sa v budúcnosti predišlo jeho účinkom.

Pokiaľ ide o zváženie záujmov, predseda Všeobecného súdu zastával názor, že prevažujú záujmy navrhovateľky a že záujem navrhovateľky na ochrane jej práva na účinný prostriedok nápravy, ako aj ochrana finančných záujmov Únie a potreba napraviť účinky zistenej protiprávnosti prevažujú nad záujmom Komisie na ponechaní napadnutého rozhodnutia v platnosti. Predseda Všeobecného súdu v tejto súvislosti zamietol tvrdenie Komisie, podľa ktorého by v prípade odkladu výkonu napadnutého rozhodnutia bola vystavená katastrofickým následkom pre finančné záujmy Únie. Pokiaľ ide totiž o riziko spojené s nepoistením dotknutých budov, ukázalo sa, že existovalo viacero riešení, ktoré umožňovali zabezpečiť, že tieto budovy mohli byť poistené na základe vtedy účinnej zmluvy.

Predseda Všeobecného súdu teda zastával názor, že okolnosti prejednávanej veci vyžadovali, aby sa nariadil odklad výkonu napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na uskutočnenú zmenu prístupu a zásadu právnej istoty, účinky tohto odkladu však nastanú až po uplynutí lehoty na podanie odvolania.³¹

³¹ Ostatné návrhy na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré boli podané v oblasti verejných zákaziek, boli zamietnuté z dôvodu nedostatku *fumus boni iuris*, bez toho, aby bola preskúmaná podmienka naliehavosti [uznesenia zo 4. februára 2014, *Serco Belgium a i./Komisia* (T-644/13 R, EU:T:2014:57); z 5. decembra 2014, *AF Steelcase/ÚHVT* (T-652/14 R, EU:T:2014:1026) a z 8. decembra 2014, *STC/Komisia* (T-355/14 R, EU:T:2014:1046)].

B – Zloženie Všeobecného súdu

(Protokolárny poriadok k 31. decembra 2014)

Prvý rad zľava doprava:

Predsedia komôr G. Berardis, M. Van der Woude, A. Dittrich, S. Papasavvas, podpredseda Všeobecného súdu H. Kanninen; predseda Všeobecného súdu M. Jaeger; predsedníčka komory M. E. Martins Ribeiro; predsedovia komôr M. Prek, S. Frimodt Nielsen a D. Gratsias.

Druhý rad zľava doprava:

Sudcovia E. Buttigieg a A. Popescu; sudkyne I. Labucka a I. Wiszniewska-Białecka; sudcovia F. Dehousse, N. J. Forwood a O. Czúcz; sudkyňa I. Pelikánová; sudca J. Schwarcz; sudkyňa M. Kānčeva.

Tretí rad zľava doprava:

Sudcovia L. Madise, I. Ulloa Rubio a V. Kreuschitz; sudkyňa V. Tomljenović, sudcovia C. Wetter, E. Bieliūnas, A. M. Collins a S. Gervasoni; tajomník E. Coulon.

1. Členovia Všeobecného súdu

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Marc Jaeger

narodený v roku 1954; diplom z práva získal na Univerzite Roberta Schumana v Štrasburgu; štúdium na Collège d'Europe; do zoznamu advokátov Luxemburskej advokátskej komory bol zapísaný v roku 1981; pracovník ministerstva spravodlivosti vyslaný na generálnu prokuratúru v Luxembursku (1983); sudca Okresného súdu v Luxemburgu (1984); referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1986 – 1996); predseda Univerzitného centra v Luxemburgu (IUIL); sudca Všeobecného súdu od 11. júla 1996; predseda Všeobecného súdu od 17. septembra 2007.

Heikki Kanninen

narodený v roku 1952; diplom na Vysokej škole obchodu v Helsinkách a na Právnickej fakulte Helsinskej univerzity; referendár na Najvyššom správnom súde Fínska; generálny tajomník výboru pre reformu právnej ochrany vo verejnej správe; hlavný radca Najvyššieho správneho súdu; generálny tajomník výboru pre reformu správneho sporového konania, poradca riaditeľstva pre legislatívu ministerstva spravodlivosti; zástupca tajomníka Súdneho dvora EZVO; referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev; sudca Najvyššieho správneho súdu (1998 – 2005); člen odvolacej komisie pre utečencov; podpredseda výboru pre rozvoj fínskych súdnych inštitúcií; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005 do 6. októbra 2009; sudca Všeobecného súdu od 7. októbra 2009; podpredseda Všeobecného súdu od 17. septembra 2013.

Nicholas James Forwood

narodený v roku 1948; diplomy z mechanických vied a práva získal na Cambridgeskej univerzite (BA v roku 1969, MA v roku 1973); v roku 1970 zapísaný ako barrister v Anglicku, potom výkon povolania barristra v Londýne (1971 – 1999) a advokátskeho povolania v Bruseli (1979 – 1999); v roku 1981 zapísaný ako barrister v Írsku, v roku 1987 vymenovaný za Queen's Counsel; v roku 1998 bencher of Middle Temple; zástupca Bar of England and Wales v Rade advokátskych komôr Európskej únie (CCBE) a predseda stálej delegácie CCBE pri Súdnom dvore (1995 – 1999); člen úradu World Trade Law Association a European Maritime Law Organization (1993 – 2002); sudca Všeobecného súdu od 15. decembra 1999.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

narodená v roku 1956; štúdium v Lisabone, Bruseli a Štrasburgu; advogada v Portugalsku a Bruseli, výskumná pracovníčka na Inštitúte európskych štúdií Slobodnej univerzity v Bruseli; referendárka v kancelárii portugalského sudcu Súdneho dvora Moitinha de Almeida (1986 – 2000), potom predsedu Súdu prvého stupňa Boa Vesterdorfa (2000 – 2003); sudkyňa Všeobecného súdu od 31. marca 2003.

Franklin Dehousse

narodený v roku 1959; právnické vzdelanie ukončil na Univerzite v Liège (1981); ašpirant (Národný fond vedeckého výskumu, 1985 – 1989); právny poradca v Komore zástupcov (1981 – 1990); doktor práv (Štrasburská univerzita, 1990); profesor (Univerzita v Liège, Štrasburská univerzita, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, Univerzita Montesquieu v Bordeaux, Collège Michel Servet Parížskych univerzít; Facultés universitaires Notre-Dame de la Paix v Namure); osobitný zástupca ministra zahraničných vecí (1995 – 1999); riaditeľ európskych štúdií na Institut royal des relations internationales (1998 – 2003); prísediaci na Conseil d'État (2001 – 2003); poradca pri Európskej komisii (1990 – 2003); člen Observatoire Internet (2001 – 2003); sudca Všeobecného súdu od 7. októbra 2003.

Ottó Czúcz

narodený v roku 1946; doktor práv na univerzite v Szegede (1971); radca na ministerstve práce (1971 – 1974); vyučujúci a profesor (1974 – 1989); dekan právnickej fakulty (1989 – 1990), prorektor (1992 – 1997) univerzity v Szegede; advokát; člen predsedníctva Národnej dôchodkovej poisťovne; viceprezident Európskeho inštitútu sociálneho zabezpečenia (1998 – 2002); člen vedeckej rady Medzinárodnej asociácie sociálneho zabezpečenia; sudca Ústavného súdu (1998 – 2004); sudca Všeobecného súdu od 12. mája 2004.

Irena Wiszniewska-Białecka

narodená v roku 1947; diplom z práva získala na Varšavskej univerzite (1965 – 1969); výskumná pracovníčka (asistentka, docentka, profesorka) na Inštitúte právnych vied Poľskej akadémie vied (1969 – 2004); hosťujúca výskumná pracovníčka v Inštitúte Maxa Plancka pre zahraničné a medzinárodné patentové právo, autorské právo a právo hospodárskej súťaže v Mníchove (štipendium Nadácie AvH – 1985/1986); advokátka (1992 – 2000); sudkyňa Najvyššieho správneho súdu (2001 – 2004); sudkyňa Všeobecného súdu od 12. mája 2004.

Irena Pelikánová

narodená v roku 1949; doktorka práv, asistentka hospodárskeho práva (pred rokom 1989), potom doktorka vied, profesorka obchodného práva (od roku 1993) na Právnickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe; členka riadiaceho orgánu Komisie cenných papierov (1999 – 2002); advokátka; členka Legislatívnej rady českej vlády (1998 – 2004); sudkyňa Všeobecného súdu od 12. mája 2004.

Ingrida Labucka

narodená v roku 1963; diplom z práva získala na Lotyšskej univerzite (1986); inšpektorka ministerstva vnútra pre región Kirov a mesto Riga (1986 – 1989); sudkyňa Súdu prvého stupňa v Rige (1990 – 1994); advokátka (1994 – 1998 a júl 1999 – máj 2000); ministerka spravodlivosti (november 1998 – júl 1999 a máj 2000 – október 2002); členka Medzinárodného rozhodcovského súdu v Haagu (2001 – 2004); parlamentná poslankyňa (2002 – 2004); sudkyňa Všeobecného súdu od 12. mája 2004.

Savvas Papasavvas

narodený v roku 1969; štúdium na univerzite v Aténach (Ptychion v roku 1991); postgraduálne štúdium na univerzite Paris II (DEA z verejného práva v roku 1992) a na univerzite Aix-Marseille III (doktorát práv v roku 1995); zapísaný do Cyperskej advokátskej komory; člen Nikózij-skej advokátskej komory od roku 1993; lektor na Cyperskej univerzite (1997 – 2002), docent ústavného práva od septembra 2002; výskumný pracovník Európskeho centra verejného práva (2001 – 2002); sudca Všeobecného súdu od 12. mája 2004.

Miro Prek

narodený v roku 1965; diplom z práva (1989); člen advokátskej komory (1994); rôzne úlohy a funkcie vo verejnej správe, predovšetkým poverený legislatívou na úrade vlády (zástupca štátneho tajomníka a zástupca riaditeľa, riaditeľ odboru európskeho a porovnávacieho práva) a na úrade pre európske záležitosti (zástupca štátneho tajomníka); člen vyjednávacieho tímu pre dohodu o pridružení (1994 – 1996) a pre pristúpenie k Európskej únii (1998 – 2003), zodpovedný za právne záležitosti; advokát; vedúci projektu prispôsobovania sa európskej legislatíve a projektu európskej integrácie predovšetkým na západnom Balkáne; riaditeľ sekcie na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (2004 – 2006); sudca Všeobecného súdu od 7. októbra 2006.

Alfred Dittrich

narodený v roku 1950; štúdium práva na Univerzite Erlangen-Norimberg (1970 – 1975); Rechtsreferendar na Vyššom oblastnom súde v Norimbergu (1975 – 1978); úradník spolkového ministerstva hospodárstva (1978 – 1982); úradník na Stálom zastúpení Spolkovej republiky Nemecko pri Európskych spoločenstvách (1982); úradník spolkového ministerstva hospodárstva poverený záležitosťami práva Spoločenstva a hospodárskej súťaže (1983 – 1992); vedúci odboru práva Európskej únie (1992 – 2007) na ministerstve spravodlivosti; vedúci nemeckej delegácie pracovnej skupiny pre Súdny dvor Rady; splnomocnený zástupca spolkovej vlády v mnohých veciach prebiehajúcich na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev; sudca Všeobecného súdu od 17. septembra 2007.

Sten Frimodt Nielsen

narodený v roku 1963; právnické vzdelanie na Kodanskej univerzite (1988); úradník na ministerstve zahraničných vecí (1988 – 1991); lektor medzinárodného a európskeho práva na Kodanskej univerzite (1988 – 1991); veľvyslanec tajomník na stálom zastúpení Dánska pri OSN v New Yorku (1991 – 1994); úradník právneho oddelenia ministerstva zahraničných vecí (1994 – 1995); hosťujúci profesor na Kodanskej univerzite (1995); poradca, neskôr hlavný poradca na úrade predsedu vlády (1995 – 1998); ministerský poradca na Stálom zastúpení Dánska pri Európskej únii (1998 – 2001); osobitný poradca na úrade predsedu vlády pre právne otázky (2001 – 2002); vedúci odboru a právny poradca na úrade predsedu vlády (marec 2002 – júl 2004); štátny tajomník a právny poradca na úrade predsedu vlády (august 2004 – august 2007); sudca Všeobecného súdu od 17. septembra 2007.

Juraj Schwarcz

narodený v roku 1952; doktor práv (Univerzita Komenského v Bratislave, 1979); podnikový právnik (1975 – 1990); tajomník poverený obchodným registrom pri Mestskom súde v Košiciach (1991); sudca Mestského súdu v Košiciach (január – október 1992); sudca a predseda senátu Krajského súdu v Košiciach (november 1992 – 2009); sudca pridelený na Najvyšší súd Slovenskej republiky, obchodný senát (október 2004 – september 2005); predseda obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach (október 2005 – september 2009); externý člen Katedry obchodného a hospodárskeho práva Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach (1997 – 2009); externý člen pedagogického zboru Justičnej akadémie (2005 – 2009); sudca Všeobecného súdu od 7. októbra 2009.

Marc van der Woude

narodený v roku 1960; bakalár práv (univerzita v Groningene, 1983); štúdium na Collège d'Europe (1983 – 1984); asistent na Collège d'Europe (1984 – 1986); prednášajúci na univerzite v Leidene (1986 – 1987); referent generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž Komisie Európskych spoločenstiev (1987 – 1989); referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1989 – 1992); koordinátor politik generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž Komisie Európskych spoločenstiev (1992 – 1993); člen právneho servisu Komisie Európskych spoločenstiev (1993 – 1995); od roku 1995 advokát v advokátskej komore v Bruseli; profesor na Univerzite Erasma v Rotterdame od roku 2000; autor mnohých publikácií; Sudca Všeobecného súdu od 13. septembra 2010.

Dimitrios Gratsias

Narodený v roku 1957; diplom práva získal na Univerzite v Aténach (1980); „Diplôme d'études approfondies“ z verejného práva získal na Univerzite Paríž I, Panthéon Sorbonne (1981); certifikát univerzitného centra štúdií komunitárneho a európskeho práva (Univerzita Paríž I) (1982); referent gréckej Štátnej rady (1985 – 1992); odborný referent gréckej Štátnej rady (1992 – 2005); referendár na Súdnom dvore Európskych spoločností (1994 – 1996); pridružený člen Špeciálneho najvyššieho súdu Grécka (1998 a 1999); radca gréckej Štátnej rady (2005); člen Špeciálneho súdu príslušného pre disciplinárne konania sudcov (2006); člen Vyššej rady správneho súdnictva (2008); kontrolór pre správne súdnictvo (2009 – 2010); sudca na Všeobecnom súde od 25. októbra 2010.

Andrei Popescu

narodený v roku 1948; štúdium práva na Univerzite v Bukurešti (1971); postgraduálne štúdium medzinárodného pracovného práva a európskeho sociálneho práva, Univerzita v Ženeve (1973 – 1974); doktor práv na Univerzite v Bukurešti (1980); asistent stážista (1971 – 1973), asistent (1974 – 1985), neskôr poverený vyučovaním pracovného práva na Univerzite v Bukurešti (1985 – 1990); hlavný výskumník na Inštitúte vedeckého výskumu v oblasti práce a sociálnej ochrany (1990 – 1991); zástupca generálneho riaditeľa (1991 – 1992), neskôr riaditeľ (1992 – 1996) na Ministerstve práce a sociálnej ochrany; prednášateľ (1997), neskôr profesor v Národnej škole politických a správnych štúdií, Bukurešť (2000); štátny tajomník Ministerstva pre Európsku integráciu (2001 – 2005); vedúci odboru Legislatívnej rady Rumunska (1996 – 2001 a 2005 – 2009); zakladajúci riaditeľ Rumunského časopisu pre európske právo; predseda Rumunskej spoločnosti Európskeho práva (2009 – 2010); splnomocnený zástupca rumunskej vlády pred súdmi Európskej únie (2009 – 2010); sudca Všeobecného súdu od 26. novembra 2010.

Marijana Kancheva

narodená v roku 1958; diplom z práva na univerzite v Sofii (1979 – 1984); master complémentaire z európskeho práva na inštitúte európskych štúdií slobodnej univerzity v Bruseli (2008 – 2009); špecializácia na hospodárske právo a právo duševného vlastníctva; justičná čakatelka na regionálnom súde v Sofii (1985 – 1986); právna poradkyňa (1986 – 1988); advokátka zapísaná v advokátskej komore v Sofii (1988 – 1992); generálna riaditeľka úradu služieb diplomatického zboru na ministerstve zahraničných vecí (1992 – 1994); výkon činnosti advokátky v Sofii (1994 – 2011) a Bruseli (2007 – 2011); rozhodkyňa v Sofii pri riešení obchodných sporov; účasť na príprave rôznych legislatívnych textov ako právna poradkyňa bulharského parlamentu; sudkyňa Všeobecného súdu od 19. septembra 2011.

Guido Berardis

narodený v roku 1950; diplom z práva (Univerzita v Ríme, La Sapienza, 1973), diplom z európskych štúdií na Collège d'Europe (Bruggy, 1974 – 1975); úradník Komisie Európskych spoločenstiev (riaditeľstvo „Zahraničné veci“ generálneho riaditeľstva Poľnohospodárstvo, 1975 – 1976); člen právnej služby Komisie Európskych spoločenstiev (1976 – 1991 a 1994 – 1995); zástupca právnej služby Komisie Európskych spoločenstiev v Luxemburgu (1990 – 1991); referendár u sudcu G. F. Manciniho na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1991 – 1994); právny poradca členov Komisie Európskych spoločenstiev M. Montiho (1995 – 1997) a F. Bolkesteina (2000 – 2002); riaditeľ riaditeľstva „Politika spoločných trhov“ (2002 – 2003), riaditeľstva „Služby, duševné a priemyselné vlastníctvo, médiá a ochrana údajov“ (2003 – 2005) a riaditeľstva „Služby“ (2005 – 2011) Generálneho riaditeľstva „Vnútny trh“ Komisie Európskych spoločenstiev; hlavný právny poradca a riaditeľ skupiny „Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť, občianske právo a trestné právo“ právnej služby Európskej komisie (2011 – 2012); sudca Všeobecného súdu od 17. septembra 2012.

Eugène Buttigieg

narodený v roku 1961; doktor práv na Maltskej univerzite; master európskeho práva (Exeterská univerzita); doktor práva hospodárskej súťaže (Londýnska univerzita); právnik na ministerstve spravodlivosti (1987 – 1990); hlavný právnik na ministerstve zahraničných vecí (1990 – 1994); člen Copyright Board (Komisia pre autorské právo) (1994 – 2005); právnik revízor na ministerstve spravodlivosti a miestnej správy (2001 – 2002); referent na Malta Resources Authority (Úrad pre správu zdrojov Malty) (2001 – 2009); poradca pre európske právo (od roku 1994); poradca pre právo hospodárskej súťaže a spotrebiteľské právo na ministerstve financií, hospodárstva a investícií (2000 – 2010); poradca predsedu vlády pre právo hospodárskej súťaže a spotrebiteľské právo (2010 – 2011), poradca pri Malta Competition and Consumer Affairs Authority (Maltský úrad pre hospodársku súťaž a spotrebiteľské veci) (2012); vyučujúci (1994 – 2001), prednášateľ (2001 – 2006), potom docent (od roku 2007) a vedúci katedry Jeana Monneta pre európske právo (od roku 2009) na Maltskej univerzite; spoluzakladateľ a podpredseda Maltese Association for European Law (Maltské združenie pre európske právo); sudca Všeobecného súdu od 8. októbra 2012.

Carl Wetter

narodený v roku 1949; diplomy z ekonómie (Bachelor of Arts, 1974) a z práva (Master of Laws, 1977) získal na univerzite v Uppsale; úradník na Ministerstve zahraničných vecí (1977); člen švédskej advokátskej komory (od roku 1983); člen švédskej pracovnej skupiny pre právo hospodárskej súťaže pri Medzinárodnej obchodnej komore (ICC); prednášajúci práva hospodárskej súťaže (univerzity v Lunde a v Štokholme); autor mnohých publikácií; sudca Všeobecného súdu od 18. marca 2013.

Vesna Tomljenović

narodená v roku 1956; diplom na Rijeckej univerzite (magisterka v roku 1979) a na Záhrebskej univerzite (LL.M. v roku 1984, doktorka práv v roku 1996); asistentka (1980 – 1998), docentka (2003 – 2009) a profesorka (2009 – 2013) na Právnickej fakulte Rijeckej univerzity; asistentka na Ekonomickej fakulte Rijeckej univerzity (1990 – 2013); predsedníčka Chorvátskeho združenia porovnávacieho práva (2006 – 2013); sudkyňa Všeobecného súdu od 4. júla 2013.

Egidijus Bieliūnas

narodený v roku 1950; právnický diplom získal na Vilniuskej univerzite (1973); doktorát práv (1978); asistent, prednášateľ a neskôr docent na Právnickej fakulte Vilniuskej univerzity (1977 – 1992); poradca na právnom oddelení parlamentu Litovskej republiky (1990 – 1992); poradca na veľvyslanectve Litvy v Belgicku (1992 – 1994); poradca na veľvyslanectve Litvy vo Francúzsku (1994 – 1996); člen Európskej komisie pre ľudské práva (1996 – 1999); sudca Najvyššieho súdu Litvy (1999 – 2011); docent na katedre trestného práva Vilniuskej univerzity (2003 – 2013); zástupca Litovskej republiky na orgáne spoločnej kontroly Eurojust (2004 – 2011); sudca Ústavného súdu Litovskej republiky (2011 – 2013); sudca Všeobecného súdu od 16. septembra 2013.

Viktor Kreuschitz

narodený v roku 1952; diplom doktora práv získal na Viedenskej univerzite (1981); úradník na federálnom kancelárstve, oddelení ústavných záležitostí (1981 – 1997); právny poradca v právnej službe Európskej komisie (1997 – 2013); sudca Všeobecného súdu od 16. septembra 2013.

Anthony Michael Collins

narodený v roku 1960; diplom získal na Trinity College v Dubline (právo na veda) (1984) a na Honourable Society of the King's Inns v Dubline (Barrister at Law) (1986); Benchers Honourable Society of the King's Inns (od roku 2013); Barrister at Law (1986 – 1990 a 1997 – 2003) a Senior Counsel (2003 – 2013) zapísaný v komore Írska; súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1990 – 1997); riaditeľ Írskeho centra pre európske právo (1997 – 2000) a v súčasnosti ešte člen jeho správnej rady; podpredseda Rady európskych národných výborov mládeže (1979 – 1981); generálny tajomník Organizačnej kancelárie združení študentov európskych škôl (1977 – 1984); generálny tajomník Írskej únie študentov (1977 – 1979); medzinárodný podpredseda Únie študentov v Írsku (1982 – 1983); člen správneho výboru združenia Amicale des référendaires v Luxemburgu (1992 – 2000); člen Stáleho zastúpenia Rady európskych právnických komôr a právnických spoločností (CCBE) pri Súdnom dvore EÚ a Súdnom dvore EZVO (2006 – 2013); sudca Všeobecného súdu od 16. septembra 2013.

Ignacio Ulloa Rubio

narodený v roku 1967; úspešne absolvoval štúdium práva (1985 – 1990) a doktorandské štúdium (1990 – 1993) na Univerzite Complutense v Madride; prokurátor v Girone (2000 – 2003); poradca Dočasného koaličného úradu pre spravodlivosť a ľudské práva v Bagdade, Irak (2003 – 2004); sudca prvostupňového súdu v občianskoprávných veciach a vyšetrovací sudca (2003 – 2007) neskôr odvolací sudca v Girone (2008); zástupca riaditeľa EUJUST LEX – misie Rady Európskej únie pre integrovaný rozvoj právneho štátu v Iraku (2005 – 2006); právny poradca Ústavného súdu Španielska (2006 – 2011 a 2013); štátny tajomník pre bezpečnosť (2012 – 2013); expert Rady Európskej únie pre oblasť právneho štátu a reformu bezpečnostného sektora (2005 – 2011); externý expert Európskej komisie pre základné práva a trestné súdnictvo (2011 – 2013); prednášateľ a autor početných publikácií; sudca Všeobecného súdu od 16. septembra 2013.

Stéphane Gervasoni

narodený v roku 1967; diplom získal na Inštitúte politických štúdií v Grenobli (1988) a na Národnej škole pre verejnú správu (1993); audítor v Štátnej rade [(sudca spravodajca na sekcii súdnych sporov (1993 – 1997) a sudca na sekcii pre sociálne záležitosti (1996 – 1997)]; maître des requêtes v Štátnej rade (1996 – 2008); docent na Inštitúte politických štúdií v Paríži (1993 – 1995); prokurátor pred osobitnou dôchodkovou kasačnou komisiou (1994 – 1996); právny poradca ministerstva pre verejnú službu a mesta Paríž (1995 – 1997); generálny tajomník prefektúry departementu Yonne, podprefekt okresu Auxerre (1997 – 1999); generálny tajomník prefektúry departementu Savojsko, podprefekt okresu Chambéry (1999 – 2001); súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenských súdov (2001 – 2005); riadny člen odvolacej komisie Organizácie Severoatlantickej zmluvy (NATO) (2001 – 2005); sudca Súdu pre verejnú službu Európskej únie (2005 – 2011, predseda komory 2008 – 2011); štátny poradca, zástupca predsedu ôsmej komory sekcie súdnych sporov (2011 – 2013); člen odvolacej komisie Európskej vesmírnej agentúry (2011 – 2013); sudca Všeobecného súdu od 16. septembra 2013.

Lauri Madise

narodený v roku 1974; diplom v odbore právo (univerzity v Tartu a Poitiers); poradca na ministerstve spravodlivosti (1995 – 1999); vedúci sekretariátu ústavného výboru estónskeho parlamentu (1999 – 2000); sudca Odvolacieho súdu v Talline (od roku 2002); člen skúšobnej komisie pre výber sudcov (od roku 2005); účasť na legislatívnych prácach v oblasti ústavného a správneho práva; sudca Všeobecného súdu od 23. októbra 2013.

Emmanuel Coulon

narodený v roku 1968; štúdium práva na univerzite Panthéon-Assas v Paríži; štúdium manažmentu na univerzite Paris-Dauphine; Collège d'Europe (1992); vstupná skúška do miestneho vzdelávacieho centra advokátskej profesie v Paríži; advokátska licencia Bruselskej advokátskej komory; výkon profesie advokáta v Bruseli; úspešný uchádzač vo verejnom výberovom konaní Komisie Európskych spoločenských súdov; referendár na Súde prvého stupňa (kancelária predsedu Saggia, 1996 – 1998; kancelária predsedu Vesterdorfa, 1998 – 2002); vedúci kancelárie predsedu Súdu prvého stupňa (2003 – 2005); tajomník Všeobecného súdu od 6. októbra 2005.

2. Zmeny v zložení Všeobecného súdu v roku 2014

V roku 2014 nedošlo v zložení Všeobecného súdu k nijakej zmene.

3. Protokolárny poriadok

od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014

M. JAEGER, predseda Všeobecného súdu
H. KANNINEN, podpredseda
M. E. MARTINS RIBEIRO, predsedníčka komory
S. PAPASAVVAS, predseda komory
M. PREK, predseda komory
A. DITTRICH, predseda komory
S. FRIMODT NIELSEN, predseda komory
M. VAN DER WOUDE, predseda komory
D. GRATSIAS, predseda komory
G. BERARDIS, predseda komory
N. J. FORWOOD, sudca
F. DEHOUSSE, sudca
O. CZÚCZ, sudca
I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sudkyňa
I. PELIKÁNOVÁ, sudkyňa
I. LABUCKA, sudkyňa
J. SCHWARCZ, sudca
A. POPESCU, sudca
M. KĀNČEVA, sudkyňa
E. BUTTIGIEG, sudca
C. WETTER, sudca
V. TOMLJENOVIC, sudkyňa
E. BIELIŪNAS, sudca
V. KREUSCHITZ, sudca
A. COLLINS, sudca
I. ULLOA RUBIO, sudca
S. GERVASONI, sudca
L. MADISE, sudca

E. COULON, tajomník

4. Bývalí členovia Všeobecného súdu

Edward David Alexander Ogilvy (1989 – 1992)
Christos Yeraris (1989 – 1992)
José Luís da Cruz Vilaça (1989 – 1995), predseda od roku 1989 do roku 1995
Jacques Biancarelli (1989 – 1995)
Donal Patrick Michael Barrington (1989 – 1996)
Romain Alphonse Schintgen (1989 – 1996)
Heinrich Kirschner (1989 – 1997)
Antonio Saggio (1989 – 1998), predseda od roku 1995 do roku 1998
Cornelis Paulus Briët (1989 – 1998)
Koen Lenaerts (1989 – 2003)
Bo Vesterdorf (1989 – 2007), predseda od roku 1998 do roku 2007
Rafael García-Valdecasas y Fernández (1989 – 2007)
Andreas Kalogeropoulos (1992 – 1998)
Christopher William Bellamy (1992 – 1999)
André Potocki (1995 – 2001)
Rui Manuel Gens de Moura Ramos (1995 – 2003)
Pernilla Lindh (1995 – 2006)
Virpi Tiili (1995 – 2009)
Josef Azizi (1995 – 2013)
John D. Cooke (1996 – 2008)
Jörg Pirrung (1997 – 2007)
Paolo Mengozzi (1998 – 2006)
Arjen W. H. Meij (1998 – 2010)
Mihalis Vilaras (1998 – 2010)
Hubert Legal (2001 – 2007)
Verica Trstenjak (2004 – 2006)
Daniel Šváby (2004 – 2009)
Ena Cremona (2004 – 2012)
Vilenas Vadapalas (2004 – 2013)
Küllike Jürimäe (2004 – 2013)
Enzo Moavero Milanesi (2006 – 2011)
Nils Wahl (2006 – 2012)
Teodor Čipev (2007 – 2010)
Valeriu M. Ciucă (2007 – 2010)
Santiago Soldevila Fragoso (2007 – 2013)
Laurent Truchot (2007 – 2013)
Kevin O'Higgins (2008 – 2013)

Predsedomia

José Luís da Cruz Vilaça (1989 – 1995)

Antonio Saggio (1995 – 1998)

Bo Vesterdorf (1998 – 2007)

Tajomník

Hans Jung (1989 – 2005)

C – Súdne štatistiky Všeobecného súdu

Činnosť Všeobecného súdu vo všeobecnosti

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2010 – 2014)

Začaté konania

2. Charakteristika konaní (2010 – 2014)
3. Charakteristika žalôb (2010 – 2014)
4. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014)

Skončené konania

5. Charakteristika konaní (2010 – 2014)
6. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2014)
7. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014) (rozsudky a uznesenia)
8. Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)
9. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2010 – 2014) (rozsudky a uznesenia)

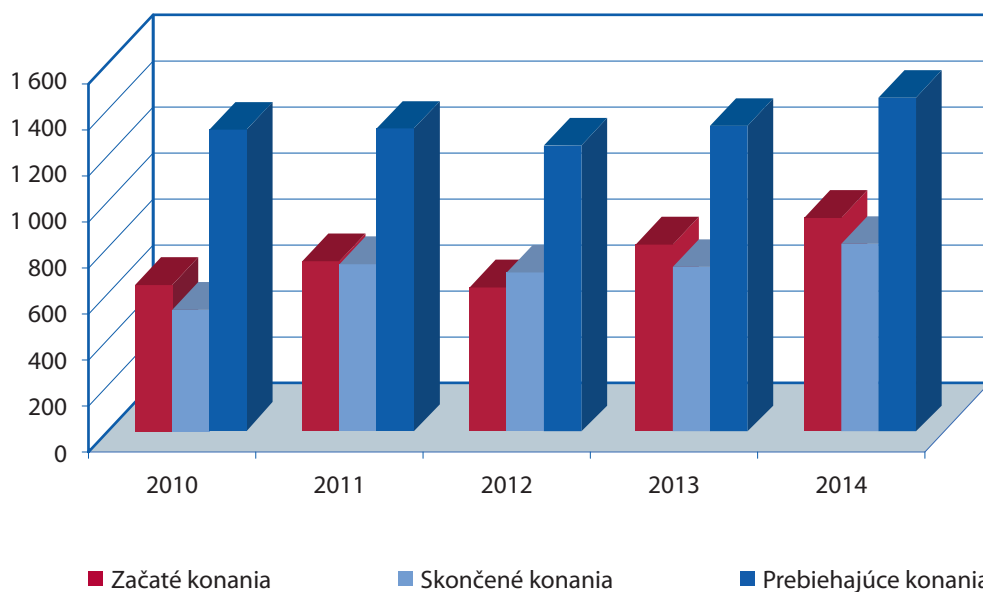
Prebiehajúce konania k 31. decembru

10. Charakteristika konaní (2010 – 2014)
11. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014)
12. Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)

Rôzne

13. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2010 – 2014)
14. Skrátené súdne konania (2010 – 2014)
15. Rozhodnutia Všeobecného súdu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1990 – 2014)
16. Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa povahy konania (2010 – 2014)
17. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2014) (rozsudky a uznesenia)
18. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2010 – 2014) (rozsudky a uznesenia)
19. Celkový vývoj (1989 – 2014) (začaté, skončené, prebiehajúce konania)

1. Činnosť Všeobecného súdu Európskej únie vo všeobecnosti – Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2010 – 2014)^{1 2}

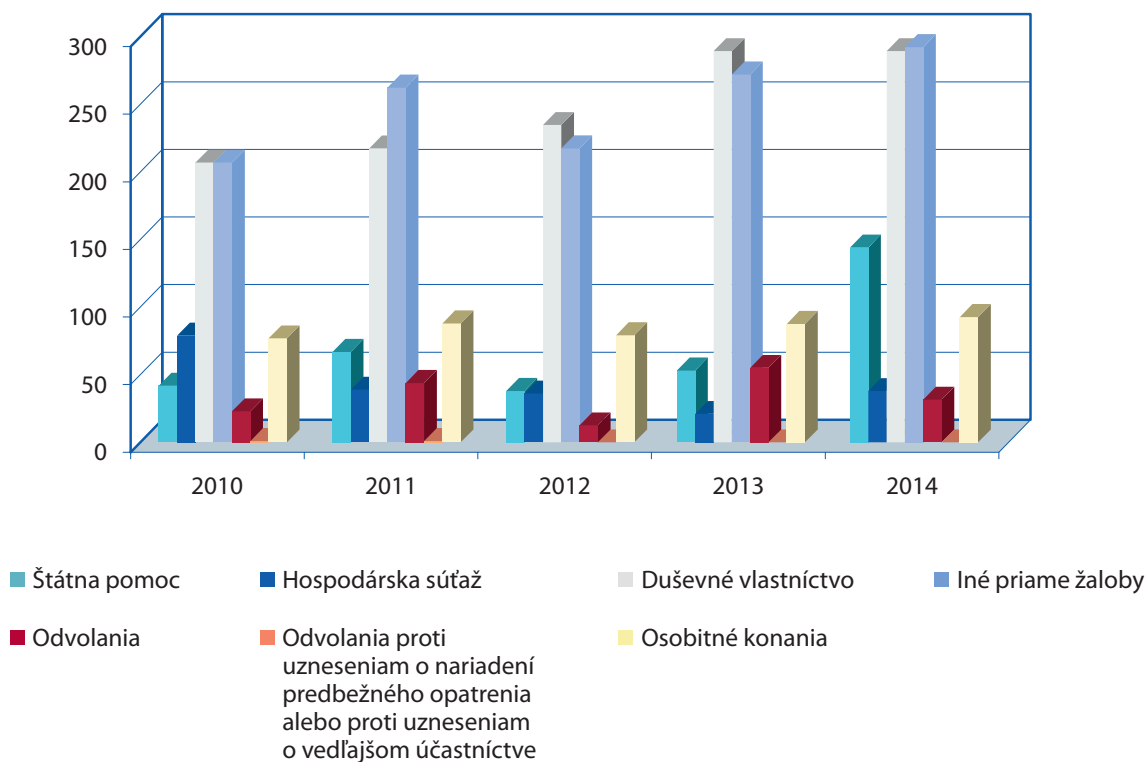
	2010	2011	2012	2013	2014
Začaté konania	636	722	617	790	912
Skončené konania	527	714	688	702	814
Prebiehajúce konania	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

¹ Pokiaľ nie je uvedené inak, táto tabuľka a tabuľky na nasledujúcich stranách zohľadňujú osobitné konania.

Za „osobitné konania“ sa považujú: návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (článok 41 Štatútu Súdneho dvora, článok 122 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); návrh tretej osoby na zmenu rozsudku (článok 42 Štatútu Súdneho dvora, článok 123 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); obnova konania (článok 44 Štatútu Súdneho dvora, článok 125 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); výklad rozsudku (článok 43 Štatútu Súdneho dvora, článok 129 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); určenie výšky trov konania (článok 92 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); právna pomoc (článok 96 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu) a oprava rozsudku (článok 84 Všeobecného súdu).

² Pokiaľ nie je uvedené inak, táto tabuľka a tabuľky na nasledujúcich stranách nezohľadňujú konania o nariadení predbežného opatrenia.

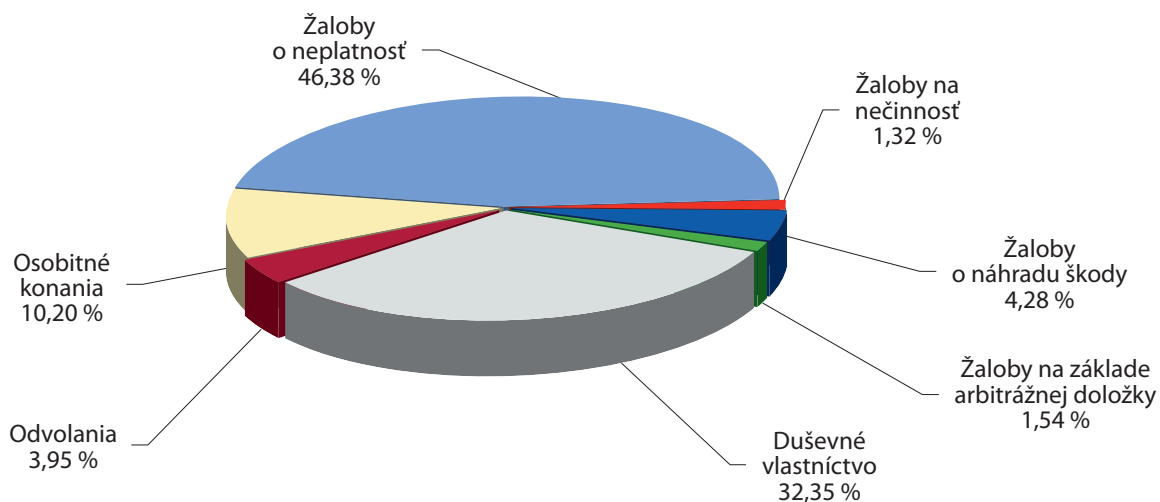
2. Začaté konania – Charakteristika konaní (2010 – 2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Štátna pomoc	42	67	36	54	148
Hospodárska súťaž	79	39	34	23	41
Duševné vlastníctvo	207	219	238	293	295
Iné priame žaloby	207	264	220	275	299
Odvolania	23	44	10	57	36
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	1	1		
Osobitné konania	77	88	78	88	93
Spolu	636	722	617	790	912

3. Začaté konania – Charakteristika žalôb (2010 – 2014)

Rozdelenie v roku 2014

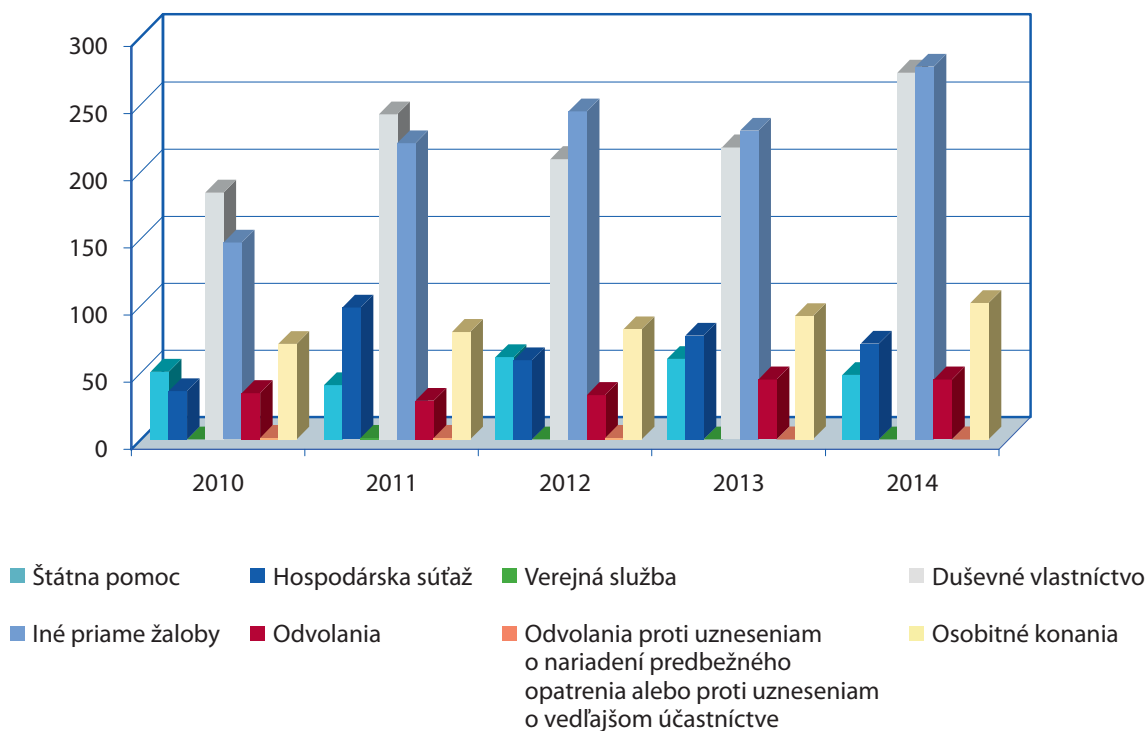

	2010	2011	2012	2013	2014
Žaloby o neplatnosť	304	341	257	319	423
Žaloby na nečinnosť	7	8	8	12	12
Žaloby o náhradu škody	8	16	17	15	39
Žaloby na základe arbitrážnej doložky	9	5	8	6	14
Duševné vlastníctvo	207	219	238	293	295
Odvolania	23	44	10	57	36
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	1	1		
Osobitné konania	77	88	78	88	93
Spolu	636	722	617	790	912

4. *Začaté konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014)*

	2010	2011	2012	2013	2014
Aproximácia právnych predpisov				13	
Arbitrážna doložka	9	5	8	6	14
Colná únia a spoločný colný sadzobník	4	10	6	1	7
Dane	1	1	1	1	1
Doprava	1	1		5	1
Duševné a priemyslené vlastníctvo	207	219	238	294	295
Energia		1		1	3
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)			1		5
Hospodárska a menová politika	4	4	3	15	4
Hospodárska súťaž	79	39	34	23	41
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	24	3	4	3	3
Inštitucionálne právo	17	44	41	44	67
Kultúra				1	
Obchodná politika	9	11	20	23	31
Občianstvo Únie					1
Obmedzujúce opatrenia (Vonkajšia činnosť)	21	93	59	41	68
Ochrana spotrebiteľa				1	1
Podnikové právo					1
Politika rybníctva	19	3		3	3
Poľnohospodárstvo	24	22	11	27	15
Pridruženie zámorských krajín a území				1	
Priemyselná politika					2
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti		1		6	1
Prístup k dokumentom	19	21	18	20	17
Pristúpenie nových štátov				1	
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	8	3	2	12	3
Sloboda usadiť sa					1
Slobodné poskytovanie služieb	1		1		1
Sociálna politika	4	5	1		
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov				1	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	1			2	
Štátna pomoc	42	67	36	54	148
Transeurópske siete				3	
Turizmus				2	
Verejné obstarávanie	15	18	23	15	17
Verejné zdravie	4	2	12	5	11
Voľný pohyb osôb	1				
Voľný pohyb tovaru				1	
Vonkajšia činnosť Európskej únie	1	2	1		3
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport		2	1	2	
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	3	4	3	5	2
Zamestnanie				2	
Životné prostredie	15	6	3	11	10
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	533	587	527	645	777
Spolu Zmluva o AE	1				
Osobitné konania	77	88	78	88	93
Služobný poriadok úradníkov	25	47	12	57	42
SPOLU CELKOVO	636	722	617	790	912

5. Skončené konania – Charakteristika konaní (2010 – 2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Štátna pomoc	50	41	63	60	51
Hospodárska súťaž	38	100	61	75	72
Verejná služba		1			
Duševné vlastníctvo	180	240	210	217	275
Iné priame žaloby	149	222	240	226	279
Odvolania	37	29	32	39	42
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	1	1		
Osobitné konania	72	80	81	85	95
Spolu	527	714	688	702	814

6. Skončené konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2014)

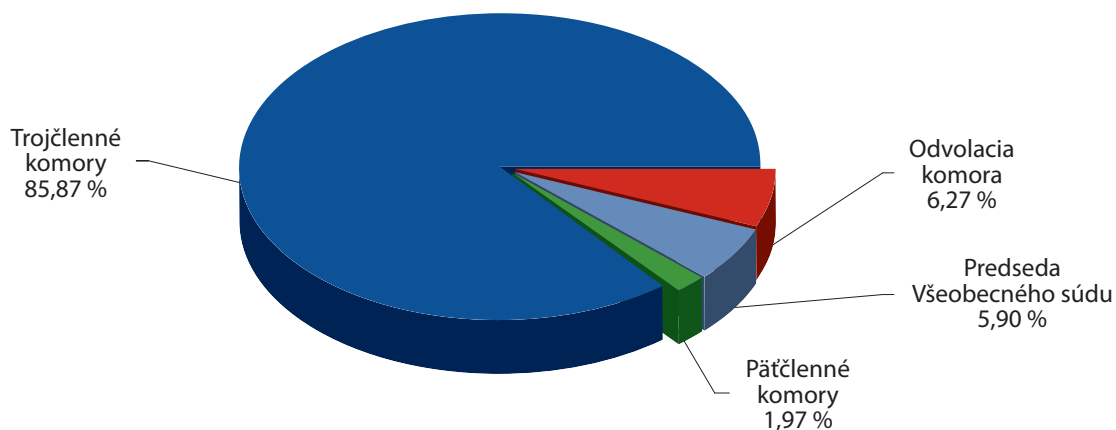
	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Aproximácia právnych predpisov		13	13
Arbitrážna doložka	5	5	10
Colná únia a spoločný colný sadzobník		6	6
Dane		2	2
Doprava	1	2	3
Duševné a priemyslené vlastníctvo	207	68	275
Energia		3	3
Hospodárska a menová politika		13	13
Hospodárska súťaž	54	18	72
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	1		1
Inštitucionálne právo	6	27	33
Obchodná politika	8	10	18
Občianstvo Únie		1	1
Obmedzujúce opatrenia (Vonkajšia činnosť)	38	30	68
Politika rybníctva	12	3	15
Poľnohospodárstvo	8	7	15
Pridruženie zámorských krajín a území		1	1
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti		1	1
Prístup k dokumentom	8	15	23
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	1	2	3
Slobodné poskytovanie služieb		1	1
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		2	2
Štátna pomoc	30	21	51
Transeurópske siete		1	1
Turizmus	1		1
Verejné obstarávanie	16	2	18
Verejné zdravie	4	6	10
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	2		2
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor		1	1
Životné prostredie	5	5	10
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	407	266	673
Osobitné konania		95	95
Služobný poriadok úradníkov	21	25	46
SPOLU CELKOVO	428	386	814

7. Skončené konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014) (rozsudky a uznesenia)

	2010	2011	2012	2013	2014
Aproximácia právnych predpisov					13
Arbitrážna doložka	12	6	11	8	10
Colná únia a spoločný colný sadzobník	4	1	6	9	6
Dane	1		2		2
Doprava	2	1	1		3
Duševné a priemyslené vlastníctvo	180	240	210	218	275
Energia	2			1	3
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)			2		
Hospodárska a menová politika	2	3	2	1	13
Hospodárska súťaž	38	100	61	75	72
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	2	9	12	14	1
Inštitucionálne právo	26	36	41	35	33
Obchodná politika	8	10	14	19	18
Občianstvo Únie					1
Obmedzujúce opatrenia (Vonkajšia činnosť)	10	32	42	40	68
Ochrana spotrebiteľa	2	1			
Podnikové právo	1				
Politika rybníctva		5	9	2	15
Poľnohospodárstvo	16	26	32	16	15
Pridruženie zámorských krajín a území					1
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti			2	7	1
Prístup k dokumentom	21	23	21	19	23
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)		4	1	6	3
Slobodné poskytovanie služieb	2	3	2		1
Sociálna politika	6	5	1	4	
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov				1	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika					2
Štátna pomoc	50	41	63	59	51
Transeurópske siete					1
Turizmus				1	1
Verejné obstarávanie	16	15	24	21	18
Verejné zdravie	2	3	2	4	10
Voľný pohyb osôb		2	1		
Voľný pohyb tovaru				1	
Vonkajšia činnosť Európskej únie	4	5		2	
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	1	1	1	1	2
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	3	5	3	4	1
Zamestnanie				2	
Životné prostredie	6	22	8	6	10
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	417	599	574	576	673
Spolu Zmluva o UO				1	
Spolu Zmluva o AE		1			
Osobitné konania	72	80	81	85	95
Služobný poriadok úradníkov	38	34	33	40	46
SPOLU CELKOVO	527	714	688	702	814

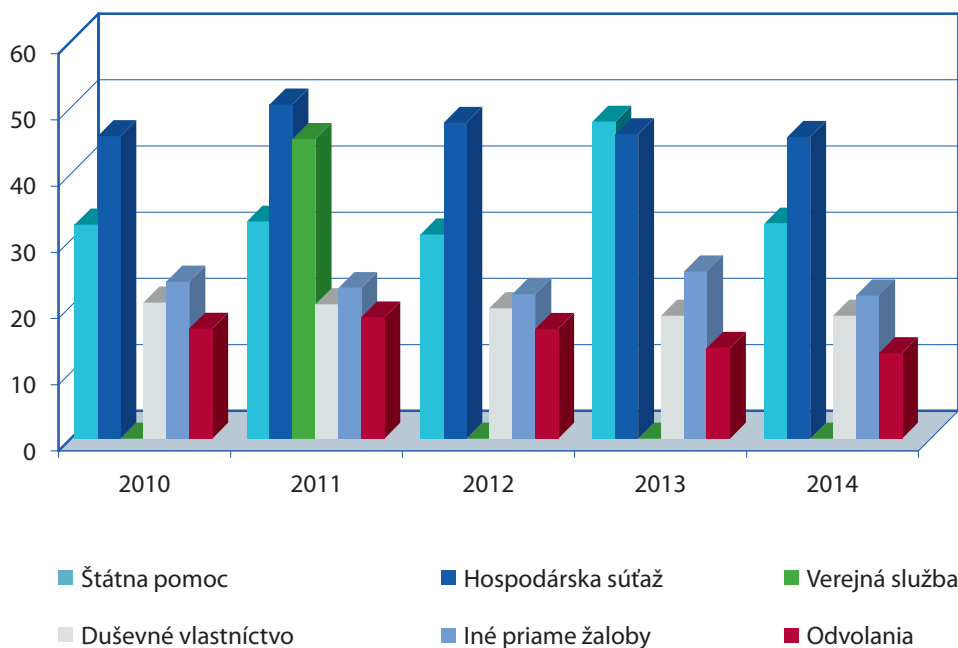
8. Skončené konania – Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)

Rozdelenie v roku 2014

	2010			2011			2012			2013			2014		
	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Veľká komora		2	2												
Odvolacia komora	22	15	37	15	14	29	17	20	37	13	45	58	21	30	51
Predseda Všeobecného súdu		54	54		56	56		50	50		40	40		48	48
Päťčlenné komory	8		8	19	6	25	9		9	7	1	8	9	7	16
Trojčlenné komory	255	168	423	359	245	604	328	264	592	378	218	596	398	301	699
Samosudca	3		3												
Spolu	288	239	527	393	321	714	354	334	688	398	304	702	428	386	814

9. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2010 – 2014) (rozsudky a uznesenia)

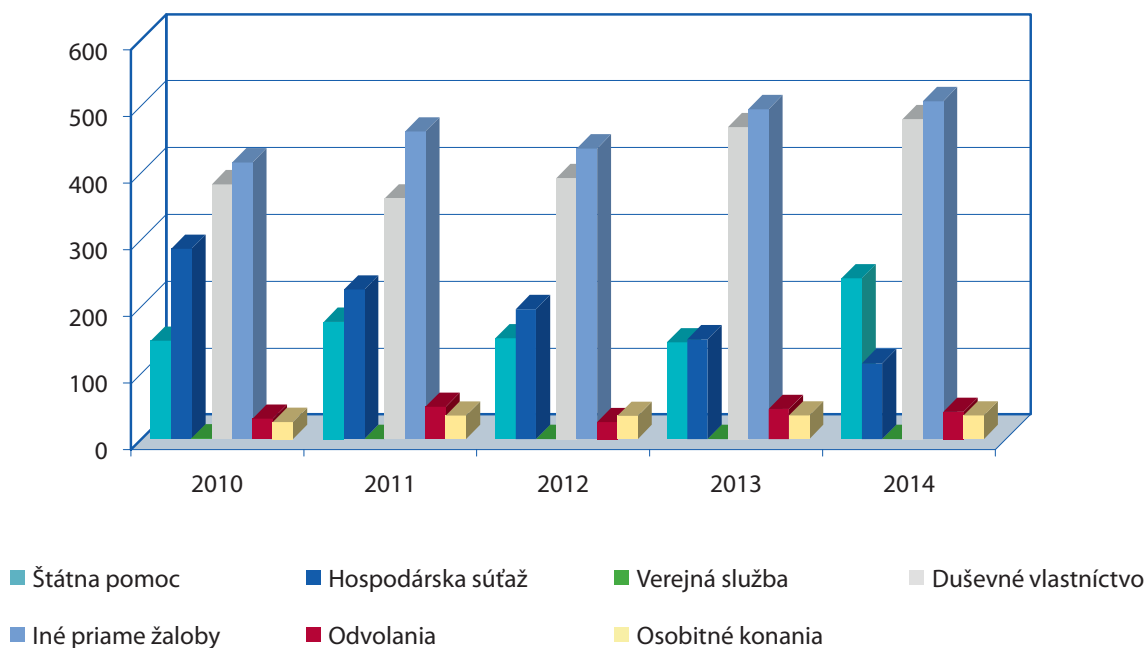

	2010	2011	2012	2013	2014
Štátna pomoc	32,4	32,8	31,5	48,1	32,5
Hospodárska súťaž	45,7	50,5	48,4	46,4	45,8
Verejná služba		45,3			
Duševné vlastníctvo	20,6	20,3	20,3	18,7	18,7
Iné priame žaloby	23,7	22,8	22,2	24,9	22,1
Odvolania	16,6	18,3	16,8	13,9	12,8

¹ Výpočet priemernej dĺžky trvania konaní nezohľadňuje: veci, v ktorých bolo rozhodnuté medzitýmnym rozsudkom; osobitné konania; odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo uzneseniam o vedľajšom účastníctve.

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

10. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Charakteristika konaní (2010 – 2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Štátna pomoc	153	179	152	146	243
Hospodárska súťaž	288	227	200	148	117
Verejná služba	1				
Duševné vlastníctvo	382	361	389	465	485
Iné priame žaloby	416	458	438	487	507
Odvolania	32	47	25	43	37
Osobitné konania	28	36	33	36	34
Spolu	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

11. *Prebiehajúce konania k 31. decembru – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2010 – 2014)*

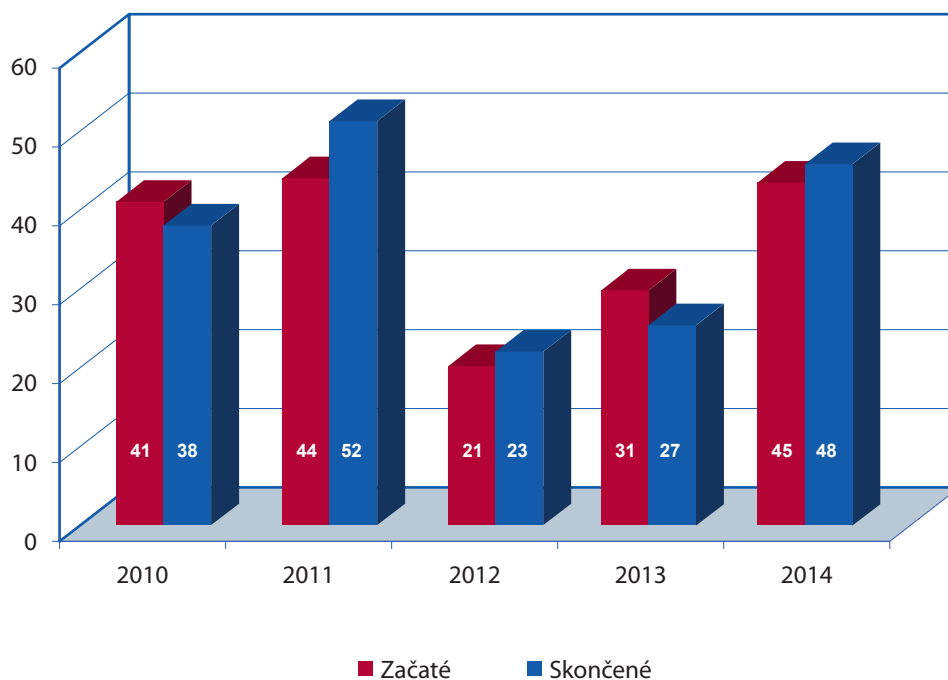
	2010	2011	2012	2013	2014
Aproximácia právnych predpisov				13	
Arbitrážna doložka	19	18	15	13	17
Colná únia a spoločný colný sadzobník	6	15	15	7	8
Dane		1		1	
Doprava	1	1		5	3
Duševné a priemyslené vlastníctvo	382	361	389	465	485
Energia		1	1	1	1
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)	2	2	1	1	6
Hospodárska a menová politika	2	3	4	18	9
Hospodárska súťaž	288	227	200	148	117
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	38	32	24	13	15
Inštitucionálne právo	33	41	41	50	84
Kultúra				1	1
Obchodná politika	34	35	41	45	58
Obmedzujúce opatrenia (Vonkajšia činnosť)	28	89	106	107	107
Ochrana spotrebiteľa	1			1	2
Podnikové právo					1
Politika rybnárstva	27	25	16	17	5
Poľnohospodárstvo	65	61	40	51	51
Pridruženie zámorských krajín a území				1	
Priemyselná politika					2
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	2	3	1		
Prístup k dokumentom	42	40	37	38	32
Pristúpenie nových štátov				1	1
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	8	7	8	14	14
Sloboda usadiť sa					1
Slobodné poskytovanie služieb	4	1			
Sociálna politika	4	4	4		
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	1	1	1	3	1
Štátna pomoc	152	178	151	146	243
Transeurópske siete				3	2
Turizmus				1	
Verejné obstarávanie	40	43	42	36	35
Verejné zdravie	6	5	15	16	17
Voľný pohyb osôb	3	1			
Vonkajšia činnosť Európskej únie	5	2	3	1	4
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport		1	1	2	
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	8	7	7	8	9
Životné prostredie	34	18	13	18	18
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	1 235	1 223	1 176	1 245	1 349
Spolu Zmluva o UO	1	1	1		
Spolu Zmluva o AE	1				
Osobitné konania	28	36	33	36	34
Služobný poriadok úradníkov	35	48	27	44	40
SPOLU CELKOVO	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

12. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Odvolacia komora	32	51	38	51	37
Predseda Všeobecného súdu	3	3	3	1	1
Pätčlenné komory	58	16	10	12	15
Trojčlenné komory	1 132	1 134	1 123	1 146	1 272
Nepridelené	75	104	63	115	98
Spolu	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

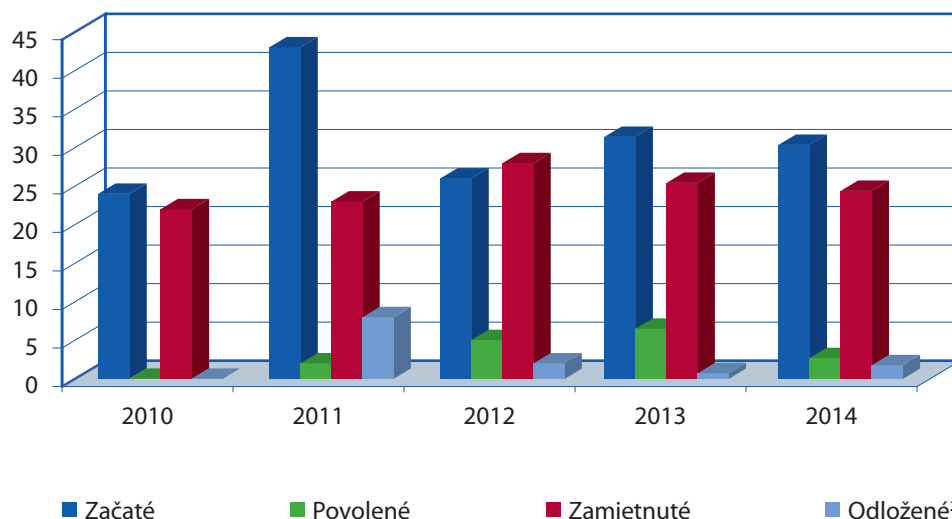
13. Rôzne – Konania o nariadení predbežného opatrenia (2010 – 2014)

Rozdelenie v roku 2014

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Skončené konania o nariadení predbežného opatrenia	Výsledok rozhodnutia		
			Schválenie	Výmaz/ Zastavenie konania	Zamietnutia
Arbitrážna doložka	1	1			1
Inštitucionálne právo	3	4		2	2
Obchodná politika	2	2			2
Obmedzujúce opatrenia (Vonkajšia činnosť)	2	2			2
Poľnohospodárstvo		1	1		
Príruženie zámorských krajín a území		1			1
Prístup k dokumentom	1	3	1	2	
Štátna pomoc	29	27	1	2	24
Verejné obstarávanie	5	4	1		3
Verejné zdravie	1	1			1
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	1	1			1
Životné prostredie		1			1
Spolu	45	48	4	6	38

14. Rôzne – Skrátené súdne konania (2010 – 2014)¹

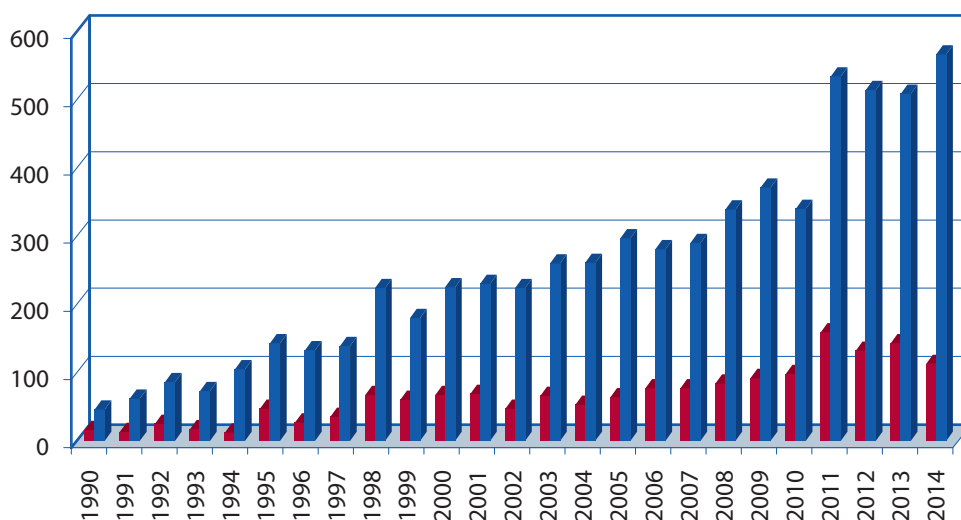

	2010			2011			2012			2013			2014		
	Začaté	Výsledok rozhodnutia		Začaté	Výsledok rozhodnutia		Začaté	Výsledok rozhodnutia		Začaté	Výsledok rozhodnutia		Začaté	Výsledok rozhodnutia	
		Povolené	Zamietnuté		Povolené	Zamietnuté		Povolené	Zamietnuté		Povolené	Zamietnuté		Povolené	Zamietnuté
Colná únia a spoločný colný sadzobník							1	1							
Energia										1	1				
Hospodárska súťaž	3	3		4	4		2	2		2	2		1	1	
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	1	1					1	1							
Inštitucionálne právo				1		1	1	1					1		1
Obchodná politika				3	2		3	2		15	2	14	1		
Obmedzujúce opatrenia (Vonkajšia činnosť)	10	10		30	2	12	7	10	4	16	4	4	9	9	
Poľnohospodárstvo											1	1			
Prístup k dokumentom				2	1		1	2		1	1		2	2	
Sociálna politika				1		1									
Štátna pomoc	7	5			2		2		2				13	2	10
Verejné obstarávanie	2	2								2	1		1	2	
Verejné zdravie							5	1	3	1	2		3	1	1
Vonkajšia činnosť Európskej únie	1	1													
Životné prostredie				2	2					5	5		1		
Spolu	24	22	43	2	23	9	26	5	28	2	32	7	26	1	31
														3	25
															2

¹ Prejednanie a rozhodnutie vecí v skrátanom súdnom konaní na Všeobecnom súde možno povoliť na základe článku 76a rokovacieho poriadku. Toto ustanovenie sa uplatňuje od 1. februára 2001.

² Do kategórie „odložené“ patria tieto prípady: späťvzatie návrhu; späťvzatie a prípady, keď je o žalobe rozhodnuté uznesením ešte predtým, než je rozhodnuté o návrhu na prejednanie a rozhodnutie vecí v skrátanom súdnom konaní.

15. Rôzne – Rozhodnutia Všeobecného súdu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1990 – 2014)

■ Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie

■ Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie¹

	Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie	Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie ¹	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	25	86	29 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	143	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	224	30 %
1999	60	180	33 %
2000	67	225	30 %
2001	69	230	30 %
2002	47	225	21 %
2003	66	260	25 %
2004	53	261	20 %
2005	64	297	22 %
2006	77	281	27 %
2007	78	290	27 %
2008	84	339	25 %
2009	92	371	25 %
2010	98	338	29 %
2011	158	533	30 %
2012	132	514	26 %
2013	144	510	28 %
2014	110	561	20 %

¹ Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie – rozsudky, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia a o zamietnutí vstupu vedľajšieho účastníka do konania a všetky uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze či postúpení, v prípade ktorých lehota na podanie odvolania uplynula alebo bolo podané odvolanie.

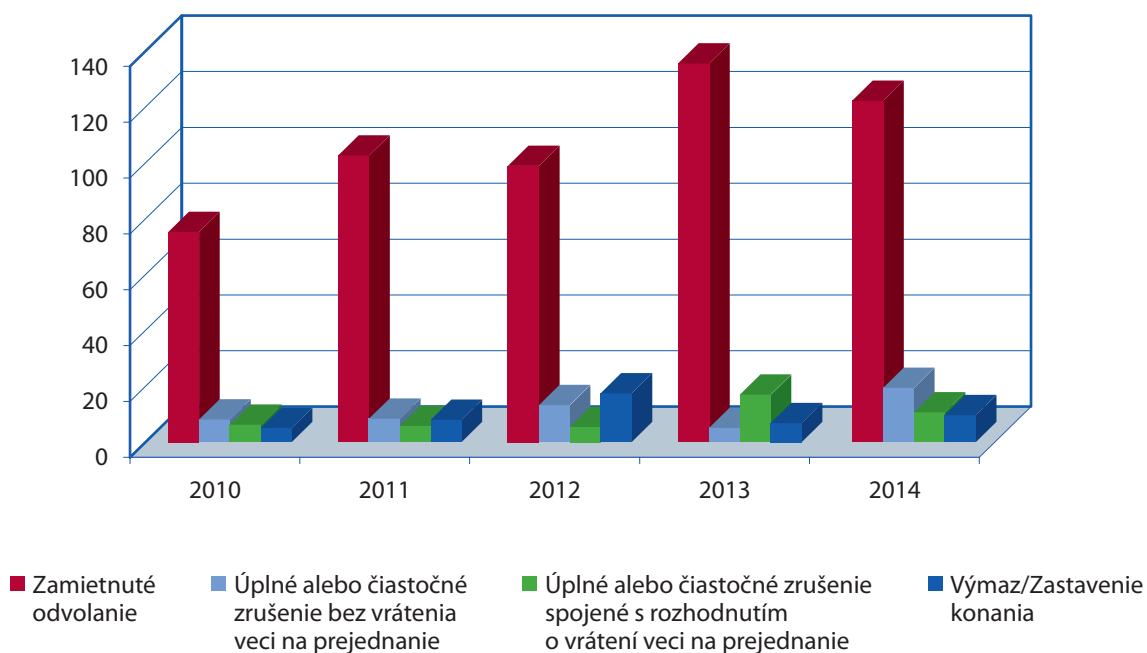
16. Rôzne – Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa druhu konania (2010 – 2014)

	2010			2011			2012			2013			2014		
	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaní v %	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaní v %	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaní v %	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaní v %	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaní v %
Štátna pomoc	17	34	50 %	10	37	27 %	18	52	35 %	16	52	31 %	15	77	19 %
Hospodárska súťaž	15	33	45 %	49	90	54 %	24	60	40 %	28	73	38 %	15	44	34 %
Verejná služba				1	1	100 %									
Duševné vlastníctvo	32	140	23 %	39	201	19 %	41	190	22 %	38	183	21 %	33	209	16 %
Iné priame žaloby	34	131	26 %	59	204	29 %	47	208	23 %	62	202	31 %	47	231	20 %
Odvolaní								2	0 %						
Osobitné konania							2	2	100 %						
Spolu	98	338	29 %	158	533	30 %	132	514	26 %	144	510	28 %	110	561	20 %

17. Rôzne – Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2014) (rozsudky a uznesenia)

	Zamietnuté odvolanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	Výmaz/Zastavenie konania	Spolu
Duševné a priemyslené vlastníctvo	40	2	5	5	52
Hospodárska súťaž	13	8	3		24
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	2	5			7
Inštitucionálne právo	5	1			6
Obchodná politika	3			2	5
Politika rybníctva	3				3
Polnohospodárstvo	8				8
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	1				1
Prístup k dokumentom	2	2		2	6
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	5				5
Služobný poriadok úradníkov	1				1
Sociálna politika	3				3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	1				1
Štátna pomoc	30		2		32
Verejné obstarávanie	1				1
Verejné zdravie	1				1
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	1				1
Zásady práva Únie	1				1
Spolu	121	18	10	9	158

18. Rôzne – Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2010 – 2014) (rozsudky a uznesenia)

	2010	2011	2012	2013	2014
Zamietnuté odvolanie	73	101	98	134	121
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	6	9	12	5	18
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	5	6	4	15	10
Výmaz/Zastavenie konania	4	8	15	6	9
Spolu	88	124	129	160	158

19. Rôzne – Celkový vývoj (1989 – 2014)

Začaté, skončené, prebiehajúce konania

	Začaté konania ¹	Skončené konania ²	Prebiehajúce konania k 31. decembru
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
2009	568	555	1 191
2010	636	527	1 300
2011	722	714	1 308
2012	617	688	1 237
2013	790	702	1 325
2014	912	814	1 423
Spolu	11 652	10 229	

¹ 1989: Súdny dvor postúpil 153 vecí novozriadenému Súdu prvého stupňa.

1993: Súdny dvor postúpil 451 vecí z dôvodu prvého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

1994: Súdny dvor postúpil 14 vecí z dôvodu druhého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

2004 – 2005: Súdny dvor postúpil 25 vecí z dôvodu tretieho rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

² 2005 – 2006: Súd prvého stupňa postúpil 118 vecí novozriadenému Súdu pre verejnú službu.

Kapitola III

Súd pre verejnú službu

A – Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2014

Predkladateľ: predseda Súdu pre verejnú službu Sean Van Raepenbusch

1. Zo súdnych štatistík Súdu pre verejnú službu za rok 2014 vyplýva, že napriek nápadu prvých vecí, ktoré sa zakladali na skutočnosti, že 1. januára 2014 nadobudla účinnosť reforma Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“), sa počet začatých vecí (157) javí ako stabilný v porovnaní so štatistikami za rok 2011 (159) a za rok 2013 (160). V roku 2012 síce napadlo 178 nových žalôb, no tento uvedený rok sa retrospektívne javí ako výnimočný.

Počet skončených vecí v roku 2014 (152) mierne poklesol oproti počtu vecí skončených v minulom roku (184), ktorý predstavoval najlepší kvantitatívny výsledok, aký Súd pre verejnú službu dosiahol od svojho vzniku. Tento pokles možno vysvetliť uplynutím funkčného obdobia dvoch sudcov 30. septembra 2014 a tým, že odchádzajúci sudcovia sa pred uplynutím svojho funkčného obdobia snažia sústrediť na rozhodnutie vo veciach, ktoré možno skončiť pred ich odchodom, a ponechajú tak nedokončené konania vo veciach, ktoré sa skončiť nedajú. Keď bolo v septembri 2014 zrejmé, že Rade Európskej únie sa nepodarí jednohlasne sa dohodnúť na nových členoch, ktorí budú vymenovaní, dvaja dotknutí členovia, ktorí teraz vykonávajú svoje funkcie v súlade s článkom 5 tretím odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, sa zapojili do rozhodovania v konaniach o nových veciach, avšak v týchto veciach nebolo možné rozhodnúť pred koncom roka.

Z uvedeného vyplýva, že počet prebiehajúcich vecí v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne stúpol (216 vecí v roku 2014 oproti 211 k 31. decembru 2013). Treba však poznamenať, že v 99 veciach bolo v roku 2014 prerušené konanie, pričom v roku 2013 bolo prerušené konanie len v 26 veciach, takže k 31. decembru 2014 bolo 117 prebiehajúcich konaní. Treba zdôrazniť, že väčšina týchto vecí bola prerušených vzhľadom na očakávané vyhlásenie rozsudkov Všeobecného súdu Európskej únie. Tak to bolo v prípade 64 vecí vyplývajúcich zo sporov týkajúcich sa prevodu práv na dôchodok a 14 ďalších vecí, ktoré boli začaté v dôsledku reformy služobného poriadku.

Priemerná dĺžka konania, do ktorej sa nezapočítava prípadná dĺžka prerušenia konania, sa ako taká skrátila zo 14,7 mesiaca v roku 2013 na 12,7 mesiaca v roku 2014. Tento výsledok možno vysvetliť počtom vecí, ktoré boli prerušené, a pomerne vyšším využívaním uznesení na rozhodnutie sporu, než ako sa používalo predtým (55 % v roku 2014, 50 % v roku 2013).

Počas zohľadňovaného obdobia predseda Súdu pre verejnú službu navyše prijal 5 uznesení o nariadení predbežného opatrenia, v porovnaní s 3 takými uzneseniami v roku 2012 a 11 v roku 2012.

Zo súdnych štatistík súdu za rok 2014 tiež vyplýva, že proti rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu bolo podaných 36 odvolaní na Všeobecný súd Európskej únie, čo predstavuje zníženie v porovnaní s rokom 2013 (56), a to aj vzhľadom na percentuálny pomer po zohľadnení rozhodnutí, ktoré možno napadnúť odvolaním (36,36 % v porovnaní s 38,89 %). Zo 42 odvolaní rozhodnutých v roku 2014 bolo navyše 33 zamietnutých a v 8 prípadoch sa odvolaniu úplne alebo čiastočne vyhovel, pričom 5 vecí, v ktorých bolo rozhodnutie zrušené, boli vrátené Súdu pre verejnú službu na ďalšie konanie. Len jedno odvolanie bolo vymazané z registra.

Okrem toho 12 vecí sa skončilo urovnaním sporu zmierom podľa rokovacieho poriadku v porovnaní s 9 vecami za predchádzajúci rok, čo predstavuje, rovnako ako v roku 2010 najlepší výsledok, aký Súd pre verejnú službu v tejto súvislosti dosiahol.

2. Treba tiež poznamenať, že Súd pre verejnú službu prijal 21. mája 2014 svoj nový rokovací poriadok, ako aj nové pokyny pre tajomníka a nové praktické pokyny pre účastníkov konania. Tieto texty nadobudli účinnosť 1. októbra 2014.

3. V nasledujúcej časti sú uvedené najvýznamnejšie rozhodnutia Súdu pre verejnú službu.

I. Procesné otázky

Právomoc

Počas uplynulého roka bol Súd pre verejnú službu vyzvaný, aby ozrejmil rozsah svojej súdnej právomoci na rozhodovanie o sporoch týkajúcich sa zastupovania zamestnancov.

V prvom rade Súd pre verejnú službu vo veci *Colart a i./Parlament* (F-31/14, EU:F:2014:264) pripomenul, že v prípade sporov, v ktorých ide o oblasť volieb týkajúcich sa zloženia výborov zamestnancov, môže súd Únie rozhodnúť len na základe článkov 90 a 91 služobného poriadku o žalobách smerujúcich proti dotknutej inštitúcii, ktorých predmetom bolo konanie alebo nečinnosť menovacieho orgánu, v rámci úlohy, ktorá je mu zverená, a podľa ktorej je jeho úlohou predchádzať alebo postihovať vážne chyby, ktorých sa dopustili orgány poverené konaním volieb, s cieľom zabezpečiť úradníkom možnosť zvoliť si svojich zástupcov slobodne a pri dodržiavaní stanovených pravidiel. Súd Únie teda môže len incidenčne preskúmať, či pri prijatí aktov prijatých volebnou komisiou nedošlo k prípadným nezákonnostiam v rámci svojho súdneho preskúmania konaní alebo opomenutí zo strany menovacieho orgánu s ohľadom na povinnosť tohto orgánu zabezpečiť zákonnosť volieb.

Pokiaľ ide o rozdelenie súdnych právomocí medzi Všeobecný súd Európskej únie a Súd pre verejnú službu, toto rozdelenie právomocí bolo spresnené v uznesení *Colart a i./Parlament* (F-87/13, EU:F:2014:53). Žalobcovia sa predstavili ako legitímni zástupcovia odborovej alebo profesijnej organizácie (ďalej len „OPO“) a namietali proti rozhodnutiu, ktorým Parlament priznal iným osobám prístupové práva k schránke elektronickej pošty tejto odborovej organizácie. Súd pre verejnú službu zamietol žalobu ako neprípustnú, pričom v podstate uviedol, že prináleží samotnej OPO, aby na Všeobecný súd Európskej únie podala žalobu o neplatnosť na základe článku 263 ZFEÚ prostredníctvom svojich zástupcov, ktorí sú údajne oprávnení prijať rozhodnutie o podaní takej žaloby, pričom ide o právomoc, na ktorú sa práve žalobcovia odvolávajú.

Podmienky prípustnosti

1. Akt spôsobujúci ujmu

Z článku 90 ods. 2 a článku 91 ods. 1 služobného poriadku vyplýva, že úradníci môžu podať sťažnosť a neskôr aj žalobu proti každému „opatreniu všeobecnej povahy“, ktoré im spôsobuje ujmu. Na základe toho sa ustálila judikatúra v tom zmysle, že dotknuté osoby majú právo podať žalobu proti opatreniu všeobecnej povahy prijatému menovacím orgánom, ktoré im spôsobuje ujmu, pokiaľ na jednej strane toto opatrenie nevyžaduje na vyvolanie právnych účinkov vykonávanie opatrenie ani neponecháva pri svojom uplatňovaní orgánom povereným jeho vykonávaním žiadny priestor na voľnú úvahu a na druhej strane bezprostredne sa dotýka záujmov úradníkov tým, že podstatným spôsobom mení ich právne postavenie. Súd pre verejnú službu uplatnil túto judikatúru v rozsudku *Julien-Malvy a i./ESVČ* (F-100/13, EU:F:2014:224), ako aj v rozsudku *Osorio a i./ESVČ* (F-101/13, EU:F:2014:223, ktorý je predmetom odvolania na Všeobecnom súde Európskej únie) v prípade rozhodnutia prijatého menovacím orgánom podľa článku 10 prílohy X služobného poriadku, ktoré

má voči úradníkom pôsobiacim v určitých delegáciách a kanceláriách Únie v tretích krajinách za následok zrušenie príspevku na životné podmienky. Žalobu považoval za prípustnú, pretože toto rozhodnutie sa javilo byť dostatočne určité a nepodmienené na to, aby si nevyžadovalo žiadne osobitné vykonávacie opatrenie. Vykonanie rozhodnutia si síce vyžadovalo prijatie individuálnych administratívnych opatrení, ktorých cieľom bolo ukončenie vyplácania príspevku dotknutým úradníkom. Súd Únie však uviedol, že prijatie prechodných opatrení nemôže byť výsledkom akejkolvek voľnej úvahy zo strany riadiacich orgánov a nemôže teda brániť tomu, že právne postavenie žalobcov bude bezprostredne dotknuté.

Navyše podľa ustálenej judikatúry list, ktorý iba pripomína zamestnancovi ustanovenia jeho zmluvy týkajúce sa dátumu jej skončenia a neobsahuje tak žiadnu novú skutočnosť vo vzťahu k týmto ustanoveniam, nepredstavuje akt spôsobujúci ujmu. Súd pre verejnú službu však pripomenul vo svojom rozsudku *Drakeford/EMA* (F-29/13, EU:F:2014:10, ktorý je predmetom odvolania na Všeobecnom súde Európskej únie), že ak zmluva môže byť obnovená, rozhodnutie o neobnovení zmluvy prijaté administratívou po preskúmaní, predstavuje akt spôsobujúci ujmu, ktorý je odlišný od dotknutej zmluvy a ktorý môže byť predmetom sťažnosti, resp. žaloby v lehotách stanovených služobným poriadkom. Platí to najmä pokiaľ ide o list, ktorý síce len formálne „pripomína“ dátum skončenia platnosti zmluvy, no zaraďuje sa do kontextu, v ktorom bola táto zmluva obnoviteľná a ktorý vyplýva z interného konania zakladajúceho sa na článku 8 Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie (ďalej len „PZOZ“).

2. Dodržanie postupu pred podaním žaloby

Judikatúrou bolo z článku 91 ods. 2 služobného poriadku vyvodené pravidlo zhody medzi sťažnosťou v zmysle tohto ustanovenia a následnou žalobou. Podľa tohto pravidla sa pod sankciou neprípustnosti vyžaduje, aby žalobný dôvod predložený pred súdom Únie bol uvedený už v rámci konania pred podaním žaloby, aby sa mohol menovací orgán dostatočne presne oboznámiť s výhradami, ktoré dotknutá osoba podáva proti napadnutému rozhodnutiu. V dvoch rozsudkoch *CR/Parlament* (F-128/12, EU:F:2014:38) a *Cerafogli/ECB* (F-26/12, EU:F:2014:218, ktoré sú predmetom odvolania na Všeobecnom súde Európskej únie), Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že toto pravidlo zhody sa neuplatní na námietku nezákonnosti podanú po prvýkrát v žalobe. V tejto súvislosti uvedený súd po prvé rozhodol, že zásada prezumpcie zákonnosti aktov inštitúcií Európskej únie znamená, že menovací orgán si nemôže zvoliť možnosť neuplatniť všeobecne záväzný akt, ktorý podľa jeho názoru odporuje norme vyššej právnej sily. Po druhé pripomenul, že námietka nezákonnosti je vo svojej povahe výrazom všeobecnej zásady, ktorý sa usiluje vyvážiť zásadu zákonnosti so zásadou právnej istoty. Po tretie uviedol, že článok 277 ZFEÚ stanovuje možnosť napadnúť všeobecne platný akt po uplynutí lehoty na podanie žaloby len v prípade sporu pred súdom Únie, takže táto výnimka nemôže mať v plnej miere účinky v rámci konania o administratívnej sťažnosti. Napokon po štvrté uviedol, že neprípustnosť námietky nezákonnosti vznesená prvýkrát v žalobe predstavuje obmedzenie práva na účinnú súdnu ochranu, ktoré nie je primerané cieľu sledovanému pravidlom zhody, teda umožniť zmier v spore medzi dotknutým úradníkom a administratívou. Námietka nezákonnosti totiž predpokladá prirodzene odôvodnenie s argumentáciou, ktorú nie je možné vyžadovať od úradníka alebo zamestnanca, pretože tento úradník alebo zamestnanec nevyhnutne nemá potrebné právne znalosti na vznesenie takejto námietky v štádiu konania pred podaním žaloby, v opačnom prípade táto námietka bude neprípustná.

Naopak, na základe klasického uplatnenia článkov 90 a 91 služobného poriadku Súd pre verejnú službu rozhodol v rozsudku *Colart a i./Parlament* (EU:F:2014:264) vydaného v rámci vyššie uvedeného sporu týkajúceho sa zastupovania zamestnancov, že žaloba, ktorou sa napadli výsledky volieb do výborov zamestnancov v situácii, keď menovaciemu orgánu nebola predložená nijaká

žiadosť alebo sťažnosť podaná podľa článku 90 služobného poriadku, bola neprípustná. Žalobkyne síce podali „sťažnosť“ pred volebnou komisiou v súlade s právnou úpravou prijatou na valnom zhromaždení úradníkov. Táto okolnosť ich však nezbavuje povinnosti požiadať menovací orgán o zasiahnutie do volebného procesu pred podaním svojej žaloby podľa článku 270 ZFEÚ a článku 91 služobného poriadku. Hoci ustanovenia použité v tejto právnej úprave boli nejednoznačné, Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že valné zhromaždenie úradníkov inštitúcie, podobne ako orgány zriadené na základe služobného poriadku, akým je výbor zamestnancov, nemajú právomoc odchyliť sa od článku 90 služobného poriadku v rámci „podmienok volieb do výboru zamestnancov“, k prijatiu ktorých pristúpili podľa článku 1 druhého odseku prílohy II daného služobného poriadku.

V rovnakom zmysle Súd pre verejnú službu uznesením *Klar a Fernandez Fernandez/Komisia* (F-114/13, EU:F:2014:192, ktoré je predmetom odvolania na Všeobecnom súde Európskej únie), považoval žalobu, ktorou bola napadnutá zákonnosť rozhodnutia žalovanej inštitúcie, ktorým táto inštitúcia odmietla uznať zákonnosť rozhodnutia miestnej sekcie výboru zamestnancov, za neprípustnú, a to preto, že žalobcovia predtým nepredložili sťažnosť v trojmesačnej lehote podľa služobného poriadku, ktorá plynie od prvého prijatia výslovného a podrobného rozhodnutia inštitúcie.

3. Záujem na konaní

Počas dotknutého obdobia sa musel Súd pre verejnú službu viackrát zaoberať námietkou neprípustnosti založenou na tom, že žalobca, bývalý úradník, ktorý odišiel na dôchodok v dôsledku dosiahnutia veku, stratil právny záujem na napadnutí hodnotiacej správy, hoci táto správa bola vyhotovená na vykonanie predchádzajúceho rozsudku o zrušení. Vo svojom rozsudku *Cwik/Komisia* (F-4/13, EU:F:2014:263) Súd pre verejnú službu pripomenul, že právo na prístup k súdu by bolo iluzórne, keby bolo možné, aby konečné a záväzné súdne rozhodnutie bolo na úkor účastníka konania neúčinné, a že výkon rozsudku treba považovať za integrálnu súčasť konania v zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Za týchto okolností dospel uvedený súd k záveru, že akékoľvek odmietnutie priznať žalobcovi záujem na konaní týkajúci sa zrušenia novej správy by znamenalo porušenie jeho práva na riadny výkon prvého rozsudku, a teda jeho práva na účinnú súdnu ochranu.

4. Naliehavosť rozhodnúť o predbežnom opatrení

Podľa ustálenej judikatúry odklad výkonu má čisto vedľajšiu povahu vo vzťahu k hlavnému konaniu, na ktoré je naviazané. V dôsledku toho rozhodnutie prijaté sudcom rozhodujúcim o predbežnom opatrení musí mať predbežnú povahu v tom zmysle, že nesmie prejudikovať budúce rozhodnutie vo veci samej, ani spôsobiť jeho zdanlivosť tým, že ho zbaví potrebného účinku. Predseda Súdu pre verejnú službu vo svojom uznesení *DK/ESVČ* (F-27/14 R, EU:F:2014:67) však rozhodol, že keď na základe tvrdení predložených žalobcom vznikajú vážne pochybnosti o zákonnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na zásadu, podľa ktorej prebiehajúce trestné konanie bráni pokračovaniu disciplinárneho konania, nemožno zamietnuť návrh na odklad výkonu pre nedostatok naliehavosti bez toho, aby mu bolo vytýkané, že sa sám dopustil porušenia uvedenej zásady. Inými slovami, pokiaľ je zásada, podľa ktorej prebiehajúce trestné konanie bráni pokračovaniu disciplinárneho konania na prvý pohľad porušená, jej ochranu nemožno odkladať, a to ani dočasne, do rozsudku vo veci samej bez spôsobenia vážnej a nenapraviteľnej ujmy žalobcovi, pretože výsledok trestného konania by teoreticky mohol byť vážne ovplyvnený názorom správneho orgánu na existenciu skutočností, ktoré boli dôvodom takéhoto konania.

II. Hmotnoprávne otázky

Všeobecné podmienky platnosti aktov

1. Povinnosť nestrannosti

Podľa ustálenej judikatúry výberová komisia výberového konania je povinná zaistiť, že podmienky, za ktorých vykoná posúdenie týkajúce sa všetkých skúšaných uchádzačov pri ústnych skúškach sú zárukou rovnosti a objektívnosti. V rozsudku *CG/EIB* (F-115/11, EU:F:2014:187) Súd pre verejnú službu uplatnil túto judikatúru na výberový panel, ktorého úlohou bolo vybrať najlepších uchádzačov z tých, ktorí sa prihlásili po uverejnení oznámenia o voľnom pracovnom mieste. Súd pre verejnú službu dospel tak k záveru, že všetci členovia výberového panelu musia byť dostatočne nezávislí, aby nemohla byť spochybnená ich objektivita. Za týchto okolností samotná skutočnosť, že člena výberového panelu sa týka sťažnosť pre obťažovanie, ktorú podal uchádzač, neznamená sama osebe povinnosť dotknutého člena odstúpiť z výberového panelu. Keďže však žalobkyňa v prejednávacom prípade poukázala na to, že tento člen sa stane priamym nadriadeným uchádzača, ktorý bude vymenovaný, a keďže predložila objektívne, relevantné a súhlasné nepriame dôkazy, že uvedený člen mal osobný záujem ju znevýhodniť, Súd pre verejnú službu sa domnieval, že daný člen porušil svoju povinnosť nestrannosti. V dôsledku toho, keďže všetci členovia výberového panelu musia byť nezávislí preto, aby nemohla byť ohrozená objektivita výberového panelu ako celku, uvedený súd rozhodol, že bola porušená povinnosť nestrannosti výberového panelu ako celku.

V jednej inej veci Súd pre verejnú službu rozhodoval o platnosti výberového konania výkonného riaditeľa agentúry, ktoré zahŕňalo najmä zapojenie komisie na predbežný výber uchádzačov poverenej vyhotoviť návrh zoznamu uchádzačov považovaných za najkvalifikovanejších, pričom správna rada agentúry mala právomoc pristúpiť k vymenovaniu. V rozsudku *Christov/Komisia a EMA* (F-2/12, EU:F:2014:245) tento súd rozhodol, že hoci návrh zoznamu nemal záväznú povahu, samotnou skutočnosťou, že dvaja členovia riadiaceho výboru sa zúčastnili na rozhodovaní komisie na predbežný výber uchádzačov došlo k porušeniu povinnosti nestrannosti.

2. Právo byť vypočutý

V rámci posúdenia podmienok práva byť vypočutý v prípade dočasného zamestnanca, pokiaľ ide o prípadné obnovenie jeho zmluvy, Súd pre verejnú službu zdôraznil v rozsudku *Tzikas/ERA* (F-120/13, EU:F:2014:197) nevyhnutnosť, že dotknutá osoba musí byť jasne informovaná o predmete pohovoru so svojím nadriadeným, aby mohla pred prijatím rozhodnutia, ktoré sa ho nepriaznivo dotkne, účelne vyjadriť svoje stanovisko. Takže hoci ustanovenia nepredpisujú písomnú formu, a keďže informácia o predmete pohovoru môže byť podaná ústne a vychádzať z kontextu, v ktorom k nemu došlo, písomná pozvánka dotknutého subjektu sa môže javiť ako vhodnejšia.

Okrem toho v rámci disciplinárneho konania sa právo byť vypočutý „vykoná“ v zmysle Charty základných práv Európskej únie jednak článkom 16 ods. 1 prílohy IX služobného poriadku a jednak článkom 4 tej istej prílohy. Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku *de Brito Sequeira Carvalho/Komisia* (F-107/13, EU:F:2014:232) uviedol, že nie je v súlade s uvedenými ustanoveniami v spojení s článkom 52 ods. 1 Charty situácia úradníka, ktorý sa nezúčastnil ani nebol zastúpený pri vypočutí pred disciplinárnou komisiou a ktorý ani nemohol predložiť svoje písomné pripomienky, hoci riadne odôvodnil svoju nemožnosť zúčastniť sa na vypočutí v stanovený dátum, a počas tohto vypočutia vystúpil len jeden svedok svedčiaci v jeho neprospech, ktorého navrhol menovací orgán.

Služobný postup úradníkov a zamestnancov

Súd pre verejnú službu rozhodol vo svojom rozsudku *Montagut Viladot/Komisia* (F-160/12, EU:F:2014:190, ktorý je predmetom odvolania na Všeobecnom súde Európskej únie), že v prípade, ak nariadenie alebo smernica uplatniteľná na výberové konanie, ani oznámenie o výberovom konaní neobsahujú niečo iné, musí sa požiadavka mať univerzitný diplom, ktorý je podmienkou prístupu k verejnému výberovému konaniu, nevyhnutne chápať v zmysle, ktorý má tento výraz v právnej úprave členského štátu, v ktorom uchádzač ukončil štúdium, ktorého sa dovoláva.

Okrem toho v rozsudku *De Mendoza Asensi/Komisia* (F-127/11, EU:F:2014:14) Súd pre verejnú službu pripomenul, že dodržiavanie zásad rovnosti zaobchádzania a objektivity hodnotenia výberovou komisiou predpokladá v zásade zachovanie stability výberovej komisie počas všetkých skúšok v čo najväčšej miere. Tento súd však pripustil, že nemožno vylúčiť, že koherentnosť hodnotenia sa dá zaručiť inými prostriedkami. V danom prípade pripustil platnosť novej metódy organizácie práce výberovej komisie, v ktorej stabilita výberovej komisie bola zabezpečená v rámci niektorých fáz konania. V tejto súvislosti Súd pre verejnú službu rozhodol, že uvedená stabilita bola zaručená počas kľúčových štádií, t. j. najskôr sa výberová komisia stretla, aby rozhodla o spôsobe, ako skúšky prebehnú a následne sa každé dva alebo tri dni stretla, keď sa spoločne pridelovali body uchádzačom na účely posúdenia schopností uchádzačov vyskúšaných v tomto období, a napokon, keď overovala koherentnosť posúdení na záver všetkých skúšok. Po druhé uviedol, že rovnosť zaobchádzania s uchádzačmi bola tiež zaručená identitou metódy práce v dôsledku použitia predštrukturovaných testov a uplatnením rovnakých kritérií posúdenia výkonov uchádzačov. Po tretie konštatoval, že predseda výberovej komisie bol prítomný v prvých minútach každej skúšky. Napokon a po štvrté uviedol, že štúdie a analýzy sa uskutočnili na overenie koherentnosti hodnotenia.

Práva a povinnosti úradníkov a zamestnancov

Súd pre verejnú službu v rozsudku *CG/EIB* (F-103/11, EU:F:2014:185) a v rozsudku *De Nicola/EIB*, (F-52/11, EU:F:2014:243) spresnil pojem psychické obťažovanie v zmysle článku 3.6.1 etického kódexu zamestnancov Európskej investičnej banky v spojení s článkom 2.1 politiky v oblasti dôstojnosti v zamestnaní, ktoré si Banka tiež stanovila, pričom uplatnil podobný výklad ako ten, ktorý rozvinul na základe článku 12a služobného poriadku v tom zmysle, že sa nevyžaduje, že postoje alebo konania, ktoré narušujú sebaúctu a sebadôveru obete, musia byť úmyselné. V dôsledku toho Súd pre verejnú službu zrušil dve rozhodnutia Banky o nepokračovaní v konaní o sťažnosti týkajúcej sa psychického obťažovania, podľa ktorých sa nejavilo, že údajné konania mali uvedenú povahu.

Funkčné pôžitky a dávky sociálneho zabezpečenia úradníkov

1. Príspevok na expatriáciu

V rámci určenia existencie nároku na príspevok na expatriáciu úradníka Súd pre verejnú službu pripomenul vo svojom rozsudku *Ohrgaard/Komisia* (F-151/12, EU:F:2014:8), že z článku 4 ods. 1 písm. a) a b) prílohy VII služobného poriadku vyplýva, že ak sa nemajú brať do úvahy obdobia pobytu v štáte, ktoré sa zohľadnia, normotvorca Únie stanovil rozdiel medzi úradníkom, ktorý nie je a nikdy nebol štátnym príslušníkom štátu, na ktorého území je zamestnaný, a úradníkom, ktorý je alebo bol štátnym príslušníkom tohto štátu. V prvom prípade sa neberú do úvahy obdobia zodpovedajúce „okolnostiam vyplývajúcim z práce vykonávanej pre iný štát alebo pre medzinárodnú organizáciu“. V druhom prípade sa neberú do úvahy obdobia zodpovedajúce okolnostiam z dôvodu „plnenia povinnosti v službách štátu alebo medzinárodnej organizácie“. Súd

pre verejnú službu navyše pripomenul, že prvý pojem má omnoho širší rozsah ako druhý. Takže je síce pravda, že súd Únie dospel k záveru, že stáž v inštitúciách Únie sa nesmie brať do úvahy, keďže ide o „okolnosti vyplývajúce z práce vykonávanej pre ... medzinárodnú organizáciu“, ak úradník nie je a nikdy nebol štátnym príslušníkom štátu, na ktorého území je zamestnaný, Súd pre verejnú službu však rozhodol, že stáž organizovaná Komisiou, ktorej hlavným účelom je prispieť k vzdelávaniu príslušných osôb, nemožno považovať za spadajúcu pod pojem „plnenie povinností“, uplatniteľnému na úradníkov, ktorí sú alebo boli štátnymi príslušníkmi tohto štátu. Na rozdiel od predchádzajúceho pojmu tento pojem totiž požaduje, aby činnosť viedla najmä k realizácii cieľov štátu alebo predmetnej medzinárodnej organizácie.

2. Rodinné prídavky

V rámci konania týkajúceho sa disciplinárneho postihu mal Súd pre verejnú službu spresniť povinnosti, ktoré úradníkovi prináležia subsidiárne, pokiaľ ide o dávky poskytované na vnútroštátnej úrovni, v súvislosti s rodinnými prídavkami poskytovanými Úniou. V rozsudku *EH/Komisia* (F-42/14, EU:F:2014:250) Súd pre verejnú službu v prvom rade rozhodol, že keď úradník požiada a je mu poskytnutá v súvislosti s jeho rodinnou situáciou určitá dávka podľa služobného poriadku, tento úradník nemôže tvrdiť, že o situácii svojho partnera údajne nevedel. V odpovedi na tvrdenie založené na tom, že administratíva si u vnútroštátneho platiteľa dávok neoverila, či skutočne rodinné prídavky nevyplácal, Súd pre verejnú službu ďalej rozhodol, že hoci možno od administratívy konajúcej s náležitou starostlivosťou očakávať, že aspoň raz ročne aktualizuje osobné údaje poberateľov dávok podľa služobného poriadku vyplácaných mesačne, situáciu administratívy, ktorá má za úlohu zabezpečiť výplatu tisícok odmien a rôznych prídavkov nemožno porovnávať so situáciou úradníka, ktorý má osobný záujem na overení platieb, ktoré sú mu mesačne vyplácané, a oznámiť akúkoľvek skutočnosť, ktorá môže predstavovať chybu na jeho úkor alebo v jeho prospech. Napokon Súd pre verejnú službu považoval za nerelevantnú skutočnosť, že administratíva získala niektoré informácie len náhodou alebo nepriamo, pretože poberateľovi plnenia podľa služobného poriadku prináleží, aby príslušnej službe svojej inštitúcie jasným a jednoznačným spôsobom oznámil akékoľvek rozhodnutie o poskytovaní rovnocenného dávky na vnútroštátnej úrovni.

Okrem toho z ustanovení článku 2 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku v spojení s článkom 2 ods. 2 prvým pododsekom danej prílohy vyplýva, že úradníkom sa poskytuje príspevok na nezaopatrené dieťa, keď sú deti nimi „skutočne vyživované“. Súd pre verejnú službu mal príležitosť v tejto súvislosti pripomenúť vo svojom rozsudku *Armani/Komisia* (F-65/12, EU:F:2014:13), že tento pojem skutočné vyživovanie zodpovedá skutočnému prevzatíu starostlivosti o všetky alebo časť základných potrieb detí, najmä pokiaľ ide o bývanie, výživu, ošatenie, výchovu, starostlivosť a zdravotnú starostlivosť. Z toho vyplýva, že ak úradník skutočne prevezme starostlivosť o všetky alebo časť uvedených základných potrieb dieťaťa svojho partnera, musí sa považovať za osobu, ktorá sa skutočne stará o toto dieťa, a tým nesie za neho zodpovednosť. V tejto súvislosti a keďže neexistuje akéhokoľvek ustanovenie, ktoré by obsahovalo niečo iné, nárok úradníka na príspevok na nezaopatrené dieťa pre dieťa jeho partnera nie je podmienený tým, že uvedený partner nesmie byť úradníkom alebo zamestnancom Únie. Mimochodom Súd pre verejnú službu v uvedenom rozsudku tiež spresnil, že hoci rodinné prídavky sú súčasťou odmeny úradníkov, nie sú určené na výživu týchto úradníkov, ale výlučne na výživu detí.

3. Náhrada neoprávnených platieb

Súd pre verejnú službu vo veci *CR/Parlament* (EU:F:2014:38) rozhodoval o zákonnosti článku 85 druhého odseku druhej vety služobného poriadku, pokiaľ ide o to, že stanovuje, že lehota piatich rokov, v ktorej administratíva môže požadovať od úradníkov a zamestnancov vrátenie

neoprávnenej platby, sa neuplatní, ak administratíva môže dokázať, že ju príjemca úmyselne uviedol do omylu, aby získal príslušnú sumu. Súd pre verejnú službu najskôr pripomenul, že miera, v akej sa uplatní premlčanie, vyplýva zo stretu medzi požiadavkami právnej istoty a požiadavkami zákonnosti podľa historických a sociálnych okolností, ktoré prevažovali v spoločnosti v určitom období, a že jej určenie prináleží z tohto dôvodu len normotvorcovi, na základe čoho uviedol, že nemožnosť uplatnenia vyššie uvedenej päťročnej premlčacej lehoty voči administratíve nemôže teda sama osebe predstavovať nezákonnosť vo vzťahu k dodržaniu zásady právnej istoty. Z ustálenej judikatúry navyše vyplýva, že pri neupravení premlčacej lehoty normotvorcom Únie bráni základná požiadavka týkajúca sa právnej istoty tomu, aby administratíva mohla neustále odkladať výkon svojich právomocí, pričom je povinná konať v primeranej lehote po tom, čo sa dozvedela o relevantných skutočnostiach.

V tom istom rozsudku Súd pre verejnú službu ďalej rozhodol, že nemožnosť uplatnenia päťročnej premlčacej lehoty voči administratíve na vrátenie súm zaplatených bez právneho dôvodu nemôže teda byť ani v rozpore so zásadou proporcionality. Cieľom sledovaným článkom 85 služobného poriadku je totiž ochrana finančných záujmov Európskej únie v osobitnom kontexte vzťahov medzi inštitúciami Únie a ich zamestnancami, teda osobami, ktoré sú spojené s týmito inštitúciami povinnosťou osobitnej lojálnosti upravenou v článku 11 služobného poriadku.

V rozsudku *López Cejudo/Komisia* (F-28/13, EU:F:2014:55), Súd pre verejnú službu napokon spresnil, že článok 85 druhý odsek druhá veta služobného poriadku sa naopak vzťahuje na situáciu, v ktorej zamestnanec v snahe neoprávnene získať platby úmyselne uvedie menovací orgán do omylu tým, že mu opomenie poskytnúť všetky informácie týkajúce sa jeho osobnej situácie alebo mu opomenie oznámiť zmeny, ktoré nastali v jeho osobnej situácii, alebo podnikne kroky, aby menovaciemu orgánu sťažil zistenie neoprávneného charakteru vyplatených súm, ktoré prijal, vrátane poskytnutia nesprávnych, či nepresných informácií.

Disciplinárne opatrenia

V rozsudku *EH/Komisia* (EU:F:2014:250) Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že hoci administratíva môže rozhodnúť, že zoberie do úvahy skutočnosť, že dotknutá osoba sa blíži veku odchodu do dôchodku, nič v znení článku 10 prílohy IX služobného poriadku neukladá menovaciemu orgánu považovať túto okolnosť za odôvodňujúcu zmiernenie disciplinárneho postihu.

Spory vyplývajúce zo zmlúv

V dvoch rozsudkoch *Bodson a i./EIB* (F-73/12, EU:F:2014:16 a F-83/12, EU:F:2014:15, ktoré sú predmetom odvolania na Všeobecnom súde Európskej únie), Súd pre verejnú službu zamietol tvrdenia žalobcov, podľa ktorých zmluvná povaha ich pracovného vzťahu a záväznosť zmlúv bráni tomu, aby Banka zmenila jednostranne základné prvky podmienok zamestnávania zamestnancov. Súd sa v tejto súvislosti domnieval, že keď sú pracovné zmluvy uzavreté s orgánom Únie, ktorý plní úlohy vo všeobecnom záujme a ktorý je oprávnený upraviť prostredníctvom nariadenia, ustanovenia, ktoré sa uplatňujú na jeho zamestnancov, vôľa zmluvných strán pracovnej zmluvy je nutne limitovaná povinnosťami, ktoré vyplývajú z tohto osobitného poslanca a ktoré sú uložené tak riadiacim zložkám tohto orgánu, ako aj jeho zamestnancom. Súhlasný prejav vôle strán je tiež limitovaný všeobecným akceptovaním práv a povinností stanovených v uvedenom nariadení, a hoci ich vzťahy majú zmluvnú povahu, vzťahuje sa na nich právny režim podľa nariadenia. V dôsledku toho Súd pre verejnú službu rozhodol, že Banka má pri plnení úlohy vo všeobecnom záujme, ktorá jej prináleží, možnosť jednostranne zmeniť odmeňovanie svojich zamestnancov, a to

bez ohľadu na právne úkony zmluvnej povahy, ktoré sú základom uvedených pracovnoprávných vzťahov.

Treba ešte pripomenúť, že podľa článku 8 prvého odseku PZOZ môže byť zmluva dočasného zamestnanca, pre ktorého platí článok 2 písm. a) uvedených podmienok obnovená najviac jedenkrát na dobu určitú, pričom „každé ďalšie obnovenie“ musí byť na dobu neurčitú. Vo svojom rozsudku *Drakeford/EMA* (EU:F:2014:10) Súd pre verejnú službu rozhodol, že toto ustanovenie nemožno vykladať v tom zmysle, že akákoľvek zmena funkcií, ktorá sa prejaví novou zmluvou, by prerušovala kontinuitu pracovnoprávneho vzťahu vedúceho k zmluve na dobu neurčitú. Účinkom takéhoto výkladu by bolo zúženie rozsahu článku 8 prvého odseku PZOZ nad mieru cieľa, na ktorom sa zakladá, pretože by to viedlo k tomu, že v dôsledku vymenovania prostredníctvom formálne odlišnej zmluvy akéhokoľvek dočasného zamestnanca, ktorý už pôsobil v službe, na hierarchicky nadriadené miesto, by za každých okolností a bez skutočného odôvodnenia znamenalo, že by sa tento zamestnanec z pohľadu dĺžky trvania jeho „zamestnania“ nachádzal v rovnakej situácii ako novo prijatý zamestnanec. Takýto výklad by viedol k tomu, že by sa znevýhodňovali mimoriadne zaslúžilí zamestnanci, ktorí postúpili vo svojom služobnom postupe práve z dôvodu ich pracovného výkonu. Podľa Súdu pre verejnú službu taký dôsledok by vyvolával vážne výhrady, pokiaľ ide o zásadu rovnosti zaobchádzania ako ju stanovuje článok 20 Charty. Išlo by to aj proti zámeru normotvorcu výslovne vyjadrenému v článku 12 ods. 1 PZOZ, podľa ktorého sa má dbať o to, aby dočasní zamestnanci zabezpečili pre inštitúciu služby osôb s najvyššou úrovňou spôsobilosti, výkonnosti a bezúhonnosti.

B – Zloženie Súdu pre verejnú službu

(Protokolárny poriadok k 1. októbru 2014)

Zľava doprava:

Sudcovia E. Perillo a H. Kreppel; predseda komory R. Barents; predseda S. Van Raepenbusch; predseda komory K. Bradley; sudkyňa M. I. Rofes i Pujol; sudca J. Svenningsen; tajomníčka W. Hakenberg.

1. Členovia Súdu pre verejnú službu

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Sean Van Raepenbusch

narodený v roku 1956; skončené právnické vzdelanie (Slobodná univerzita v Bruseli, 1979); osobitný diplom z medzinárodného práva (Brusel 1980); doktor práv (1989); zodpovedný pracovník za právne oddelenie Sociétés anonymes du canal et des installations maritimes v Bruseli (1979 – 1984); úradník Komisie Európskych spoločenstiev (Generálne riaditeľstvo pre sociálne záležitosti, 1984 – 1988); člen právneho servisu Komisie Európskych spoločenstiev (1988 – 1994); súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1994 – 2005); vyučujúci v univerzitnom stredisku v Charleroi (medzinárodné a európske právo sociálneho zabezpečenia, 1989 – 1991), na univerzite v Mons-Hainaut (európske právo, 1991 – 1997), na Univerzite v Liège (právo európskej verejnej služby, 1989 – 1991; inštitucionálne právo Európskej únie, 1995 – 2005; európske právo sociálneho zabezpečenia, 2004 – 2005) a od roku 2006 na slobodnej univerzite v Bruseli (inštitucionálne právo Európskej únie); autor viacerých publikácií v oblasti európskeho práva sociálneho zabezpečenia a inštitucionálneho práva Európskej únie; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005; predseda Súdu pre verejnú službu od 7. októbra 2011.

Horstpeter Kreppel

narodený v roku 1945; univerzitné štúdiá v Berlíne, Mníchove, vo Frankfurte nad Mohanom (1966 – 1972); prvá štátna skúška (1972); justičný čakatel vo Frankfurte nad Mohanom (1972 – 1973 a 1974 – 1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973 – 1974); druhá štátna skúška (Frankfurt nad Mohanom 1976); zamestnanec Spolkového úradu práce a advokát (1976); sudca pracovnoprávneho súdu (spolková krajina Hesensko 1977 – 1993); vyučujúci na Fachhochschule für Sozialarbeit vo Frankfurte nad Mohanom a na Verwaltungsfachhochschule vo Wiesbadene (1979 – 1990); národný expert v právnom servise Komisie Európskych spoločenstiev (1993 – 1996 a 2001 – 2005); atašé pre sociálne záležitosti na zastupiteľskom úrade Spolkovej republiky Nemecko v Madride (1996 – 2001); sudca Pracovnoprávneho súdu vo Frankfurte nad Mohanom (február – september 2005); sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Maria Isabel Rofes i Pujol

narodená v roku 1956; štúdium práva (licenciatura en derecho, Barcelonská univerzita, 1981); špecializácia na medzinárodný obchod (Mexiko 1983); štúdium európskej integrácie (obchodná komora v Barcelone, 1985) a práva Spoločenstva (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986); úradníčka v Generalitat de Catalunya (členka právneho oddelenia ministerstva priemyslu a energetiky, apríl 1984 – august 1986); členka advokátskej komory v Barcelone (1985 – 1987); riadiaca pracovníčka, neskôr hlavná riadiaca pracovníčka oddelenia výskumu a dokumentácie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (1986 – 1994); referendárka na Súdnom dvore (kabinet generálneho advokáta Ruiza-Jaraba Colomera, január 1995 – apríl 2004; kabinet sudcu Lõhmusa, máj 2004 – august 2009); vyučujúca v oblasti sporového konania Spoločenstva na právnickej fakulte (Universitat Autònoma de Barcelona, 1993 – 2000); autorka mnohých publikácií a prednášok v oblasti európskeho sociálneho práva; členka odvolacieho senátu Úradu spoločenstva pre odrody rastlín (2006 – 2009); sudkyňa Súdu pre verejnú službu od 7. októbra 2009.

Ezio Perillo

narodený v roku 1950; doktor práv a advokát v advokátskej komore v Padove; asistent a potom riadny výskumný pracovník občianskeho a porovnávacieho práva na Právnickej fakulte Padovskej univerzity (1977 – 1982); vyučujúci práva Spoločenstva na Collegio Europeo v Parme (1990 – 1998), na právnických fakultách Padovskej univerzity (1985 – 1987), Maceratskej univerzity (1991 – 1994), Neapolskej univerzity (1995) a Milánskej univerzity (2000 – 2001); člen Vedeckého výboru „Master in European integration“ na Padovskej univerzite; úradník na Súdnom dvore, riaditeľstvo knižnice, výskumu a dokumentácie (1982 – 1984); referendár generálneho advokáta G. Federica Manciniho (1984 – 1988); právny poradca generálneho tajomníka Európskeho parlamentu Enrica Vinciho (1988 – 1993); v rámci tej istej inštitúcie aj: vedúci sekcie právnej služby (1995 – 1999); riaditeľ pre legislatívne veci a dohodovacie konania, vzťahy medzi inštitúciami a vzťahy s národnými parlamentmi (1999 – 2004); riaditeľ pre vonkajšie vzťahy (2004 – 2006); riaditeľ pre legislatívne veci právnej služby (2006 – 2011); autor viacerých publikácií o talianskom občianskom práve a práve Európskej únie; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2011.

René Barents

narodený v roku 1951; diplom v odbore právo, osobitný diplom v odbore ekonómia (Erazmova univerzita v Rotterdame, 1973); doktor práv (Utrechtská univerzita, 1981); výskumný pracovník v európskom práve a medzinárodnom hospodárskom práve (1973 – 1974) a prednášajúci európskeho práva a hospodárskeho práva na európskom inštitúte Utrechtskej univerzity (1974 – 1979) a Leidenskej univerzity (1979 – 1981); referendár na Súdnom dvore Európskej únie (1981 – 1986), potom vedúci sekcie „služobné nároky“ na Súdnom dvore Európskej únie (1986 – 1987); člen právneho servisu Európskej komisie (1987 – 1991); referendár na Súdnom dvore Európskej únie (1991 – 2000); vedúci sekcie (2000 – 2009) a riaditeľ riaditeľstva „Výskum a dokumentácia“ Súdneho dvora Európskej únie (2009 – 2011); riadny profesor (1988 – 2003) a čestný profesor (od roku 2003) európskeho práva na Maastrichtskej univerzite; radca na odvolacom súde v 's-Hertogenbosch (1993 – 2011); člen Kráľovskej akadémie vied Holandska (od roku 1993); početné publikácie v oblasti európskeho práva; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2011.

Kieran Bradley

narodený v roku 1957; diplom v odbore právo (Trinity College, Dublin, 1975 – 1979); výskumný asistent senátorky Mary Robinsonovej (1978 – 1979 a 1980); štipendium „Pádraig Pearse“ na štúdium na Collège d'Europe (1979); postgraduálne štúdium európskeho práva na Collège d'Europe (1979 – 1980); Master of law na Cambridgeskej univerzite (1980 – 1981); stážista v Európskom parlamente (Luxemburg 1981); referent na sekretariáte výboru Európskeho parlamentu pre právne veci (Luxemburg 1981 – 1988); člen právnej služby Európskeho parlamentu (Brusel 1988 – 1995); referendár na Súdnom dvore (1995 – 2000); prednášajúci európskeho práva na Harvard Law School (2000); člen právnej služby Európskeho parlamentu (2000 – 2003), potom vedúci sekcie (2003 – 2011) a riaditeľ (2011); autor početných publikácií; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2011.

Jesper Sverningsen

narodený v roku 1966; štúdium práva (*Candidatus juris*), univerzita v Aarhuse (1989); advokátsky koncipient u právneho poradcu dánskej vlády (1989 – 1991); referendár na Súdnom dvore (1991 – 1993); prijatie do advokátskej komory v Dánsku (1993); advokát u právneho poradcu dánskej vlády (1993 – 1995); vyučujúci európskeho práva na univerzite v Kodani; docent na Európskom inštitúte verejnej správy, pobočka v Luxemburgu, neskôr vykonávajúci funkciu riaditeľa (1995 – 1999); riadiaci pracovník na právnom oddelení Dozorného orgánu EZVO (1999 – 2000); úradník Súdneho dvora (2000 – 2013); referendár (2003 – 2013); sudca Súdu pre verejnú službu od 7. októbra 2013.

Waltraud Hakenberg

narodená v roku 1955; štúdium práva v Regensburgu a Ženeve (1974 – 1979); prvá štátna skúška (1979); postgraduálne štúdium práva Spoločenstva na Collège d'Europe v Bruggách (1979 – 1980); justičná čakatel'ka v Regensburgu (1980 – 1983); doktorka práv (1982); druhá štátna skúška (1983); advokátka v Mníchove a Paríži (1983 – 1989); úradníčka Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (1990 – 2005); súdna referendárka na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (kabinet sudcu Janna, 1995 – 2005); vyučovanie na viacerých univerzitách v Nemecku, Rakúsku, vo Švajčiarsku a v Rusku; čestná profesorka na Sárskej univerzite (od roku 1999); členka rôznych výborov, združení a právnych komisií; autorka početných publikácií v oblasti práva a sporov Spoločenstva; tajomníčka Súdu pre verejnú službu od 30. novembra 2005.

2. Zmeny v zložení Súdu pre verejnú službu v roku 2014

V roku 2014 nedošlo v zložení Súdu pre verejnú službu k nijakej zmene.

3. Protokolárny poriadok

od 1. januára 2014 do 30. septembra 2014

S. VAN RAEPENBUSCH, predseda Súdu
pre verejnú službu
H. KREPPEL, predseda komory
M. I. ROFES i PUJOL, predsedníčka komory
E. PERILLO, sudca
R. BARENTS, sudca
K. BRADLEY, sudca
M. J. SVENNINGSSEN, sudca

W. HAKENBERG, tajomníčka

od 1. októbra 2014 do 31. decembra 2014

S. VAN RAEPENBUSCH, predseda Súdu
pre verejnú službu
R. BARENTS, predseda komory
K. BRADLEY, predseda komory
H. KREPPEL, sudca
M. I. ROFES i PUJOL, sudkyňa
E. PERILLO, sudca
M. J. SVENNINGSSEN, sudca

W. HAKENBERG, tajomníčka

4. Bývalí členovia Súdu pre verejnú službu

Heikki Kanninen (2005 – 2009)

Haris Tagaras (2005 – 2011)

Stéphane Gervasoni (2005 – 2011)

Irena Boruta (2005 – 2013)

Predseda Súdu pre verejnú službu

Paul J. Mahoney (2005 – 2011)

C – Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu

Všeobecná činnosť Súdu pre verejnú službu

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2010 – 2014)

Začaté konania

2. Percentuálny podiel na počte vecí rozdelených podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2010 – 2014)
3. Jazyk konania (2010 – 2014)

Skončené konania

4. Rozsudky a uznesenia – Rozhodovacie zloženie (2014)
5. Výsledok rozhodnutia (2014)
6. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2010 – 2014)
7. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2014)

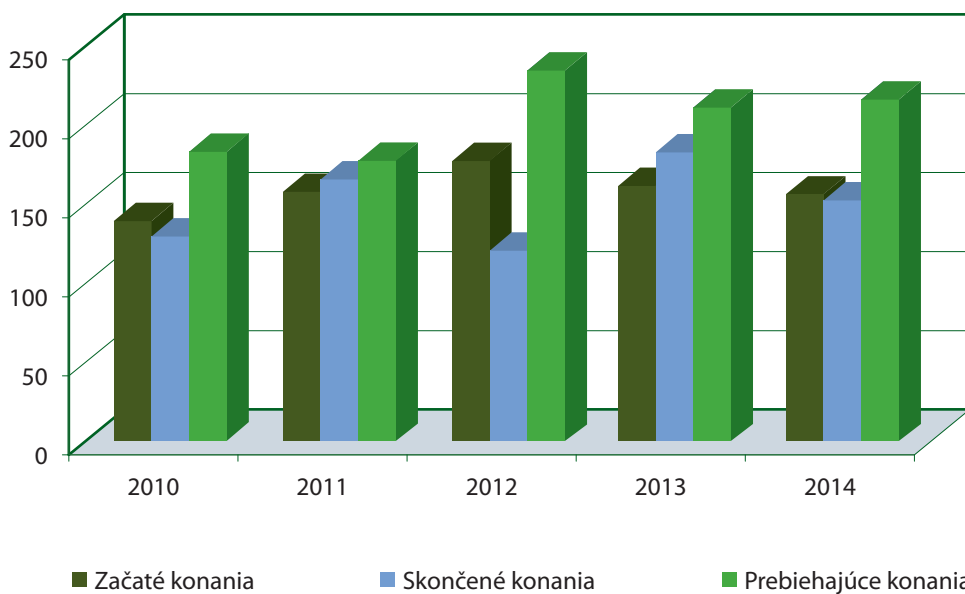
Prebiehajúce konania k 31. decembru

8. Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)
9. Počet žalobcov (2014)

Rôzne

10. Rozhodnutia Súdu pre verejnú službu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Všeobecný súd (2010 – 2014)
11. Výsledky odvolaní podaných na Všeobecný súd (2010 – 2014)

1. Činnosť Súdu pre verejnú službu vo všeobecnosti Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2010 – 2014)

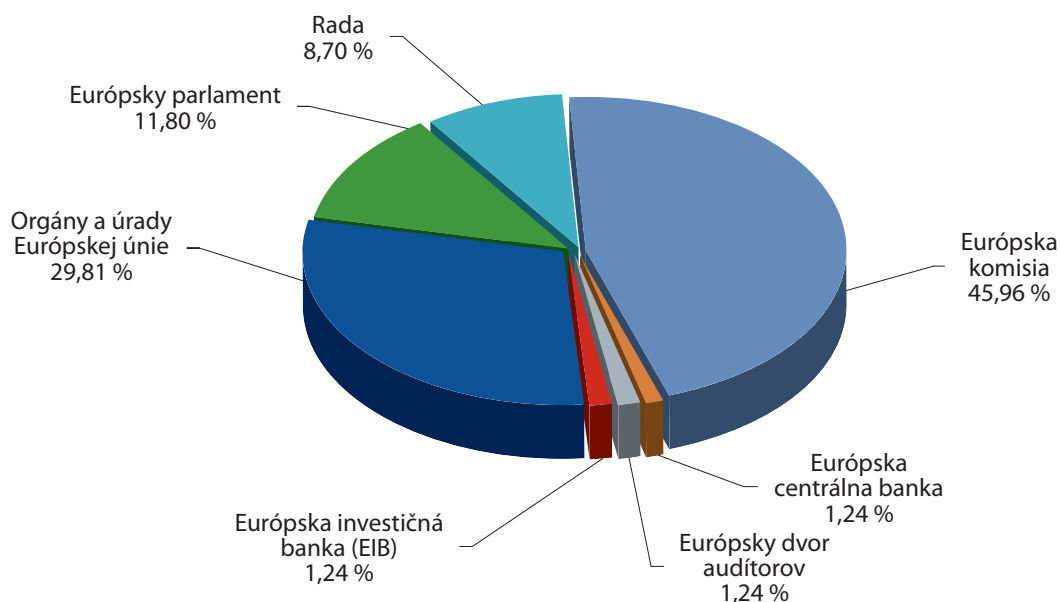
	2010	2011	2012	2013	2014
Začaté konania	139	159	178	160	157
Skončené konania	129	166	121	184	152
Prebiehajúce konania	185	178	235	211	216 ¹

Uvedené číselné údaje (približné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

¹ Z toho 26 prerušených konaní.

2. Začaté konania – Percentuálny podiel počtu vecí podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2010 – 2014)

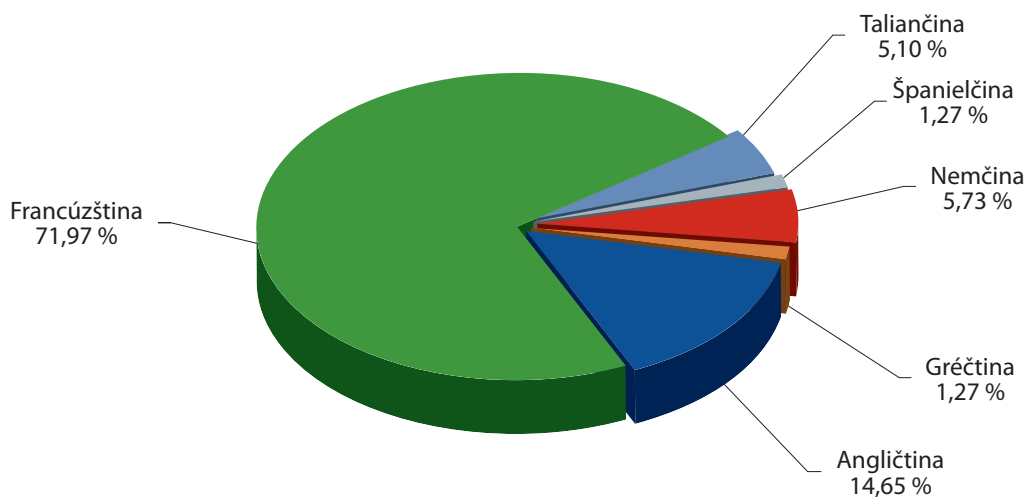
Percentuálny podiel počtu začatých konaní v roku 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Európsky parlament	9,35 %	6,29 %	6,11 %	5,66 %	11,80 %
Rada	6,47 %	6,92 %	3,89 %	3,77 %	8,70 %
Európska komisia	58,99 %	66,67 %	58,33 %	49,69 %	45,96 %
Súdny dvor Európskej únie	5,04 %	1,26 %		0,63 %	
Európska centrálna banka	2,88 %	2,52 %	1,11 %	1,89 %	1,24 %
Európsky dvor audítorov		0,63 %	2,22 %	0,63 %	1,24 %
Európska investičná banka (EIB)	5,76 %	4,32 %	4,44 %	5,03 %	1,24 %
Orgány a úrady Európskej únie	11,51 %	11,40 %	23,89 %	32,70 %	29,81 %
Spolu	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. *Začaté konania – Jazyk konania (2010 – 2014)*

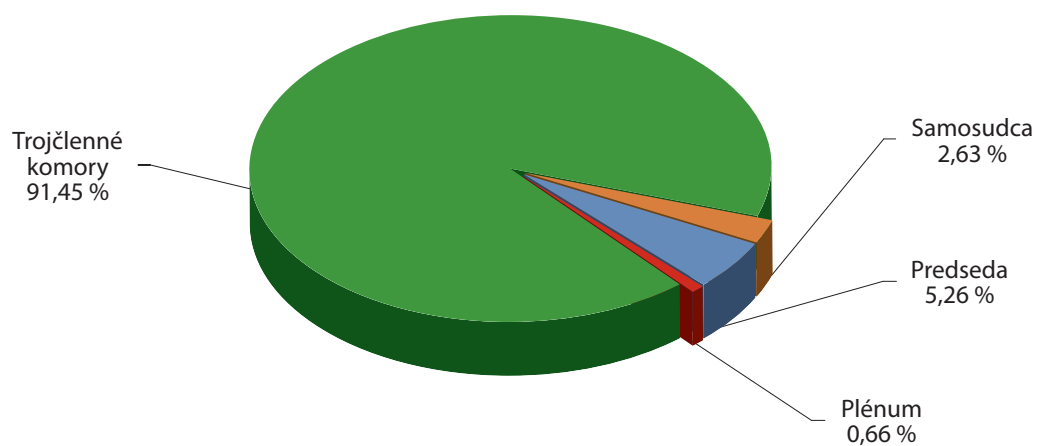
Rozdelenie v roku 2014

Jazyk konania	2010	2011	2012	2013	2014
Bulharčina			2		
Španielčina	2	2	3		2
Nemčina	6	10	5	2	9
Gréčtina	2	4	1	4	2
Angličtina	9	23	14	26	23
Francúzština	105	87	108	95	113
Taliančina	13	29	35	21	8
Maďarčina		1			
Holandčina	2	1	6	12	
Poľština		1	2		
Rumunčina			2		
Slovenčina		1			
Spolu	139	159	178	160	157

Jazyk konania predstavuje jazyk, v ktorom bola podaná žaloba, a nie materinský jazyk alebo štátnu príslušnosť žalobcu.

4. *Skončené konania – Rozsudky a uznesenia – Rozhodovacie zloženie (2014)*

	Rozsudky	Uznesenia o výmaze po urovnaní sporu zmerom ¹	Iné uznesenia, ktorými sa konanie končí	Spolu
Plénum	1			1
Trojčlenné komory	64	11	64	139
Samosudca	3	1		4
Predseda			8	8
Spolu	68	12	72	152

¹ V priebehu roka 2013 sa Súd pre verejnú službu bez úspechu pokúsil o urovnania sporu zmerom v 18 ďalších veciach.

5. Skončené konania – Výsledok rozhodnutia (2014)

	Rozsudky		Uznesenia				Spolu
	Žaloby, ktorým sa vyhovel v celom rozsahu alebo čiastočne	Žaloby zamietnuté v celom rozsahu, zastavenie konania	Žaloby/Návrhy [zjavne] neprípustné alebo nedôvodné	Urovnania sporu zmierom po zásahu rozhodovacieho zloženia	Výmazy z iného dôvodu, zastavenie konania alebo postúpenie	Návrhy, ktorým sa vyhovel v plnom rozsahu alebo čiastočne (osobitné konania)	
Disciplinárne konania	1	1					2
Hodnotenie/Povýšenie	5	6	2	1	2		16
Odmena a príspevky	4	7	3	2	3		19
Pracovné podmienky/Dovolenka			2				2
Pridelenie/Zmena miesta pridelenia	1	2		1			4
Prijímanie do zamestnania/ Vymenovanie/Zaradenie do platovej triedy	4	5	1		1		11
Sociálne zabezpečenie/Choroba z povolania/Pracovné úrazy		1	1	1	3		6
Starobné dôchodky a invalidné dôchodky	1	1	4				6
Výberové konania	1	2	2				5
Výpoveď alebo neobnovenie zmluvy zamestnanca	3	11	3	4	2		23
Iné	3	9	15	3	4	24	58
Spolu	23	45	33	12	15	24	152

6. Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia (2010 – 2014)

Skončené konania o nariadení predbežného opatrenia		Výsledok rozhodnutia		
		Úplné alebo čiastočné pripustenie	Zamietnutie	Výmaz
2010	6		4	2
2011	7		4	3
2012	11		10	1
2013	3		3	
2014	5	1	4	
Spolu		1	25	6

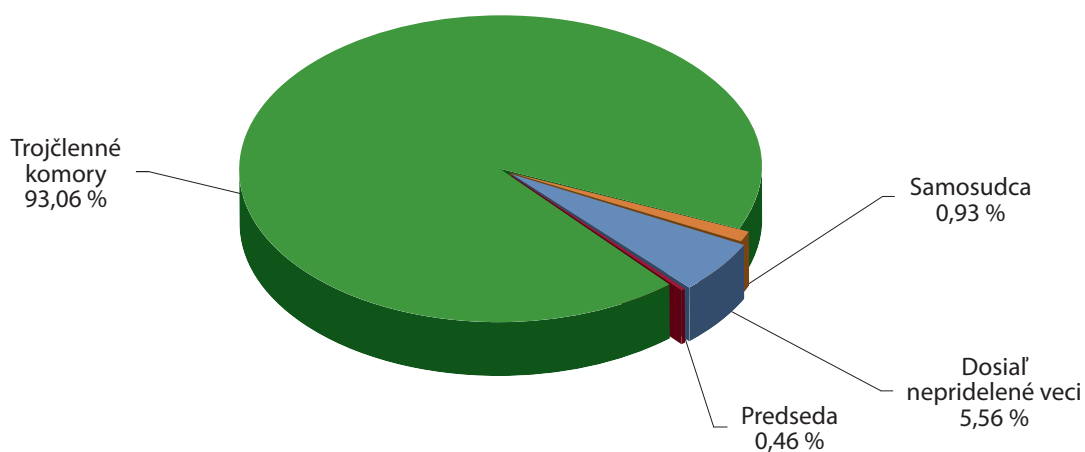
7. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2014)

Skončené konania		Priemerná dĺžka trvania konaní	
		Celková dĺžka trvania konania	Dĺžka trvania konania bez prípadnej doby, počas ktorej je konanie prerušené
Rozsudky	68	17,3	17,1
Uznesenia	84	10,7	9,1
Spolu	152	13,7	12,7

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

8. *Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2010 – 2014)*

Rozdelenie v roku 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Plénum	1		1	1	
Predseda	1	1		2	1
Trojčlenné komory	179	156	205	172	201
Samosudca		2	8	3	2
Dosiaľ nepridelené veci	4	19	21	33	12
Spolu	185	178	235	211	216

9. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Počet žalobcov

Prebiehajúce konania s najväčším počtom žalobcov v roku 2014

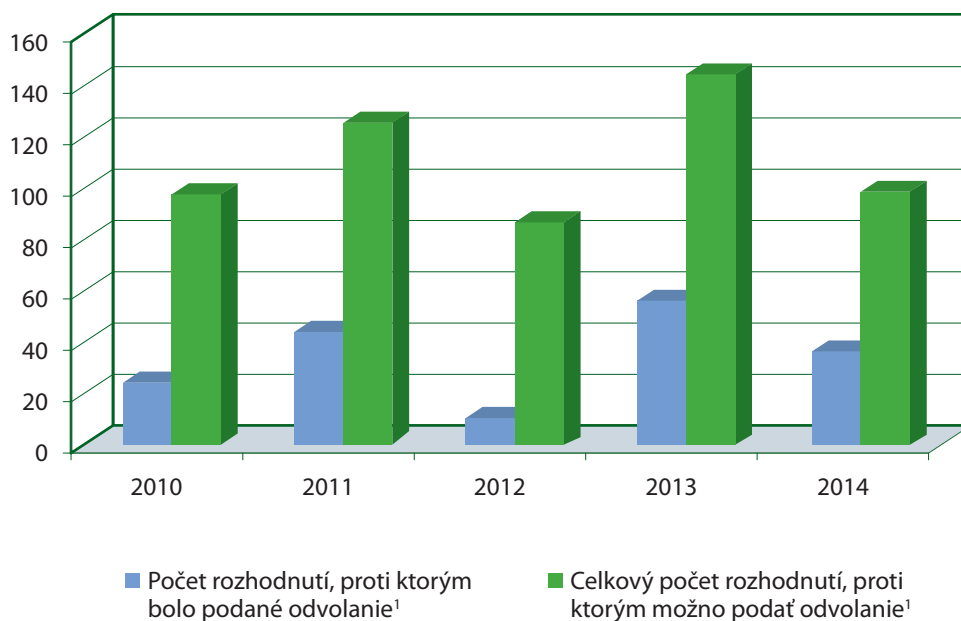
Počet žalobcov	Oblasti
486	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Ročná úprava plátov
484	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Reforma systému odmeňovania a zvyšovanie plátov EIB
451	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Nový výkonnostný systém – Udeľovanie prémie
35	Služobný poriadok – Vrátenie veci po preskúmaní rozsudku Všeobecného súdu – EIB – Dôchodky – Reforma z roku 2008
33	Služobný poriadok – EIB – Dôchodky – Reforma dôchodkového systému
30	Služobný poriadok – Európsky investičný fond (EIF) – Odmena – Ročná úprava plátov
29	Služobný poriadok – Európsky investičný fond (EIF) – Odmena – Reforma systému odmeňovania a zvyšovanie plátov EIF
26 (4 vecí)	Služobný poriadok – Služobný poriadok – Reforma Služobného poriadku z 1. januára 2014 – Nové pravidlá vypočtu cestovných výdavkov z miesta výkonu zamestnania do miesta pôvodu – Vzťah medzi poskytnutím tohto príspevku a postavením expatriovaného pracovníka a pracovníka s bydliskom v zahraničí – Zrušenie času na cestu
25	Služobný poriadok – Povýšenie – Povýšovanie za roky 2010 a 2011 – Stanovenie limitov pre povýšenie
20	Služobný poriadok – Služobný poriadok – Reforma Služobného poriadku z 1. januára 2014 – Nové pravidlá služobného postupu a povyšovania – Zaradenie ako „hlavný administrátor v prechodnom období“ – Rozdielne zaobchádzanie s právnikmi v rovnakej platovej triede (AD 13) v rámci právnej služby Európskej Komisie – Zásada rovnosti zaobchádzania

Výraz „služobný poriadok“ označuje Služobný poriadok úradníkov Európskej únie a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.

Celkový počet žalobcov vo všetkých prebiehajúcich konaniach (2010 – 2014)

	Celkový počet žalobcov	Celkový počet prebiehajúcich konaní
2010	812	185
2011	1 006	178
2012	1 086	235
2013	1 867	211
2014	1 902	216

10. Rôzne – Rozhodnutia Súdu pre verejnú službu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Všeobecný súd (2010 – 2014)

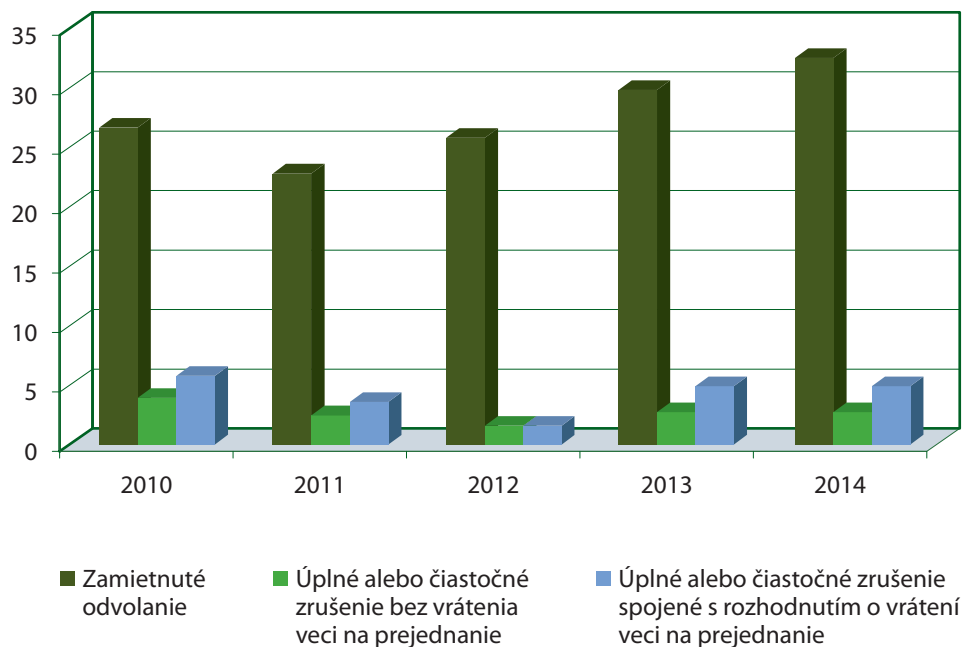

	Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie	Celkový počet rozhodnutí, proti ktorým možno podať odvolanie ¹	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie ²
2010	24	99	24,24 %
2011	44	126	34,92 %
2012	11	87	12,64 %
2013	56	144	38,89 %
2014	36	99	36,36 %

¹ Rozsudky, uznesenia vyhlasujúce žalobu za neprípustnú, zjavne neprípustnú alebo zjavne nedôvodnú, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, zastavení konania, zamietnutí vedľajšieho účastníctva, ktoré boli vyhlásené alebo vydané počas sledovaného roka.

² Toto percentuálne vyjadrenie nemusí v danom roku zodpovedať rozhodnutiam, proti ktorým môže byť podané odvolanie, ktoré boli vydané v sledovanom roku, vzhľadom na to, že lehota na podanie odvolania môže spadať do dvoch kalendárnych rokov.

11. Rôzne – Výsledky odvolaní na Všeobecnom súde (2010 – 2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Zamietnuté odvolanie	27	23	26	30	33
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	4	3	2	3	3
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	6	4	2	5	5
Výmaz/Zastavenie konania			3		1
Spolu	37	30	33	38	42

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:
prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- viac kusov alebo plagátov/máp:
na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm); v delegáciách,
ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm);
kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm);
na bezplatnom telefónnom čísle 00 800 6 7 8 9 10 11 (v rámci EÚ) (*).

(*) Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

■ Úrad pre publikácie

